

Ετήσια Χρηματοοικονομική Έκθεση

Χρήσης 2020

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΔΗΛΩΣΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	5
ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	6
ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	28
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	36
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	37
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	38
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	39
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	40
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ & ΜΕΘΟΔΩΝ	41
2.1 Βάση παρουσίασης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	41
2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας	41
2.3 Υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.)	41
2.4 Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις	44
2.5 Συνένωση Επιχειρήσεων	46
2.6 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα	48
2.7 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	48
2.8 Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	49
2.9 Μεταφορά χρηματοοικονομικών στοιχείων	51
2.10 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων	51
2.11 Ασφαλιστικές δραστηριότητες	52
2.12 Απαιτήσεις κατά χρεωστών ασφαλιστρών	55
2.13 Συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων	55
2.14 Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία και περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	56
2.15 Επενδύσεις σε ακίνητα	56
2.16 Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	56
2.17 Μισθώσεις	58
2.18 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	59
2.19 Προβλέψεις	59
2.20 Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων	59
2.21 Παραχές προς εργαζομένους	59
2.22 Φόροι	60
2.23 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	61
2.24 Μετοχικό κεφάλαιο	61
2.25 Τομείς δραστηριότητας	61
2.26 Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού προοριζόμενα προς πώληση	61
2.27 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	62

2.28	Αναγνώριση εσόδων	62
2.29	Συμψηφισμός	62
2.30	Αποαναγνώριση	62
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ		63
3.1	Αποτίμηση των ασφαλιστικών προβλέψεων	63
3.2	Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος	63
3.3	Αναβαλλόμενος φόρος	63
3.4	Απομείωση αξίας χαρτοφυλακίου επενδύσεων	64
3.5	Απομείωση αξίας χρεωστών ασφαλιστρών	64
3.6	Απομείωση ενσώματων περιουσιακών στοιχείων και επενδυτικών ακινήτων	64
3.7	Εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων	64
3.8	Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	65
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ		65
4.1	Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων	65
4.2	Ασφαλιστικός κίνδυνος	66
4.3	Πιστωτικοί κίνδυνοι	72
4.4	Κίνδυνος ρευστότητας	76
4.5	Κίνδυνος αγοράς	78
4.6	Κίνδυνος συγκέντρωσης	80
4.7	Λειτουργικός κίνδυνος	80
4.8	Διαχείριση κεφαλαίων	80
4.9	Πανδημία Covid-19	81
4.10	Κλιματική αλλαγή	84
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ		85
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ (ΜΙΚΤΑ) ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΣΟΔΑ		87
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: ΕΚΧΩΡΗΘΕΝΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ		88
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: ΤΟΚΟΙ, ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ		88
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ		89
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ		89
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ		89
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ		90
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ		90
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		91
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ		92
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ		92
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ		93

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: ΦΟΡΟΙ	93
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ	94
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ / ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΟΡΙΖΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ	95
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ	98
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	99
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΚΤΗΣΗΣ ΕΠΟΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	99
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	100
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ / ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	100
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ	101
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΣΕ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	103
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΑΤΑΤΑΣΣΟΜΕΝΑ ΩΣ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	104
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ	105
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	106
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	106
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 32: ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ	107
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 33: ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	107
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 34: ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	108
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 35: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟΝ	108
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 36: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	109
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 37: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ	110
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 38: ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	111
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 39: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	111
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 40: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	112
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 41: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	112
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 42: ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ	114
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 43: ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	115
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 44: ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	116
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 45: ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ	116
ΣΗΜΕΙΩΣΗ 46: ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	116

Δήλωση Προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου

Χριστόφορος Σαρδελής | Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου

Το 2020 θα μείνει στη μνήμη μας ως χρονιά καμψής. Από την ραγδαία εξάπλωση της πανδημίας δοκιμάστηκαν οι αντιλήψεις μας και οι αντοχές μας σε όλα ανεξαίρετως τα επίπεδα. Αναδείχτηκε η ανάγκη για συντονισμένες παρεμβάσεις σε υπερεθνικό επίπεδο για την αντιμετώπιση μιας παγκόσμιας υγειονομικής κρίσης και συνειδητοποιήσαμε πόσο στενά δεμένες μεταξύ τους είναι πλέον οι οικονομίες και οι κοινωνίες μας, μετά από κάποιες δεκαετίες υφέρπουσας παγκοσμιοποίησης. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση ανεστάλησαν με συνοπτικές διαδικασίες όλες οι σταθερές της οικονομικής ορθοδοξίας και επιστρατεύτηκαν πόροι με τρόπους που ήταν αδιανόητοι μέχρι το ξέσπασμα της κρίσης. Η χώρα μας αναδείχθηκε αίφνης σε διεθνές υπόδειγμα διαχείρισης κρίσεων, καταγράφοντας αλματώδη πρόοδο στην αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας. Τα πολύτιμα διδάγματα, οι νέοι τρόποι υπερεθνικής συνεργασίας και οι καινούργιες υποδομές, είναι κάποια από τα, μόνιμα ελπίζω, οφέλη του θλιβερού κατά τα άλλα 2020.

Έχει, επομένως, ιδιαίτερη αξία το γεγονός ότι, μέσα σε ένα τόσο αντίξοο περιβάλλον, η Εθνική Ασφαλιστική κατάφερε να επιτύχει θετικά αποτελέσματα χάρις στον υγιή ισολογισμό και το ισχυρό επιχειρηματικό μοντέλο που εφαρμόζει, αποδεικνύοντας για ακόμα μια φορά ότι είναι αξιόπιστος εταίρος για τους ασφαλισμένους, τους συνεργάτες, τους εργαζόμενους, τους μετόχους και την ελληνική κοινωνία. Κατάφερε να διατηρήσει υψηλή κερδοφορία και να επιτύχει υψηλές επιδόσεις, παρά τη γενικότερη οικονομική δυσπραγία και τις πολλαπλές αβεβαιότητες, καταγράφοντας σε επίπεδο Ομίλου κέρδη προ φόρων €87,9 εκατ., συνολική παραγωγή €710,7 εκατ., κεφάλαια υπό διαχείριση €3.884,2 εκατ. και ίδια κεφάλαια €1.245,1 εκατ. και διατηρώντας την ηγετική της θέση στην ελληνική ασφαλιστική αγορά, με μερίδιο 16,0% επί των ακαθάριστων εγγεγραμμένων ασφαλιστρών. Αυτά καταδεικνύουν ότι η Εθνική Ασφαλιστική είναι προετοιμασμένη για να αντιμετωπίσει με επιτυχία και τις επόμενες μελλοντικές προκλήσεις, με επαρκή κεφάλαια, τα οποία της επιτρέπουν να συνεχίσει να προσφέρει ποιοτικές υπηρεσίες στους ασφαλισμένους της.

Επιπλέον, ανταποκρινόμενη στις απαιτήσεις της πανδημίας του Covid-19, η Εταιρεία προσαρμοσε ταχύτατα το λειτουργικό της μοντέλο, εφαρμόζοντας την εξ αποστάσεως εργασία και αναδιαμορφώνοντας διαρκώς τις διαδικασίες της για την διευκόλυνση της επικοινωνίας με τους ασφαλισμένους και συνεργάτες. Σήμερα, η Εταιρεία προχωρά στην ανανέωση των προϊόντων της, με την προσφορά περισσότερων επιλογών προς τους ασφαλισμένους της τόσο στον κλάδο Ζωής, όσο και στους κλάδους Γενικών Ασφαλίσεων.

Όσον αφορά στον εκσυγχρονισμό των διαδικασιών της, η εφαρμογή ρομποτικών εργαλείων στους κλάδους Πυρός και Αυτοκινήτου έχει ήδη επιφέρει σημαντική βελτίωση στην αποτελεσματικότητα της διαχείρισης αποζημιώσεων και στην ταχύτητα εξυπηρέτησης ασφαλισμένων, ενώ είναι σε εξέλιξη η επέκταση αντίστοιχων εφαρμογών σε άλλους κλάδους.

Ο πυρήνας των βασικών αξιών της είναι ίσως η μόνη σταθερά εν μέσω τόσοσων αλλαγών. Πρωταρχικός και αδιαπραγμάτευτος στόχος μας παραμένει η άμεση, πλήρης και ποιοτική κάλυψη του συνόλου των αναγκών των ασφαλισμένων, όπως και η διασφάλιση της υγείας και η προστασία του ανθρώπινου δυναμικού και των συνεργατών της. Είναι ευχάριστο για μια διοίκηση να διαπιστώνει ότι οι εργαζόμενοι της εταιρείας αναγνωρίζουν ποικιλοτρόπως την αξία και τη σιγουριά που τους προσφέρει ο Όμιλος της Εθνικής Ασφαλιστικής σε αυτούς τους αβέβαιους καιρούς, όπως άλλωστε και η Εταιρεία αναγνωρίζει την αφοσίωση, τον ζήλο και τον ενθουσιασμό των εργαζομένων στην προσπάθεια μεταμόρφωσης της Εταιρείας σε ένα πιο απλουστευμένο, ψηφιοποιημένο και αποτελεσματικό οργανισμό.

Ακόμα κι εξωγενείς για το επιχειρηματικό περιβάλλον παράμετροι, όπως τα χαμηλά επιτόκια και η μακροοικονομική καχεξία παραμένουν ως μεσοπρόθεσμες προκλήσεις, είμαι σίγουρος ότι η στρατηγική μας, συνδυαζόμενη με ένα σταθερό και αποτελεσματικό λειτουργικό μοντέλο, έναν υγιή ισολογισμό και με εξειδικευμένο και αφοσιωμένο προσωπικό, θα συνεχίσει να προσφέρει μια ισχυρή και ανθεκτική βάση για ικανοποιητικούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Διερμηνεύοντας τα αισθήματα ολόκληρου του Διοικητικού Συμβουλίου, εκφράζω την ομόφωνη αναγνώριση του Σώματος για την συνεχή και άοκνη προσπάθεια και ας πορευτούμε μαζί κρίνοντας τις επιλογές και τις πράξεις μας με τα μάτια του μέλλοντος και όχι του αυτάρεσκου παρελθόντος.

Έκθεση Διοικητικού Συμβουλίου

2020

επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2020

Κύρια Επιτεύγματα και σημαντικές εξελίξεις για το έτος 2020

Διακρίσεις/ Χορηγίες

- Διάκριση Bronze στο πλαίσιο του CR INDEX 2019-2020
- Founding Sponsor στο διεθνές φόρουμ του Economist "Silver Tsunami"

Τηλεργασία

Ομαλή μετάβαση σε περιβάλλον τηλεργασίας χωρίς αξιοσημείωτη επίδραση στην ροή των εργασιών.

Οικονομική Ενίσχυση

- Οικονομική ενίσχυση των πληγέντων από τις καταγίδες «Θάλεια» και «Ιανός» και τον σεισμό στη Σάμο.
- Οικονομική ενίσχυση του "Προγράμματος Ολιστικής Στήριξης Οικογενειών" της Ένωσης «ΜΑΖΙ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ»
- Ενίσχυση με τεχνολογικό και λοιπό εξοπλισμό το εθνικό εκπαιδευτικό σύστημα και το δημόσιο σύστημα υγείας, συμμετέχοντας ενεργά στη μάχη κατά της πανδημίας

Ανάπτυξη

- Η Εταιρία παρά τον αρνητικό αντίκτυπο της πανδημίας, έχει μπει σε τροχιά ανάπτυξης
- Τον Δεκέμβριο 2020 διατέθηκε στην αγορά το νέο προϊόν Unit-Linked χωρίς εγγύηση που θα αντικαταστήσει σταδιακά τα παραδοσιακά προϊόντα εγγυημένων επιτοκίων.

Αναβάθμιση Υπηρεσιών

- Η Εταιρία προσφέρει αναβάθμιση καλύψεων στους κατόχους ασφαλιστηρίων κατοικίας χωρίς καμία αύξηση στο κόστος ασφάλισης ενώ ενέταξε στα ασφαλιστήρια υγείας την κάλυψη δαπάνης για αιτιολογημένη διενέργεια μοριακού τεστ Covid-19.
- Διενεργήθηκε σειρά παρεμβάσεων για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και τη μείωση του χρόνου διαχείρισης των αποζημιώσεων, όπως η "άμεση πληρωμή" για συγκεκριμένες ζημίες του Κλάδου Πυρός, η Εφαρμογή RPAs ("Robotic Process Automations") στους κλάδους Ομαδικών Ασφαλίσεων Ζωής και Αυτοκινήτου, η ηλεκτρονική υποβολή συγκεκριμένων δικαιολογητικών.

Οικονομική & Χρηματοοικονομική επισκόπηση

Οικονομικός Σχολιασμός αποτελεσμάτων

Σύνολο Ομίλου και Εταιρίας

Ο Όμιλος της Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρίας Γενικών Ασφαλειών «Η ΕΘΝΙΚΗ» (εφεξής: «ο Όμιλος») δραστηριοποιείται σε Ελλάδα, Κύπρο και Ρουμανία. Το 2020 διατήρησε υψηλά επίπεδα κερδοφορίας και παραμένει ισχυρός και εύρωστος, αποτελώντας σημείο αναφοράς και αξιοπιστίας για τους ασφαλισμένους του.

Οι οικονομικές επιδόσεις το 2020, επιβεβαίωσαν για μία ακόμη φορά τη θετική πορεία του Ομίλου, ο οποίος συνέχισε την εντυπωσιακή κερδοφορία του, καταγράφοντας κέρδη προ φόρων €87,9 εκατ. το 12μηνο του 2020, έναντι €82,3 εκατ. το 12μηνο 2019. Η συνολική παραγωγή του Ομίλου για το 2020, ανήλθε σε €710,7 εκατ. (2019: €781,1 εκατ.), συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής επενδυτικών προϊόντων €182,7 εκατ. (2019: €275,5 εκατ.), παρουσιάζοντας μείωση κατά 9,0% έναντι του 2019, η οποία οφείλεται στην μείωση της παραγωγής των Ατομικών προϊόντων εφάπαξ ασφαλιστρού. Από το σύνολο της παραγωγής του 2020 ποσό €508,3 εκατ. αφορούσε τις ασφαλίσσεις Ζωής (2019: €585,2 εκατ.) και ποσό €202,4 εκατ. ασφαλίσσεις κατά Ζημιών (2019: €195,9 εκατ.).

Ομοίως τα αποτελέσματα της Μητρικής Εταιρίας διαμορφώθηκαν σε κέρδη προ φόρων ύψους €85,7 εκατ. για το 2020, έναντι €81,7 εκατ. του 2019. Σημειώνεται ότι η χρήση του 2019 ήταν επιβαρυνμένη με το κόστος του προγράμματος οικειοθελούς αποχώρησης προσωπικού, συνολικού ύψους €15,1 εκατ. Η συνολική παραγωγή της Μητρικής Εταιρίας για το 2020, ανήλθε σε €669,0 εκατ. (2019: €740,6 εκατ.), συμπεριλαμβανομένης παραγωγής επενδυτικών προϊόντων €182,7 εκατ. (2019: €275,5 εκατ.), παρουσιάζοντας μείωση κατά 9,7% έναντι του 2019, η οποία οφείλεται στην μείωση της παραγωγής των Ατομικών προϊόντων εφάπαξ ασφαλιστρού. Εξαιρουμένων των συγκεκριμένων προϊόντων, η παραγωγή παρουσιάζει αύξηση 6,1%. Από το σύνολο της παραγωγής του 2020 ποσό €493,8 εκατ. αφορούσε τις ασφαλίσσεις Ζωής (2019: €572,6 εκατ.) και ποσό €175,2 εκατ. ασφαλίσσεις κατά Ζημιών (2019: €168,0 εκατ.).

Κλάδος Ζωής

Τα αποτελέσματα προ φόρων του κλάδου ζωής του Ομίλου, ανήλθαν σε κέρδη €46,2 εκατ. το 2020, έναντι €76,9 εκατ. το 2019.

Αναλυτικότερα σε ό,τι αφορά τη Μητρική Εταιρία, τα αποτελέσματα προ φόρων του κλάδου ζωής ανήλθαν σε κέρδη €45,6 εκατ. το 2020, έναντι €75,5 εκατ. το 2019. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα του Κλάδου Ατομικών Ζωής και Unit-Linked (μη συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών συμβολαίων), παρουσίασαν αύξηση σε σχέση με το 2019, ανερχόμενα σε €246,2 εκατ. το 2020, ενώ αυξημένη ήταν η παραγωγή του Κλάδου Ομαδικών Ζωής (μη συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών συμβολαίων DAF & Εθνική Εφάπαξ), ανερχόμενα σε €64,9 εκατ. Η συνολική παραγωγή Bancassurance Κλάδου Ζωής για το 2020 ανήλθε σε €144,1 εκατ. έναντι €231,3 εκατ. για το 2019, παρουσιάζοντας μείωση 37,7%, που οφείλεται κυρίως στο προϊόν εφάπαξ ασφαλιστρού «Εθνική Εφάπαξ +». Η παραγωγή των επενδυτικών συμβολαίων ανήλθε σε €182,7 εκατ. έναντι €275,5 εκατ. για το 2019.

Κλάδος Γενικών Ασφαλίσεων

Κατά το 2020 συνεχίστηκε η κερδοφορία στους κλάδους των Γενικών Ασφαλίσεων, με τα κέρδη προ φόρων του Ομίλου να ανέρχονται σε €41,7 εκατ. το 2020 έναντι €20,5 εκατ. το 2019, αύξηση η οποία προέρχεται εξίσου από τον Κλάδο Αυτοκινήτου και τον Κλάδο Πυρός.

Σε ό,τι αφορά τη Μητρική Εταιρία, τα κέρδη προ φόρων των Γενικών Ασφαλίσεων, ανέρχονται σε €40,1 εκατ. το 2020 έναντι €21,3 εκατ. το 2019. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα του Κλάδου Γενικών Ασφαλίσεων παρουσίασαν αύξηση, ανερχόμενα σε €175,2 εκατ. το 2020 έναντι €168,0 εκατ. το 2019.

Αναλυτικότερα, σε ό,τι αφορά την Μητρική Εταιρία, τα κέρδη προ φόρων του Κλάδου Αυτοκινήτου αυξήθηκαν το 2020 σε €23,1 εκατ. έναντι €11,7 εκατ. το 2019 λόγω χαμηλότερης συχνότητας ζημιών, προερχόμενης από τη μειωμένη κυκλοφορία οχημάτων. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα του Κλάδου Αυτοκινήτου παρουσίασαν έμειναν σχεδόν αμετάβλητα, ανερχόμενα σε €74,1 εκατ. το 2020 έναντι €74,5 εκατ. το 2019.

Αναφορικά με τον Κλάδο Πυρός, τα κέρδη προ φόρων για το 2020 ανήλθαν σε €21,1 εκατ. έναντι €14,0 εκατ. το 2019 κυρίως λόγω μείωσης των εκκρεμών ζημιών του βιομηχανικού χαρτοφυλακίου και στις αυξημένες προμήθειες από αντασφαλιστές λόγω επίτευξης καλύτερου δείκτη ζημιών. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα του Κλάδου Πυρός παρουσίασαν αύξηση, ανερχόμενα σε €73,2 εκατ. το 2020 έναντι €69,5 εκατ. το 2019 η οποία οφείλεται κυρίως στο χαρτοφυλάκιο βιομηχανικών συμβολαίων.

Στους Λοιπούς Γενικού Κλάδους το αποτέλεσμα προ φόρων ανήλθε σε ζημιά (€4,1) εκατ. έναντι ζημιάς (€4,4) εκατ. το 2019. Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα των Λοιπών Γενικών Κλάδων παρουσίασαν

αύξηση, ανερχόμενα σε €27,9 εκατ. το 2020 έναντι €24,0 εκατ. το 2019 η οποία προέρχεται κυρίως από τον Κλάδο Γενικής Αστικής Ευθύνης.

Στοιχεία Ισολογισμού

Κεφάλαια υπό Διαχείριση

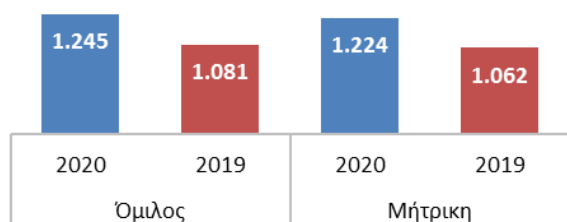
Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020, η εύλογη αξία των κεφαλαίων υπό διαχείριση, ήτοι ομόλογα, μετοχές, αμοιβαία κεφάλαια, διαθέσιμα και ακίνητα, συμπεριλαμβανομένων και των κεφαλαίων υπό διαχείριση για Unit-Linked προϊόντα, ανήλθε σε επίπεδο Ομίλου σε €3.884,2 εκατ. έναντι €3.598,7 εκατ. το 2019. Σε επίπεδο Μητρικής Εταιρίας, η αξία των υπό διαχείριση κεφαλαίων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020 και 2019, ανερχόταν αντίστοιχα σε €3.832,1 εκατ. και σε €3.552,3 εκατ. Σε ό,τι αφορά το υπόλοιπο των προθεσμιακών καταθέσεων του Ομίλου κατά την ίδια ημερομηνία, αυτό ανήλθε σε €66,5 εκατ. έναντι €120,1 εκατ. το 2019.

Η κατανομή του επενδυτικού χαρτοφυλακίου της Μητρικής Εταιρίας, εξαιρουμένων των επενδύσεων Unit-Linked, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020 είχε ως εξής: ποσοστό 1,4% (2019: 1,3%) του χαρτοφυλακίου αφορούσε επενδύσεις σε μετοχές κυρίως του δείκτη υψηλής κεφαλαιοποίησης (FTSE Large Cap) και σε ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια (private equity funds), ενώ ποσοστό 11,9% (2019: 10,4%) αφορούσε σε επενδύσεις αμοιβαίων κεφαλαίων. Το ομολογιακό χαρτοφυλάκιο συμμετείχε με ποσοστό 82,6% (2019: 81,9%) στο σύνολο των κεφαλαίων υπό διαχείριση, ανερχόμενο σε €2.678,4 εκατ. (2019: €2.410,0 εκατ.), και αποτελούνταν κυρίως από Κρατικά Ομόλογα εκ των οποίων €690,2 εκατ. (2019: €576,6 εκατ.) εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου και €467,7 εκατ. (2019: €572,7 εκατ.) έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου 3μηνιας, 6μηνιας και ετήσιας διάρκειας. Η μέση σταθμισμένη διάρκεια έως τη λήξη του χαρτοφυλακίου ομολόγων της Μητρικής Εταιρίας ήταν περίπου 8,9 έτη (2019: περίπου 7 έτη).

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020, το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων των Unit-Linked της Μητρικής Εταιρίας ανερχόταν σε €535,6 εκατ. (2019: €560,2 εκατ.), αποτελούμενο από ομόλογα σε ποσοστό 18,7% (2019: 19,4%), αμοιβαία κεφάλαια σε ποσοστό 18,8% (2019: 20,8%), 61,4% (2019: 58,5%) σε προθεσμιακές καταθέσεις ειδικού τύπου σε ευρώ με 100% εγγυημένο κεφάλαιο και εγγυημένη απόδοση στη λήξη (προϊόντα Εφάπαξ) και 1,1% σε λοιπές καταθέσεις (2019: 1,2%).

Ίδια Κεφάλαια

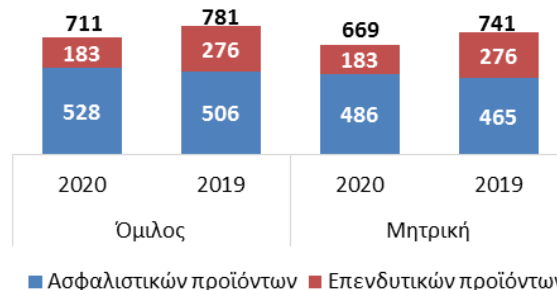
Τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου σημείωσαν σημαντική αύξηση κατά €163,6 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2020 σε σχέση με την 31 Δεκεμβρίου 2019, διαμορφούμενα σε €1.245,1 εκατ. Η αύξηση αποδίδεται στα ετήσια κέρδη προ φόρων €87,9 εκατ., και στις θετικές αποτιμήσεις των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Διαθεσίμου προς Πώληση Χαρτοφυλακίου συνολικού ποσού €126,1 εκατ., τα οποία αντισταθμίσθηκαν μερικώς από ζημιές €3,6 εκατ. στα προγράμματα καθορισμένων παροχών εξαιτίας της μείωσης των επιτοκίων και από φόρο ύψους €46,8 εκατ. (αναβαλλόμενος και τρέχων). Τα κέρδη αναπροσαρμογής της αξίας του Διαθεσίμου προς Πώληση Χαρτοφυλακίου οφείλονται κυρίως στην πτώση του πιστωτικού περιθωρίου (credit spread) των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και άλλων ομολόγων κρατών της Νότιας Ευρώπης.

Η Μητρική Εταιρία είναι θυγατρική της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. (εφεξής: «ΕΤΕ»), η οποία κατέχει το 100% των μετοχών της. Κατά συνέπεια οι παρούσες Οικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου της ΕΤΕ με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης. Η Μητρική Εταιρία και οι λοιπές εταιρίες του Ομίλου, δεν κατείχαν ίδιες μετοχές κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020.

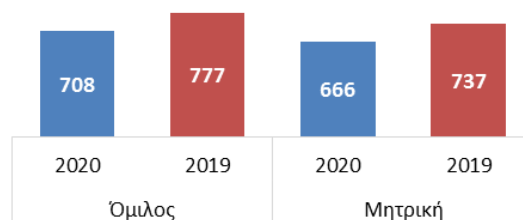
Βασικά Χρηματοοικονομικά Μεγέθη 2020-2019

Εγγεγραμμένα (μικτά) ασφάλιστρα

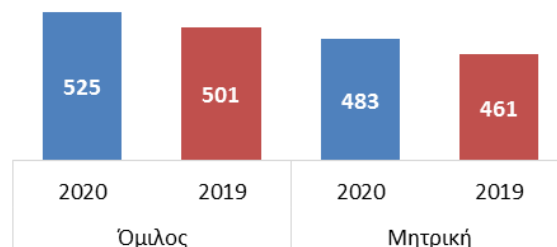

Η παραγωγή επενδυτικών προϊόντων δεν αναγνωρίζεται ως έσοδο σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 4.

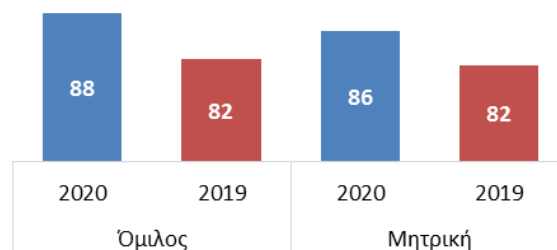
Δεδουλευμένα (μικτά) ασφάλιστρα & συναφή έσοδα (συμπ. Επενδυτικών Συμβολαίων)

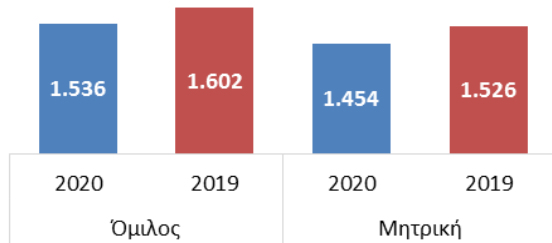
Δεδουλευμένα (μικτά) ασφάλιστρα & συναφή έσοδα

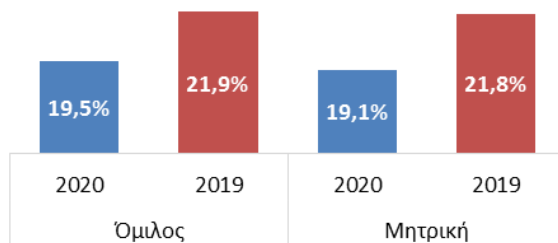
Κέρδη προ φόρων

Ασφαλιστικές προβλέψεις

Δείκτης εξόδων επί εγγεγραμμένων ασφαλιστών

Οικονομικό Περιβάλλον

Το ξέσπασμα της πανδημίας και η παγκόσμια ύφεση που ακολούθησε, δημιούργησαν σημαντικές προκλήσεις στην ελληνική οικονομία λόγω του πρωταρχικού ρόλου που έχουν οι υπηρεσίες και ο τουρισμός στην οικονομική δραστηριότητα, αλλά και λόγω της υψηλής εξάρτησής της από τις εισαγωγές. Η εντατικοποίηση των περιοριστικών μέτρων σε παγκόσμιο επίπεδο ως απάντηση στην ταχεία εξάπλωση του νέου κορωνοϊού Covid-19 (εφεξής “Covid-19”), λόγω εποχικών παραγόντων και μεταλλάξεων που μεταδίδονται πιο εύκολα, αναμένεται να οδηγήσει σε νέα μείωση της οικονομικής δραστηριότητας το 1ο τρίμηνο του 2021, παρότι η επιτάχυνση των προγραμμάτων εμβολιασμού στην Ελλάδα και διεθνώς περιορίζει τους καθοδικούς κινδύνους για το υπόλοιπο του έτους.

Παρά την βραχυπρόθεσμη οπισθοχώρηση, τα θετικά νέα που αφορούν στην ανάπτυξη και διάθεση των εμβολίων, δημιουργούν προσδοκίες για μεγαλύτερη αισιοδοξία σχετικά με την σταδιακή επίλυση της υγειονομικής

κρίσης μέσα στο 2021 και έως τις αρχές του 2022 και τη σταδιακή άρση των περιορισμών σε τομείς της οικονομικής δραστηριότητας. Παράλληλα, η σημαντική βοήθεια από τα μέτρα νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και η προσδοκία για ανάκαμψη της ζήτησης για προϊόντα και υπηρεσίες από το εξωτερικό – με τον τουρισμό να εξηγεί σημαντικό μέρος της ύφεσης το 2020 – αναμένεται να επιτρέψουν την ανάκαμψη μέσα στο 2021, με το επίπεδο του ελληνικού ΑΕΠ να επιστρέφει σε επίπεδα προ της κρίσης πιθανότατα εντός του 2022.

Μάλιστα, το ΑΕΠ συρρικνώθηκε κατά 8,0% το 2020 (στοιχεία διορθωμένα για εποχικότητα), ενώ προβλέπεται να αυξηθεί κατά 4,6% για το έτος 2021 και κατά 4,4% για το έτος 2022 – ρυθμοί υψηλότεροι από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης. Ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα παρέμεινε ανθεκτικός στα τέλη του 2020 και τις αρχές του 2021 (καθώς ανήλθε στις 91,8 μονάδες το 4ο τρίμηνο του 2020 και διατηρήθηκε στις 91,3 μονάδες την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2021), ενισχυμένος σε σχέση με το 3ο τρίμηνο του 2020. Αντίστοιχα, ο δείκτης υπευθύνων προμηθειών στη μεταποίηση (PMI) αυξήθηκε στις 49,7 μονάδες την περίοδο Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 2021, έπειτα από μικρή μείωση στις 46 μονάδες το 4ο τρίμηνο του 2020.

Ο οίκος Moody’s αναβάθμισε το αξιόχρεο της Ελλάδας σε «Ba3» στις 6 Νοεμβρίου 2020, τρεις βαθμίδες κάτω από την επενδυτική αξιολόγηση, με την προοπτική του αξιόχρεου να έχει αξιολογηθεί ως σταθερή, τόσο από τη Moody’s όσο και από τους άλλους βασικούς αξιολογικούς οίκους. Οι σταθερές προοπτικές αντικατοπτρίζουν την άποψη ότι τα μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής, οι συνεχιζόμενες διαρθρωτικές μεταβολές και η ενεργοποίηση του Ταμείου Ανάκαμψης περιορίζουν τους μακροοικονομικούς κινδύνους από την ύφεση λόγω πανδημίας, ενώ η δημοσιονομική επιδείνωση θα είναι προσωρινή και αναστρέψιμη μεσοπρόθεσμα.

Η αύξηση της αποστροφής στον κίνδυνο ώθησε τους επενδυτές να αναζητήσουν ασφαλές καταφύγιο σε ομόλογα υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης, με αποτέλεσμα την πτώση της καμπύλης επιτοκίων άνευ κινδύνου και την άνοδο των credit spreads (πιστωτικών περιθωρίων) των κρατικών και εταιρικών ομολόγων των πιο αδύναμων οικονομικά χωρών της Ευρωζώνης. Ως απάντηση, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ανακοίνωσε

πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης, στο οποίο συμμετέχουν και τα ελληνικά κρατικά ομόλογα, ενέργεια που μείωσε την πίεση στα πιστωτικά περιθώρια των ομολόγων, οδηγώντας τις αποδόσεις/επιτόκια σε ιστορικά χαμηλό επίπεδο, και ανακούφισε τις εταιρίες που διατηρούσαν σημαντικές επενδυτικές θέσεις επί αυτών των τίτλων στα χαρτοφυλάκιά τους.

Σε αυτό το περιβάλλον, ο ασφαλιστικός κλάδος, διατήρησε σταθερή τη συνεισφορά/μερίδιό του στο ΑΕΠ και καλείται να αντιμετωπίσει τις νέες προκλήσεις που θα προκαλέσει η ενδεχόμενη συρρίκνωση της οικονομικής δραστηριότητας και η επίδρασή της με χρονική υστέρηση στην χρηματοοικονομική κατάσταση επιχειρήσεων και νοικοκυριών, η μείωση των αποτιμήσεων των χρηματοοικονομικών επενδύσεων και η αυξημένη αβεβαιότητα.

Η Ανώνυμος Ελληνική Εταιρία Γενικών Ασφαλειών «Η ΕΘΝΙΚΗ» (εφεξής: «Μητρική Εταιρία»), με ισχυρή παρουσία και ηγετική θέση στην ελληνική ασφαλιστική αγορά και μερίδιο 16,0% επί των ακαθάριστων εγγεγραμμένων ασφαλιστρών, είναι προετοιμασμένη να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις προκλήσεις και τους κινδύνους που έχει επιφέρει ο Covid-19, διατηρώντας επαρκή κεφάλαια τα οποία της επιτρέπουν να προσφέρει αποτελεσματικά υπηρεσίες στους ασφαλισμένους της.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Διαδικασία πώλησης του Ομίλου

Την 26 Μαρτίου 2021, η ΕΤΕ ανακοίνωσε ότι υπέγραψε δεσμευτική συμφωνία για την πώληση του 90.01% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας στο CVC Capital Partners' Fund VII.

Το ονομαστικό τίμημα για τη συναλλαγή αντιστοιχεί σε €505 εκατ. για το 100% της Εταιρείας. Μέρος του τιμήματος, μέχρι και €120 εκατ., συνδέεται με την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων πώλησης τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων μέχρι το 2026. Η συμφωνία περιλαμβάνει 15ετή συμφωνία πώλησης τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων.

Η ολοκλήρωση της συναλλαγής υπόκειται σε συνήθεις αναβλητικές αιρέσεις, συμπεριλαμβανομένων των εγκρίσεων ρυθμιστικών αρχών και αρχών ανταγωνισμού καθώς και την έγκριση από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της ΕΤΕ. Η έγκριση από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας δόθηκε βάσει των όρων του Πλαισίου Συνεργασίας.

Πανδημία Covid-19

Η εξάπλωση της πανδημίας Covid-19 έχει επηρεάσει αρνητικά την παγκόσμια οικονομία, με την ελληνική οικονομία να αντιμετωπίζει συνεχιζόμενες προκλήσεις, οι οποίες επιτείνονται λόγω της εξάρτησής της από την παροχή υπηρεσιών και τον τουρισμό.

Η Μητρική Εταιρία και ο Όμιλος, υπό το πρίσμα των εξελίξεων που επιφέρει η πανδημία, αναγνωρίζουν τις προκλήσεις που συνδέονται με την οικονομική ύφεση, παρακολουθούν προσεκτικά την εξέλιξη των βασικών χρηματοοικονομικών μεγεθών και επαναξιολογούν τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στο προφίλ κινδύνου, στη στρατηγική και το επιχειρηματικό τους σχέδιο.

Η επίδραση της πανδημίας του Covid-19 στη Μητρική Εταιρία και τον Όμιλο εστιάζεται στα ακόλουθα μεγέθη:

- ο Παραγωγή και οργανική κερδοφορία
- ο Ασφαλιστικές αποζημιώσεις
- ο Αξία επενδυτικού χαρτοφυλακίου
- ο Εποπτικά ίδια κεφάλαια και Φερεγγυότητα
- ο Ρευστότητα
- ο Διατήρηση ικανότητας λειτουργίας

Η Μητρική Εταιρία και ο Όμιλος ανταποκρίνονται με επιτυχία σε ενδεχόμενους κινδύνους, που αφορούν στα παραπάνω μεγέθη.

Αναλυτικότερα:

Παραγωγή και οργανική κερδοφορία

Παραγωγή

Η πανδημία του Covid-19 και η εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων της ελληνικής κυβέρνησης, το

Μάρτιο 2020 και το Νοέμβριο 2020 και για όσο αυτά βρίσκονταν σε ισχύ, ανέκοψαν την αυξητική πορεία της παραγωγής ασφαλιστρων του κλάδου Ζωής της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου το 2020, όπως αποτυπώνεται και στο παρακάτω διάγραμμα. Ωστόσο, η συνολική παραγωγή διαμορφώθηκε σε επίπεδα υψηλότερα από το προηγούμενο έτος κατά 6,9% και 7,2% αντίστοιχα (εξαιρουμένης της παραγωγής των εφάπαξ προϊόντων).

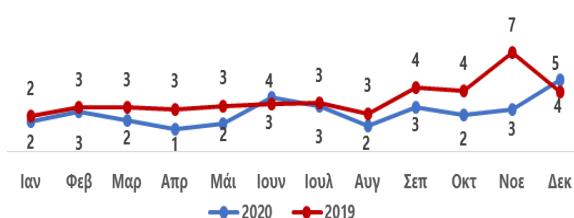
Για τα προϊόντα εφάπαξ ασφαλιστρου της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου, σημειώθηκε μείωση το 2020 κατά 48,1% και 47,3%, αντίστοιχα, σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η εν λόγω μεταβολή θεωρείται αναμενόμενη, λόγω της απόφασης της Διοίκησης για σταδιακή μετάβαση σε προϊόντα Unit-Linked άνευ εγγυήσεων.

Στους κλάδους Γενικών ασφαλίσεων, της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου παρατηρήθηκε αύξηση της συνολικής παραγωγής κατά 4,3% και 3,3%, αντίστοιχα.

Εντούτοις, η Μητρική Εταιρία και ο Όμιλος αναγνωρίζουν τους κινδύνους που συνδέονται με την αναμενόμενη οικονομική ύφεση και αξιολογούν συνεχώς τις πιθανές επιπτώσεις στο επιχειρηματικό τους σχέδιο.

Νέα Παραγωγή

Η νέα παραγωγή των κλάδων Ζωής και Υγείας της Μητρικής Εταιρίας, εξαιρουμένης της παραγωγής των προϊόντων εφάπαξ ασφαλιστρου, μειώθηκε κατά την περίοδο του πρώτου κύματος της πανδημίας, με μερική ανάκαμψη έκτοτε, όπως φαίνεται και στο διάγραμμα που ακολουθεί.

Όσον αφορά τις εξαγορές συμβολαίων της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου, δεν παρατηρήθηκε αύξηση εντός του έτους λόγω Covid-19.

Οργανική κερδοφορία

Κατά το α' εξάμηνο 2020, η κερδοφορία της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου, επηρεάστηκε σημαντικά από α) τη μείωση της καμπύλης των επιτοκίων προεξόφλησης των ασφαλιστικών αποθεμάτων, η οποία επίδρασε αρνητικά στα ασφαλιστικά αποθέματα των παραδοσιακών προϊόντων ζωής, αλλά και β) από τις ζημιές αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων που συνδέονται με προϊόντα Unit-Linked με εγγύηση, οι οποίες επίδρασαν αρνητικά τα αποτελέσματα στο βαθμό που τα κεφάλαια των εν λόγω προϊόντων υπολείπονταν της εγγυημένης απόδοσης.

Κατά το β' εξάμηνο 2020, επήλθε σταθεροποίηση της καμπύλης επιτοκίων και βελτίωση των αποτιμήσεων των περιουσιακών στοιχείων που συνδέονται με Unit-Linked προϊόντα. Επιπλέον, υπήρξε θετική επίδραση στην κερδοφορία από τη μείωση του δείκτη ζημιών των κλάδων αυτοκινήτου και υγείας, λόγω των περιορισμών στην κυκλοφορία που επιβλήθηκαν ως μέτρο αντιμετώπισης της πανδημίας και λόγω των αυξημένων μέτρων υγιεινής και κοινωνικής αποστασιοποίησης που οδήγησαν σε μείωση άλλων λοιμωδών ασθενειών, αντίστοιχα. Οι παραπάνω θετικές επιπτώσεις στον κλάδο αυτοκινήτου αναμένεται να συνεχιστούν, στο βαθμό που οι περιορισμοί στην κυκλοφορία βρίσκονται σε ισχύ, ενώ η αυξημένη συνείδηση υγιεινής αναμένεται να διατηρηθεί μεσοπρόθεσμα, ωφελώντας έτσι τα αποτελέσματα της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου και στο προσεχές μέλλον.

Ως απόρροια των παραπάνω, τα αποτελέσματα προ φόρων της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε κέρδη €85,7 εκατ. και €87,9 εκατ. αντίστοιχα για το δωδεκάμηνο του 2020 σε σύγκριση με €81,7 εκατ. και €82,3 εκατ. για το δωδεκάμηνο του 2019.

Ασφαλιστικές Αποζημιώσεις

Ασφαλίσεις Ζωής

Δεν υπάρχουν προϊόντα που να προσφέρουν αποκλειστικά ασφαλιστική κάλυψη έναντι κινδύνου πανδημίας ή επιδημίας. Εντούτοις, τα ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου

δεν προβλέπουν εξαίρεση κάλυψης έναντι των κινδύνων αυτών.

Ασφαλίσεις κατά ζημιών

Στις ασφαλίσεις κατά ζημιών, τόσο η συνολική έκθεση σε κίνδυνο όσο και η ίδια κράτηση των ζημιών που έχουν αναγγελθεί μέχρι σήμερα και σχετίζονται με την πανδημία Covid-19, είναι αμελητέες.

Αξία επενδυτικού χαρτοφυλακίου

Το ξέσπασμα της πανδημίας Covid-19 και η αυξημένη αβεβαιότητα που προκάλεσε, ώθησε τους επενδυτές να αναζητήσουν ασφαλές καταφύγιο σε ομόλογα υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης, με αποτέλεσμα την πτώση της καμπύλης επιτοκίων άνευ κινδύνου και την αύξηση του πιστωτικού περιθωρίου των κρατικών και εταιρικών ομολόγων με χαμηλότερη πιστοληπτική διαβάθμιση.

Οι διακυμάνσεις του πιστωτικού περιθωρίου των ελληνικών ομολόγων, τα οποία αποτελούν σημαντικό ποσοστό του συνολικού ομολογιακού χαρτοφυλακίου, συνοδεύτηκαν και από αντίστοιχες διακυμάνσεις του χαρτοφυλακίου μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων τόσο της Μητρικής Εταιρίας, όσο και του Ομίλου. Ωστόσο, η απόφαση της ΕΚΤ, στα μέσα Μαρτίου 2020, να συμπεριλάβει τα ελληνικά ομόλογα στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης καθώς και η αισιοδοξία για την εξέλιξη της πανδημίας, ανέστρεψαν τις αρχικές ζημιές που εμφάνισε η Μητρική Εταιρία και ο Όμιλος στα χαρτοφυλάκια ομολόγων, μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων.

Αποτέλεσμα των παραπάνω ήταν τα συνολικά κέρδη αποτίμησης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου, που δε συνδέονται με προϊόντα Unit-Linked, να ανέλθουν για τη χρήση 2020 σε €156 εκατ. και €158 εκ., αντίστοιχα. Συγκεκριμένα, τα κέρδη αποτίμησης από ομόλογα ανήλθαν σε €157 εκατ. για τη Μητρική Εταιρία και σε €159 εκατ. για τον Όμιλο, τα κέρδη από αμοιβαία κεφάλαια σε €4 εκατ. τόσο για τη Μητρική Εταιρία όσο και για τον Όμιλο, ενώ οι μετοχές εμφάνισαν αποτιμητικές ζημιές €5 εκατ. τόσο στη Μητρική Εταιρία όσο και στον Όμιλο. Τα κέρδη αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων που καλύπτουν προϊόντα Unit-Linked με εγγύηση κατά την ίδια περίοδο ανήλθαν σε €2 εκατ. τόσο για τη Μητρική Εταιρία όσο και για τον Όμιλο.

Η αξία του χαρτοφυλακίου χρηματοοικονομικών επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καλύπτουν προϊόντα Unit-Linked, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020 ανήλθε σε €3.710 εκατ. για τη Μητρική Εταιρία και σε €3.797 εκατ. για τον Όμιλο, έναντι €3.458 εκατ. και €3.534 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2019, αντίστοιχα.

Εποπτικά ίδια κεφάλαια και φερεγγυότητα

Η κεφαλαιακή επάρκεια της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου κατά το α' τρίμηνο 2020 επηρεάστηκε πρωτίστως από τις ζημιές αποτίμησης του χαρτοφυλακίου επενδύσεων, η οποία προήλθε από την αύξηση των πιστωτικών περιθωρίων των κυβερνητικών εκδόσεων του ευρωπαϊκού νότου. Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε, η τάση αυτή αναστράφηκε, μέχρι το τέλος του έτους με θετική επίδραση στην κεφαλαιακή επάρκεια της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου καθώς τα αποτιμητικά κέρδη του χαρτοφυλακίου χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων παρουσίασαν τελικά αύξηση κατά €126 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020 σε σχέση με την 31 Δεκεμβρίου 2019.

Τα παραπάνω αντισταθμίσθηκαν από την αύξηση των τεχνικών προβλέψεων λόγω της μείωσης της καμπύλης άνευ κινδύνου (μέσος όρος τριακονταετίας) κατά 48 μ.β. την 31 Δεκεμβρίου 2020 έναντι της 31 Δεκεμβρίου 2019, με αποτέλεσμα ο δείκτης κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020 να διαμορφωθεί σε επίπεδα κοντά σε εκείνα της 31 Δεκεμβρίου 2019, τόσο σε επίπεδο Εταιρίας, όσο και σε επίπεδο Ομίλου, υπερβαίνοντας την κεφαλαιακή απαίτηση φερεγγυότητας και την ελάχιστη κεφαλαιακή απαίτηση, τόσο με τη χρήση του μεταβατικού μέτρου στις τεχνικές προβλέψεις, όσο και χωρίς τη χρήση αυτού.

Ρευστότητα

Η Μητρική Εταιρία και ο Όμιλος δεν αντιμετώπισαν πρόβλημα ρευστότητας το 2020. Οι μέσες ημερήσιες εισπράξεις ασφαλιστών της Μητρικής Εταιρίας κατά την περίοδο Μαρτίου – Δεκεμβρίου 2020, παρουσίασαν αύξηση 6,1% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019 (αύξηση 6,0% για τον Όμιλο), εξαιρουμένων των εισπράξεων από το προϊόν «Εφάπαξ ΕΘΝΙΚΗΣ+». Η δυνατότητα της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου να καταβάλλει αποζημιώσεις και να εξοφλεί βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (π.χ. μισθοδοσία

προσωπικού, προμηθευτές, φόροι κτλ.) δεν έχει επηρεαστεί από τον Covid-19.

Επιπλέον, η Μητρική Εταιρία και Όμιλος διατηρούν σημαντικό ποσό καταθέσεων και Έντοκων Γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου (εφεξής «ΕΓΕΔ»). Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020, το ταμείο και οι καταθέσεις ανήλθαν σε €51,7 εκατ. για τη Μητρική Εταιρία και €66,5 εκατ. για τον Όμιλο και τα ΕΓΕΔ σε €468 εκατ., τόσο για τη Μητρική Εταιρία όσο και για τον Όμιλο, σε σύνολο επενδυτικού χαρτοφυλακίου €3.710 εκατ. για τη Μητρική Εταιρία και €3.797 εκατ. για τον Όμιλο. Το παραπάνω ύψος ταμειακών διαθεσίμων και ΕΓΕΔ θεωρείται ως ικανό να απορροφήσει αυξημένες ανάγκες ρευστότητας, εφόσον αυτές δημιουργηθούν.

Διατήρηση Ικανότητας Λειτουργίας

Η Μητρική Εταιρία και ο Όμιλος προσαρμόστηκαν άμεσα και αποτελεσματικά στα νέα δεδομένα και τις προκλήσεις που δημιούργησε η πανδημία του Covid-19. Πρωταρχικό μέλημα είναι η διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας του ανθρώπινου δυναμικού και των συνεργατών του Ομίλου, καθώς και η πλήρης και άμεση κατά το δυνατόν κάλυψη του συνόλου των αναγκών των ασφαλισμένων του.

Στο πλαίσιο αυτό η Μητρική Εταιρία έθεσε σε λειτουργία επικαιροποιημένο Σχέδιο Επιχειρησιακής Συνέχειας (Business Continuity Plan – “BCP”), το οποίο ανταποκρίνεται στο σενάριο πανδημίας, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της πανδημίας Covid-19. Τα βασικά μέτρα που έχουν ληφθεί είναι τα ακόλουθα:

ο Ελαχιστοποίηση φυσικής παρουσίας στις κτιριακές εγκαταστάσεις της Εταιρίας, μέσω της εφαρμογής ασφαλούς περιβάλλοντος τηλεργασίας, με χορήγηση φορητών υπολογιστών σε άνω του 70% του προσωπικού.

ο Στοχευμένες τροποποιήσεις σε ροές εργασίας, ώστε να καταστεί αποτελεσματικότερη η επικοινωνία και η εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων χωρίς φυσική παρουσία. Μεταξύ αυτών, αντικατάσταση φυσικής υπογραφής σε έντυπα, με τη χρήση ηλεκτρονικής Υπεύθυνης Δήλωσης μέσω της ενιαίας ψηφιακής πύλης του Δημοσίου “gov.gr”.

ο Αποκέντρωση των υπηρεσιών τηλεφωνικού κέντρου, με αξιοποίηση των τριών ήδη διαθέσιμων προς

χρήση εγκαταστάσεων και αποσυμφόρηση των θέσεων εργασίας.

ο Περιορισμός της εξυπηρέτησης των συνεργατών μέσω τηλεφωνικού κέντρου και προώθησής τους στο κανάλι ηλεκτρονικής επικοινωνίας, ώστε να διατίθεται στους ασφαλισμένους ο μέγιστος δυνατός χρόνος εξυπηρέτησης των αυξημένων αναγκών επικοινωνίας τους.

Αντίστοιχα σχέδια τέθηκαν σε εφαρμογή και στις υπόλοιπες εταιρίες του Ομίλου.

Δεδομένου ότι το ανθρώπινο δυναμικό είναι το σημαντικότερο κεφάλαιο της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου, τέθηκαν σε εφαρμογή μία σειρά από δράσεις για την προστασία του όπως μέτρα ατομικής υγιεινής και μέσα ατομικής προστασίας, αποφυγή επαγγελματικών ταξιδιών και συγκεντρώσεων και προστασία των ευπαθών ομάδων.

Συνέχιση της Επιχειρηματικής Δραστηριότητας

Η Διοίκηση της Μητρικής Εταιρίας, θεωρεί ότι ισχύει η αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, βάσει της οποίας έχουν συνταχθεί οι οικονομικές καταστάσεις της, καθώς αντιμετωπίζει με επιτυχία τους κινδύνους που σχετίζονται με τον Covid-19, και διατηρεί το δείκτη κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητάς της πάνω από 100%, ακόμα και χωρίς τη χρήση μεταβατικών μέτρων.

Δίκτυο & Συνδεδεμένες Εταιρίες

Δίκτυο Μητρικής Εταιρίας

Το δίκτυο Πωλήσεων της Μητρικής Εταιρίας εκτείνεται σε όλη την Ελλάδα και αποτελείται από 132 Γραφεία Πωλήσεων με 1.648 Ασφαλιστικούς Συμβούλους και 1.299 Συνεργαζόμενα Ασφαλιστικά Πρακτορεία. Το παραγωγικό δίκτυο υποστηρίζεται από δίκτυο 13 καταστημάτων, τα οποία βρίσκονται στην Αθήνα,

Αργίριο, Ηράκλειο, Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Κέρκυρα, Κοζάνη, Κόρινθο, Λαμία, Λάρισα, Πάτρα, Ρόδο και Χανιά. Τα προϊόντα της Εταιρίας διατίθενται και μέσω του εκτεταμένου δικτύου Καταστημάτων της ΕΤΕ όπως επίσης και μέσω της απευθείας πώλησης (direct selling).

μέσω του τραπεζικού δικτύου της Banca Romaneasca, Alpha Bank Romania και First Bank Romania.

Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) Λτδ.

Τα κέρδη προ φόρων της θυγατρικής Εθνικής Ασφαλιστικής Κύπρου ανήλθαν σε €3,6 εκατ., έναντι €1,9 εκατ. το 2019. Τα αποτελέσματα αυξήθηκαν θεαματικά σε σχέση με το προηγούμενο έτος λόγω βελτιωμένου λειτουργικού αποτελέσματος του κλάδου Ατυχημάτων & Υγείας και του κλάδου Αυτοκινήτου.

Η Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) Λτδ. στο σύνολό της δραστηριοποιείται σε όλους τους κλάδους ασφάλισης. Το δίκτυό της αποτελείται από 7 υποκαταστήματα και 2 Ασφαλιστικά Γραφεία, τα οποία βρίσκονται σε όλες τις μεγάλες πόλεις της Κύπρου (Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Πάφο, Αμμόχωστο), 106 ασφαλιστικούς συμβούλους και 59 συνεργαζόμενα ασφαλιστικά πρακτορεία.

Garanta Asigurari S.A. (Ρουμανία)

Τα αποτελέσματα προ φόρων της θυγατρικής εταιρίας GARANTA S.A. ανήλθαν σε ζημιές €1,5 εκατ. έναντι ζημιών €1,2 εκατ. το 2019. Η διοίκηση της θυγατρικής βρίσκεται σε διαδικασία επανεξέτασης του επιχειρηματικού σχεδιασμού της και δίνει έμφαση στην επαναποθέτησή της στην αγορά της Ρουμανίας και στην ανάπτυξη των κλάδων που παρουσιάζουν προοπτικές στις συνθήκες της τοπικής αγοράς.

Η GARANTA S.A. (Garanta Asigurari S.A.) δραστηριοποιείται στον τομέα των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών εργασιών και λειτουργεί όλους τους κλάδους ασφάλισης. Διαθέτει 19 υποκαταστήματα στις ακόλουθες πόλεις: Βουκουρέστι (6), Bacau, Brasov, Cluj-Napoca, Craiova, Constanta, Deva, Iasi, Pitesti, Ploiesti, Oradea, Sibiu, Timisoara και Targoviste. Το δίκτυό της περιλαμβάνει 145 πράκτορες, 8 ασφαλιστικούς συμβούλους, ενώ ασφαλιστικά της προϊόντα πωλούνται

Διαχείριση Κινδύνων

Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνων

Ο Όμιλος, αναγνωρίζοντας την έκθεσή του σε κινδύνους και την ανάγκη αποτελεσματικής διαχείρισής τους, έχει αναπτύξει Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων, το οποίο υποστηρίζεται από την ύπαρξη κατάλληλου οργανωτικού πλαισίου, προκειμένου να αποφύγει, ή/και να περιορίσει, τις ζημιές που αυτοί ενδέχεται να επιφέρουν. Το Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων είναι εναρμονισμένο με τις κανονιστικές απαιτήσεις και λαμβάνει υπόψη τις σχετικές κατευθύνσεις του Ομίλου της ΕΤΕ.

Το σύστημα και το οργανωτικό πλαίσιο διαχείρισης των κινδύνων περιλαμβάνουν συνοπτικά τα ακόλουθα:

ο το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), το οποίο προσδιορίζει τη διάθεση ανάληψης και τα συνολικά επίπεδα ανοχής κινδύνων και εγκρίνει τη Στρατηγική και τις Πολιτικές Διαχείρισης Κινδύνων,

ο την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία υποστηρίζει το Δ.Σ. στη θέσπιση και λειτουργία του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων. Επιβλέπει και παρέχει καθοδήγηση για την αποτελεσματική εφαρμογή του συστήματος διαχείρισης κινδύνων,

ο τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία υποστηρίζει τη Διοίκηση στη θέσπιση ενός αποτελεσματικού συστήματος διαχείρισης κινδύνων και αξιολογεί την αποτελεσματική λειτουργία του. Παρακολουθεί τους αναλαμβανόμενους κινδύνους σε σχέση με τη διάθεση ανάληψης κινδύνων και υποβάλλει σχετικές αναφορές στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και στο Δ.Σ. μέσω αυτής,

ο τη Στρατηγική Διαχείρισης και τη Διάθεση Ανάληψης Κινδύνων, όπου καθορίζονται οι στόχοι του συστήματος, οι αρχές διαχείρισης των κινδύνων, η συνολική διάθεση ανάληψης κινδύνου, οι στόχοι και τα επίπεδα ανοχής για τους επιμέρους κινδύνους, καθώς και οι ρόλοι των εμπλεκόμενων στο σύστημα,

ο τις Πολιτικές Διαχείρισης Κινδύνων, όπου εξειδικεύεται ο τρόπος διαχείρισης των επιμέρους κινδύνων και οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων στη διαχείρισή τους,

ο τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων & αναφορών, όπως προκύπτουν από τις σχετικές Πολιτικές και ενσωματώνονται στις εταιρικές διαδικασίες και στη λήψη αποφάσεων,

ο τον εντοπισμό, αξιολόγηση, διαχείριση και παρακολούθηση των κινδύνων, που γίνονται με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων στη διαχείριση κινδύνων Μονάδων και καταλήγουν στη δημιουργία και συστηματική ενημέρωση ενός Μητρώου κινδύνων,

ο τη Διαδικασία Αξιολόγησης Ιδίων Κινδύνων και Φερεγγυότητας («Διαδικασία ORSA»), μέσω της οποίας εντοπίζονται και αξιολογούνται οι σημαντικοί κίνδυνοι, υφιστάμενοι και αναδυόμενοι, που προκύπτουν από το επιχειρηματικό σχέδιο του Ομίλου και από το περιβάλλον λειτουργίας του, ώστε να αξιολογείται η φερεγγυότητα του Ομίλου σε συνεχή βάση.

Το Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων υποστηρίζεται από την ύπαρξη κατάλληλης «Νοοτροπίας Κινδύνου».

Ασφαλιστικός Κίνδυνος

Ο ασφαλιστικός κίνδυνος εντοπίζεται στην ανάληψη ασφαλιστικού κινδύνου, καθώς και στο σχηματισμό ασφαλιστικών προβλέψεων. Οι κύριες πηγές ασφαλιστικού κινδύνου θεωρούνται οι αποκλίσεις από τα αναμενόμενα επίπεδα των αποζημιώσεων, εξόδων, συγκέντρωσης (γεωγραφικής, κινδύνου, προϊόντος, κ.α.), από την ανεπαρκή τιμολόγηση, από τη μη αναμενόμενη μεταβολή σε μακροοικονομικές και μικροοικονομικές παραμέτρους, όπως είναι τα επιτόκια, ο πληθωρισμός, η ανεργία, το ύψος των εισοδημάτων (που επηρεάζουν την διατηρησιμότητα του χαρτοφυλακίου), καθώς και από τη μη αναμενόμενη μεταβολή βιομετρικών παραμέτρων θνησιμότητας, ανικανότητας και νοσηρότητας.

Η έκθεση στον ασφαλιστικό κίνδυνο μετριάζεται μέσω της εφαρμογής κατάλληλης πολιτικής ανάληψης ασφαλιστικών κινδύνων, κατάλληλης αντασφαλιστικής πολιτικής και εσωτερικών κανόνων λειτουργίας σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου. Επιπλέον, η τιμολογιακή πολιτική βασίζεται σε παραδοχές και στατιστικές μελέτες, καθώς και στα εμπειρικά δεδομένα

του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες τάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς.

Πιστωτικός Κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος ορίζεται ο κίνδυνος ζημίας ή δυσμενούς χρηματοοικονομικής μεταβολής, που απορρέει από διακυμάνσεις στην πιστοληπτική κατάσταση των εκδοτών των χρηματοπιστωτικών μέσων, καθώς και την εν γένει αδυναμία αντισυμβαλλομένων και οφειλετών, έναντι των οποίων ο Όμιλος έχει απαιτήσεις, να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους. Ο εν λόγω κίνδυνος, εκδηλώνεται είτε ως κίνδυνος μη εκπλήρωσης, ή πλημμελούς εκπλήρωσης από τον αντισυμβαλλόμενο.

Κύριοι αντισυμβαλλόμενοι στους οποίους ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πιστωτικό κίνδυνο, είναι οι εκδότες χρηματοπιστωτικών μέσων, οι αντασφαλιστές, οι οποίοι μπορεί να μην είναι σε θέση να καλύψουν τη συμμετοχή τους επί των ασφαλιστικών αποζημιώσεων που έχουν ήδη καταβληθεί στους δικαιούχους, οι ασφαλισμένοι, οι οποίοι μπορεί να μην δύνανται να καταβάλλουν τα ποσά ασφαλιστρων που είναι απαιτητά, καθώς και οι συνεργάτες του Ομίλου.

Η πολιτική του Ομίλου είναι να πραγματοποιεί συναλλαγές με τρίτους που ικανοποιούν υψηλά κριτήρια και έχουν υψηλό επίπεδο πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Κίνδυνος Ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας ορίζεται ο κίνδυνος για τα κέρδη και το κεφάλαιο που απορρέει από την αδυναμία του Ομίλου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όταν αυτές καταστούν ληξιπρόθεσμες, ή να τις εκπληρώσει με μη εύλογο κόστος.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τον κίνδυνο ρευστότητας με τη συνεχή παρακολούθηση των χρηματοροών του. Προϋπολογίζει και παρακολουθεί τις χρηματοροές του και ενεργεί κατάλληλα ώστε να υπάρχουν επαρκή ρευστά διαθέσιμα.

Κίνδυνος Αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς ορίζεται ο κίνδυνος ζημίας ή δυσμενούς χρηματοοικονομικής μεταβολής, που απορρέει, άμεσα ή έμμεσα, από τις διακυμάνσεις στο επίπεδο και στη μεταβλητότητα των τιμών αγοράς των στοιχείων του ενεργητικού ή του παθητικού.

Ο Όμιλος εφαρμόζει σύγχρονες μεθόδους για τη μέτρηση του κινδύνου αγοράς, όπως εκτίμηση Αξίας σε Κίνδυνο (VaR), αναλύσεις ευαισθησίας, ανάλυση βασικού επιτοκιακού κινδύνου. Παράλληλα παρακολουθείται ο κίνδυνος που μπορεί να προκύψει από την ελλιπή αντιστοίχιση ασφαλιστικών υποχρεώσεων και στοιχείων ενεργητικού.

Κίνδυνος Συγκέντρωσης

Ο κίνδυνος συγκέντρωσης ορίζεται ο κίνδυνος για τα κέρδη και το κεφάλαιο που απορρέει από τη χαμηλή διασπορά, ήτοι την υψηλή συγκέντρωση, είτε των περιουσιακών στοιχείων, ή των ασφαλιστικών υποχρεώσεων, σε μεμονωμένα στοιχεία του ενεργητικού ή του παθητικού, όπως ο τομέας οικονομίας, ο κλάδος δραστηριότητας, η γεωγραφική περιοχή, ο αντισυμβαλλόμενος ή ομάδα συνδεδεμένων αντισυμβαλλομένων, κλπ.

Ο Όμιλος μεριμνά για τη διαχείριση του κινδύνου συγκέντρωσης, τόσο με τη διασπορά των χαρτοφυλακίων ασφαλιστηρίων συμβολαίων και επενδύσεων, όσο και με τη σύναψη ανασφαλιστικών συμβάσεων.

Λειτουργικός Κίνδυνος

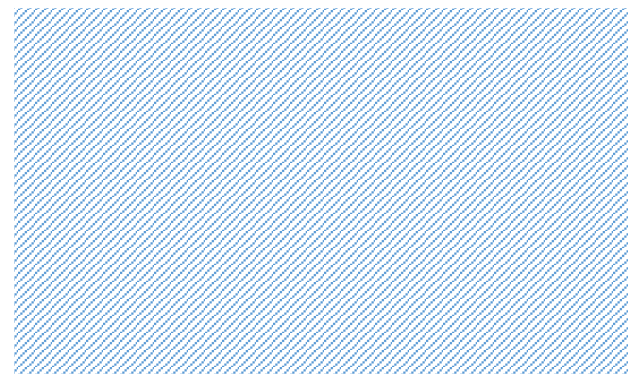
Ο λειτουργικός κίνδυνος ορίζεται ο κίνδυνος ζημίας, είτε λόγω ανεπάρκειας και ελλείψεων στις εσωτερικές διαδικασίες, στα μηχανογραφικά και λοιπά λειτουργικά συστήματα, ή στο ανθρώπινο δυναμικό, είτε λόγω δυσμενών εξωτερικών παραγόντων

Ο Όμιλος, προκειμένου να περιορίσει τον λειτουργικό κίνδυνο, έχει δημιουργήσει διαδικασίες και μεθοδολογίες που στόχο έχουν τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, τη διαχείριση και την καταγραφή του. Στις περιπτώσεις όπου, σύμφωνα με τη διάθεση ανάληψης κινδύνου του Ομίλου, οι συνέπειες λειτουργικού κινδύνου είναι σημαντικές, αναπτύσσονται σχέδια δράσης για τη μείωση του εκάστοτε κινδύνου και παρακολουθείται η υλοποίησή τους. Σημειώνεται ότι η βελτίωση του ελεγκτικού πλαισίου μέσα στο οποίο λειτουργεί ο Όμιλος είναι συνεχής και εξελισσόμενη διαδικασία.

Λοιποί Κίνδυνοι

Ο Όμιλος, πέραν των ανωτέρω αναφερόμενων κινδύνων, έχει αναγνωρίσει και έχει θεσπίσει διαδικασίες διαχείρισης και για τους ακόλουθους κινδύνους:

- ο Κίνδυνο αναντιστοιχίας ενεργητικού – παθητικού
- ο Κίνδυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Κίνδυνος Επιχειρηματικής Συμπεριφοράς, Κίνδυνος Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, Κίνδυνος Υποδειγμάτων, Κίνδυνος Ασφάλειας Προσωπικού και Εγκαταστάσεων καθώς και Κίνδυνος Εξωτερικής Ανάθεσης. Οι κίνδυνοι αυτοί, ως υποκατηγορίες του λειτουργικού κινδύνου, εξετάζονται στο πλαίσιο διαχείρισής του
- ο Κίνδυνο χώρας
- ο Κίνδυνο στρατηγικής
- ο Κίνδυνο φήμης

Μη Χρηματοοικονομική Κατάσταση

Σύμφωνα με το Ν. 4548/2018, συμπεριλαμβάνεται στην έκθεση διαχείρισης μια μη χρηματοοικονομική κατάσταση με στόχο την κατανόηση της εξέλιξης, των επιδόσεων, της θέσης και του αντικτύπου των δραστηριοτήτων του. Επομένως, με τις ανωτέρω διατάξεις, το εν λόγω κεφάλαιο περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες:

- ο Περιβαλλοντικά θέματα,
- ο Κοινωνικά και εργασιακά θέματα,
- ο Σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου,
- ο Καταπολέμηση της διαφθοράς και θέματα σχετικά με τη δωροδοκία,
- ο Βραβεύσεις Διακρίσεις.

Στο πλαίσιο υλοποίησης της απαίτησης για δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών, η Μητρική Εταιρία έλαβε υπόψη διεθνείς πρακτικές και πρότυπα, όπως οι οδηγίες του ΟΟΣΑ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις (2011).

Περιβαλλοντικά Θέματα

Στο πλαίσιο της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, η Μητρική Εταιρία έχει ως στόχο και στρατηγική προτεραιότητα να διαχειρίζεται αποτελεσματικά τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο από τη λειτουργία της, να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης ώστε να συμβάλει στην προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων και να επιδιώκει συστηματικά το όσο το δυνατόν μικρότερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Παράλληλα, η Μητρική Εταιρία ενίσχυσε οικονομικά τον Σύλλογο Εθελοντών Δασοπροσβεστών Αττικής (Ε.ΔΑΣ.Α.), υιοθέτησε μεθόδους ανακύκλωσης χαρτιού, πλαστικού και οικιακών μπαταριών ενώ ολοκλήρωσε τη μέτρηση ανθρακικού αποτυπώματος του κεντρικού της κτιρίου.

Τέλος, ολοκληρώθηκε η αντικατάσταση των εκτυπωτικών μηχανημάτων του κεντρικού κτηριακού συγκροτήματος και των περιφερειακών υποκαταστημάτων με νέα εκσυγχρονισμένα και φιλικά προς το περιβάλλον μηχανήματα.

Κοινωνικά & Εργασιακά Θέματα

Στους βασικούς στόχους της Μητρικής Εταιρίας είναι η στήριξη της κοινωνίας και της οικονομίας, αναγνωρίζοντας τη σημαντική θέση που κατέχει μέσα σε αυτή.

Για το λόγο αυτό αναλαμβάνει δράσεις και πρωτοβουλίες που εστιάζονται στη στήριξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων, στην ενίσχυση πρωτοβουλιών κοινωνικής προστασίας, πρόνοιας και αλληλεγγύης, στην υποστήριξη της καινοτόμου επιχειρηματικότητας με έμφαση στον άνθρωπο, το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη. Επίσης, συνδράμει συστηματικά το έργο φορέων με αναγνωρισμένη κοινωνική δράση.

Ξεχωριστή μνεία πρέπει να γίνει στον ρόλο που διαδραματίζει η Μητρική Εταιρία στην ανάδειξη του πολιτισμού και του αθλητισμού, υποστηρίζοντας φορείς που προάγουν τον πολιτισμό και ενισχύουν το αθλητικό ιδεώδες μέσω χορηγιών σε αθλητικές διοργανώσεις και πολιτιστικά γεγονότα (Χώρος Ιστορικής Μνήμης 1941-1944, στην οδό Κοραή 4 καθώς και ο Χώρος Τέχνης «ΣΤΟart ΚΟΡΑΗ»).

Επίσης, αναγνωρίζοντας την αξία και την σημαντικότητα της ιδιωτικής ασφάλισης υποστηρίζει οργανισμούς και φορείς, μέσω οικονομικής ενίσχυσης συνεδρίων και εκδηλώσεων με στόχο την ενδυνάμωση της ασφαλιστικής συνείδησης στη χώρα μας.

Η Μητρική Εταιρία, από την πρώτη ημέρα της ίδρυσής της υπηρετεί με συνέπεια το ανθρωποκεντρικό της όραμα που καθορίζει κάθε της δραστηριότητα. Διαρκές στόχος της Μητρικής Εταιρίας και των θυγατρικών της είναι η ίση μεταχείριση κάθε μέλους του ανθρώπινου δυναμικού της και η διαρκής εξασφάλιση βέλτιστων συνθηκών εργασίας.

Για το λόγο αυτό έχει θεσπίσει τον Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας ο οποίος ορίζει το πλαίσιο βάσει του οποίου η Διοίκηση και το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού ασκούν τα καθήκοντά τους.

Προς το σκοπό αυτό, ο Όμιλος:

- ο Παρέχει ίσες ευκαιρίες για προαγωγές και επαγγελματική σταδιοδρομία ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, θρησκείας, εθνικότητας

- ο Εφαρμόζει αξιολογικό σύστημα αξιολόγησης της απόδοσης, των προαγωγών και των αμοιβών προσωπικού

- ο Σχεδιάζει και υλοποιεί δράσεις, συστήματα ανάπτυξης και κινήτρων με στόχο την προσέλκυση, επιλογή και περαιτέρω αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού

- ο Επενδύει στην εκπαίδευση του προσωπικού με τη χρήση σύγχρονων μεθόδων καθώς και την ανάπτυξη του με τη διαμόρφωση πλάνου εκπαίδευσης ανά θέση εργασίας, ώστε να διασφαλίζεται η αξιοποίηση του μέγιστου των δυνατοτήτων του, καθώς και η έγκαιρη και ομαλή προσαρμογή του στις ολοένα αυξανόμενες απαιτήσεις για νέες γνώσεις, δεξιότητες και ειδικεύσεις σε ένα ταχύτατα μεταβαλλόμενο και ψηφιακό επιχειρησιακό περιβάλλον.

Μια άλλη περιοχή ύψιστης προτεραιότητας για τη Μητρική Εταιρία και τις εταιρίες του Ομίλου της είναι η υγεία και η ασφάλεια στους χώρους εργασίας, με σκοπό να καταστεί ασφαλής η εργασία, να βελτιωθεί η ποιότητα της επαγγελματικής ζωής των εργαζομένων και να προληφθούν συναφείς κίνδυνοι. Ο Όμιλος προβαίνει στη διενέργεια τακτικών ελέγχων για θέματα αφενός επάρκειας και καταλληλότητας των υπαρχόντων μέσων ασφαλείας και αφετέρου τήρησης των συνθηκών υγιεινής στους χώρους εργασίας, ενώ παράλληλα έχει αναπτύξει και σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών.

Ο Όμιλος δεσμεύεται να:

- ο Συμμορφώνεται με τις κανονιστικές διατάξεις σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας

- ο Μεριμνά για τη δημιουργία ασφαλούς και υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος για το προσωπικό με την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης του εργασιακού κινδύνου

- ο Εξασφαλίζει την ύπαρξη προστατευτικής υποδομής και εξοπλισμού και τεχνικών αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών

- ο Εκπαιδεύει τους εργαζομένους για τις προβλεπόμενες ενέργειες σε περίπτωση φυσικών καταστροφών και να καταρτίζει προγράμματα προληπτικής δράσης για την πυρασφάλεια και την αντιμετώπιση κρίσεων, στα πλαίσια του BCP,

Σημαντικότερες
ΕξελίξειςΟικονομική &
Χρηματοοικονομική
επισκόπηση

Διαχείριση Κινδύνων

**Μη
Χρηματοοικονομική
Κατάσταση**Κώδικας Εταιρικής
Διακυβέρνησης

Προοπτικές 2021

ο Πραγματοποιεί διαβουλεύσεις με το προσωπικό για ζητήματα που σχετίζονται με την ασφάλεια και υγεία στην εργασία

ο Καταρτίζει προγράμματα και δράσεις που στοχεύουν τόσο στην πρόληψη του εργασιακού κινδύνου όσο και στην υποστήριξη των εργαζομένων σε περιπτώσεις εμφάνισης περιστατικών βίας.

Σεβασμός Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Η φιλοσοφία του Ομίλου έχει ως βασικό άξονά της το σεβασμό της προσωπικότητας κάθε εργαζομένου. Η προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας αποτελεί θεμελιώδη αρχή και ως εκ τούτου διαρκής επιδίωξη του Ομίλου αποτελεί η διαμόρφωση ενός αρμονικού εργασιακού περιβάλλοντος.

Προς το σκοπό αυτό, ο Όμιλος:

ο Δεν χρησιμοποιεί καμία μορφή καταναγκαστικής εργασίας.

ο Δεν αποδέχεται οποιουδήποτε είδους προσβολή της προσωπικότητας (πχ. ηθική, σεξουαλική ή άλλου είδους παρενόχληση, εκφοβισμό, διωγμό κ.λπ.) ή άνιση μεταχείριση λόγω εθνικότητας, φυλετικής προέλευσης, φύλου, οικογενειακής κατάστασης, θρησκευτικών ή πολιτικών πεποιθήσεων ή φυσικών αδυναμιών και

ο Απορρίπτει κάθε μορφή κοινωνικού αποκλεισμού.

Καταπολέμηση της Διαφθοράς & Θέματα Σχετικά με τη Δωροδοκία

Ο Όμιλος επιδεικνύει μηδενική ανοχή σε πράξεις διαφθοράς και δωροδοκίας δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην πρόληψη και καταπολέμησή τους.

Με σκοπό την πλήρη συμμόρφωση του Ομίλου με το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο και, τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές, και λαμβάνοντας υπόψη ότι τα φαινόμενα,

αυτά υπονομεύουν τα συστήματα διακυβέρνησης των εταιριών, υιοθετήθηκαν και εφαρμόζονται οι παρακάτω πολιτικές και κώδικες:

Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς & Δεοντολογίας του Ομίλου

Ο Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας θέτει με σαφήνεια τις ηθικές αρχές, τις αξίες και τους κανόνες που οριοθετούν τη δράση του Προσωπικού και της Διοίκησης. Παράλληλα παρέχει τις κατευθυντήριες οδηγίες για τη λήψη σωστών αποφάσεων σε συμμόρφωση με τους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης και το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο ανά χώρα στην οποία ο Όμιλος διατηρεί δραστηριότητα.

Αναφορές Δυσλειτουργιών (Whistleblowing)

Η Μητρική Εταιρία έχει υιοθετήσει Πολιτική Αναφοράς Δυσλειτουργιών (Whistleblowing) για την υποβολή, επώνυμα ή ανώνυμα, εμπιστευτικών αναφορών ή παρατηρήσεων από κάθε ενδιαφερόμενο αναφορικά με πράξεις στελεχών της Μητρικής Εταιρίας, που δημιουργούν αμφιβολίες για αντικανονικές ενέργειες και λογιστικο-ελεγκτικές πρακτικές μη συμβατές με τη διεθνή πρακτική και τις κείμενες διατάξεις. Η εν λόγω διαδικασία παρακολουθείται για την εφαρμογή της από την Επιτροπή Ελέγχου του Δ.Σ.

Στην ιστοσελίδα της Μητρικής Εταιρίας (www.ethniki-asfalistiki.gr) έχουν αναρτηθεί στοιχεία επικοινωνίας και έχει δημιουργηθεί σχετική φόρμα για την υποβολή των ως άνω εμπιστευτικών αναφορών από κάθε ενδιαφερόμενο.

Πολιτική της Μητρικής Εταιρίας και των θυγατρικών της για την Αντιμετώπιση της Απάτης

Η Μητρική Εταιρία και οι θυγατρικές της, εκτίθεται στον κίνδυνο απάτης και παράνομων δραστηριοτήτων κάθε τύπου, όπου αν δεν αντιμετωπιστούν εγκαίρως και με αποτελεσματικό τρόπο, θα μπορούσαν να επιφέρουν αρνητικές συνέπειες στην επιχειρηματική της δράση, την οικονομική της κατάσταση, τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων της και των προοπτικών της για επιτυχία.

Σημαντικότερες
Εξελίξεις

Οικονομική &
Χρηματοοικονομική
επισκόπηση

Διαχείριση Κινδύνων

Μη
Χρηματοοικονομική
Κατάσταση

Κώδικας Εταιρικής
Διακυβέρνησης

Προοπτικές 2021

Η Μητρική Εταιρία και οι θυγατρικές της, στοχεύοντας στην καταπολέμηση του φαινομένου της απάτης, έχει υιοθετήσει την Πολιτική του Ομίλου της ΕΤΕ για την Αντιμετώπιση της Απάτης, η οποία καθιερώνει τις βασικές αρχές για την πρόληψη και αντιμετώπιση της. Η Πολιτική αυτή αφορά στο σύνολο του προσωπικού της και τα βασικά της σημεία συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- ο Ευαισθητοποίηση των εργαζομένων του Ομίλου, αναφορικά με την αποτροπή και την παρεμπόδιση της απάτης
- ο Εκπαίδευση των εργαζομένων και διαμόρφωση ενιαίας επιχειρηματικής συμπεριφοράς και κουλτούρας για την αντιμετώπιση της απάτης
- ο Καθορισμός και περιγραφή των σχετικών δράσεων, που οφείλουν να αναλαμβάνουν τα αρμόδια Όργανα, σε περιπτώσεις εκδήλωσης κρουσμάτων απάτης
- ο Ανάπτυξη συστημάτων, διαδικασιών και ελεγκτικών μηχανισμών, που υποβοηθούν στην πρόληψη και την αποφυγή της απάτης.

Κώδικας Δεοντολογίας της Διοίκησης και των Οικονομικών Υπηρεσιών του Ομίλου

Ο ως άνω Κώδικας Δεοντολογίας καθορίζει τις βασικές δεοντολογικές υποχρεώσεις και τα πρότυπα συμπεριφοράς των προσώπων που εμπλέκονται στην προετοιμασία, κατάρτιση και υποβολή των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των λοιπών οικονομικών γνωστοποιήσεων του Ομίλου και στοχεύει στη διασφάλιση της πλήρους και ακριβούς υποβολής των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, στην προαγωγή της διαφάνειας της συμπεριφοράς των ως άνω προσώπων κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και τη συμμόρφωσή τους με το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο.

Πολιτική Αποτροπής Σύγκρουσης Συμφερόντων του Ομίλου

Η Πολιτική Αποτροπής Σύγκρουσης Συμφερόντων προσδιορίζει ενδεχόμενα πεδία σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ των εταιριών του Ομίλου και των ανώτατων / ανώτερων διευθυντικών στελεχών του και θεσπίζει κανόνες και διαδικασίες για την

αποτελεσματική διαχείριση των περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων, όταν αυτές προκύπτουν.

Πολιτική του Ομίλου για την πρόληψη και καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας (εφεξής «ΕΧ/ΧΤ»)

Οι ως άνω πράξεις είναι αντίθετες προς τις θεμελιώδεις αξίες και αρχές που διέπουν την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του Ομίλου, ενώ η επέλευσή τους θα μπορούσε να επιφέρει ανεπιθύμητες συνέπειες, με σοβαρό αντίκτυπο στη φήμη του Ομίλου, καθώς και στα συμφέροντα των πελατών, των μετόχων και των εργαζομένων σε αυτόν.

Για το λόγο αυτό, και σε συμμόρφωση με τις ισχύουσες κανονιστικές απαιτήσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση φαινομένων ΕΧ/ΧΤ, ο Όμιλος έχει υιοθετήσει την ως άνω Πολιτική, στην οποία έχει ενσωματωθεί και Πολιτική Αποδοχής Νέων Πελατών.

Με την εν λόγω Πολιτική, διαμορφώνεται ένα επαρκές, αποτελεσματικό και εναρμονισμένο πλαίσιο για τη συμμόρφωση του Ομίλου με το εκάστοτε νομοθετικό πλαίσιο αναφορικά με την καταπολέμηση του ΕΧ/ΧΤ στις χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος και τις σχετικές απαιτήσεις των Εποπτικών Αρχών. Σε εφαρμογή των παραπάνω Πολιτικών, έχουν καταρτισθεί και υιοθετηθεί διαδικασίες αναφορικά με την προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο, την κατηγοριοποίηση πελατών και την αντίστοιχη εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμέλειας.

Επίσης, ο Όμιλος δεν εκτελεί συναλλαγές για τη νομιμότητα των οποίων υπάρχουν επιφυλάξεις ή συναλλαγές με φυσικά ή νομικά πρόσωπα / οντότητες όταν αυτό απαγορεύεται από διατάξεις διεθνών Οργανισμών, Εποπτικών ή Δικαστικών Αρχών. Τέλος, παρέχει στο Προσωπικό και τους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές συνεχή εκπαίδευση για τη συμμόρφωσή τους με τους σχετικούς νόμους και τις κανονιστικές αποφάσεις.

Βραβεύσεις & Διακρίσεις

Η Μητρική Εταιρία, έλαβε κατά τη διάρκεια του 2020, τις παρακάτω σημαντικές διακρίσεις:

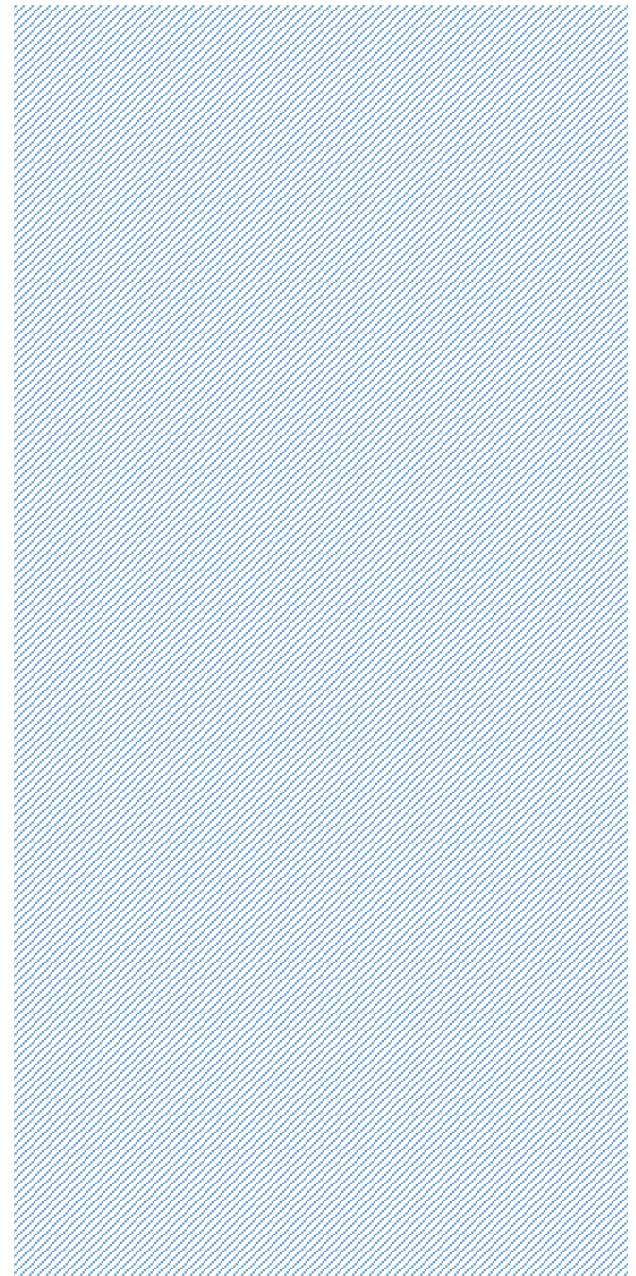
- ο Τιμητική διάκριση για τη συνδρομή της προς το Εθνικό Σύστημα Υγείας στη μάχη κατά της πανδημίας στο Forum με τίτλο «The Kind Hearts» του SALUS 2020
- ο Βράβευση του προγράμματος ασφάλισης κατοικίας Full [Home] της Εθνικής Ασφαλιστικής ως «Προϊόν της Χρονιάς 2020» από την Direction Business Network
- ο Ανάδειξη ως η καλύτερη ασφαλιστική εταιρία της ελληνικής αγοράς για το 2020, στο πλαίσιο του διαγωνισμού Best Car, που διοργανώνει κάθε χρόνο το περιοδικό Auto Τρίτη
- ο Ανακήρυξη ως επίτιμου μέλους των Special Olympics Hellas, για την πολύτιμη και γενναιόδωρη υποστήριξή της στο έργο τους.

Παρουσίαση Δράσεων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης κατά το 2020

Η Μητρική Εταιρία, στο πλαίσιο της παροχής πληρέστερης πληροφόρησης και διαφάνειας για τη δράση της σε θέματα ΕΚΕ γνωστοποίησε ότι:

- ο Υποστήριξε εκδηλώσεις, εκπαιδευτικές ημερίδες και συνέδρια που διοργάνωσαν Οργανισμοί, Φορείς της Ιδιωτικής Ασφάλισης, Επιμελητήρια και φορείς του Κλάδου της Οικονομίας,
- ο Ανέλαβε πρωτοβουλίες που στόχο έχουν να κρατήσουν ενωμένο τον κοινωνικό ιστό, ενισχύοντας φορείς και ιδρύματα, ενώ στάθηκε πάντα με διακριτικότητα δίπλα στο κοινωνικό σύνολο,
- ο Ανέλαβε πρωτοβουλίες και υλοποίησε δράσεις που προάγουν σταθερά τις Τέχνες, την Ιστορία και τον Πολιτισμό, έχοντας την ευθύνη διαχείρισης και λειτουργίας του Χώρου Ιστορικής Μνήμης 1941-1944 καθώς και του Χώρου Τέχνης «ΣΤΟart ΚΟΡΑΗ»,

- ο Υποστήριξε Έλληνες αθλητές, στο πλαίσιο του ενδιαφέροντος της για την πρόοδο του αθλητικού ιδεώδους και του «ευ αγωνίζεσθαι»,
- ο Ενίσχυσε τη δράση φορέων και οργανισμών στον τομέα της παιδείας, της υγείας και της επιστήμης καθώς και προσπάθειες που προάγουν την περιβαλλοντική συνείδηση,
- ο Προχώρησε σε δωρεές και πρωτοβουλίες υποστηρίζοντας το ΕΣΥ και τις γενικότερες προσπάθειες της χώρας να ανταποκριθεί στις ασυνήθιστες απαιτήσεις και συνθήκες που δημιούργησε η πανδημία Covid-19.

Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Το σύστημα εταιρικής διακυβέρνησης της Μητρικής Εταιρίας ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του ισχύοντος ελληνικού και ευρωπαϊκού νομικού και κανονιστικού πλαισίου και στις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές.

Ο Όμιλος έχει θεσπίσει τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιγράφει την δομή και λειτουργία του σε θέματα διακυβέρνησης, με σκοπό την προάσπιση, σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, των συμφερόντων του προς όφελος των πελατών του, των μετόχων, των εργαζομένων και όλων των άλλων ενδιαφερομένων μερών. Ο Κώδικας καθορίζει το πλαίσιο της εσωτερικής λειτουργίας της Εταιρίας και του Δ.Σ. με σκοπό τη συνέχεια, τη συνέπεια και την αποτελεσματικότητα του τρόπου λειτουργίας της Μητρικής Εταιρίας. Το Δ.Σ. επικουρείται στη λειτουργία του από τις ακόλουθες Επιτροπές:

- ο την Επιτροπή Ελέγχου,
- ο την Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων,
- ο την Επιτροπή Ανθρωπίνου Δυναμικού και Αμοιβών,
- ο την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων,
- ο την Επιτροπή Στρατηγικής.

Ο Κώδικας καθώς και οι Κανονισμοί Λειτουργίας των παραπάνω Επιτροπών ορίζουν το σκοπό, τα καθήκοντα και καταθέτουν τις αρμοδιότητες των Επιτροπών του.

Η Μητρική Εταιρία έχει επαρκή και διαφανή οργανωτική δομή με σαφή κατανομή και κατάλληλο διαχωρισμό καθηκόντων, καθώς και αποτελεσματικό μηχανισμό μετάδοσης των πληροφοριών εντός της Μητρικής Εταιρίας. Σε αυτό το πλαίσιο λειτουργίας και οργάνωσης, η Μητρική Εταιρία έχει αναπτύξει ένα σύνολο πολιτικών και διαδικασιών που περιγράφουν την κατανομή καθηκόντων και ρόλων και συντελούν στην επίτευξη των εταιρικών στόχων. Επιπλέον, στην επιτυχή λειτουργία της Εταιρικής Διακυβέρνησης συμβάλλουν οι τέσσερις βασικές λειτουργίες της Μητρικής Εταιρίας δηλαδή οι μονάδες του Εσωτερικού Ελέγχου, Διαχείρισης Κινδύνων, Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Αναλογιστικής που διασφαλίζουν την εφαρμογή ενός αποτελεσματικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων.

Το παραπάνω πλαίσιο λειτουργίας και οργάνωσης υποχρεούνται να υιοθετήσουν και οι θυγατρικές

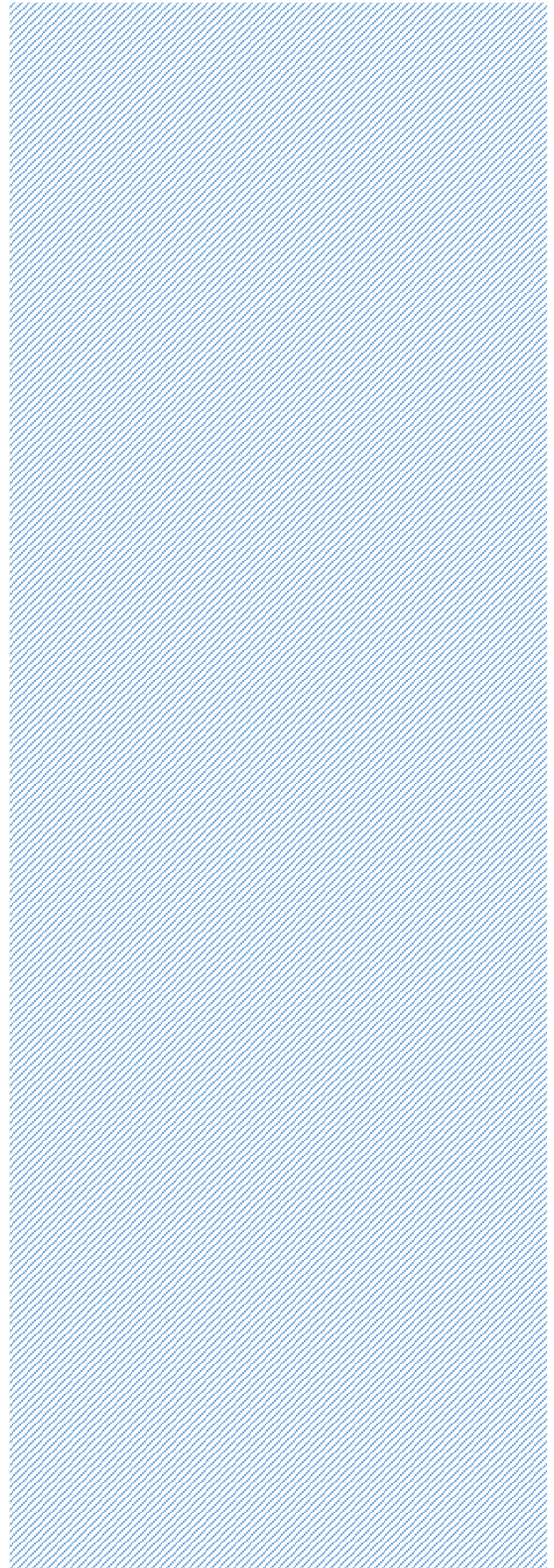
Σημαντικότερες
ΕξελίξειςΟικονομική &
Χρηματοοικονομική
επισκόπηση

Διαχείριση Κινδύνων

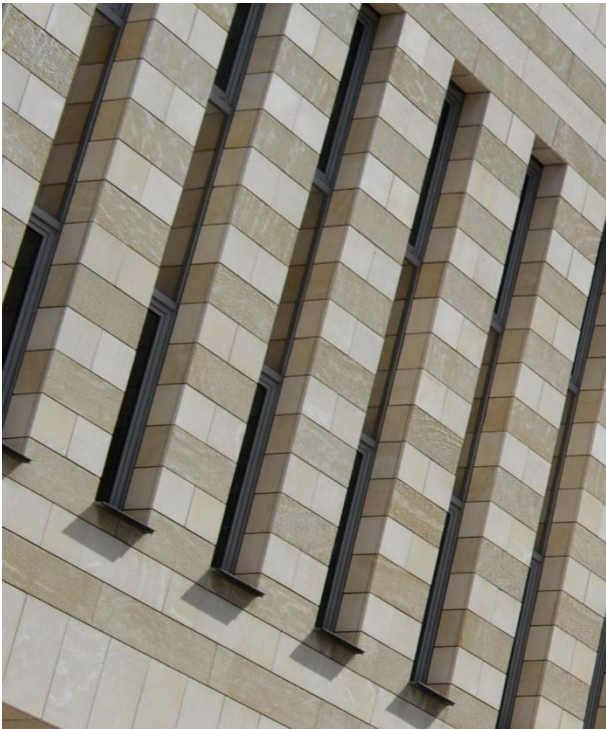
Μη
Χρηματοοικονομική
Κατάσταση**Κώδικας Εταιρικής
Διακυβέρνησης**

Προοπτικές 2021

εταιρίες του Ομίλου, εναρμονισμένο στο εκάστοτε θεσμικό πλαίσιο, ιδιαιτερότητες και τα συναλλακτικά ήθη της χώρας στην οποία δραστηριοποιούνται. Οι πολιτικές, οι διαδικασίες και συνολικά οι απαιτήσεις της εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζονται από τη Μητρική Εταιρία προσαρμόζονται προκειμένου να προσιδιάζουν στη δομή, στις δραστηριότητες και τους κινδύνους των εταιριών του Ομίλου.

Προοπτικές 2021

Η Εταιρία προσαρμοσε το λειτουργικό της μοντέλο ταχύτατα, ανταποκρινόμενη στις απαιτήσεις της πανδημίας του Covid-19, εφαρμόζοντας την εξ' αποστάσεως εργασία και αναμορφώνοντας τις διαδικασίες της, ώστε οι ασφαλισμένοι και οι συνεργάτες να έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν με την Εταιρία και να επιλύουν άμεσα τα θέματά τους.

Με το βλέμμα στο μέλλον, η Εταιρία προχωρά στην ανανέωση των προϊόντων της, με την προσφορά περισσότερων επιλογών προς τους ασφαλισμένους της τόσο στον κλάδο Ζωής, όσο και στους κλάδους Γενικών Ασφαλίσεων. Ήδη από το Δεκέμβριο του 2020, η Εταιρία προσφέρει ένα νέο προϊόν περιοδικών καταβολών συνδεδεμένο με επενδύσεις (Unit-Linked), τόσο μέσω του δικτύου συνεργατών της, όσο και μέσω του δικτύου Bancassurance, ενώ εντός του α' τριμήνου του 2021, προσφέρει και αντίστοιχο προϊόν εφάπαξ καταβολών. Επιπλέον, η Εταιρία μέσω του δικτύου Bancassurance, πρόκειται επιπλέον να προσφέρει νέα προϊόντα στον κλάδο Πυρός τα οποία θα απευθύνονται σε μικρές επιχειρήσεις. Σε ό,τι αφορά τον εκσυγχρονισμό των διαδικασιών της, η εφαρμογή Robotic Process Automations (RPAs) στους κλάδους Ομαδικών Ζωής και Αυτοκινήτου έχει ήδη επιφέρει σημαντική βελτίωση στην αποτελεσματικότητα της διαχείρισης αποζημιώσεων και στην ταχύτητα εξυπηρέτησης ασφαλισμένων, ενώ επίκειται και η επέκταση σε άλλους κλάδους.

Πρωταρχικός και αδιαπραγμάτευτος στόχος της Εταιρίας παραμένει η άμεση, πλήρης και ποιοτική κάλυψη του συνόλου των αναγκών των ασφαλισμένων και η διασφάλιση της υγείας και η προστασία του ανθρωπίνου δυναμικού και των συνεργατών της

Αθήνα, 31 Μαρτίου

Ο Πρόεδρος

Χριστόφορος Σαρδελής

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ**ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ**

Προς τον Μέτοχο της Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρίας Γενικών Ασφαλειών «Η ΕΘΝΙΚΗ»

Έκθεση ελέγχου επί των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων**Γνώμη**

Έχουμε ελέγξει τις ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας “Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρίας Γενικών Ασφαλειών «Η ΕΘΝΙΚΗ»” (Εταιρεία ή/και Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από την ατομική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2020, τις ατομικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την ατομική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2020, την ατομική και ενοποιημένη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ατομικές και ενοποιημένες ταμειακές τους ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του του Ν. 4548/2018.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τον Όμιλο, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017 και του Κανονισμού ΕΕ 537/2014, που σχετίζονται με τον έλεγχο των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017, τον Κανονισμό ΕΕ 537/2014 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Δηλώνουμε ότι οι μη ελεγκτικές μας υπηρεσίες προς την Εταιρεία και τις θυγατρικές της παρασχέθηκαν σύμφωνα με τους προαναφερόμενους όρους της ισχύουσας νομοθεσίας και ότι δεν έχουμε παράσχει μη ελεγκτικές υπηρεσίες οι οποίες απαγορεύονται από το άρθρο 5 παρ.(1) του Κανονισμού ΕΕ 537/2014.

Οι μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 45 των συνημμένων ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Κύρια θέματα ελέγχου

Τα κύρια θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Κύρια Θέματα Ελέγχου	Οι διαδικασίες που ακολουθήσαμε για την αντιμετώπιση των κυρίων θεμάτων ελέγχου
<p>Εκτίμηση των αποθεμάτων που απορρέουν από τα Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζωής (ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις)</p> <p>Οι υποχρεώσεις των ασφαλιστηρίων συμβολαίων περιλαμβάνουν το εκτιμώμενο κόστος διακανονισμού των παροχών και αποζημιώσεων που σχετίζονται με τα συμβόλαια ασφάλισης ζωής και ανέρχονται σε €579 εκατ. σε επίπεδο Εταιρείας και €633 εκατ. σε επίπεδο Ομίλου, αντιπροσωπεύοντας το 20% και 21% των συνολικών υποχρεώσεων της Εταιρείας και του Ομίλου αντίστοιχα.</p> <p>Η εκτίμηση αυτών των υποχρεώσεων είναι σύνθετη, ενέχει σημαντικό βαθμό υποκειμενικότητας και απαιτεί από τη Διοίκηση να χρησιμοποιήσει μια σειρά παραδοχών σχετικά με μελλοντικά γεγονότα, οι οποίες χαρακτηρίζονται από μεγάλο βαθμό αβεβαιότητας. Μικρές μεταβολές σε αυτές τις παραδοχές ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά την εκτίμηση αυτών των υποχρεώσεων και των αποτελεσμάτων της Εταιρείας και του Ομίλου.</p> <p>Εστιάσαμε σε αυτήν την περιοχή λόγω της σημαντικότητας των υποχρεώσεων αυτών, των σύνθετων αναλογιστικών μεθοδολογιών που χρησιμοποιήθηκαν από τη Διοίκηση και της εκτίμησης των παραδοχών που σχετίζονται με μελλοντικά γεγονότα. Επιπλέον, οι αναλογιστικές παραδοχές που βασίζονται στα οικονομικά και δημογραφικά δεδομένα, συμπεριλαμβανομένου της μελλοντικής συμπεριφοράς των αντισυμβαλλομένων, εμπριέχουν σημαντικό βαθμό υποκειμενικότητας..</p>	<p>Οι διαδικασίες ελέγχου που πραγματοποιήσαμε υποστηρίχθηκαν από εσωτερικούς αναλογιστές που εξειδικεύονται στις ασφάλειες ζωής και περιλάμβαναν τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ελέγξαμε την πληρότητα και την ορθότητα των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν στις εκτιμήσεις των αναμενόμενων ταμειακών ροών και στις μελέτες εμπειρίας, οι οποίες υποστηρίζουν τις αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν. • Εξετάσαμε τη μεθοδολογία και τις σημαντικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν με βάση τη γνώση μας για την Εταιρεία και τον κλάδο και τη σχετική μας εμπειρία προκειμένου να αξιολογήσουμε τη συμμόρφωση των μεθοδολογιών αυτών με τις αναγνωρισμένες αναλογιστικές πρακτικές, αλλά και με τις κανονιστικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις χρηματοοικονομικής αναφοράς. • Πραγματοποιήσαμε διαδικασίες ανεξάρτητης επαλήθευσης των μαθηματικών αποθεμάτων και των υποδειγμάτων πρόβλεψης χρηματοροών, σε δειγματοληπτική βάση, συμπεριλαμβάνοντας αναλυτικούς ανεξάρτητους επανυπολογισμούς σε επιλεγμένα συμβόλαια και προϊόντα, ώστε να διασφαλίσουμε το εύλογο των υποδειγμάτων πρόβλεψης. • Αξιολογήσαμε το εύλογο της μεταβολής των υποχρεώσεων που απορρέουν από ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής σε σχέση με το προηγούμενο έτος και λάβαμε περαιτέρω διευκρινίσεις από τη Διοίκηση για τυχόν μεταβολές όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο.

Κύρια Θέματα Ελέγχου

Συγκεκριμένα, οι σημαντικές παραδοχές, οι οποίες είναι ιδιαίτερα ευαίσθητες σε μεταβολές, είναι οι ακόλουθες:

- Η καμπύλη επιτοκίων, η οποία χρησιμοποιείται για την προεξόφληση των αναμενόμενων ταμειακών ροών, και η οποία βασίζεται στην καμπύλη επιτοκίων μηδενικού κινδύνου, όπως δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ), προσαρμοσμένη με βάση την υφιστάμενη σύνθεση και τις αναμενόμενες αποδόσεις του επενδυτικού χαρτοφυλακίου της Εταιρείας.
- Ο πίνακας νοσηρότητας που χρησιμοποιείται για την πρόβλεψη των μελλοντικών χρηματοροών των προϊόντων υγείας και βασίζεται στην πραγματική εμπειρία της Εταιρείας και του Ομίλου και στην κρίση των εμπειρογνομόνων για τις ηλικίες στις οποίες δεν επαρκεί η εμπειρία. Οι πίνακες παράγονται για κάθε προϊόν κατά σε επίπεδο ανάλυσης ηλικίας και φύλου.
- Το ποσοστό ακυρώσεων, που είναι ένας από τους σημαντικότερους λόγους που οδηγεί στη σταδιακή μείωση των εν ισχύ συμβολαίων και ο οποίος θα μπορούσε ενδεχομένως να επηρεάσει θετικά ή αρνητικά τις αναμενόμενες ταμειακές ροές, ανάλογα με την κερδοφορία κάθε προϊόντος.

Οι σχετικές γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 2.11, 3.1, 4.2 και 36 των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Οι διαδικασίες που ακολουθήσαμε για την αντιμετώπιση των κυρίων θεμάτων ελέγχου

Πιο συγκεκριμένα, οι σημαντικές παραδοχές στις οποίες επικεντρωθήκαμε είναι οι ακόλουθες:

Καμπύλη επιτοκίων

Αξιολογήσαμε τη μεθοδολογία που εφαρμόστηκε από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των καμπυλών επιτοκίων που χρησιμοποιήθηκαν κατά την προεξόφληση των αναμενόμενων ταμειακών ροών σε παρούσα αξία. Εξετάσαμε επίσης την καταλληλότητα των επενδυτικών δεδομένων και αποδόσεων που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της πριμοδότησης περιορισμένης ρευστότητας που αποτυπώθηκε στην καμπύλη επιτοκίων.

Νοσηρότητα

Εξετάσαμε την καταλληλότητα της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε από τη Διοίκηση για τον υπολογισμό των πινάκων νοσηρότητας που βασίζονται στην πραγματική εμπειρία και τη κρίση των εμπειρογνομόνων. Εξετάσαμε το εύλογο των προσαρμογών που εφαρμόστηκαν για αναπροσαρμογή του ασφαλιστρού, τον ιατρικό πληθωρισμό και τους συντελεστές μεγάλων ζημιών.

Ποσοστό ακυρώσεων

Εξετάσαμε την καταλληλότητα της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε από τη Διοίκηση για τον προσδιορισμό των ποσοστών ακύρωσης για κάθε κανάλι διανομής προϊόντων και κάθε κατηγορία προϊόντος βασιζόμενοι σε γενικά αποδεκτές πρακτικές της αγοράς αλλά και σε ιδιαιτερότητες της Εταιρείας.

Από τις διαδικασίες ελέγχου που πραγματοποιήσαμε προέκυψε ότι οι σημαντικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση των υποχρεώσεων από συμβόλαια ασφαλίσεων ζωής είναι εύλογες. Επίσης, κρίναμε ότι οι μεθοδολογίες συνάδουν με τα πρότυπα του κλάδου και αντανακλούν το είδος και τα χαρακτηριστικά του κινδύνου των ασφαλιστήριων συμβολαίων ζωής της Εταιρείας και του Ομίλου. Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι οι γνωστοποιήσεις που περιλαμβάνονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις είναι επαρκείς.

Κύρια Θέματα Ελέγχου	Οι διαδικασίες που ακολουθήσαμε για την αντιμετώπιση των κυρίων θεμάτων ελέγχου
<p>Εκτίμηση αποθεμάτων εκκρεμών ζημιών (ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις)</p> <p>Οι υποχρεώσεις από ασφαλιστήρια συμβόλαια περιλαμβάνουν τις εκκρεμείς ζημιές γενικών ασφαλειών που ανέρχονται σε €331 εκατ. για την Εταιρεία και €346 εκατ. για τον Όμιλο, αντιπροσωπεύοντας το 11% και 12% των συνολικών υποχρεώσεων της Εταιρείας και του Ομίλου.</p> <p>Η εκτίμηση των εκκρεμών ζημιών απαιτεί σημαντικές κρίσεις λόγω της υποκειμενικής φύσης της εκτίμησης των μελλοντικών αποζημιώσεων για ζημιές που έχουν συμβεί, και εξαρτάται από την ποιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιούνται καθώς και την πρόβλεψη των μελλοντικών γεγονότων, τόσο εσωτερικών όσο και εξωτερικών.</p> <p>Η Διοίκηση βασίζεται σε ιστορικά στοιχεία και σε εμπειρογνώμονες για την εκτίμηση του αποθέματος των αναγγελθεισών ζημιών, διαδικασία που ενέχει μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας ιδιαίτερα στις περιπτώσεις σωματικής βλάβης, θανάτου, νομικών υποθέσεων και καταστροφής περιουσίας.</p> <p>Οι σχετικές γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 2.11, 3.1, 4.2 και 36 των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.</p>	<p>Οι διαδικασίες ελέγχου που πραγματοποιήσαμε υποστηρίχθηκαν από εσωτερικούς αναλογιστές που εξειδικεύονται στις γενικές ασφαλίσεις και περιλάμβαναν τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Κατανοήσαμε την πολιτική αποθεματοποίησης της Εταιρείας και του Ομίλου και της διαδικασίας καταγραφής των εκκρεμών ζημιών. • Εξετάσαμε, σε δειγματοληπτική βάση, το εύλογο των αποθεμάτων για εκκρεμείς ζημιές στους κλάδους αυτοκινήτου και πυρκαγιάς με βάση την πολιτική αποθεματοποίησης της Εταιρείας και του Ομίλου, τα αντίστοιχα ασφαλιστήρια συμβόλαια και τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα υποστηρικτικά στοιχεία ζημιών. • Εξετάσαμε την επάρκεια της εκτίμησης του αποθέματος των ζημιών που έχουν συμβεί αλλά δεν έχουν αναγγελθεί (IBNR) κατά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης εκτελώντας ανεξάρτητους υπολογισμούς του IBNR για τους κυριότερους κλάδους. • Εξετάσαμε, σε δειγματοληπτική βάση για τον κλάδο αυτοκινήτων, το εύλογο των εκτιμήσεων των εκκρεμών ζημιών από τη Διοίκηση κατά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης, συγκρίνοντας αυτές τις εκτιμήσεις με τις αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν μετά την ημερομηνία της κατάστασης χρηματοοικονομικής θέσης. • Αξιολογήσαμε το εύλογο της ετήσιας μεταβολής των εκκρεμών ζημιών και κατανοήσαμε τυχόν σημαντικές διαφορές. <p>Από τις διαδικασίες ελέγχου που πραγματοποιήσαμε προέκυψε ότι οι εκτιμήσεις αναφορικά με το απόθεμα εκκρεμών ζημιών είναι εύλογες. Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι οι γνωστοποιήσεις που περιλαμβάνονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις είναι επαρκείς.</p>

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, που περιέχονται στην προβλεπόμενη από το Ν. 3556/2007 Ετήσια Οικονομική Έκθεση, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή

Η γνώμη μας επί των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στο παρόν τμήμα της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από το Ν. 4548/2018.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31/12/2020 αντιστοιχούν με τις συνημμένες ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.
- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 150, 151, 153 και 154 του Ν. 4548/2018.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την Εταιρεία και τον Όμιλο “Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρίας Γενικών Ασφαλειών «Η ΕΘΝΙΚΗ»” και το περιβάλλον τους, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου και στις Άλλες Πληροφορίες τις οποίες λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης ελεγκτή. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Ν. 4548/2018, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τις δραστηριότητες τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τις δραστηριότητες τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι ατομικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Συγκεντρώνουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των ατομικών και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα κύρια θέματα ελέγχου. Περιγράφουμε τα θέματα αυτά στην έκθεση ελεγκτή.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

1. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων ατομικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με την προβλεπόμενη από το άρθρο 11 του Κανονισμού ΕΕ 537/2014 Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας.

2. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 12 Ιουλίου 2017 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί, καλύπτοντας μια συνολική περίοδο ελέγχου 3 ετών, με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 2 Απριλίου 2021

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

ΠραΐζγουώτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμη Ελεγκτική εταιρεία
Λ. Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

Μάριος Ψάλτης
ΑΜ ΣΟΕΛ 38081

Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

2020

για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2020

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
		31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
		(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Δεδουλευμένα (μικτά)α ασφάλιστρα και συναφή εσοδα	6	524.818	501.109	483.453	461.212
Μείον: Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα	7	(69.743)	(61.766)	(61.408)	(53.560)
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα		455.075	439.343	422.045	407.652
Τόκοι, μερίσματα και λοιπά έσοδα επενδύσεων	8	42.591	49.934	41.729	49.096
Κέρδη/(Ζημιές) από πώληση επενδύσεων	9	39.964	91.345	39.964	91.345
Κέρδη/(Ζημιές) από αποτίμηση επενδύσεων	10	18.539	50.829	14.298	43.792
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	11	(10.427)	(1.039)	(10.427)	(1.039)
Έσοδα επενδύσεων		90.667	191.069	85.564	183.194
Λοιπά Έσοδα	12	6.931	5.596	6.223	5.103
		552.673	636.008	513.832	595.949
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων	13	(332.817)	(380.928)	(318.463)	(362.994)
Δεδουλευμένες προμήθειες παραγωγής	14	(74.077)	(72.920)	(69.149)	(68.740)
Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων	15	45.148	25.815	52.238	33.818
Έξοδα διοίκησης και διάθεσης	16	(97.898)	(120.102)	(87.812)	(110.992)
Χρηματοοικονομικά έξοδα	17	(5.042)	(5.424)	(4.844)	(5.303)
Λοιπά έξοδα		(96)	(105)	(69)	(44)
Κέρδη προ φόρων		87.891	82.344	85.733	81.694
Φόροι	18	(19.471)	(24.484)	(19.034)	(24.484)
Κέρδη μετά από φόρους		68.420	57.860	66.699	57.210

Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους:
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:

Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση, μετά από φόρους	97.944	205.228	97.617	204.990
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από φόρους	24	(392)	-	-
Σύνολο	97.968	204.836	97.617	204.990

Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:

Υποχρεώσεις από προγράμματα καθορισμένων παροχών	(2.754)	(3.914)	(2.754)	(3.914)
Σύνολο	(2.754)	(3.914)	(2.754)	(3.914)

Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους

Συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους	19	95.214	200.922	94.863	201.076
		163.634	258.782	161.562	258.286

Κέρδη μετά από φόρους, που αναλογούν:

- στη Μητρική Εταιρία	68.484	57.912	66.699	57.210
- στις Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές	(64)	(52)	-	-

Συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους, που αναλογούν:

- στη Μητρική Εταιρία	163.680	258.842	161.562	258.286
- στις Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές	(46)	(60)	-	-

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις στις σελίδες 40 έως 117 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2021

Ο Πρόεδρος Του Δ.Σ.	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής	Ο Διευθυντής Οικ/κών Υπηρεσιών	Ο Αναλογιστής	Ο Προϊστάμενος Λογιστηρίου
Χ.Β. Σαρδελής Α.Δ.Τ. ΑΚ 088321	Σ.Σ. Κωνσταντάς Α.Δ.Τ. ΑΝ 652679	Σ.Ε. Καραγρηγορίου Α.Δ.Τ. ΑΕ 041414	Γ.Χ. Πετούσης Αρ. αδ. 990 Α' Τάξης	Γ.Χ. Μαμουλάκης Α.Δ.Τ. ΑΗ 125609	Γ.Λ. Γεννηματάς Αρ. αδ. 91312 Α' Τάξης

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ		
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019	
	(Ποσά σε χιλιάδες €)				
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	20	121.061	121.348	114.761	114.871
Επενδύσεις σε ακίνητα	21	82.193	84.802	81.731	84.356
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	22	10.069	8.459	9.023	7.433
Προμήθειες και λοιπά έξοδα πρόσκτησης επόμενων χρήσεων (ΜΕΠ)	23	43.508	39.883	40.524	37.127
Επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	24	-	-	12.232	12.232
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	25	1.956	34.862	1.956	34.862
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	26	3.077.106	2.714.257	3.066.384	2.706.123
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	27	596.847	611.516	536.526	560.939
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	28	41.153	48.673	41.153	48.673
Χρεώστες ασφαλιστρών και λοιπές απαιτήσεις	30	117.890	122.973	107.266	112.650
Περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	20	6.201	10.448	6.201	10.448
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	31	81.321	83.203	64.351	66.137
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος		-	6.123	-	6.123
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	32	66.547	120.113	51.675	102.334
Σύνολο Ενεργητικού		4.245.852	4.006.660	4.133.783	3.904.308
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια κεφάλαια					
Μετοχικό Κεφάλαιο καταβεβλημένο	33	490.044	490.044	490.044	490.044
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		547.429	547.428	547.429	547.428
Αποθεματικά	34	345.990	250.948	348.575	253.712
Αποτελέσματα εις νέον	35	(139.058)	(207.703)	(162.363)	(229.061)
		1.244.405	1.080.717	1.223.685	1.062.123
Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές		692	738	-	-
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		1.245.097	1.081.455	1.223.685	1.062.123
Υποχρεώσεις					
Μαθηματικά αποθέματα και τεχνικές ασφαλιστικές προβλέψεις	36	1.536.019	1.601.981	1.453.685	1.525.702
Υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια	37	1.229.424	1.089.876	1.229.424	1.089.876
Λοιπές υποχρεώσεις	38	76.747	77.874	69.149	71.417
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	39	50.031	51.997	50.031	51.997
Φόρος εισοδήματος		8.405	20	8.000	-
Υποχρεώσεις αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων	40	21.578	31.731	21.471	31.865
Υποχρεώσεις παροχών προς το προσωπικό	41	78.338	71.328	78.338	71.328
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	25	213	398	-	-
Σύνολο Υποχρεώσεων		3.000.755	2.925.205	2.910.098	2.842.185
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		4.245.852	4.006.660	4.133.783	3.904.308

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις στις σελίδες 40 έως 117 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2021

Ο Πρόεδρος Του Δ.Σ.	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Ο Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής	Ο Διευθυντής Οικ/κών Υπηρεσιών	Ο Αναλογιστής	Ο Προϊστάμενος Λογιστηρίου
Χ.Β. Σαρδελής Α.Δ.Τ. ΑΚ 088321	Σ.Σ. Κωνσταντάς Α.Δ.Τ. ΑΝ 652679	Σ.Ε. Καραγρηγορίου Α.Δ.Τ. ΑΕ 041414	Γ.Χ. Πετούσης Αρ. αδ. 990 Α' Τάξης	Γ.Χ. Μαμουλάκης Α.Δ.Τ. ΑΗ 125609	Γ.Λ. Γεννηματάς Αρ. αδ. 91312 Α' Τάξης

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ
ΟΜΙΛΟΣ

	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικό αξιογράφων ΔΠΠ	Υποχρεώσεις από προγράμματα καθορισμένων παροχών	Λοιπά Αποθεματικά	Συναλ/κές Διαφορές	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
	(Ποσά σε χιλιάδες €)									
Υπόλοιπα 01/01/2019	490.044	547.416	28.192	(3.498)	29.592	(4.160)	(265.714)	821.872	795	822.667
Αποτέλεσμα χρήσης μετά φόρων	-	-	-	-	-	-	57.912	57.912	(52)	57.860
Μεταφορές	-	12	-	-	(108)	-	96	-	-	-
Εξαγορές/πωλήσεις θυγατρικών	-	-	-	-	-	-	3	3	3	6
Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους	-	-	205.216	(3.914)	-	(372)	-	200.930	(8)	200.922
Υπόλοιπα 31/12/2019	490.044	547.428	233.408	(7.412)	29.484	(4.532)	(207.703)	1.080.717	738	1.081.455
Αποτέλεσμα χρήσης μετά φόρων	-	-	-	-	-	-	68.484	68.484	(64)	68.420
Μεταφορές	-	1	-	-	(154)	-	153	-	-	-
Εξαγορές/πωλήσεις θυγατρικών	-	-	-	-	-	-	8	8	-	8
Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους	-	-	97.928	(2.754)	-	22	-	95.196	18	95.214
Υπόλοιπα 31/12/2020	490.044	547.429	331.336	(10.166)	29.330	(4.510)	(139.058)	1.244.405	692	1.245.097

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

	Μετοχικό κεφάλαιο	Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Αποθεματικό αξιογράφων ΔΠΠ	Υποχρεώσεις από προγράμματα καθορισμένων παροχών	Λοιπά Αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
	(Ποσά σε χιλιάδες €)						
Υπόλοιπα 01/01/2019	490.044	547.416	28.123	(3.498)	28.023	(286.271)	803.837
Αποτέλεσμα χρήσης μετά φόρων	-	-	-	-	-	57.210	57.210
Μεταφορές	-	12	-	-	(12)	-	-
Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους	-	-	204.990	(3.914)	-	-	201.076
Υπόλοιπα 31/12/2019	490.044	547.428	233.113	(7.412)	28.011	(229.061)	1.062.123
Αποτέλεσμα χρήσης μετά φόρων	-	-	-	-	-	66.699	66.699
Μεταφορές	-	1	-	-	-	(1)	-
Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά από φόρους	-	-	97.617	(2.754)	-	-	94.863
Υπόλοιπα 31/12/2020	490.044	547.429	330.730	(10.166)	28.011	(162.363)	1.223.685

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις στις σελίδες 40 έως 117 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
		31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>					
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη προ φόρων		87.891	82.344	85.733	81.694
Πλέον/(μείον) προσαρμογές για μη ταμειακά στοιχεία					
Αποσβέσεις και απομειώσεις περ.στοιχείων, επενδ.ακινήτων και άυλων	16	9.359	3.175	8.515	2.359
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	16	689	6.116	719	6.244
Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών προς το προσωπικό	41	1.937	2.508	1.937	2.508
Κέρδη από πώληση και καταστροφή περιουσιακών στοιχείων	12	(1.510)	(9)	(1.503)	(9)
Ζημιά από απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	11	10.427	1.039	10.427	1.039
Κέρδη από Πώληση Αξιογράφων	9	(39.964)	(91.345)	(39.964)	(91.345)
Κέρδη / Ζημιές από αποτίμηση επενδύσεων	10	(18.539)	(50.829)	(14.298)	(43.792)
Καθαρά έσοδα από τόκους και μερίσματα	8,17	(33.170)	(33.561)	(32.382)	(32.949)
Έσοδα/(Έξοδα) από συναλλαγματικές διαφορές	12	(251)	(247)	(70)	(6)
Σύνολο προσαρμογών για μη ταμειακά στοιχεία		(71.022)	(163.153)	(66.619)	(155.951)
Μεταβολή στοιχείων απαιτήσεων / υποχρεώσεων					
Μεταβολή αξιογράφων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	10,27	33.208	48.247	38.711	51.934
Μεταβολή ΜΕΠ	23	(3.625)	(4.399)	(3.397)	(4.283)
Μεταβολή ασφαλιστικών προβλέψεων	36	(65.962)	(19.368)	(72.017)	(31.583)
Μεταβολή υποχρεώσεων από ομαδικά επενδυτικά συμβόλαια	37	15.328	14.830	15.328	14.830
Μεταβολή υποχρεώσεων από ατομικά επενδυτικά συμβόλαια	37	124.220	219.072	124.220	219.072
Μεταβολή καταθέσεων που δεν αποτελούν ταμειακά διαθέσιμα	32	-	5.964	-	-
Μεταβολή χρεωστών ασφαλιστρών και λοιπών απαιτήσεων		5.117	13.208	5.241	14.762
Μεταβολή καθαρών απαιτήσεων από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	17,31,40	(8.779)	(4.604)	(9.116)	820
Μεταβολή υποχρεώσεων προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών	41	1.661	494	1.661	494
Μεταβολή λοιπών υποχρεώσεων		(1.129)	8.546	(2.268)	5.432
		116.908	201.181	117.477	197.221
Αγορές αξιογράφων		(1.785.978)	(1.811.060)	(1.781.207)	(1.811.063)
Πωλήσεις αξιογράφων		1.587.020	1.582.524	1.584.453	1.582.523
Αγορές επενδυτικών ακινήτων	21	(32)	(146)	(32)	(120)
Πρόσοδοι από πωλήσεις ακινήτων	12,20	5.652	9	5.770	9
Ταμειακές εισροές από μερίσματα	8	4.179	932	4.150	894
Ταμειακές εισροές από τόκους		32.429	20.786	31.670	20.212
Ταμειακές εκροές από τόκους		(5.880)	(1.930)	(5.880)	(1.930)
Εισφορές και αποζημιώσεις σε προγράμματα καθορισμένων παροχών	41	(214)	(17.349)	(214)	(17.349)
Φόρος εισοδήματος που (καταβλήθηκε) / εισπράχθηκε		287	7.226	510	7.400
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		(45.628)	(17.827)	(43.302)	(22.203)
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες					
Αγορές ενσώματων, άυλων περιουσιακών στοιχείων	20,22	(7.916)	(6.121)	(7.471)	(5.808)
Πρόσοδοι από πωλήσεις ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	20	(22)	54	114	55
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		(7.938)	(6.067)	(7.357)	(5.753)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Αύξηση/(μείωση) χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	39	-	-	-	-
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		-	-	-	-
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων		(53.566)	(23.894)	(50.659)	(27.956)
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης		120.113	144.007	102.334	130.290
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα τέλους χρήσης	32	66.547	120.113	51.675	102.334

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις στις σελίδες 40 έως 117 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των ετήσιων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1: ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η Ανώνυμος Ελληνική Εταιρία Γενικών Ασφαλειών «Η ΕΘΝΙΚΗ» (εφεξής «Μητρική Εταιρία») είναι η αρχαιότερη ασφαλιστική εταιρία στην Ελλάδα με συνεχή και αδιάκοπη λειτουργία εδώ και 130 έτη. Ιδρύθηκε την 15 Ιουνίου του 1891 και έχει την έδρα της στην Λεωφ. Συγγρού 103-105, ΤΚ.11745, Αθήνα (ΑΡ.Μ.Α.Ε. 12840/05/Β/86/20), τηλ. 210 90 99 000, www.ethniki-asfalistikigr. Η Μητρική Εταιρία έχει ως καταστατικό σκοπό τη διενέργεια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό όλων των ασφαλιστικών, αντασφαλιστικών και γενικότερα χρηματοοικονομικών εργασιών που επιτρέπονται σε ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες από το ισχύον εκάστοτε Ελληνικό και Κοινωνικό δίκαιο και λειτουργεί στο πλαίσιο των διατάξεων του Ν.4548/2018 «Αναμόρφωση του Δικαίου των Ανωνύμων Εταιριών», των διατάξεων του Ν.4364/2016 για την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα II), καθώς και των διατάξεων του λοιπού κανονιστικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία και τις δραστηριότητες της. Η Μητρική Εταιρία μαζί με τις θυγατρικές της (εφεξής ο «Όμιλος»), παρέχουν ευρύ φάσμα ασφαλιστικών υπηρεσιών σε ιδιώτες και επιχειρήσεις. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελλάδα, ενώ έχει θυγατρικές που λειτουργούν στη Ρουμανία και στην Κύπρο.

Η Μητρική Εταιρία είναι θυγατρική της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. (εφεξής «ΕΤΕ» ή «Τράπεζα») η οποία κατέχει το 100% των μετοχών της Εταιρίας μας. Κατά συνέπεια οι παρούσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις ενοποιούνται στις ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου της Τράπεζας.

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την 31.12.2020 έχει ως εξής:

Όνοματεπώνυμο	Θέση στο Διοικητικό Συμβούλιο
Χριστόφορος Β. Σαρδελής	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Δασμάνογλου Α. Παναγιώτης	Α' Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σταύρος Στ. Κωνσταντάς	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Αγγελική Ι. Σκανδαλιάρη	Εκτελεστικό Μέλος
Σταύρος Ε. Καραγρηγορίου	Εκτελεστικό Μέλος
Παναγιώτης Σ. Γεωργίου	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Βασίλειος Γ. Μαστρόκαλος	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Ν. Ζουρίδης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Σ. Πετσαλάκης	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Χριστίνα Θ. Θεοφιλίδη	Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Γ. Μήλιος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Πέτρος Ι. Λυριντζής	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Ε. Φράγκος	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Τα μέλη εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων για περίοδο τριών ετών με δυνατότητα επανεκλογής. Η παραπάνω σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου διαμορφώθηκε μετά την έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων στις 20.12.2018 και την έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων στις 17.04.2019, στην οποία προστέθηκε η κα Θεοφιλίδη ως μέλος. Η θητεία των προαναφερόμενων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου λήγει στις 19.12.2021.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις υπόκεινται στην έγκριση της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Μητρικής Εταιρίας.

Οι παρούσες ετήσιες ατομικές και ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Μητρικής Εταιρίας στις 31 Μαρτίου 2021.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2: ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ & ΜΕΘΟΔΩΝ

2.1 Βάση παρουσίασης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και οι ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Μητρικής Εταιρίας της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020 (οι «χρηματοοικονομικές καταστάσεις»), έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφεξής «Δ.Π.Χ.Α.») όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση («Ε.Ε.»).

Τα ποσά απεικονίζονται σε χιλιάδες Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά).

Τα συγκριτικά στοιχεία αναμορφώθηκαν προκειμένου να συνάδουν με αλλαγές στην παρουσίαση κατά την τρέχουσα περίοδο, όπως αναλύεται στη Σημείωση 47.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους, με εξαίρεση το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και όλα τα συμβόλαια παραγώγων, ενώ α) τα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ ιστορικού κόστους μείον τα έξοδα πώλησης και εύλογης αξίας και β) τα προγράμματα παροχών προς το προσωπικό τα οποία αποτιμώνται με βάση τη μέθοδο προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method).

Η σύνταξη των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπως επίσης και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Η χρήση των διαθέσιμων πληροφοριών και η άσκηση κρίσης, αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία για τη διενέργεια εκτιμήσεων. Τα πραγματικά μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από αυτά που περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Οι περιοχές που εμπεριέχουν υψηλότερο βαθμό εκτιμήσεων, πολυπλοκότητας, ή περιοχές όπου οι παραδοχές και οι εκτιμήσεις έχουν σημαντική επίπτωση στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, παρουσιάζονται στη Σημείωση 3.

2.2 Συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Οι Διοικήσεις της Μητρικής Εταιρίας και των λοιπών εταιριών του Ομίλου, θεωρούν ότι ισχύει η αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, βάσει της οποίας έχουν συνταχθεί οι οικονομικές καταστάσεις της, καθώς αντιμετωπίζουν με επιτυχία όλους τους κινδύνους που σχετίζονται με τον Covid-19 (βλ. Σημείωση 4.9 παρακάτω), και διατηρούν το δείκτη κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητάς κάθε εταιρίας του Ομίλου σημαντικά πάνω από 100%.

2.3 Υιοθέτηση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.)

2.3.1. Νέα Δ.Π.Χ.Α., τροποποιήσεις και διερμηνείες που τέθηκαν σε ισχύ για την τρέχουσα χρήση

2.3.1.1. Τροποποιήσεις και διερμηνείες που τέθηκαν σε ισχύ από την 1 Ιανουαρίου 2020

Ορισμός του Ουσιώδους – Τροποποιήσεις στο Δ.Λ.Π. 1 και στο Δ.Λ.Π. 8 (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2020, όπως εκδόθηκε από το IASB). Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB εξέδωσε τροποποιήσεις στο Δ.Λ.Π. 1 Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων και στο Δ.Λ.Π. 8 Λογιστικές Πολιτικές, Αλλαγές σε Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη, για να εναρμονίσει τον ορισμό του «ουσιώδους» σε όλα τα πρότυπα και να αποσαφηνίσει συγκεκριμένες πτυχές του ορισμού. Ο νέος ορισμός αναφέρει ότι «η πληροφορία είναι ουσιώδης, εάν παραλείποντας, παραποιώντας ή παρεμποδίζοντας την, θα μπορούσε να επηρεάσει τις αποφάσεις που λαμβάνουν οι χρήστες των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, οι οποίες παρέχουν χρηματοοικονομικές πληροφορίες για μία συγκεκριμένη οντότητα. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν ότι το ουσιώδες εξαρτάται από την φύση ή την σημαντικότητα της πληροφορίας ή και από τα δύο. Μία οντότητα θα πρέπει να αξιολογήσει εάν μία πληροφορία μεμονωμένα ή σε συνδυασμό με άλλες πληροφορίες είναι ουσιώδης στο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η υιοθέτηση των τροποποιήσεων δεν είχε σημαντική επίπτωση στις ενοποιημένες ή στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Εννοιολογικό Πλαίσιο

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB εξέδωσε μια αναθεωρημένη έκδοση του Εννοιολογικού Πλαισίου για τη Χρηματοοικονομική Αναφορά (το «Πλαίσιο»), που θα έχει ισχύ για τις χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2020. Το Πλαίσιο καθορίζει τις θεμελιώδεις έννοιες της χρηματοοικονομικής αναφοράς οι οποίες κατευθύνουν το IASB στην ανάπτυξη των Δ.Π.Χ.Α. Το Πλαίσιο αποτελεί τη βάση για τα υπάρχοντα πρότυπα αλλά δεν τα αντικαθιστά. Οι συντάκτες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων χρησιμοποιούν το Πλαίσιο ως σημείο αναφοράς για την ανάπτυξη λογιστικών πολιτικών στις σπάνιες

περιπτώσεις όπου μια συγκεκριμένη επιχειρηματική συναλλαγή δεν καλύπτεται από τα υπάρχοντα Δ.Π.Χ.Α. Το IASB και η Επιτροπή Διεργητικών Δ.Π.Χ.Α. θα αρχίσουν να χρησιμοποιούν άμεσα το νέο Πλαίσιο στην ανάπτυξη νέων ή στην τροποποίηση υφιστάμενων Δ.Π.Χ.Α. και διεργητικών. Η υιοθέτηση του αναθεωρημένου εννοιολογικού πλαισίου δεν είχε σημαντική επίπτωση στις ενοποιημένες ή στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Οι τροποποιήσεις των υφιστάμενων προτύπων και του Πλαισίου, που ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2020, εγκρίθηκαν από την ΕΕ.

2.3.2. Νέα Δ.Π.Χ.Α., διεργητικές και τροποποιήσεις που θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2020

2.3.2.1. Νέα Δ.Π.Χ.Α που θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2020

- **Δ.Π.Χ.Α. 17 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια»** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2021 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB το Μάιο του 2017). Το Δ.Π.Χ.Α. 17 είναι ένα ολοκληρωμένο πρότυπο για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια, σε αντίθεση με το Δ.Π.Χ.Α. 4, το οποίο εκδόθηκε ως ένα προσωρινό πρότυπο που παρείχε στις εταιρίες τη δυνατότητα να συνεχίσουν τις λογιστικές τους πρακτικές για ασφαλιστήρια συμβόλαια και επικεντρώθηκε στην ενίσχυση των γνωστοποιήσεων σχετικά με την αξία, τη χρονική στιγμή και την αβεβαιότητα των μελλοντικών ταμειακών ροών από ασφαλιστήρια συμβόλαια. Τον Ιούνιο 2019, το IASB εξέδωσε ένα Σχέδιο του Προτύπου το οποίο προτείνει στοχευμένες τροποποιήσεις στο Δ.Π.Χ.Α. 17, μεταξύ άλλων, αναβολή της ημερομηνίας έναρξης ισχύος κατά ένα έτος (1 Ιανουαρίου 2022).

Το Δ.Π.Χ.Α. 17 ορίζει τις αρχές για την αναγνώριση και επιμέτρηση, παρουσίαση καθώς και τις γνωστοποιήσεις των ασφαλιστηρίων συμβολαίων και αντικαθιστά το υπάρχον πρότυπο Δ.Π.Χ.Α. 4. Το Δ.Π.Χ.Α. 17 θα επιφέρει ριζικές αλλαγές στην λογιστικοποίηση των ασφαλιστικών συμβολαίων για όλες τις ασφαλιστικές εταιρίες, συμπεριλαμβανομένης της Μητρικής Εταιρίας και των θυγατρικών της. Οι ισχύουσες λογιστικές αρχές που εφαρμόζει ο Όμιλος για τα ασφαλιστικά συμβόλαια βάσει του Δ.Π.Χ.Α. 4, βασίζονται κυρίως στις λογιστικές αρχές που ακολουθούνταν με τις κατά τόπους δικαιοδοσίες, πριν από τα Δ.Π.Χ.Α. Το Δ.Π.Χ.Α. 17 παρέχει ένα ολοκληρωμένο μοντέλο (Building Block Approach – BBA) για ασφαλιστήρια συμβόλαια, που συμπληρώνεται από την προσέγγιση μεταβλητών αμοιβών (Variable Fee Approach – VFA) για χαρτοφυλάκια συμβολαίων με άμεση συμμετοχή σε περιουσιακά στοιχεία τα οποία ουσιαστικά αποτελούν συμβόλαια που συνδέονται (σχετίζονται) με επενδύσεις και την προσέγγιση κατανομής ασφαλιστρού (Premium Allocation Approach – PPA) για τα συμβόλαια βραχείας διάρκειας (συνήθως ορισμένα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζημιών).

Τα κύρια χαρακτηριστικά του Δ.Π.Χ.Α. 17 είναι τα εξής: i) επιμέτρηση των ασφαλιστικών υποχρεώσεων στον ισολογισμό με βάση την τρέχουσα αξία, η οποία είναι το άθροισμα της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών ροών και μιας προσαρμογής κινδύνου ii) επανυπολογισμός της τρέχουσας αξίας σε κάθε περίοδο αναφοράς χρησιμοποιώντας τρέχουσες παραδοχές και προεξοφλητικά επιτόκια iii) η μεταβολή του Συμβατικού Περιθωρίου Κέρδους (Contractual Service Margin – CSM) αναγνωρίζεται στον ισολογισμό και είναι ίσο με το μη δεδουλευμένο κέρδος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου και στη συνέχεια αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης για την υπολειπόμενη διάρκεια ζωής του χαρτοφυλακίου iv) ορισμένες αλλαγές στην ασφαλιστική υποχρέωση προσαρμόζονται σε σχέση με το CSM και ως εκ τούτου αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης για την υπολειπόμενη διάρκεια ζωής του χαρτοφυλακίου v) η επίδραση των μεταβολών των προεξοφλητικών επιτοκίων αναγνωρίζεται είτε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης είτε στα ίδια κεφάλαια (Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα – OCI) vi) η παρουσίαση του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης και των γνωστοποιήσεων στις Σημειώσεις θα επιφέρει ριζικές αλλαγές καθώς το Δ.Π.Χ.Α. 17 πρέπει να εφαρμοστεί αναδρομικά με την τροποποίηση των συγκριτικών μεγεθών. Εντούτοις, μπορούν να εφαρμοστούν αρκετές απλουστεύσεις κατά την μετάβαση.

Η Μητρική Εταιρία και ο Όμιλος προετοιμάζονται εντατικά, ώστε να υπάρχει πλήρης ετοιμότητα κατά την τελική ημερομηνία εφαρμογής του νέου προτύπου. Στο πλαίσιο αυτό και συγκεκριμένα για την ορθή και αποτελεσματική υλοποίηση του νέου προτύπου, ο Όμιλος έχει συστήσει Επιτροπή Στήριξης, Ομάδα Διαχείρισης Έργου καθώς και Ομάδες Εργασίας της Μητρικής Εταιρίας και των θυγατρικών του Ομίλου. Οι Ομάδες Εργασίας αφορούν την λογιστική αντιμετώπιση και γνωστοποιήσεις, την επίδραση χρηματοοικονομικής θέσης, τις επιπτώσεις στην αναλογιστική λειτουργία καθώς και την οργάνωση, τα πληροφοριακά συστήματα και την μηχανογράφηση, ενώ λειτουργούν συντονισμένα και σε πλήρη συνεργασία μεταξύ τους και με την σύμπραξη εξωτερικών συμβούλων, αναφέρουν σε τακτική βάση την πρόοδο των εργασιών τους στην Ομάδα Διαχείρισης Έργου. Η Επιτροπή Στήριξης συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα και ελέγχει την πρόοδο των εργασιών τόσο της Μητρικής Εταιρίας όσο και των θυγατρικών του Ομίλου, με βάση τις αναφορές που συντάσσονται από την Ομάδα Διαχείρισης Έργου και τους εξωτερικούς συμβούλους υλοποίησης του έργου.

Τον Μάρτιο του 2020 και σε συνέχεια της πανδημίας του Covid-19, το IASB ανακοίνωσε την περαιτέρω παράταση της ημερομηνίας εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α.17 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια» κατά ένα έτος, ήτοι την 1 Ιανουαρίου 2023. Η εφαρμογή του προτύπου αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις ενοποιημένες και ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις, η οποία δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια στην παρούσα φάση.

2.3.2.2 Τροποποιήσεις και διερμηνείες που θα τεθούν σε ισχύ μετά το 2020

- **Εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα με το Δ.Π.Χ.Α. 4 Ασφαλιστήρια συμβόλαια (Τροποποίηση του Δ.Π.Χ.Α. 4).** Οι τροποποιήσεις εισάγουν δύο προσεγγίσεις. Το τροποποιημένο πρότυπο α) παρέχει την επιλογή σε όλες τις οντότητες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια να αναγνωρίζουν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα παρά στην κατάσταση αποτελεσμάτων, τις τυχόν αποκλίσεις που θα προκύψουν λόγω της εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9, πριν την έκδοση του νέου προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια (δηλ. η διαφορά μεταξύ των ποσών που θα αναγνωρίζονταν στα αποτελέσματα σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 9 και των ποσών που αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39) – «μέθοδος επικάλυψης», και β) παρέχει στις οντότητες, οι δραστηριότητες των οποίων αφορούν κυρίως τον κλάδο των ασφαλίσεων, την επιλογή για προσωρινή απαλλαγή από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 έως το 2021 – «μέθοδος αναβολής». Οι οντότητες οι οποίες θα αναβάλουν την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9, θα συνεχίσουν να εφαρμόζουν το υπάρχον πρότυπο Δ.Λ.Π. 39 για τα χρηματοοικονομικά μέσα. Τον Ιούνιο 2019, το IASB εξέδωσε ένα Σχέδιο του Προτύπου το οποίο προτείνει στοχευμένες τροποποιήσεις στο Δ.Π.Χ.Α. 17, μεταξύ άλλων, αναβολή της ημερομηνίας έναρξης ισχύος κατά ένα έτος (1 Ιανουαρίου 2022). Αυτό σημαίνει ότι οι ασφαλιστικές εταιρίες που πληρούν τα κριτήρια έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν και τα δύο Πρότυπα για πρώτη φορά στις χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2022.

Ο Όμιλος έχει επιλέξει την αναβολή της εφαρμογής των διατάξεων του Δ.Π.Χ.Α. 9, όπως επιτρέπεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2017/1988 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέχρι την ημερομηνία υιοθέτησης του Δ.Π.Χ.Α. 17.

Τον Ιούνιο 2019, το IASB εξέδωσε ένα Σχέδιο του Προτύπου το οποίο προτείνει στοχευμένες τροποποιήσεις στο Δ.Π.Χ.Α. 17, μεταξύ άλλων, αναβολή της ημερομηνίας έναρξης ισχύος κατά ένα έτος (1 Ιανουαρίου 2022).

Μετέπειτα, τον Μάρτιο του 2020 και σε συνέχεια της πανδημίας του Covid-19, το IASB ανακοίνωσε την περαιτέρω παράταση της ημερομηνίας εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α.17 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια» κατά ένα έτος, ήτοι την 1 Ιανουαρίου 2023. Το IASB σε συνέχεια του παραπάνω, αποφάσισε να επεκτείνει την παράταση της εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα», για την ταυτόχρονη εφαρμογή των Δ.Π.Χ.Α. 9 και Δ.Π.Χ.Α. 17 (δείτε *Τροποποίηση «Παράταση της προσωρινής εξαίρεσης από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2021 και μετά)*).

Σε συνέχεια των παραπάνω, η Μητρική Εταιρία και ο Όμιλος πρόκειται να εφαρμόσουν το Δ.Π.Χ.Α. 9, μαζί με το Δ.Π.Χ.Α. 17 την 1 Ιανουαρίου 2023. Η επίπτωση της εφαρμογής του προτύπου στις ενοποιημένες και ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις, δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια στην παρούσα φάση.

- **Δ.Π.Χ.Α. 16 «Μισθώσεις» (Τροποποίηση) «Παραχωρήσεις ενοικίου που σχετίζονται με τον COVID-19»** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιουνίου 2020, και σε ισχύ για ενοποιημένες και ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις από την 1 Ιανουαρίου 2021). Η τροποποίηση παρέχει στους μισθωτές (αλλά όχι στους εκμισθωτές) την προαιρετική δυνατότητα εξαίρεσης από την αξιολόγηση του κατά πόσον η παραχώρηση ενοικίου που σχετίζεται με τον COVID-19 αποτελεί τροποποίηση της μίσθωσης. Οι μισθωτές μπορούν να επιλέξουν να αντιμετωπίζουν λογιστικά τις παραχωρήσεις ενοικίου με τον ίδιο τρόπο όπως και τις αλλαγές που δεν θεωρούνται τροποποιήσεις μισθώσεων. Η τροποποίηση είναι υποχρεωτική για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιουνίου 2020 και μετά και ως εκ τούτου για ενοποιημένες και ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις από την 1 Ιανουαρίου 2021. Πρόωρη εφαρμογή επιτρέπεται, συμπεριλαμβανομένων των ενδιάμεσων ή ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων που δεν είχαν εγκριθεί προς δημοσίευση την 28 Μαΐου 2020.

- **Δ.Π.Χ.Α. 9, Δ.Λ.Π. 39, Δ.Π.Χ.Α. 7, Δ.Π.Χ.Α. 4 και Δ.Π.Χ.Α. 16 (Τροποποιήσεις) «Αναμόρφωση επιτοκίων αναφοράς – Φάση 2»** (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2021, όπως εκδόθηκε από το IASB). Οι τροποποιήσεις εισάγουν μια πρακτική μέθοδο για τις αλλαγές που απαιτούνται από την αναμόρφωση επιτοκίων αναφοράς, διευκρινίζουν ότι οι σχέσεις λογιστικής αντιστάθμισης κινδύνου δεν διακόπτονται μόνο λόγω της αναμόρφωσης επιτοκίων αναφοράς και εισάγουν γνωστοποιήσεις που επιτρέπουν στους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να κατανοήσουν την φύση και την έκταση των κινδύνων που προκύπτουν από την αναμόρφωση επιτοκίων αναφοράς, τους τρόπους αντιμετώπισης των κινδύνων αυτών, καθώς και την πρόοδο και τον τρόπο μετάβασης στα εναλλακτικά επιτόκια αναφοράς. Στην παρούσα φάση ο Όμιλος αξιολογεί τις επιπτώσεις στις ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις από την υιοθέτηση αυτής της τροποποίησης. Η εφαρμογή της τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις ενοποιημένες ή στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

- «Ενσώματα Πάγια» Εισπράξεις ποσών πριν από την προβλεπόμενη χρήση – Τροποποιήσεις στο Δ.Λ.Π. 16 (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2022, όπως εκδόθηκε από το IASB). Οι τροποποιήσεις απαγορεύουν σε μια εταιρία να αφαιρεί από το κόστος των ενσώματων παγίων τα ποσά που εισπράττονται από την πώληση στοιχείων που έχουν παραχθεί ενώ το περιουσιακό στοιχείο βρίσκεται στη φάση προετοιμασίας για την προβλεπόμενη χρήση του. Αντ' αυτού, η εταιρία θα αναγνωρίζει τέτοιου είδους εισπράξεις από πωλήσεις και το σχετικό κόστος στα αποτελέσματα.

- «Επαχθείς συμβάσεις» Κόστος Εκπλήρωσης Σύμβασης – Τροποποιήσεις στο Δ.Λ.Π. 37 (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2022, όπως εκδόθηκε από το IASB). Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τα κόστη που λαμβάνονται υπόψη, κατά την αξιολόγηση του κατά πόσο μια σύμβαση θα είναι ζημιολύγος. Η εφαρμογή της τροποποίησης δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις ενοποιημένες ή στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

- Δ.Π.Χ.Α. 4 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια» (Τροποποίηση): Παράταση της προσωρινής εξαίρεσης από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά). Η τροποποίηση αλλάζει την καθορισμένη ημερομηνία λήξης για την προσωρινή εξαίρεση στο Δ.Π.Χ.Α. 4 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια» από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα», έτσι ώστε οι οντότητες να εφαρμόσουν το Δ.Π.Χ.Α. 9 για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά.

- Δ.Λ.Π. 1 (Τροποποιήσεις) «Παρουσίαση των Οικονομικών καταστάσεων» και Δεύτερη Δήλωση Πρακτικής Δ.Π.Χ.Α. «Γνωστοποίηση λογιστικών πολιτικών» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB).

Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις εταιρίες να παρέχουν πληροφορίες ως προς τις λογιστικές τους πολιτικές όταν αυτές είναι ουσιώδεις και παρέχουν καθοδήγηση σχετικά με την έννοια του ουσιώδους όταν αυτή εφαρμόζεται σε γνωστοποιήσεις λογιστικών πολιτικών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Δ.Λ.Π. 8 (Τροποποιήσεις) «Λογιστικές πολιτικές, μεταβολές στις λογιστικές εκτιμήσεις και σφάλματα: Ορισμός των λογιστικών εκτιμήσεων» (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2023 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB)

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν το πώς θα πρέπει οι εταιρίες να διακρίνουν τις αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές από τις αλλαγές στις λογιστικές εκτιμήσεις. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση

- Ετήσιες Βελτιώσεις στα Δ.Π.Χ.Α. 2018–2020 (σε ισχύ για χρήσεις με έναρξη από την 1 Ιανουαρίου 2022 και μετά, όπως εκδόθηκε από το IASB). Οι τροποποιήσεις που έχουν εφαρμογή για τον Όμιλο αναφέρονται στη συνέχεια:

- Δ.Π.Χ.Α. 16 «Μισθώσεις»: Κίνητρα Μίσθωσης. Η τροποποίηση του Επεξηγηματικού Παραδείγματος 13 που συνοδεύει το Δ.Π.Χ.Α. 16 αφαιρεί από το παράδειγμα την απεικόνιση της αποζημίωσης από τον εκμισθωτή των βελτιώσεων του μίσθιου, προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε πιθανή σύγχυση σχετικά με την αντιμετώπιση των κινήτρων μίσθωσης που ενδέχεται να προκύψουν λόγω του τρόπου με τον οποίο απεικονίζονται τα κίνητρα μίσθωσης σε αυτό παράδειγμα.

Οι τροποποιήσεις των υφιστάμενων προτύπων με ισχύ μετά το 2020 δεν έχουν ακόμη εγκριθεί από την Ε.Ε., με εξαίρεση την τροποποίηση του Δ.Π.Χ.Α. 16 «Παραχωρήσεις Ενοικίου που σχετίζονται με τον COVID-19» και την τροποποίηση του Δ.Π.Χ.Α. 4 «Παράταση της προσωρινής εξαίρεσης από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 9», οι οποίες έχουν εγκριθεί από την Ε.Ε.

2.4 Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

2.4.1 Αρχές ενοποίησης

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Μητρικής Εταιρίας και των θυγατρικών της, οι οποίες ελέγχονται από την Μητρική Εταιρία. Ο έλεγχος υφίσταται όταν και μόνο όταν, η Μητρική Εταιρία α) ασκεί εξουσία επί των θυγατρικών της β) διαθέτει τοποθετήσεις ή δικαιώματα με μεταβλητές αποδόσεις από τη συμμετοχή της στις θυγατρικές και γ) δυνατότητα να χρησιμοποιήσει την εξουσία της επί των θυγατρικών για να επηρεάσει το ύψος των αποδόσεών της.

Τα έσοδα και οι δαπάνες των θυγατρικών μέσα στη χρήση, ενσωματώνονται στην ενοποιημένη κατάσταση συνολικού εισοδήματος, από την ημερομηνία απόκτησης των θυγατρικών έως την ημερομηνία πώλησής τους, σε κάθε περίπτωση. Τα καθαρά κέρδη / (ζημιές) της περιόδου και τα συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (δαπάνες) των θυγατρικών επιμερίζονται μεταξύ των μετόχων της Μητρικής Εταιρίας και των μη ελεγχουσών συμμετοχών ακόμη και αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα να προκύπτει αρνητικό υπόλοιπο των μη ελεγχουσών συμμετοχών.

Στην περίπτωση που οι θυγατρικές εφαρμόζουν διαφορετικές λογιστικές αρχές από εκείνες του Ομίλου, γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις τους προκειμένου να υπάρχει ομοιομορφία με τις λογιστικές αρχές των εταιριών του Ομίλου.

Όλες οι διεταιρικές συναλλαγές, τα διεταιρικά υπόλοιπα και τα διεταιρικά έσοδα και έξοδα απαλείφονται κατά την ενοποίηση.

2.4.2 Μη ελέγχουσες συμμετοχές

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές αναγνωρίζονται αρχικά είτε στην εύλογη αξία είτε στο αναλογικό ποσοστό τους επί των καθαρών αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων της αποκτώμενης θυγατρικής. Η επιλογή της βάσης επιμέτρησης γίνεται ανά συναλλαγή. Μετά την εξαγορά, η λογιστική αξία των μη ελεγχουσών συμμετοχών είναι η αξία αυτών κατά την αρχική αναγνώριση πλέον το μερίδιο των μη ελεγχουσών συμμετοχών στις μετέπειτα μεταβολές των ιδίων κεφαλαίων. Τα συνολικά εισοδήματα επιμερίζονται στις μη ελέγχουσες συμμετοχές ακόμα και εάν αυτό έχει ως αποτέλεσμα να προκύπτει αρνητικό υπόλοιπο μη ελεγχουσών συμμετοχών.

2.4.3 Μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής θυγατρικών οι οποίες δεν οδηγούν σε απώλεια του ελέγχου

Μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής σε θυγατρική οι οποίες δεν επιφέρουν απώλεια του ελέγχου της καταχωρούνται ως συναλλαγές μεταξύ των μετόχων.

Οι λογιστικές αξίες των ιδίων κεφαλαίων των μετόχων της Μητρικής Εταιρίας και των μη ελεγχουσών συμμετοχών αναπροσαρμόζονται, προκειμένου να απεικονιστούν οι μεταβολές στο ποσοστό συμμετοχής των παραπάνω μετόχων επί της θυγατρικής. Τυχόν διαφορά μεταξύ του ποσού αναπροσαρμογής των μη ελεγχουσών συμμετοχών και της εύλογης αξίας του τιμήματος που καταβλήθηκε ή εισπράχθηκε, αναγνωρίζεται απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Μητρικής Εταιρίας.

2.4.4 Απώλεια ελέγχου

Σε περίπτωση απώλειας του ελέγχου της θυγατρικής, το κέρδος ή η ζημία από την πώληση υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ (i) του αθροίσματος της εύλογης αξίας του τιμήματος που εισπράχθηκε και της εύλογης αξίας του ποσοστού συμμετοχής που εξακολουθεί να υφίσταται στη θυγατρική και (ii) της λογιστικής αξίας, πριν από την πώληση, των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβανομένης της υπεραξίας), των υποχρεώσεων και των μη ελεγχουσών συμμετοχών. Τα μη πραγματοποιημένα κέρδη ή ζημίες που είχαν αναγνωριστεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και που προκύπτουν από την αποτίμηση στην εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων της θυγατρικής, λογιστικοποιούνται όπως εάν η Μητρική Εταιρία είχε πωλήσει απευθείας τα περιουσιακά αυτά στοιχεία (αναταξινόμηση στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος ή απευθείας μεταφορά στα κέρδη εις νέον, σύμφωνα με τα ισχύοντα Δ.Π.Χ.Α.).

Η τυχόν εύλογη αξία συμμετοχής στη θυγατρική που εξακολουθεί να υφίσταται μετά την ημερομηνία της απώλειας του ελέγχου της, θεωρείται ως η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 ή, όπου αυτό έχει εφαρμογή, ως το κόστος κατά την αρχική αναγνώριση μιας επένδυσης σε συγγενή εταιρία ή κοινοπραξία.

2.4.5 Εισφορά περιουσιακών στοιχείων σε θυγατρική με ανταλλαγή μετοχών έκδοσης της θυγατρικής

Στην περίπτωση που η Μητρική Εταιρία εισφέρει ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία, άυλα περιουσιακά στοιχεία ή επενδυτικά ακίνητα σε ήδη υπάρχουσα ή νέα θυγατρική εταιρία με αντάλλαγμα μετοχές έκδοσης της θυγατρικής, η Μητρική Εταιρία καταχωρεί στις ατομικές της χρηματοοικονομικές καταστάσεις τη λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων που εισφέρονται ως συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις. Αυτού του είδους οι συναλλαγές δεν έχουν καμία επίδραση στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

2.4.6 Συγγενείς εταιρίες

Συγγενείς νοούνται οι εταιρίες επί των οποίων ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή αλλά δεν ασκεί έλεγχο επί αυτών. Εάν ο Όμιλος κατέχει, άμεσα ή έμμεσα 20% ή περισσότερο των δικαιωμάτων ψήφου της εταιρίας στην οποία έχει επενδύσει, θεωρείται ότι ασκεί ουσιώδη επιρροή, εκτός εάν σαφώς μπορεί να αποδειχθεί ότι αυτό δεν ισχύει. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες ενσωματώνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους. Η υπεραξία που προκύπτει κατά την απόκτηση μιας συγγενούς εταιρίας συμπεριλαμβάνεται στην λογιστική αξία της επένδυσης (μετά από οποιεσδήποτε σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης – εφόσον υφίστανται). Η λογιστική αξία της επένδυσης αυξάνεται ή μειώνεται ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στα κέρδη ή ζημίες της συγγενούς εταιρίας μετά την εξαγορά (και αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος του Ομίλου) και από τις κινήσεις στα αποθεματικά (και αναγνωρίζονται στα αποθεματικά του Ομίλου). Το ποσό των μερισμάτων που εισπράχθηκαν από

τη συγγενή εταιρία κατά τη διάρκεια της χρήσης μειώνει τη λογιστική αξία της συγκεκριμένης επένδυσης. Οι επενδύσεις σε συγγενείς εταιρίες που πραγματοποιήθηκαν με αποκλειστικό σκοπό τη διάθεσή τους εντός ενός έτους από την ημερομηνία αγοράς τους, όταν δηλαδή η ουσιώδης επιρροή που ασκεί ο Όμιλος κρίνεται προσωρινή, καταχωρούνται στο λογαριασμό «μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού προοριζόμενα προς πώληση». Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών εταιριών, απαλείφονται σε ποσοστό που αφορά τη συμμετοχή του Ομίλου στις εταιρίες αυτές. Τυχόν τέτοιες ζημιές, που επίσης απαλείφονται, αποτελούν ένδειξη απομείωσης της αξίας του μεταβιβαζόμενου περιουσιακού στοιχείου. Όπου κρίθηκε απαραίτητο, τα οικονομικά στοιχεία των συγγενών επιχειρήσεων που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσης τροποποιήθηκαν προκειμένου να διασφαλισθεί η συνέπειά τους με τις λογιστικές αρχές που έχει υιοθετήσει ο Όμιλος.

2.4.7 Σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Σχήμα υπό κοινό έλεγχο είναι ένα σχήμα στο οποίο δύο ή περισσότερα μέρη έχουν κοινό έλεγχο. Ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο παρουσιάζει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

α) Τα μέρη δεσμεύονται από μια συμβατική ρύθμιση και

β) Η συμβατική ρύθμιση παρέχει σε δύο ή περισσότερα από τα εν λόγω μέρη κοινό έλεγχο του σχήματος.

Κοινός έλεγχος είναι ο συμβατικά συμφωνηθείς επιμερισμός του ελέγχου ενός σχήματος, ο οποίος υπάρχει μόνο όταν οι αποφάσεις σχετικά με τις συναφείς δραστηριότητες απαιτούν την ομόφωνη συγκατάθεση των μερών στα οποία επιμερίζεται ο έλεγχος.

Ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο είναι είτε μια από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα είτε μια κοινοπραξία.

Μία από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων και ευθύνες επί των υποχρεώσεων, έναντι του σχήματος. Τα εν λόγω μέρη ονομάζονται συμμετέχοντες σε από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα.

Κοινοπραξία είναι ένα σχήμα υπό κοινό έλεγχο όπου τα μέρη που έχουν κοινό έλεγχο διαθέτουν δικαιώματα επί των καθαρών περιουσιακών στοιχείων του σχήματος. Τα εν λόγω μέρη ονομάζονται κοινοπρακτούντες.

Ο προσδιορισμός από την Μητρική Εταιρία του τύπου σχήματος υπό κοινό έλεγχο στον οποίο συμμετέχει, ως από κοινού ελεγχόμενης δραστηριότητας ή ως κοινοπραξίας εξαρτάται από τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών του σχήματος.

Στην περίπτωση συμμετοχής της Μητρικής Εταιρίας σε από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα, η Μητρική Εταιρία αναγνωρίζει:

α) τα περιουσιακά της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου της σε οποιαδήποτε περιουσιακά στοιχεία της ανήκουν από κοινού β) τις υποχρεώσεις της, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου της σε οποιοσδήποτε υποχρεώσεις την βαρύνουν από κοινού γ) τα έσοδά της από την πώληση του μεριδίου της από την παραγωγή που προκύπτει από την από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα δ) το μερίδιό της στα έσοδα από την πώληση της παραγωγής από την από κοινού ελεγχόμενη δραστηριότητα και ε) τις δαπάνες της, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου της σε οποιοσδήποτε δαπάνες που την βαρύνουν από κοινού.

Στην περίπτωση συμμετοχής της Μητρικής Εταιρίας σε κοινοπραξία η Μητρική Εταιρία αναγνωρίζει τη συμμετοχή της ως επένδυση και λογιστικοποιεί την εν λόγω επένδυση με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. (βλ. Σημείωση 2.4.6).

2.4.8 Επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς, και κοινοπραξίες στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις

Στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Μητρικής Εταιρίας οι θυγατρικές, οι συγγενείς και οι κοινοπραξίες καταχωρούνται στο κόστος κτήσης μείον τις τυχόν προβλέψεις απομείωσης.

2.4.9 Έλεγχος απομείωσης της υπεραξίας επιχειρήσεων και των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις

Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία ελέγχει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, εάν υπάρχει ένδειξη ότι μία επένδυση σε θυγατρική, συγγενή ή κοινοπραξία έχει υποστεί απομείωση. Εάν υπάρχει τέτοια ένδειξη, ο Όμιλος εκτιμά την ανακτήσιμη αξία της επένδυσης. Όταν η λογιστική αξία μίας επένδυσης υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία, τότε η λογιστική αξία απομειώνεται άμεσα στην ανακτήσιμη.

2.5 Συνένωση Επιχειρήσεων

2.5.1 Μέθοδος εξαγοράς

Οι εξαγορές επιχειρήσεων που emπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 3 καταχωρούνται με τη μέθοδο της εξαγοράς. Το τίμημα που καταβάλλεται σε μία συνένωση επιχειρήσεων αποτιμάται στην εύλογη αξία, η οποία υπολογίζεται ως το άθροισμα των εύλογων αξιών, κατά την ημερομηνία εξαγοράς, των περιουσιακών στοιχείων που εισφέρθηκαν από τον Όμιλο, των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν από τον Όμιλο προς τους προηγούμενους ιδιοκτήτες της εξαγοραζόμενης επιχείρησης και των μετοχικών τίτλων που εξέδωσε ο Όμιλος σε αντάλλαγμα του ελέγχου της εξαγοραζόμενης επιχείρησης. Τα έξοδα που αφορούν στην εξαγορά καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν πραγματοποιούνται.

Κατά την ημερομηνία εξαγοράς, τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται και οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους την ημερομηνία της εξαγοράς, εκτός από:

- αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και υποχρεώσεις ή περιουσιακά στοιχεία που αφορούν σε παροχές σε εργαζομένους καταχωρούνται και επιμετρώνται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 12 «Φορολογία εισοδήματος» και Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές σε Εργαζόμενους» αντίστοιχα,
- υποχρεώσεις ή μετοχικοί τίτλοι που αφορούν σε προγράμματα παροχών της εξαγοραζόμενης επιχείρησης που εξαρτώνται από αξία μετοχών ή προγράμματα παροχών του Ομίλου που εξαρτώνται από αξία μετοχών που συνάφθηκαν προς αντικατάσταση προγραμμάτων παροχών της εξαγοραζόμενης επιχείρησης που εξαρτώνται από αξία μετοχών καταχωρούνται σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 2 *Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών* κατά την ημερομηνία της εξαγοράς
- περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδες περιουσιακών στοιχείων) που έχουν ταξινομηθεί ως προοριζόμενα προς πώληση σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5 *Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Προορίζονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες* καταχωρούνται σύμφωνα με αυτό το πρότυπο.

2.5.2 Υπεραξία

Η υπεραξία καταχωρείται ως το υπερβάλλον μεταξύ (α) του αθροίσματος του τιμήματος που καταβλήθηκε, τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση και της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση και (β) της καθαρής αξίας, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν. Εάν, μετά από επανεξέταση, η καθαρή αξία, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς, των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν υπερβαίνει το άθροισμα του τιμήματος που καταβλήθηκε, τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση, και της εύλογης αξίας τυχόν προηγούμενης συμμετοχής στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.5.3 Ενδεχόμενο τίμημα

Σε περίπτωση που το τίμημα που συμφωνήθηκε κατά την συνένωση επιχειρήσεων, περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις που προκύπτουν από ενδεχόμενο τίμημα, τότε το ενδεχόμενο τίμημα αποτιμάται στην εύλογη αξία του κατά την ημερομηνία εξαγοράς και συμπεριλαμβάνεται στο συνολικό τίμημα κατά τη συνένωση επιχειρήσεων. Μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος οι οποίες εντάσσονται στις προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς αναγνωρίζονται αναδρομικά με αντίστοιχη προσαρμογή της υπεραξίας. Οι προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς προκύπτουν από νέες πληροφορίες που λαμβάνονται κατά την περίοδο οριστικοποίησης εξαγοράς (η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος από την ημερομηνία εξαγοράς) σχετικά με δεδομένα και καταστάσεις που υπήρχαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς.

Μεταβολές στην εύλογη αξία του ενδεχόμενου τιμήματος οι οποίες δεν εντάσσονται στις προσαρμογές της περιόδου οριστικοποίησης εξαγοράς, λογιστικοποιούνται με βάση την ταξινόμηση του ενδεχόμενου τιμήματος. Όταν το ενδεχόμενο τίμημα ταξινομηθεί ως στοιχείο της καθαρής θέσης δεν επαναμετράται σε επόμενες περιόδους αναφοράς και η μετέπειτα εκκαθάρισή του αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση. Εάν το ενδεχόμενο τίμημα ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικό μέσο του Δ.Λ.Π. 39 ή μη χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, σε επόμενες περιόδους αναφοράς επαναμετράται στην εύλογη αξία και το αποτέλεσμα της αποτίμησης αναγνωρίζεται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος.

2.5.4 Συνενώσεις επιχειρήσεων σε διαδοχικά στάδια

Όταν η συνένωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται σε διαδοχικά στάδια, η συμμετοχή που κατείχε ο Όμιλος στην εξαγοραζόμενη επιχείρηση αποτιμάται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία εξαγοράς (την ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο) και το προκύπτον κέρδος ή ζημία αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Ποσά που αναγνωρίστηκαν στα λοιπά συνολικά εισοδήματα και που προήλθαν από την εξαγοραζόμενη επιχείρηση πριν την

απόκτηση του ελέγχου της, αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, εφόσον ο χειρισμός αυτός θα ήταν ο κατάλληλος σε περίπτωση πώλησής της.

2.5.5 Προσωρινή λογιστικοποίηση

Εάν για κάποια ποσά που αφορούν στην αρχική καταχώρηση μίας επιχειρηματικής συνένωσης οι αξίες δεν έχουν οριστικοποιηθεί έως την ημερομηνία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της περιόδου στην οποία πραγματοποιήθηκε η επιχειρηματική συνένωση, ο Όμιλος καταχωρεί προσωρινές αξίες για τα ποσά αυτά. Τα προσωρινά ποσά προσαρμόζονται κατά την περίοδο οριστικοποίησης εξαγοράς (βλ. Σημείωση 2.5.3 ανωτέρω), ή πρόσθετα περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται, ώστε να ληφθούν υπόψη νέες πληροφορίες σχετικά με δεδομένα και καταστάσεις που υπήρχαν κατά την ημερομηνία εξαγοράς, οι οποίες, εάν ήταν γνωστές, θα επηρέαζαν τα ποσά που αναγνωρίστηκαν εκείνη την ημερομηνία.

2.6 Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Τα στοιχεία που περιέχουν οι οικονομικές καταστάσεις των εταιριών του Ομίλου καταχωρούνται στο νόμισμα εκείνο που αποδίδει καλύτερα την οικονομική πραγματικότητα των υποκείμενων γεγονότων και συνθηκών που αφορούν την κάθε εταιρία, ("λειτουργικό νόμισμα"). Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου παρουσιάζονται σε χιλιάδες Ευρώ (€), που είναι το λειτουργικό νόμισμα της Μητρικής Εταιρίας.

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν την ημερομηνία διενέργειας της εκάστοτε συναλλαγής. Τα συναλλαγματικά κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από την εκκαθάριση αυτών των συναλλαγών και από τη μετατροπή των νομισματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων από ξένο νόμισμα καταχωρούνται στα αποτελέσματα, εκτός εάν αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ως κέρδη ή ζημίες από αποτελεσματική αντιστάθμιση ταμειακών ροών ή καθαρής επένδυσης. Οι συναλλαγματικές διαφορές από τη μετατροπή των χρεωστικών τίτλων και άλλων νομισματικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες καταχωρούνται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος στα κονδύλια «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)». Οι συναλλαγματικές διαφορές από τη μετατροπή των μη νομισματικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτελούν συστατικό στοιχείο της μεταβολής της εύλογης αξίας τους και καταχωρούνται είτε στην κατάσταση αποτελεσμάτων (π.χ. μετοχές του εμπορικού χαρτοφυλακίου) είτε στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα (π.χ. μετοχές του σε εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων). Μη νομισματικά στοιχεία που καταχωρούνται στο ιστορικό κόστος σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται χρησιμοποιώντας την συναλλαγματική ισοτιμία την ημερομηνία της συναλλαγής.

Κατά την σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των οικονομικών μονάδων της αλλοδαπής μετατρέπονται σε Ευρώ χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ενώ τα έσοδα και τα έξοδα μετατρέπονται με βάση τις μέσες συναλλαγματικές ισοτιμίες της περιόδου. Οι προκύπτουσες διαφορές από τη χρήση των συναλλαγματικών ισοτιμιών κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και των μέσων ισοτιμιών της περιόδου καθώς και από την επανεκτίμηση των εκ μεταφοράς ιδίων κεφαλαίων της οικονομικής οντότητας με την ισοτιμία της ημερομηνίας σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα στο κονδύλι «Συναλλαγματικές διαφορές».

Στην περίπτωση που ένα νομισματικό στοιχείο, αποτελεί μέρος της καθαρής επένδυσης της Μητρικής Εταιρίας στο εξωτερικό και είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου ή της οντότητας στο εξωτερικό, οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις και των δύο εταιριών, αναγνωρίζονται κατά την ενοποίηση στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα. Κατά την πώληση μιας τέτοιας οικονομικής οντότητας εξωτερικού, οι εν λόγω συναλλαγματικές διαφορές καταχωρούνται στα αποτελέσματα ως μέρος του κέρδους ή της ζημίας από την πώληση.

Η τυχόν υπεραξία και οι αναπροσαρμογές σε εύλογες αξίες που προκύπτουν κατά την εξαγορά μιας οικονομικής οντότητας εξωτερικού αντιμετωπίζονται λογιστικά όπως όλα τα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της οντότητας εξωτερικού και μετατρέπονται με τη συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

2.7 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Η κατηγορία αυτή έχει δύο υποκατηγορίες:

- Εμπορικό χαρτοφυλάκιο και
- Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

2.7.1 Εμπορικό χαρτοφυλάκιο

Το εμπορικό χαρτοφυλάκιο περιλαμβάνει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται είτε για τη δημιουργία κέρδους από τη βραχυπρόθεσμη μεταβολή στην τιμή ή το περιθώριο του διαπραγματευτή ή είναι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν σε ένα χαρτοφυλάκιο χρεογράφων για τα οποία υπάρχει ιστορικό βραχυπρόθεσμης δημιουργίας κέρδους. Τα παράγωγα ανήκουν επίσης στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο εκτός εάν έχουν χαρακτηριστεί ως και είναι αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης.

Το εμπορικό χαρτοφυλάκιο μπορεί να περιλαμβάνει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε συμφωνία πώλησης και επαναγοράς (βλ. Σημείωση 2.13 παρακάτω).

2.7.2 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις προσδιορισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Κατά την αρχική αναγνώριση ο Όμιλος προσδιορίζει οποιοδήποτε χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή υποχρέωση, ως χρηματοοικονομικό μέσο αποτιμώμενο στην εύλογη αξία του μέσω των αποτελεσμάτων όταν:

α) Απαλείφει ή μειώνει σημαντικά μια ανακολουθία στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση (μερικές φορές αναφέρεται ως «λογιστική ασυμμετρία») που θα προέκυπτε εάν τα σχετιζόμενα παράγωγα χρηματοπιστωτικά προϊόντα αντιμετωπίζονταν λογιστικά ως εμπορικό χαρτοφυλάκιο και τα υποκείμενα χρηματοοικονομικά μέσα επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος, όπως είναι δάνεια και απαιτήσεις κατά ασφαλισμένων ή χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους.

β) Μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων ή και των δύο τυγχάνει διαχείρισης και η απόδοσή της αξιολογείται σε βάση εύλογης αξίας, σύμφωνα με την τεκμηριωμένη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων ή επενδύσεων και η πληροφόρηση σχετικά με την ομάδα παρέχεται εσωτερικά σε αυτό το επίπεδο στη διοίκηση του Ομίλου, για παράδειγμα στο Δ.Σ. και στον Διευθύνοντα Σύμβουλο.

γ) Τα χρηματοοικονομικά μέσα περιέχουν ένα ή περισσότερα ενσωματωμένα παράγωγα, η ύπαρξη των οποίων τροποποιεί ουσιαστικά τις ταμειακές ροές και για το λόγο αυτό θα έπρεπε να απεικονίζονται σε διακεκριμένη βάση εάν δεν είχαν ταξινομηθεί σε αυτή την κατηγορία.

Ο προσδιορισμός κάποιου χρηματοοικονομικού στοιχείου ως επιμετρούμενο σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων είναι αμετάκλητος.

2.7.3 Επιμέτρηση

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (εμπορικό χαρτοφυλάκιο και προσδιορισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία αναγνωρισμένα στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων) αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους.

Τα πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες από τη διάθεση ή εξαγορά των ανωτέρω στοιχείων αλλά και τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από μεταβολές στην εύλογη αξία τους, περιλαμβάνονται στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος και συγκεκριμένα στα κονδύλια «Κέρδη/(Ζημίες) από πώληση επενδύσεων» και «Κέρδη/(Ζημίες) από αποτίμηση επενδύσεων».

Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στα «Λοιπά έσοδα/(έξοδα)» όταν έχει κατοχυρωθεί το δικαίωμα είσπραξης των μερισμάτων και αυτή είναι η ημερομηνία έγκρισης των μερισμάτων από τη Γενική Συνέλευση.

Το ποσό της μεταβολής στην περίοδο και σωρευτικά, στις εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και δανείων και απαιτήσεων το οποίο αποδίδεται σε αλλαγές στον πιστωτικό τους κίνδυνο υπολογίζεται ως το ποσό αλλαγής της εύλογης αξίας το οποίο δεν αποδίδεται σε αλλαγές στις συνθήκες αγοράς που προκαλούν αύξηση του κινδύνου αγοράς.

2.8 Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων

2.8.1 Αρχική αναγνώριση

Το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων αρχικά αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία (συμπεριλαμβανομένων των δαπανών συναλλαγής) και περιλαμβάνει τίτλους που ταξινομούνται ως:

- διαθέσιμοι προς πώληση
- διακρατούμενοι ως τη λήξη
- ή δάνεια και απαιτήσεις

βάσει των χαρακτηριστικών των τίτλων και της πρόθεσης της διοίκησης του Ομίλου κατά την ημερομηνία αγοράς των τίτλων. Οι αγορές και πωλήσεις των τίτλων αυτών καταχωρούνται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις κατά την ημερομηνία συναλλαγής, η οποία αντιστοιχεί στην ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Όλες οι υπόλοιπες αγορές ή πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων οι οποίες δεν εντάσσονται στις πρακτικές της αγοράς, καταχωρούνται, μέχρι την ημερομηνία διακανονισμού τους, ως προθεσμιακές συναλλαγές παράγωγων χρηματοπιστωτικών μέσων.

2.8.2 Μεταγενέστερη αναγνώριση

Οι διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι καταχωρούνται μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης στην εύλογη αξία τους. Στην περίπτωση όπου η εύλογη αξία των μη εισηγμένων συμμετοχικών τίτλων δε δύναται να προσδιοριστεί κατά τρόπο αξιόπιστο και αντικειμενικό, τότε οι τίτλοι αυτοί απεικονίζονται στην αξία κτήσης τους. Τα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από μεταβολές της εύλογης αξίας των διαθέσιμων προς πώληση τίτλων καταχωρούνται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μετά την αφαίρεση του φόρου που τους αναλογεί (όπου απαιτείται), έως ότου οι συγκεκριμένοι τίτλοι πωληθούν, εισπραχθούν ή διατεθούν με οποιοδήποτε άλλο τρόπο ή έως ότου διαπιστωθεί ότι υπάρχει απομείωση της αξίας τους.

Οι διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι είναι δυνατόν να πωληθούν προκειμένου να καλυφθούν ανάγκες ρευστότητας ή να αντιμετωπισθούν μεταβολές στα επιτόκια, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και στις τιμές χρεογράφων. Στη περίπτωση όπου ένας διαθέσιμος προς πώληση τίτλος πωλείται ή υφίσταται απομείωση της αξίας του, τα σωρευμένα μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημίες, που περιλαμβάνονται στα Λοιπά συνολικά εισοδήματα, μεταφέρονται από τα ίδια κεφάλαια στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων στο λογαριασμό «αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου». Τα κέρδη και ζημίες που προκύπτουν κατά τη πώληση των διαθέσιμων προς πώληση τίτλων προσδιορίζονται με τη μέθοδο του κυλιόμενου μέσου σταθμικού κόστους.

Οι διακρατούμενοι ως τη λήξη επενδυτικοί τίτλοι περιλαμβάνουν τίτλους που δεν είναι παράγωγα, διαπραγματεύονται σε οργανωμένες αγορές, με καθορισμένες ή προσδιοριστέες πληρωμές και έχουν καθορισμένη λήξη, και για τους οποίους υπάρχει, από τη διοίκηση του Ομίλου, πρόθεση και ικανότητα διαρκούς κατοχής τους μέχρι την ημερομηνία λήξης τους.

Οι επενδυτικοί τίτλοι που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως **δάνεια και απαιτήσεις** περιλαμβάνουν τίτλους που δεν είναι παράγωγα, έχουν καθορισμένες ή προσδιοριστέες πληρωμές και δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές.

Οι επενδυτικοί τίτλοι που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενοι ως τη λήξη ή δάνεια και απαιτήσεις καταχωρούνται στην αποσβεσμένη αξία τους εφαρμόζοντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, μετά την αφαίρεση οποιασδήποτε απομείωσης της αξίας τους. Επιπλέον, ο υπολογισμός του αποσβεσμένου κόστους περιλαμβάνει οποιαδήποτε υπέρ (premium) ή υπό (discount) το άρτιο διαφορά προέκυψε κατά την ημερομηνία απόκτησης, πλέον των εξόδων συναλλαγής, προμηθειών και μονάδων βάσης (μ.β.) πληρωθέντων ή εισπραχθέντων.

Απομείωση: Ο Όμιλος εκτιμά σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων εάν υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι ένας επενδυτικός τίτλος ή ομάδα αυτών έχει υποστεί απομείωση της αξίας του.

Ειδικά για επενδυτικούς μετοχικούς τίτλους που έχουν χαρακτηριστεί ως διαθέσιμοι προς πώληση, η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας ενός χρεογράφου χαμηλότερα της αξίας κτήσης χρησιμοποιείται ως κριτήριο αξιολόγησης αν τα στοιχεία αυτά έχουν απομειωθεί.

Αν υπάρχουν κάποιες αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης για τα διαθέσιμα προς πώληση περιουσιακά στοιχεία, η σωρευμένη ζημία (που επιμετράται ως η διαφορά μεταξύ της τιμής κτήσης και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μειούμενη από τυχόν πρόβλεψη απομείωσης στο στοιχείο αυτό, η οποία είχε αναγνωρισθεί στο παρελθόν στα αποτελέσματα) μεταφέρεται από τα Λοιπά συνολικά εισοδήματα στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Πρόβλεψη απομείωσης καταχωρημένη στα αποτελέσματα που αφορά σε μετοχικούς τίτλους δεν αντιλογίζεται στα αποτελέσματα. Αν σε μια μεταγενέστερη περίοδο, η εύλογη αξία ενός διαθέσιμου προς πώληση χρεωστικού μέσου αυξηθεί, και η αύξηση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με ένα γεγονός που συνέβη μετά την καταχώρηση στα αποτελέσματα της πρόβλεψης απομείωσης, η πρόβλεψη απομείωσης αντιλογίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Για τους τίτλους του επενδυτικού χαρτοφυλακίου στις κατηγορίες διακρατούμενα ως τη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις, τα οποία αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος, το ποσό της πρόβλεψης απομείωσης της αξίας τους, υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας τους και της παρούσας αξίας των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Τα **έσοδα από τόκους** που αφορούν τίτλους χαρτοφυλακίου επενδύσεων καταχωρούνται στα έσοδα από τόκους.

Τα **έσοδα από μερίσματα** αναγνωρίζονται όταν έχει κατοχυρωθεί το δικαίωμα είσπραξης των μερισμάτων. Αυτή είναι η ημερομηνία κατοχύρωσης των μερισμάτων, τα οποία απεικονίζονται ξεχωριστά στον λογαριασμό «Καθαρά λοιπά έσοδα/ (έξοδα)».

2.9 Μεταφορά χρηματοοικονομικών στοιχείων

Ο Όμιλος μεταφέρει μη παράγωγα χρεόγραφα από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο ή το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση στο χαρτοφυλάκιο δανείων και απαιτήσεων, εφόσον τα χρεόγραφα ικανοποιούν τον ορισμό της κατηγορίας αυτής κατά την ημερομηνία της μεταφοράς και ο Όμιλος έχει την πρόθεση και δυνατότητα να κρατήσει τα χρεόγραφα για το προσεχές μέλλον ή μέχρι την λήξη τους.

Σε περίπτωση που σπανίζουσες περιστάσεις προκαλούν σημαντική επιδείνωση της συναλλακτικής δραστηριότητας ή επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τις αγοραίες τιμές μη παραγώντων στοιχείων του εμπορικού χαρτοφυλακίου, ο Όμιλος μεταφέρει τα μέσα αυτά από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων ως τη λήξη ή διαθεσίμων προς πώληση, εφόσον τα στοιχεία ικανοποιούν τον ορισμό της αντίστοιχης κατηγορίας κατά την ημερομηνία της μεταφοράς και ο Όμιλος δεν έχει την πρόθεση να τα πωλήσει σύντομα. Τέτοιες μεταφορές μπορούν να πραγματοποιούνται μόνο μία φορά για κάθε μία σπανίζουσα περίπτωση.

Εάν υπάρχει μεταβολή στην πρόθεση ή την δυνατότητα διακράτησης ενός χρεογράφου μέχρι την λήξη, ο Όμιλος μεταφέρει τα χρεόγραφα αυτά από την κατηγορία διαθέσιμα προς πώληση στην κατηγορία διακρατούμενα ως τη λήξη, εφόσον τα μέσα ικανοποιούν τον ορισμό της τελευταίας κατά την ημερομηνία της μεταφοράς.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που μεταφέρονται ως ανωτέρω, η εύλογη αξία κατά την ημερομηνία μεταφοράς θεωρείται το νέο αποσβεσμένο κόστος κατά την ημερομηνία αυτή.

Όταν μέσα που μεταφέρονται από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο περιέχουν ενσωματωμένα παράγωγα, ο Όμιλος επανεξετάζει κατά την ημερομηνία μεταφοράς εάν τα ενσωματωμένα παράγωγα χρειάζεται να διαχωριστούν από το κύριο συμβόλαιο βάσει των συνθηκών που ίσχυαν όταν ο Όμιλος απέκτησε το στοιχείο.

Ο Όμιλος μεταφέρει χρεόγραφα από το χαρτοφυλάκιο δανείων και απαιτήσεων προς το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων, εάν τα χρεόγραφα μεταγενέστερα διαπραγματεύονται σε οργανωμένη αγορά και ο Όμιλος δε σκοπεύει να τα κρατήσει για το προσεχές μέλλον ή μέχρι την λήξη τους. Η εύλογη αξία των χρεογράφων την ημέρα της μεταφοράς θεωρείται το νέο αποσβεσμένο κόστος κατά την ημερομηνία αυτή. Η διαφορά μεταξύ του αποσβεσμένου κόστους αμέσως πριν την μεταφορά και της εύλογης αξίας την ημερομηνία της μεταφοράς αναγνωρίζεται στο αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εσόδων και αποσβένεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Σε περίπτωση που ο Όμιλος διαθέσει ένα μη ασήμαντο ποσό χρεογράφων από το χαρτοφυλάκιο Διακρατούμενων ως τη λήξη, τότε σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 39 συμπαρασύρεται όλο το χαρτοφυλάκιο και μεταφέρονται όλα τα χρεόγραφα στο χαρτοφυλάκιο Διαθεσίμων προς πώληση Αξιογράφων, χωρίς τη δυνατότητα αναγνώρισης ενός χρεογράφου στο χαρτοφυλάκιο Διακρατούμενων ως τη λήξη για δύο έτη ("tainting rule"). Τα μεταφερόμενα χρεόγραφα επιμετρώνται στην εύλογη αξία και η διαφορά με το αναπόσβεστο κόστος αναγνωρίζεται στο αποθεματικό του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου.

2.10 Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών στοιχείων

Ο Όμιλος υπολογίζει την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων βάσει ενός πλαισίου υπολογισμού της εύλογης αξίας που κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά μέσα σε μια ιεραρχία τριών επιπέδων των δεδομένων που χρησιμοποιούνται στην αποτίμηση, όπως περιγράφεται κατωτέρω.

Επίπεδο 1: Μη προσαρμοσμένες χρηματιστηριακές τιμές σε ενεργή αγορά πανομοιότυπων χρηματοοικονομικών μέσων. Στο Επίπεδο 1 περιλαμβάνονται χρεόγραφα, μετοχές και παράγωγα που διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά. Ενεργή αγορά είναι η αγορά στην οποία οι συναλλαγές έχουν επαρκή συχνότητα και όγκο έτσι ώστε η πληροφόρηση σχετικά με τιμές να παρέχεται σε συνεχή βάση και επιπλέον χαρακτηρίζεται από χαμηλά περιθώρια κέρδους.

Επίπεδο 2: Παρατηρήσιμα δεδομένα εκτός από τιμές του Επιπέδου 1, όπως χρηματιστηριακές τιμές παρόμοιων μέσων, τιμές από αγορές που δεν είναι ενεργές, ή άλλα δεδομένα που είναι παρατηρήσιμα ή μπορούν να επιβεβαιωθούν από παρατηρήσιμα δεδομένα (για παράδειγμα τιμές που προκύπτουν από παρατηρήσιμα δεδομένα) για σχεδόν το σύνολο της διάρκειας του μέσου. Στο Επίπεδο 2 περιλαμβάνονται χρεωστικοί τίτλοι για τους οποίους υπάρχουν προσφερόμενες τιμές, όμως παρουσιάζουν μικρότερη συχνότητα αγοραπωλησιών σε σχέση με άλλα χρηματοοικονομικά μέσα που διαπραγματεύονται σε χρηματιστηριακές αγορές, καθώς και χρεωστικοί τίτλοι χωρίς προσφερόμενες τιμές, καθώς και παράγωγα των οποίων οι αξίες υπολογίζονται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης, προεξόφληση ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές, με δεδομένα που είναι παρατηρήσιμα στην αγορά ή μπορούν να υπολογιστούν ή να επιβεβαιωθούν από παρατηρήσιμα στοιχεία από την αγορά. Αυτή η κατηγορία γενικά περιλαμβάνει κρατικά και εταιρικά ομόλογα με τιμές σε αγορές που δεν είναι ενεργές και κάποια εξωχρηματιστηριακά παράγωγα.

Επίπεδο 3: Μη παρατηρήσιμα δεδομένα που υποστηρίζονται από λίγες ή καθόλου συναλλαγές σε ενεργή αγορά και επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία. Εάν η αποτίμηση ενός στοιχείου χρησιμοποιεί παρατηρήσιμα δεδομένα που

απαιτούν σημαντικές προσαρμογές βασισμένες σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα, αυτό το μέσο κατατάσσεται στο Επίπεδο 3. Σε αυτό το επίπεδο περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικά μέσα των οποίων η αξία υπολογίζεται χρησιμοποιώντας μοντέλα αποτίμησης, προεξόφληση ταμειακών ροών ή παρόμοιες τεχνικές, καθώς και μέσα για τα οποία ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας απαιτεί σημαντική κρίση ή εκτίμηση από τη Διοίκηση.

Το επίπεδο στην ιεραρχία εύλογης αξίας στο οποίο κατατάσσεται ένας υπολογισμός εύλογης αξίας προσδιορίζεται με βάση το κατώτερο επίπεδο δεδομένων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό της εύλογης αξίας και έχουν σημαντική επίδραση. Για το σκοπό αυτό η σημαντικότητα ενός δεδομένου αξιολογείται σε σχέση με τη συνολική εύλογη αξία.

2.11 Ασφαλιστικές δραστηριότητες

Εφαρμογή Δ.Π.Χ.Α. 4: Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία υιοθέτησαν το Δ.Π.Χ.Α. 4 από την 1 Ιανουαρίου 2005, οπότε και έγινε ταξινόμηση του χαρτοφυλακίου σε ασφαλιστικά και επενδυτικά συμβόλαια.

2.11.1 Κατηγοριοποίηση συμβολαίων

2.11.1.1 Ασφαλιστήρια συμβόλαια

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια ταξινομούνται σε δύο κατηγορίες, ήτοι ασφαλίσεων Ζωής και ασφαλίσεων Ζημιών, ανάλογα με τη φύση του ασφαλισμένου κινδύνου. Σημειώνεται ότι στα ασφαλιστικά προϊόντα κατατάχθηκαν και τα συμβόλαια που φέρουν ταυτόχρονα ασφαλιστικό και χρηματοοικονομικό κίνδυνο, καθώς ο Όμιλος έκρινε ότι αυτά περιέχουν σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο.

2.11.1.1.1 Ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής ασφαλίζουν κατά μεγάλο ποσοστό γεγονότα κατά τη διάρκεια μιας μακράς περιόδου. Τα ασφάλιστρα (συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων) αναγνωρίζονται αναλογικά της περιόδου ασφάλισης και εμφανίζονται πριν την αφαίρεση της προμηθείας.

Στα υφιστάμενα συμβόλαια δεν υπάρχουν ενσωματωμένα παράγωγα.

2.11.1.1.1.1 Παραδοσιακά συμβόλαια

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που εκδίδει ο Όμιλος για την κάλυψη του κινδύνου θανάτου, ισόβιων παροχών, συντάξεων, ανικανότητας, ατυχημάτων, προγραμμάτων ασθενείας τόσο σε ατομική όσο και σε ομαδική βάση.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζωής με συμμετοχή στην υπεραπόδοση των Μαθηματικών Αποθεμάτων (συμμετοχή στα κέρδη):

Ο κύριος όγκος των παραδοσιακών ασφαλιστηρίων συμβολαίων Ζωής φέρει το χαρακτηριστικό της συμμετοχής στα κέρδη οπότε και ο ασφαλισμένος δύναται να λάβει πρόσθετα οφέλη πέραν αυτών που εγγυώνται από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζωής χωρίς συμμετοχή στην υπεραπόδοση των Μαθηματικών Αποθεμάτων (συμμετοχή στα κέρδη):

Υφίστανται ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής χωρίς το χαρακτηριστικό της συμμετοχής στα κέρδη το ύψος των οποίων δεν κρίνεται σημαντικό στο χαρτοφυλάκιο.

2.11.1.1.1.2 Ασφαλίσεις Ζωής που συνδέονται με επενδύσεις (Unit-Linked)

Οι ασφαλίσεις Ζωής που συνδέονται με επενδύσεις (Unit-Linked) μεταφέρουν τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο του συμβολαίου στον ασφαλισμένο, ενώ ταυτόχρονα ο Όμιλος αναλαμβάνει την κάλυψη με την εγγύηση μέρους του χρηματοοικονομικού κινδύνου στη λήξη των συμβολαίων, τα οποία εμπεριέχουν ασφαλιστικούς κινδύνους (θνησιμότητα, ανικανότητα).

2.11.1.1.2 Ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζημιών

Τα ασφάλιστρα των συμβολαίων ζημιών αναγνωρίζονται ως έσοδα (δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα) αναλογικά με την περίοδο διάρκειας του ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Κατά την ημερομηνία κλεισίματος των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων το ποσό των εγγεγραμμένων ασφαλιστρών που αναλογεί στο επόμενο ή στα επόμενα έτη μεταφέρεται στο απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών. Τα ασφάλιστρα απεικονίζονται πριν την μείωση των αναλογουσών προμηθειών.

Στα υφιστάμενα συμβόλαια δεν υπάρχουν ενσωματωμένα παράγωγα.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζημιών – Αστικής ευθύνης Αυτοκινήτου: Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που καλύπτουν τον κίνδυνο της αστικής ευθύνης αυτοκινήτων.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζημιών – Πυρός: Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που καλύπτουν τον κίνδυνο της πυρκαγιάς, σεισμού και κλοπής.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζημιών – Λοιπών κλάδων: Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που καλύπτουν τον κίνδυνο χερσαίων οχημάτων, μεταφορών, γενικής αστικής ευθύνης, πιστώσεων, εγγυήσεων, βοήθειας, σκαφών, πληρωμάτων και λοιπά.

2.11.1.2 Επενδυτικά συμβόλαια

Ως επενδυτικά συμβόλαια ορίζονται εκείνα που δεν κατηγοριοποιούνται ως ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Ομαδικά Επενδυτικά Συμβόλαια (Deposit Administration Funds): Είναι η ομαδική ασφάλιση με την οποία συμφωνείται επενδυτική διαχειριστική ασφάλιση (λογαριασμός διαχείρισης κεφαλαίου), όπου η παροχή του ασφαλιστή καταβάλλεται είτε με την, για οποιαδήποτε λόγο, αποχώρηση του ασφαλισμένου-μέλους της ομάδας από την εργασία του είτε με τη συμπλήρωση ορισμένης ηλικίας. Ο Όμιλος καταβάλλει την παροχή στο μέτρο της επάρκειας του λογαριασμού διαχείρισης κεφαλαίου. Σε περίπτωση μη επάρκειας του λογαριασμού, ο δικαιούχος δεν έχει αξίωση κατά του Ομίλου. Η διαχείριση του λογαριασμού γίνεται είτε από τον Όμιλο κατά την ελεύθερη βούληση της ή με υπόδειξη του λήπτη της ασφάλισης, είτε από το λήπτη της ασφάλισης. Η ευθύνη του Ομίλου λήγει με την εξάντληση του λογαριασμού έστω και αν η σύμβαση με τη μορφή επενδυτικής διαχειριστικής ασφάλισης έχει λήξει νωρίτερα.

Συμβόλαια Επιβίωσης με επιστροφή ασφαλιστρού σε περίπτωση θανάτου: Είναι ατομικά συμβόλαια, οι ασφαλισμένοι των οποίων λαμβάνουν ένα εφάπαξ ποσό στη λήξη της ασφάλισης, το οποίο προκύπτει από τον ανατοκισμό των καταβληθέντων ασφαλιστρών με εγγυημένο επιτόκιο. Σε περίπτωση θανάτου του ασφαλισμένου, η παροχή του συμβολαίου είναι ίση με τα καταβληθέντα ασφαλιστρα. Τα συμβόλαια επιβίωσης τα οποία κατηγοριοποιούνται ως επενδυτικά συμβόλαια είναι τα συμβόλαια εκείνα τα οποία δεν περιέχουν συμπληρωματικές καλύψεις.

Επενδυτικά Συμβόλαια Unit-Linked: Είναι συμβόλαια χωρίς εγγυημένη απόδοση και συμπληρωματικές καλύψεις, στα οποία ο ασφαλιζόμενος φέρει τον επενδυτικό κίνδυνο.

Οι υποχρεώσεις από ομαδικά επενδυτικά συμβόλαια και συμβόλαια επιβίωσης με επιστροφή ασφαλιστρού σε περίπτωση θανάτου επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος, ενώ οι υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια Unit-Linked επιμετρώνται στην εύλογη αξία των συνδεδεμένων περιουσιακών στοιχείων και καταχωρούνται στις «Υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια», ενώ οι εγγυημένες αποδόσεις στις «Αποδόσεις προς κατόχους επενδυτικών συμβολαίων». Οι υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια εμφανίζονται καθαρές από έξοδα πρόσκτησης επομένων χρήσεων (ΜΕΠ).

2.11.1.3 Διαχωρισμός στοιχείων κατάθεσης

Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία διαχωρίζουν το στοιχείο κατάθεσης από τα συμβόλαια Unit-Linked χωρίς εγγύηση τα οποία έχουν κατηγοριοποιηθεί ως ασφαλιστήρια συμβόλαια λόγω συμπληρωματικής κάλυψης που περιλαμβάνουν. Το στοιχείο κατάθεσης επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος και καταχωρείται στις «Υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια» και οι εγγυημένες αποδόσεις στις «Αποδόσεις προς κατόχους επενδυτικών συμβολαίων».

2.11.2 Μεταφερόμενα Έξοδα Πρόσκτησης Συμβολαίων (ΜΕΠ)

Οι προμήθειες και τα άλλα έξοδα πρόσκτησης που αναλογούν στην επόμενη χρήση τόσο των νέων ασφαλιστικών συμβολαίων όσο και των ανανεώσεων των υφιστάμενων ασφαλιστικών συμβολαίων απεικονίζονται στο λογαριασμό του Ενεργητικού «Προμήθειες και λοιπά έξοδα πρόσκτησης επομένων χρήσεων» και κατανέμονται στις χρήσεις ανάλογα με τη διάρκεια των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Τα μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης επομένων χρήσεων των επενδυτικών συμβολαίων καταχωρούνται αφαιρετικά στις υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια.

Ασφαλίσεις Ζωής:

Οι προμήθειες και τα λοιπά έξοδα πρόσκτησης, που συνδέονται με την έκδοση νέων ασφαλιστηρίων συμβολαίων και την ανανέωση υπαρχόντων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, κεφαλαιοποιούνται ως περιουσιακό στοιχείο του ενεργητικού. Όλα τα άλλα έξοδα αναγνωρίζονται ως έξοδα, όταν προκύπτουν. Τα Μεταφερόμενα Έξοδα Πρόσκτησης αποσβένονται κατά τη διάρκεια του συμβολαίου ως εξής:

- Για τις ασφαλίσεις ζωής μακράς διάρκειας, τα Μεταφερόμενα Έξοδα Πρόσκτησης αποσβένονται σύμφωνα με το έσοδο των ασφαλιστρών με τις αντίστοιχες παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της υποχρέωσης για μελλοντικές παροχές του συμβολαίου.

- Για τις ασφαλίσεις ζωής βραχείας διάρκειας τα Μεταφερόμενα Έξοδα Πρόσκτησης αποσβένονται αναλογικά με τα δεδουλευμένα ασφάλιστρα.

Γενικές Ασφαλίσεις:

Οι μεταφερόμενες προμήθειες και έξοδα πρόσκτησης που σχετίζονται με την εξασφάλιση νέων συμβολαίων και τις ανανεώσεις των υφισταμένων συμβολαίων περιλαμβάνονται στον λογαριασμό «Μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης». Όλα τα άλλα κόστη ως έξοδα όταν προκύπτουν. Τα μεταφερόμενα έξοδα πρόσκτησης αποσβένονται αναλογικά με τα δεδουλευμένα ασφάλιστρα.

2.11.3 Ασφαλιστικές προβλέψεις

Οι ασφαλιστικές προβλέψεις αντιπροσωπεύουν την εκτίμηση της Διοίκησης του Ομίλου για υποχρεώσεις που απορρέουν από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Η εκτίμηση των ασφαλιστικών προβλέψεων διενεργείται κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες αρχές και κανόνες αποτίμησης ανά κατηγορία ασφαλιστικής πρόβλεψης. Τα ασφαλιστικά αποθέματα υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Π.Χ.Α. 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια».

Η διαφορά των ασφαλιστικών προβλέψεων (αύξηση / μείωση) σε σχέση με προηγούμενη αποτίμησή τους, μεταφέρεται στους λογαριασμούς αποτελεσμάτων χρήσης όσον αφορά τις αναλογούσες προβλέψεις επί ίδιας κράτησης του Ομίλου, το δε υπόλοιπο ποσό μεταφέρεται σε χρέωση των αντασφαλιστών, σύμφωνα με όσα προβλέπονται από τις αντασφαλιστικές συμβάσεις.

Οι ασφαλιστικές προβλέψεις αναλύονται στις ακόλουθες κυριότερες κατηγορίες:

Μαθηματικά αποθέματα: Περιλαμβάνουν το μαθηματικό απόθεμα των καλύψεων ζωής και είναι η διαφορά που προκύπτει την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μεταξύ της αναλογιστικής παρούσας αξίας των χρηματικών υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η ασφαλιστική Εταιρία για κάθε συμβόλαιο ασφαλίσεως ζωής και της αναλογιστικής παρούσας αξίας των καθαρών ασφαλιστρών που οφείλονται από τον ασφαλισμένο και είναι καταβλητέα στην ασφαλιστική Εταιρία μέσα στα επόμενα έτη. Η διαφορά αυτή υπολογίζεται με αναλογιστικές μεθόδους και σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία. Στα συμβόλαια μακροχρόνιας διάρκειας ενιαίου ασφαλιστρού σχηματίζεται επιπλέον πρόβλεψη για τα μελλοντικά έξοδα διαχείρισης των συμβολαίων αυτών.

Προβλέψεις για συμμετοχή στα κέρδη : Η πρόβλεψη αυτή περιλαμβάνει ποσά τα οποία προορίζονται για τους ασφαλισμένους ή τους αντισυμβαλλόμενους ή τους δικαιούχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων υπό την μορφή συμμετοχής στα τεχνικά κέρδη, στις αποδόσεις καθώς και στις επιστροφές με βάση του όρους των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Προβλέψεις για μη δεδουλευμένα ασφάλιστρα: Αντιπροσωπεύουν το μέρος των καθαρών εγγεγραμμένων ασφαλιστρών που καλύπτει κατ' αναλογία την περίοδο από την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μέχρι τη λήξη της περιόδου για την οποία έχουν καταχωρηθεί τα ασφάλιστρα στα μητρώα του Ομίλου.

Προβλέψεις για Κινδύνους σε Ισχύ: αφορά την πρόσθετη πρόβλεψη η οποία σχηματίζεται κατά την ημερομηνία κλεισίματος των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων όταν εκτιμάται ότι το απόθεμα των μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών και δικαιωμάτων μετά την αφαίρεση των αναλογούντων εξόδων πρόσκτησης δεν επαρκεί για την κάλυψη των προβλεπόμενων ζημιών και εξόδων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων σε ισχύ την ημερομηνία αυτή.

Απόθεμα Εκκρεμών Αποζημιώσεων: τα αποθέματα εκκρεμών ζημιών περιλαμβάνουν τις κατά φάκελο προβλέψεις για το κόστος των ζημιών, τα επιπλέον ποσά που εκτιμήθηκαν αναλογιστικά για να καλύψουν τυχόν ανεπάρκειες των προαναφερθέντων προβλέψεων, το κόστος των ζημιών που δεν έχουν αναγγελθεί καθώς και τα έξοδα διαχείρισης των ζημιών. Το τελικό κόστος των εκκρεμών ζημιών υπολογίζεται με τη χρήση ενός φάσματος τυποποιημένων αναλογιστικών τεχνικών, όπως η Chain Ladder και η Bornheutter-Ferguson μέθοδοι. Η κύρια υπόθεση στην οποία βασίζονται αυτές οι τεχνικές είναι ότι η εμπειρία που έχει αποκομίσει ο Όμιλος από τις ζημιές του παρελθόντος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εκτίμηση των μελλοντικών ζημιών και συνεπώς για τον καθορισμό του τελικού κόστους των αξιώσεων.

Ανακτήσιμες & Αναγωγικές Ζημιές: αφορά την πρόβλεψη η οποία σχηματίζεται κατά την ημερομηνία κλεισίματος των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων για το μέρος της ζημίας που θα ανακτηθεί. Ο υπολογισμός της πρόβλεψης ελέγχεται με τη χρήση αναλογιστικής μεθόδου, βάσει ιστορικών στοιχείων.

Πληρωτέες παροχές: είναι οι ασφαλιστικές παροχές που οφείλονται στους ασφαλισμένους και για διάφορους λόγους δεν έχουν εξοφληθεί μέχρι την ημερομηνία κλεισίματος των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Προβλέψεις για ασφαλίσεις Ζωής που συνδέονται με επενδύσεις: είναι οι προβλέψεις που προορίζονται για να καλύψουν υποχρεώσεις που απορρέουν από συμβόλαια που οι παροχές τους είναι συνδεδεμένες με την αξία μεριδίων χρηματοοικονομικών μέσων .

Έλεγχος επάρκειας ασφαλιστικών αποθεμάτων (Liability Adequacy Test – «LAT»): ο Όμιλος αξιολογεί την επάρκεια των αναγνωριζόμενων ασφαλιστικών προβλέψεων εφαρμόζοντας τον έλεγχο επάρκειας των ασφαλιστικών υποχρεώσεων χρησιμοποιώντας τρέχουσες εκτιμήσεις των μελλοντικών ταμειακών ροών των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Στην περίπτωση που οι προκύπτουσες, από τον έλεγχο επάρκειας των ασφαλιστικών αποθεμάτων, υποχρεώσεις του Ομίλου υπερβαίνουν τα ασφαλιστικά αποθέματα που έχουν υπολογισθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Π.Χ.Α. 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια», η επιπρόσθετη πρόβλεψη αυξάνει τα αποθέματα των κλάδων τους οποίους αφορά και επιβαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης για την οποία διενεργείται ο έλεγχος.

2.11.4 Αντασφαλιστικές Συμβάσεις

Τα οφέλη που λαμβάνει ο Όμιλος από τις αντασφαλιστικές συμβάσεις που έχει συνάψει αναγνωρίζονται ως στοιχεία ενεργητικού «Απαιτήσεις από Αντασφαλιστές». Οι υποχρεώσεις προς τους αντασφαλιστές αφορούν κυρίως τα οφειλόμενα αντασφάλιστρα.

Ο Όμιλος εξετάζει αν οι απαιτήσεις από αντασφαλιστές έχουν υποστεί απομείωση κατά την ημερομηνία κλεισίματος των οικονομικών της καταστάσεων, μειώνει τη λογιστική αξία τους αναλόγως και αναγνωρίζει τη ζημία απομείωσης στα αποτελέσματα. Μία απαίτηση από αντασφαλιστή είναι απομειωμένη όταν και μόνον όταν:

(i) υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις, ως αποτέλεσμα γεγονότος που συνέβη μετά την αρχική αναγνώριση της απαίτησης, ότι ο Όμιλος ενδέχεται να μην εισπράξει ολόκληρο το ποσό που του αναλογεί σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου και

(ii) το γεγονός αυτό έχει αξιόπιστα μετρήσιμη επίδραση στα ποσά τα οποία ο Όμιλος θα εισπράξει από τον αντασφαλιστή.

Τα ποσά που καταβάλλονται για αναδρομική αντασφάλιση αναγνωρίζονται ως απαιτήσεις από αντασφαλιστές, αυξανόμενα κατά το ποσό των αποθεμάτων που σχετίζονται με τα αντασφαλιζόμενα ασφαλιστήρια συμβόλαια. Τυχόν κέρδος μεταφέρεται σε επόμενες χρήσεις και αποσβένεται μέχρι την εκκαθάριση των εκκρεμών ζημιών. Σε περίπτωση που τα καταβαλλόμενα ή προς καταβολή ποσά υπερβαίνουν τα αποθέματα που έχουν αναγνωρισθεί, το επιπλέον ποσό αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.12 Απαιτήσεις κατά χρεωστών ασφαλιστρών

Οι απαιτήσεις κατά χρεωστών ασφαλιστρών περιλαμβάνουν ασφάλιστρα από ασφαλισμένους, συνεργάτες με δικαίωμα εισπραχίας και επίδικες υποθέσεις. Ο Όμιλος έχει καταρτίσει συμβάσεις για την παροχή πίστωσης χρόνου στους συνεργάτες για την εισπραχία των ασφαλιστρών. Οι εισπράξεις των ασφαλιστρών γενικά πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πολιτική Διαχείρισης Παραγωγής και Εισπραχίας Ασφαλιστρών (ΠΟΔΙΠΕΑ). Οι απαιτήσεις κατά χρεωστών ασφαλιστρών καταχωρούνται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις την ημερομηνία έκδοσης των Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων.

2.12.1 Προβλέψεις για απομείωση της αξίας των χρεωστών ασφαλιστρών

Πρόβλεψη για απομείωση της αξίας μιας απαίτησης σχηματίζεται όταν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι ο Όμιλος δεν πρόκειται να εισπράξει το σύνολο των απαιτήσεων που είναι απαιτητά στα πλαίσια της σύμβασης και σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της.

Ο Όμιλος εξετάζει εάν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις για πιθανές ζημιές στο χαρτοφυλάκιο απαιτήσεων κατά ασφαλισμένων. Μία απαίτηση υπόκειται σε απομείωση της αξίας της όταν σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, παρουσιάζει καθυστέρηση και / ή όταν υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις, κατά την ημερομηνία εκτίμησης, οι οποίες καταδεικνύουν ότι οι χρεώστες ασφαλιστρών δεν θα έχουν τη δυνατότητα να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού όλες οι καθυστερημένες ή επισφαλείς απαιτήσεις εκτιμώνται για να προσδιοριστεί η αναγκαιότητα ή μη πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Το υπόλοιπο της συγκεκριμένης πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις προσαρμόζεται κατάλληλα σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος ισολογισμού, ώστε να αντανakλά τους πιθανολογούμενους σχετικούς κινδύνους. Κάθε διαγραφή υπολοίπων χρεώνεται στην υπάρχουσα πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Αποτελεί πολιτική του Ομίλου να μη διαγράφεται καμία απαίτηση μέχρι να εξαντληθούν όλες οι δυνατές πρακτικές και νομικές ενέργειες για την είσπραξή της.

2.13 Συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων

Χρεόγραφα τα οποία πωλούνται στα πλαίσια μιας σύμβασης πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων σε μια προσυμφωνημένη τιμή («Repos») εξακολουθούν να καταχωρούνται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, ενώ η αντίστοιχη υποχρέωση απεικονίζεται κατά περίπτωση ως υποχρέωση προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υποχρέωση προς πελάτες ή λοιπές καταθέσεις.

2.14 Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία και περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία περιλαμβάνουν γήπεδα και ακίνητα, βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων, μεταφορικά μέσα και εξοπλισμό, τα οποία κατέχονται από τον Όμιλο με σκοπό τη λειτουργική χρησιμοποίησή τους, αλλά και για διοικητικούς σκοπούς. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία καταχωρούνται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που απαιτούνται προκειμένου ένα πάγιο να τεθεί σε κατάσταση λειτουργίας. Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης παρουσιάζονται μαζί με τα Ενσώματα πάγια στοιχεία στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησής τους, τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται μεταγενέστερα της απόκτησης ενός παγίου που περιλαμβάνεται στο λογαριασμό «ενσώματα πάγια στοιχεία», κεφαλαιοποιούνται μόνο στην περίπτωση όπου θεωρείται πιθανό ότι οι συγκεκριμένες δαπάνες θα αποφέρουν στο μέλλον πρόσθετα οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο, πέρα από εκείνα τα οποία αναμένονταν αρχικά κατά την απόκτηση του παγίου. Σε διαφορετική περίπτωση, οι συγκεκριμένες δαπάνες μεταφέρονται απευθείας στα αποτελέσματα κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους.

Η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου στοιχείου αρχίζει με την έναρξη χρησιμοποίησής του και διακόπτεται μόνο με την πώληση ή μεταβίβαση του ενσώματος παγίου στοιχείου. Κατά συνέπεια, η διενέργεια αποσβέσεων επί ενός ενσώματος παγίου στοιχείου το οποίο παύει να χρησιμοποιείται δε διακόπτεται, εκτός εάν έχει πλήρως αποσβεσθεί, αλλά επανεκτιμάται η ωφέλιμη ζωή του. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποσβένονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους. Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων στοιχείων ανά κατηγορία, έχει ως εξής:

Γήπεδα	<i>Δεν αποσβένονται</i>
Κτήρια (Ίδιο-χρησιμοποιούμενα)	<i>έως 50 έτη</i>
Κτήρια (Μη ίδιο-χρησιμοποιούμενα)	<i>έως 50 έτη</i>
Βελτιώσεις μισθωμένων ακινήτων	<i>Κατά την υπολειπόμενη διάρκεια της μίσθωσης, μη υπερβαίνουσα ωστόσο τα 12 έτη</i>
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	<i>έως 12 έτη</i>
Μεταφορικά μέσα	<i>έως 10 έτη</i>
Ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός	<i>έως 5 έτη</i>
Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης	<i>Σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της μίσθωσης</i>

Ο Όμιλος εξετάζει σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν υπάρχει ένδειξη ότι κάποιο ενσώματο πάγιο στοιχείο ή περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης έχει υποστεί απομείωση της αξίας του. Αν υπάρχει μια τέτοια ένδειξη, ο Όμιλος υπολογίζει το ανακτήσιμο ποσό του ενσώματος παγίου στοιχείου. Όταν η λογιστική αξία ενός ενσώματος παγίου στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, ο Όμιλος σχηματίζει ανάλογη πρόβλεψη απομείωσης προκειμένου η λογιστική αξία του παγίου να απεικονίζει την ανακτήσιμη αξία του. Τα κέρδη και ζημίες από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων προσδιορίζονται βάσει της λογιστικής αξίας τους και λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων προ φόρων.

2.15 Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα περιλαμβάνουν γήπεδα και κτήρια που είναι ιδιόκτητα, τα οποία κατέχονται με σκοπό την είσπραξη μισθωμάτων ή / και την αποκόμιση κεφαλαιακών κερδών. Οι επενδύσεις σε ακίνητα αναγνωρίζονται αρχικά στην αξία κτήσης τους, η οποία περιλαμβάνει και τις δαπάνες συναλλαγής.

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισής τους, οι επενδύσεις σε ακίνητα αποτιμώνται στην αξία κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Οι επενδύσεις σε ακίνητα αποσβένονται με τη μέθοδο του σταθερού ποσού κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία δε διαφέρει σημαντικά από την ωφέλιμη ζωή αντίστοιχων περιουσιακών στοιχείων που περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «ενσώματα πάγια στοιχεία». Οι επενδύσεις σε ακίνητα εξετάζονται, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν υφίσταται πιθανή απομείωση της αξίας τους, όταν υπάρχει ένδειξη απομείωσης ή τουλάχιστον σε ετήσια βάση.

2.16 Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία

2.16.1 Υπεραξία

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισής της, η υπεραξία επιχειρήσεων αποτιμάται στην αξία κτήσης (βλ. Σημείωση 2.5.2) μείον τις όποιες συσσωρευμένες προβλέψεις από απομείωση της αξίας της.

Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία κατανέμεται σε Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών («ΜΔΤΡ»). Η κατανομή γίνεται σε εκείνες τις ΜΔΤΡ, οι οποίες αναμένεται να επωφεληθούν από την επιχειρηματική συνένωση από την οποία προέκυψε η υπεραξία.

Ο Όμιλος αξιολογεί σε ετήσια βάση, ή συχνότερα, τη λογιστική αξία της υπεραξίας των επιχειρήσεων, προκειμένου να διαπιστώσει εάν υφίσταται πιθανή απομείωση της αξίας της. Κατά την αξιολόγηση αυτή, εκτιμάται κατά πόσο η λογιστική αξία της υπεραξίας παραμένει πλήρως ανακτήσιμη. Η εκτίμηση γίνεται συγκρίνοντας τη λογιστική αξία της ΜΔΤΡ στην οποία έχει κατανεμηθεί η υπεραξία με το ανακτήσιμο ποσό της, το οποίο είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας μείον των εξόδων πώλησης και της αξίας από τη χρήση. Η εύλογη αξία εκτιμάται βάσει της αγοραίας αξίας, εφόσον υπάρχει διαθέσιμη, ή προσδιορίζεται από ανεξάρτητο εκτιμητή ή προκύπτει από μοντέλο αποτίμησης. Εάν η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής, αναγνωρίζεται μη αναστρέψιμη πρόβλεψη απομείωσης και η υπεραξία απομειώνεται κατά το πλεόνασμα της λογιστικής αξίας της ΜΔΤΡ επί της ανακτήσιμης αξίας.

2.16.2 Λογισμικό

Η αξία κτήσης του λογισμικού περιλαμβάνει δαπάνες οι οποίες συνδέονται άμεσα με συγκεκριμένα και διακριτά προϊόντα λογισμικού που ελέγχει ο Όμιλος και από τα οποία αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οφέλη για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους και τα οποία θα υπερβαίνουν τα σχετικά με αυτά έξοδα κτήσης. Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν τη λειτουργία των λογισμικών προγραμμάτων πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, κεφαλαιοποιούνται και προστίθενται στην αρχική αξία κτήσης τους.

Το λογισμικό αποσβένεται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής, σε περίοδο, όμως η οποία δε δύναται να υπερβαίνει τα 20 έτη.

Ειδικότερα, τα **εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού** αναγνωρίζονται αρχικά σε αξία ίση με το άθροισμα των εξόδων που πραγματοποιήθηκαν από την ημερομηνία που το στοιχείο ικανοποιεί τα κριτήρια αναγνώρισης. Όταν δεν μπορεί να αναγνωρισθεί άυλο περιουσιακό στοιχείο, τα έξοδα ανάπτυξης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που πραγματοποιήθηκαν.

Τα έξοδα έρευνας καταχωρούνται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται. Εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό που προκύπτει από έξοδα ανάπτυξης που έχουν πραγματοποιηθεί σε μεμονωμένο έργο, αναγνωρίζονται μόνο όταν ο Όμιλος μπορεί να αποδείξει:

- ότι διαθέτει την τεχνολογική δυνατότητα να ολοκληρώσει το εσωτερικώς δημιουργούμενο λογισμικό ώστε να καταστεί διαθέσιμο για χρήση,
- την πρόθεσή του να το ολοκληρώσει και να χρησιμοποιήσει το στοιχείο,
- την ικανότητά του να χρησιμοποιήσει το στοιχείο,
- πως το στοιχείο θα δημιουργήσει μελλοντικά οικονομικά οφέλη,
- ότι διαθέτει επαρκείς τεχνολογικούς, οικονομικούς και άλλους πόρους για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης και τη χρήση του στοιχείου και
- την ικανότητα να επιμετρά αξιόπιστα τα έξοδα κατά την ανάπτυξη του στοιχείου.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα εσωτερικώς δημιουργούμενα στοιχεία λογισμικού, καταχωρούνται στο κόστος κτήσης τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις όποιες σωρευμένες προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους.

Δαπάνες όπως, οι δαπάνες ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης επιχειρησιακών μονάδων ή υποκαταστημάτων, δαπάνες εκπαίδευσης προσωπικού, δαπάνες διαφήμισης και προβολής και δαπάνες μετεγκατάστασης και αναδιοργάνωσης τμήματος ή όλου του Ομίλου, αναγνωρίζονται ως έξοδα κατά το χρόνο πραγματοποιήσεώς τους.

2.16.3 Απομείωση

Σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση του Ομίλου εξετάζει την αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων προκειμένου να διαπιστώσει εάν υφίσταται περίπτωση απομείωσης της αξίας τους. Εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση, η διοίκηση του Ομίλου διενεργεί ανάλυση προκειμένου να διαπιστώσει εάν η λογιστική αξία των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων μπορεί πλήρως να ανακτηθεί. Όταν η λογιστική αξία ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, τότε διενεργείται ανάλογη πρόβλεψη για απομείωση.

2.17 Μισθώσεις

Ο Όμιλος εξετάζει κατά την έναρξη της σύμβασης εάν μια σύμβαση αποτελεί ή περιλαμβάνει μίσθωση εξετάζοντας εάν έχει το δικαίωμα να ελέγχει τη χρήση ενός αναγνωρισμένου περιουσιακού στοιχείου για μία χρονική περίοδο λαμβάνοντας όλα τα οικονομικά οφέλη από τη χρήση του περιουσιακού στοιχείου, με αντάλλαγμα μία αμοιβή.

2.17.1 Ο Όμιλος ως μισθωτής

Ο Όμιλος εφαρμόζει ενιαίο λογιστικό χειρισμό για την αναγνώριση και επιμέτρηση όλων των συμβάσεων μίσθωσης, με εξαίρεση τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και τις μισθώσεις χαμηλής αξίας, των οποίων οι πληρωμές μισθωμάτων αναγνωρίζονται ως λειτουργικά έξοδα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Κατά την έναρξη της μίσθωσης ο Όμιλος:

1. Αναγνωρίζει το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης που αντιπροσωπεύει το δικαίωμα του Ομίλου να χρησιμοποιήσει το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.
2. Αναγνωρίζει υποχρεώσεις από μίσθωση που αντιπροσωπεύει την παρούσα αξία των μισθωμάτων που θα καταβληθούν κατά τη χρονική διάρκεια της μισθωτικής περιόδου στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.
3. Αναγνωρίζει αποσβέσεις του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης.
4. Εξετάζει εάν υπάρχει ένδειξη απομείωσης του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης. Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.
5. Αναγνωρίζει έξοδα τόκων στις υποχρεώσεις από μίσθωση στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.
6. Παρουσιάζει τις ταμειακές εκροές που αφορούν αποπληρωμή κεφαλαίου στις ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων και τις ταμειακές εκροές που αφορούν πληρωμή τόκων στις ταμειακές ροές λειτουργικών δραστηριοτήτων.

2.17.2 Περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ο Όμιλος αναγνωρίζει το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου (δηλ. την ημέρα που το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο καθίσταται διαθέσιμο προς χρήση). Το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης επιμετράται στο κόστος, μειωμένο κατά τις σωρευμένες αποσβέσεις και ζημιές απομείωσης, προσαρμοσμένο κατά την τυχόν επανεπιμέτρηση της υποχρέωσης από τη μίσθωση. Το κόστος του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης αποτελείται από το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης από τη μίσθωση, τις αρχικές άμεσες δαπάνες, το κόστος αποκατάστασης του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου σε συγκεκριμένη κατάσταση και από τα μισθώματα τα οποία καταβλήθηκαν κατά την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης ή προγενέστερα, μείον τυχόν εισπρακτέα κίνητρα μίσθωσης. Το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης αποσβένεται με τη σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της μίσθωσης.

Τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης παρουσιάζονται στα «Ενσώματα πάγια στοιχεία».

2.17.3 Υποχρεώσεις μίσθωσης

Κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου, ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις από μίσθωση οι οποίες επιμετρώνται στην παρούσα αξία των μισθωμάτων που θα καταβληθούν κατά τη χρονική διάρκεια της μισθωτικής περιόδου, χρησιμοποιώντας το τεκμαρτό προεξοφλητικό επιτόκιο της σύμβασης ή στην περίπτωση που το επιτόκιο αυτό δεν μπορεί να προσδιοριστεί, χρησιμοποιώντας το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού (IBR) του μισθωτή. Το IBR είναι το επιτόκιο που θα κατέβαλλε ο Όμιλος προκειμένου να δανειστεί το ποσό που θα χρειαζόταν να καταβάλει ώστε να αποκτήσει περιουσιακό στοιχείο αντίστοιχο με το περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης, για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα, με αντίστοιχες εξασφαλίσεις, σε αντίστοιχο οικονομικό περιβάλλον.

Τα μισθώματα αποτελούνται από τα σταθερά μισθώματα (μειωμένα κατά τα τυχόν εισπρακτέα κίνητρα μίσθωσης), τα κυμαινόμενα μισθώματα που εξαρτώνται από έναν δείκτη ή ένα επιτόκιο και από τα ποσά που αναμένεται να καταβάλλει ο μισθωτής βάσει των εγγυήσεων υπολειμματικής αξίας. Τα μισθώματα επίσης περιλαμβάνουν την τιμή άσκησης του δικαιώματος αγοράς εάν είναι μάλλον βέβαιο ότι θα ασκηθεί από τον Όμιλο, καθώς και τις τυχόν καταβολές ποινής για καταγγελία της μίσθωσης, εάν η διάρκεια μίσθωσης αποτυπώνει την άσκηση δικαιώματος καταγγελίας από τον Όμιλο. Τα κυμαινόμενα μισθώματα που δεν εξαρτώνται από έναν δείκτη ή ένα επιτόκιο αναγνωρίζονται ως έξοδα στη χρονική περίοδο κατά την οποία προέκυψε το γεγονός ή η κατάσταση που οδήγησε στην πληρωμή. Η υποχρέωση μίσθωσης επανεπιμετράται όταν υπάρχει μεταβολή στις μελλοντικές πληρωμές μισθωμάτων που προκύπτει από μεταβολή σε δείκτη ή επιτόκιο, εάν υπάρχει μεταβολή στην εκτίμηση του Ομίλου για τα ποσά που αναμένεται να καταβληθούν ως εγγύηση υπολειμματικής αξίας ή εάν υπάρξει αλλαγή στην εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με το αν θα ασκήσει ένα δικαίωμα αγοράς, παράτασης ή τερματισμού της μίσθωσης. Όταν η υποχρέωση μίσθωσης επανεπιμετράται κατ' αυτόν τον τρόπο,

πραγματοποιείται αντίστοιχη προσαρμογή στη λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης ή καταχωρείται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων εάν η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου με δικαίωμα χρήσης έχει μειωθεί στο μηδέν.

2.17.4 Βραχυπρόθεσμες μισθώσεις ή μισθώσεις περιουσιακών στοιχείων χαμηλής αξίας

Ο Όμιλος έχει επιλέξει να μην αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης και υποχρεώσεις μίσθωσης για βραχυπρόθεσμες μισθώσεις με διάρκεια ίση ή μικρότερη των 12 μηνών καθώς και μισθώσεις περιουσιακών στοιχείων χαμηλής αξίας (μικρότερης των 5.000 Ευρώ). Ο Όμιλος αναγνωρίζει τις πληρωμές μισθωμάτων που σχετίζονται με τις εν λόγω μισθώσεις ως έξοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης με τη σταθερή μέθοδο.

2.17.5 Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Χρηματοδοτικές μισθώσεις: Όταν τα ενσώματα πάγια στοιχεία έχουν μισθωθεί με χρηματοδοτική μίσθωση, η παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων που πρέπει να καταβληθούν απεικονίζεται ως απαίτηση. Τα έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης με τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης (προ φόρων), η οποία αντικατοπτρίζει ένα σταθερό συντελεστή απόδοσης.

Λειτουργικές μισθώσεις: Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που εκμισθώνονται στα πλαίσια συμβάσεων λειτουργικής μίσθωσης, απεικονίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης ανάλογα με τη λειτουργική φύση τους. Τα εκμισθωμένα ενσώματα πάγια στοιχεία αποσβένονται κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία θα πρέπει να συμπίπτει με την ωφέλιμη ζωή ομοειδών ενσώματων παγίων στοιχείων. Τα έσοδα από μισθώματα (μείον την αξία τυχόν κινήτρων που παρέχονται τον μισθωτή) αναγνωρίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.18 Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Για τους σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα νοούνται τα υπόλοιπα των λογαριασμών «ταμείο», «μη δεσμευμένα χρηματικά διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες», «απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων» και τα υψηλής ρευστότητας χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία διάρκειας μικρότερης των τριών μηνών από την ημερομηνία απόκτησής τους όπως, έντοκα γραμμάτια και άλλα αξιόγραφα, αξιόγραφα του επενδυτικού και του εμπορικού χαρτοφυλακίου, των οποίων ο κίνδυνος μεταβολής της εύλογης αξίας τους είναι ασήμαντος και τα οποία χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο για την εξυπηρέτηση των βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων του.

2.19 Προβλέψεις

Ο Όμιλος διενεργεί προβλέψεις όταν υπάρχει παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, μεγάλη πιθανότητα εκροής πόρων που εμπεριέχουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της υποχρέωσης και είναι εφικτό να εκτιμηθεί αξιόπιστα το ποσό της υποχρέωσης.

2.20 Συμβόλαια χρηματοοικονομικών εγγυήσεων

Συμβόλαιο χρηματοοικονομικής εγγύησης είναι το συμβόλαιο βάσει του οποίου ο εκδότης δεσμεύεται να πραγματοποιήσει καθορισμένες πληρωμές προκειμένου να αποζημιώσει τον κάτοχο, για ζημιές λόγω εκπροθέσμων πληρωμών από τον οφειλέτη, βάσει των αρχικών ή των τροποποιημένων όρων ενός χρεωστικού μέσου.

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης, εκτός αυτών που έχουν χαρακτηριστεί ως ασφαλιστήρια συμβόλαια, αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στην υψηλότερη από (α) την αξία του αναπόσβεστου υπολοίπου των εισπραχθέντων αμοιβών και των αμοιβών επομένων περιόδων και (β) την καλύτερη εκτίμηση του ποσού που θα απαιτηθεί για το διακανονισμό της αναληφθείσας δέσμευσης κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

2.21 Παροχές προς εργαζομένους

Οι εταιρίες του Ομίλου καταβάλλουν εισφορές σε προγράμματα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία σύμφωνα με τις συνθήκες και τις πρακτικές που επικρατούν στην κάθε χώρα. Τα προγράμματα αυτά διαχωρίζονται σε προγράμματα καθορισμένων παροχών και σε προγράμματα καθορισμένων εισφορών.

2.21.1 Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων παροχών ορίζεται ένα πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, στο οποίο οι παροχές καθορίζονται με βάση οικονομικές και δημογραφικές παραδοχές. Οι πιο σημαντικές παραδοχές, είναι το επιτόκιο προεξόφλησης, ο πληθωρισμός, ο ρυθμός αύξησης αποδοχών και η αναμενόμενη διάρκεια ζωής. Στα προγράμματα καθορισμένων παροχών, η αξία της υποχρέωσης είναι ίση με την παρούσα αξία των

καθορισμένων πληρωτέων παροχών κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων μειωμένης κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος.

Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών και το σχετικό έξοδο εκτιμάται ετησίως κατά την ημερομηνία σύνταξης των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων από ανεξάρτητους αναλογιστές με τη χρήση της μεθόδου της προβλεβημένης πιστωτικής μονάδας. Η παρούσα αξία της υποχρέωσης προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές με το επιτόκιο υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή κρατικών ομολόγων στο ίδιο νόμισμα με εκείνο της υποχρέωσης και με διάρκεια ανάλογη της υποχρέωσης, ή με το επιτόκιο που λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο και τη διάρκεια της υποχρέωσης, όπου το βάθος αγοράς για τέτοια ομόλογα κρίνεται ανεπαρκές. Το καθαρό επιτόκιο υπολογίζεται εφαρμόζοντας το επιτόκιο προεξόφλησης στην αρχή της περιόδου στην καθαρή υποχρέωση των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών.

Το κόστος υπηρεσίας (τρέχουσας και προϋπηρεσίας (συμπεριλαμβανομένων των περικοπών) και τα κέρδη ή οι ζημιές που προκύπτουν από διακανονισμούς) και το καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) των καθορισμένων παροχών αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και περιλαμβάνονται στις Δαπάνες προσωπικού. Η καθαρή υποχρέωση καθορισμένων παροχών (μετά την αφαίρεση των περιουσιακών στοιχείων) αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, με τις μεταβολές που προκύπτουν από την επαναμέτρηση (περιλαμβανομένων των αναλογιστικών κερδών και ζημιών, την επίδραση της μεταβολής του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου των περιουσιακών στοιχείων (αν υφίσταται) και της αναμενόμενης απόδοσης των περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένου του επιτοκίου)), να αναγνωρίζονται άμεσα στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα, χωρίς να επιτρέπεται μεταγενέστερα η αναταξινόμησή της στην κατάσταση αποτελεσμάτων, προκειμένου να αντικατοπτρίζεται πλήρως η αξία του ελλείμματος ή πλεονάσματος του προγράμματος.

2.21.2 Προγράμματα καθορισμένων εισφορών

Ως πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών ορίζεται το πρόγραμμα παροχών σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, σύμφωνα με το οποίο ο εργοδότης καταβάλλει συγκεκριμένες εισφορές σε κάποιο Ταμείο χωρίς καμία άλλη νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση για περαιτέρω εισφορές στην περίπτωση που το Ταμείο δεν έχει τα απαιτούμενα περιουσιακά στοιχεία ώστε να πληρώσει τις παροχές των ασφαλισμένων που αφορούν στην τρέχουσα και προηγούμενες περιόδους. Οι εισφορές του Ομίλου στα προγράμματα καθορισμένων εισφορών καταχωρούνται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της περιόδου που αφορούν και περιλαμβάνονται στις δαπάνες προσωπικού.

2.22 Φόροι

Η υποχρέωση της καταβολής φόρου εισοδήματος επί των κερδών προσδιορίζεται με βάση την εκάστοτε φορολογική νομοθεσία και αναγνωρίζεται ως έξοδο στη χρήση στην οποία πραγματοποιούνται τα κέρδη.

Ο υπολογισμός του αναβαλλόμενου φόρου γίνεται με τη μέθοδο του ισολογισμού και προσδιορίζεται για όλες τις προσωρινές διαφορές, οι οποίες προκύπτουν μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και της φορολογικής αξίας που αποδίδεται σε αυτά σύμφωνα με τις εκάστοτε φορολογικές διατάξεις.

Οι σημαντικότερες προσωρινές διαφορές προκύπτουν από την αποτίμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων χρεογράφων και παραγώγων, από τα ασφαλιστικά αποθέματα και τις προβλέψεις για παροχές για έξοδο από την υπηρεσία και πάγια περιουσιακά στοιχεία. Τα φορολογικά οφέλη τα οποία δύνανται να προκύψουν από αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημιές που μεταφέρονται σε επόμενες χρήσεις προς συμψηφισμό, αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν θεωρείται πιθανή η πραγματοποίηση μελλοντικών φορολογητέων κερδών, τα οποία θα είναι επαρκή για το συμψηφισμό των σωρευμένων φορολογικών ζημιών.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προσδιορίζονται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές, οι οποίοι αναμένεται ότι θα ισχύουν την περίοδο κατά την οποία θα ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή θα διακανονισθεί η υποχρέωση. Ο προσδιορισμός των μελλοντικών φορολογικών συντελεστών βασίζεται σε νόμους που έχουν ψηφιστεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται εάν οι προσωρινές διαφορές προκύπτουν κατά την αρχική αναγνώριση υπεραξίας, ή κατά την αρχική αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων (εκτός από συνένωση επιχειρήσεων), σε συναλλαγή που δεν επηρεάζει ούτε τα φορολογητέα ούτε τα λογιστικά κέρδη.

Η αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων βασίζεται στην πεποίθηση της Διοίκησης, η οποία στηρίζεται σε διαθέσιμα υποστηρικτικά στοιχεία, ότι φορολογικά οφέλη που συνδέονται με προσωρινές διαφορές, όπως, φορολογικές ζημιές μεταφερόμενες σε επόμενες χρήσεις και φορολογικές απαιτήσεις είναι πιθανό να πραγματοποιηθούν.

Η λογιστική αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων και μειώνεται στο βαθμό που δε θεωρείται πλέον πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη για την ανάκτηση όλου ή μέρους αυτής. Προκειμένου, ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία, να πάρουν την απόφαση να αναγνωρίσουν αυτές τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εξετάζουν όλα τα διαθέσιμα, θετικά και αρνητικά, στοιχεία, περιλαμβανομένης της πραγματοποίησης: των ήδη υπαρκτών φορολογικών προσωρινών διαφορών, των προβλεπόμενων μελλοντικών φορολογικών κερδών και των πρόσφατων οικονομικών αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση που ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία διαπιστώσουν ότι στο μέλλον είναι πιθανό να ανακτήσουν αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις πέραν αυτών που έχουν ήδη αναγνωρίσει, τότε προβαίνουν σε αύξηση της λογιστικής αξίας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται υπό την προϋπόθεση ότι οι φορολογικές αρχές παρέχουν το δικαίωμα συμψηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων και εφόσον οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή και η διοίκηση προτίθεται να διακανονίσει το καθαρό ποσό που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται σε προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρίες, συγγενείς και κοινοπραξίες εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες η χρονική στιγμή της αντιστροφής της προσωρινής διαφοράς μπορεί να ελεγχθεί από τον Όμιλο και υπάρχει σημαντική πιθανότητα ότι η διαφορά δεν θα αντιστραφεί στο προσεχές μέλλον.

Οι απαιτήσεις ή υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους που σχετίζονται με μεταβολές της εύλογης αξίας των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων και αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, οι οποίες καταχωρούνται σε χρέωση ή πίστωση των Λοιπών συνολικών εσόδων, καταχωρούνται επίσης σε χρέωση ή πίστωση των Λοιπών συνολικών εσόδων και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, όταν μεταφερθούν στα αποτελέσματα και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές.

2.23 Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία των κεφαλαίων που λαμβάνονται (τα έσοδα της έκδοσης), μετά την αφαίρεση των πραγματοποιηθέντων εξόδων που αφορούν την έκδοσή τους. Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησης, επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος (εκτός εάν έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων) και η οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των καθαρών εσόδων από την έκδοση των πιστωτικών τίτλων και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις και του ποσού που απαιτείται για την αποπληρωμή τους, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα σταδιακά κατά τη διάρκεια των τίτλων με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2.24 Μετοχικό κεφάλαιο

Έξοδα εκδόσεως μετοχικού κεφαλαίου: Τα έξοδα που πραγματοποιούνται για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, εκτός από τις περιπτώσεις συνένωσης επιχειρήσεων, απεικονίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων μετά τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος που αναλογεί σε αυτά.

Μερίσματα επί κοινών μετοχών: Τα μερίσματα που αναλογούν στις κοινές μετοχές, αναγνωρίζονται ως υποχρέωση κατά την περίοδο στην οποία εγκρίνονται από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Μητρικής Εταιρίας.

2.25 Τομείς δραστηριότητας

Ο Όμιλος παρουσιάζει πληροφορίες κατά κλάδο δραστηριότητας με βάση τις σημαντικότερες ασφαλιστικές δραστηριότητες.

Οι τομείς ασφαλιστικής δραστηριότητας στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, παρουσιάζονται με τρόπο αντίστοιχο με τους τομείς ασφαλιστικής δραστηριότητας στις εσωτερικές αναφορές οι οποίες χρησιμοποιούνται από τη Διοίκηση της Μητρικής και του Ομίλου, για την λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων σχετικά με τη χάραξη της επιχειρηματικής στρατηγικής, τον καταμερισμό των πόρων ανά τομέα δραστηριότητας και την αξιολόγηση της απόδοσής του.

2.26 Στοιχεία ενεργητικού και παθητικού προοριζόμενα προς πώληση

Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις (ή ομάδες στοιχείων) των οποίων η λογιστική αξία πρόκειται να ανακτηθεί κατά το μεγαλύτερο μέρος της μέσω πώλησης παρά μέσω συνεχόμενης χρήσης τους, καταχωρούνται ως στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση.

Για να ταξινομηθούν ως τέτοια, τα περιουσιακά στοιχεία (ή ομάδες στοιχείων) πρέπει να είναι διαθέσιμα για άμεση πώληση στην τρέχουσα κατάστασή τους και η πώλησή τους πρέπει να είναι πολύ πιθανή.

Η Διοίκηση πρέπει να έχει δεσμευτεί για την πώληση, η οποία θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός ενός έτους από την ημερομηνία ταξινόμησης των περιουσιακών στοιχείων (ή ομάδων στοιχείων) ως στοιχείων προοριζόμενων προς πώληση,

υπό τις εξαιρέσεις του Δ.Π.Χ.Α. 5 και οι ενέργειες που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της πώλησης θα πρέπει να υποδεικνύουν ότι δεν είναι πιθανό να γίνουν σημαντικές μεταβολές στο πρόγραμμα ή το πρόγραμμα να ανακληθεί.

Η αξία των μη κυκλοφορούντων στοιχείων που ταξινομούνται ως προοριζόμενα προς πώληση, προσδιορίζεται ως η χαμηλότερη τιμή μεταξύ της λογιστικής και εύλογης αξίας αφαιρουμένων των εξόδων της πώλησης και απεικονίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης ξεχωριστά από τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία.

Κατά την αρχική καταχώρηση των προοριζόμενων προς πώληση περιουσιακών στοιχείων, οποιαδήποτε απομείωση της αξίας τους περιλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων, ακόμα και στην περίπτωση της αναπροσαρμογής. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση κερδών ή ζημιών που προκύπτουν από μεταγενέστερες επανεπιμετρήσεις.

Αν ο Όμιλος έχει κατατάξει περιουσιακό στοιχείο (ή ομάδα στοιχείων) ως προοριζόμενο προς πώληση, αλλά δεν πληρούνται πλέον τα κριτήρια για την ταξινόμηση ως τέτοιο, ο Όμιλος παύει να ταξινομεί το περιουσιακό στοιχείο (ή την ομάδα στοιχείων) ως προοριζόμενο προς πώληση.

Ο Όμιλος επιμετρά το μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο που παύει να ταξινομείται ως προοριζόμενο προς πώληση (ή που παύει να συμπεριλαμβάνεται σε ομάδα στοιχείων που προορίζεται προς πώληση) στην χαμηλότερη αξία μεταξύ:

α) της λογιστικής αξίας πριν το περιουσιακό στοιχείο (ή η ομάδα στοιχείων) ταξινομηθεί ως προοριζόμενο προς πώληση, προσαρμοσμένη με τυχόν αποσβέσεις ή αναπροσαρμογές που θα είχαν αναγνωριστεί αν το περιουσιακό στοιχείο (ή η ομάδα στοιχείων) δεν είχε ταξινομηθεί ως προοριζόμενο προς πώληση και

β) του ανακτήσιμου ποσού του κατά την ημερομηνία της μεταγενέστερης απόφασης να μην πωληθεί.

2.27 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνονται επιχειρήσεις, στις οποίες ο Όμιλος διατηρεί τον έλεγχο ή ασκεί ουσιώδη επιρροή στη διαχείριση και οικονομική πολιτική τους. Επίσης, ως συνδεδεμένα μέρη θεωρούνται τα μέλη της Διοίκησης καθώς και του Διοικητικού Συμβουλίου της Μητρικής Εταιρίας, τα στενά συγγενικά με αυτά πρόσωπα, εταιρίες που ελέγχονται από αυτά ή στις οποίες τα τελευταία έχουν ουσιώδη επιρροή στη διαχείριση και οικονομική πολιτική τους. Στα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνονται και οι συναλλαγές της Μητρικής και των λοιπών εταιριών του Ομίλου με την ΕΤΕ καθώς και με τις θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες αυτής.

2.28 Αναγνώριση εσόδων

Τα έσοδα λογίζονται μόνον όταν πιθανολογείται ότι τα οικονομικά οφέλη που συνδέονται με τη συναλλαγή θα εισρεύσουν στην επιχείρηση. Η αναγνώριση εσόδων από ασφαλιστήρια συμβόλαια περιγράφεται στη σημείωση 2.11.

Τόκοι - Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται σύμφωνα με την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων λαμβάνοντας υπόψη την πραγματική απόδοση του περιουσιακού στοιχείου.

Μερίσματα - Τα έσοδα από μερίσματα αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξης από τους μετόχους, δηλαδή μετά την έγκρισή τους από τη Γενική Συνέλευση.

Έσοδα από ενοίκια - Τα έσοδα ενοικίων από επενδύσεις σε ακίνητα λογίζονται σε συστηματική βάση κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

2.29 Συμψηφισμός

Η απεικόνιση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του καθαρού ποσού που προκύπτει από συμψηφισμό χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων επιτρέπεται, μόνο εφόσον υφίσταται συμβατικό δικαίωμα που επιτρέπει το συμψηφισμό των ποσών που έχουν καταχωρηθεί και παράλληλα υπάρχει πρόθεση είτε για ταυτόχρονο διακανονισμό του συνολικού ποσού, τόσο του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου όσο και της υποχρέωσης αντίστοιχα, είτε για διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει μετά το συμψηφισμό.

2.30 Αποαναγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή αν ισχύει, μέρος χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή ομάδα παρόμοιων τέτοιων στοιχείων) παύει να αναγνωρίζεται όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου.

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση παύει να αναγνωρίζεται όταν ακυρώνεται, εκπνέει ή δεν υφίσταται πλέον. Όταν μια υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μια άλλη από τον ίδιο δανειστή με σημαντικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η αλλαγή ή τροποποίηση θεωρείται ως παύση αναγνώρισης της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της υποχρέωσης που παύει να υφίσταται ή μεταφέρεται και του ποσού που έχει καταβληθεί,

συμπεριλαμβανομένων τυχόν μη ταμειακών περιουσιακών στοιχείων που έχουν μεταφερθεί ή υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 3: ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., προϋποθέτει τη διενέργεια εκτιμήσεων και παραδοχών, οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν τόσο τα λογιστικά υπόλοιπα των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, όσο και τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις για ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπως επίσης και το ύψος των εσόδων και εξόδων που αναγνωρίστηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς.

Η χρήση των διαθέσιμων πληροφοριών και η εφαρμογή υποκειμενικής κρίσης, αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία για τη διενέργεια εκτιμήσεων στις ακόλουθες περιοχές: αποτίμηση μη διαπραγματεύσιμων σε οργανωμένη αγορά χρεογράφων, υποχρεώσεις παροχών στο προσωπικό μετά την έξοδο από την υπηρεσία, ασφαλιστικά αποθέματα, απομείωση αξίας απαιτήσεων, ανοιχτές φορολογικές χρήσεις και εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις. Τα πραγματικά μελλοντικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από τις ανωτέρω εκτιμήσεις, ενώ οι αποκλίσεις ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η διοίκηση του Ομίλου πιστεύει ότι οι εκτιμήσεις και παραδοχές που έχουν διενεργηθεί για τη σύνταξη των ενοποιημένων και ατομικών οικονομικών καταστάσεων αντικατοπτρίζουν επαρκώς τα γεγονότα και τις συνθήκες που επικρατούσαν κατά την 31η Δεκεμβρίου 2020.

Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και σχετική αβεβαιότητα: Οι πιο σημαντικές περιπτώσεις όπου ο Όμιλος διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές, κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών είναι οι ακόλουθες:

3.1 Αποτίμηση των ασφαλιστικών προβλέψεων

Ασφαλίσεις Ζωής

Ο υπολογισμός των ασφαλιστικών αποθεμάτων Ζωής (μακροπρόθεσμα συμβόλαια) γίνεται με τη χρήση αναγνωρισμένων αναλογιστικών μεθόδων που βασίζονται μεταξύ άλλων σε παραδοχές για τη μελλοντική απόδοση επενδύσεων, θνησιμότητα, ακυρωσιμότητα, διαχειριστικά έξοδα, επιλογές και εγγυήσεις, ατυχήματα και εξαγορές. Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια αποτιμούνται με βάση τις τιμές των παραμέτρων που ισχύουν κατά την έκδοσή τους. Τυχόν αποκλίσεις των εκτιμήσεων προβλέπονται με ένα περιθώριο ασφαλείας. Συνεπώς, νέες εκτιμήσεις παράγονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων για να αποφασιστεί αν η επάρκεια είναι εξασφαλισμένη κάτω από το πρίσμα των τρεχουσών εκτιμήσεων. Η Διοίκηση της Μητρικής Εταιρίας παρακολουθεί σε συνεχή βάση τις εκτιμήσεις των εκκρεμών ζημιών, ώστε τα αποθέματα σε κάθε περίοδο να βρίσκονται στο επιθυμητό επίπεδο, βάσει των τρεχουσών οικονομικών συνθηκών.

Γενικές Ασφαλίσεις

Πέραν από την κατά περίπτωση εκτίμηση των προβλεπόμενων ποσών αποζημίωσης, εφαρμόζονται και στατιστικές τεχνικές που αποσκοπούν σε μια ασφαλέστερη συνολική εκτίμηση των μελλοντικών υποχρεώσεων και το σχηματισμό κατάλληλων αποθεμάτων. Οι τεχνικές αυτές βασίζονται στη μελέτη των ιστορικών δεδομένων για τον προσδιορισμό του τελικού κόστους και σε υποθέσεις σχετικά με το μέσο κόστος αποζημίωσης, τον μελλοντικό πληθωρισμό και τις μεταβολές των κανόνων του νομικού πλαισίου που εφαρμόζονται. Στη διαδικασία αυτή εντάσσεται και ο υπολογισμός των προβλέψεων για ζημιές που δεν έχουν γνωστοποιηθεί στις εταιρίες του Ομίλου μέχρι την ημερομηνία αποτίμησης.

3.2 Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το Δ.Λ.Π. 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους. Η τελική εκκαθάριση των φόρων εισοδήματος πιθανόν να αποκλίνει από τα σχετικά ποσά τα οποία έχουν καταχωρηθεί στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

3.3 Αναβαλλόμενος φόρος

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που αφορούν αποτιμητικές ζημιές ομολόγων, μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων και εκπεστές προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται στην έκταση που πιθανολογείται ότι στο μέλλον θα υπάρξουν φορολογητέα κέρδη επαρκή να καλύψουν τις φορολογικές ζημιές και τις εκπεστές προσωρινές διαφορές. Για τον προσδιορισμό του ποσού των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που θα αναγνωριστούν απαιτείται κρίση η

οποία βασίζεται στην εκτίμηση του πιθανού χρόνου και επιπέδου πραγματοποίησης των φορολογητέων κερδών σε συνδυασμό με το μελλοντικό φορολογικό προγραμματισμό.

Η Διοίκηση της Μητρικής Εταιρίας θεωρεί ότι η ανάκτηση του υπολοίπου των αναγνωρισμένων αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων την 31 Δεκεμβρίου 2020 είναι περισσότερο πιθανή από τη μη ανάκτηση του, βασιζόμενη σε εκτιμήσεις ότι στο μέλλον θα υπάρξουν φορολογητέα κέρδη που είναι δυνατόν να συμψηφισθούν με κάθε κατηγορία ζημιών επί των οποίων σχηματίζεται αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση, όπως προκύπτει, από το εγκεκριμένο από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας, επιχειρηματικό σχέδιο.

3.4 Απομείωση αξίας χαρτοφυλακίου επενδύσεων

Ο Όμιλος εφαρμόζει το Δ.Λ.Π. 39 για τον προσδιορισμό χρεογράφων του χαρτοφυλακίου επενδύσεων που έχουν υποστεί απομείωση. Ο προσδιορισμός αυτός απαιτεί την εφαρμογή κρίσης σε σημαντικό βαθμό ώστε να προσδιορισθεί αν έχει λάβει χώρα σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας της επένδυσης και υπολείπεται της λογιστικής της αξίας. Για να πραγματοποιήσει αυτή τη κρίση, η διοίκηση του Ομίλου εξετάζει, ανάμεσα σε άλλους παράγοντες, τη φυσιολογική διακύμανση της τιμής του χρεογράφου στην αγορά, την οικονομική κατάσταση και τη βραχυπρόθεσμη προοπτική της επιχείρησης στην οποία γίνεται η επένδυση, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως η απόδοση του κλάδου που αυτή ανήκει, αλλαγές στη τεχνολογία, λειτουργικές και χρηματοδοτικές ταμειακές ροές.

3.5 Απομείωση αξίας χρεωστών ασφαλιστρών

Η πρόβλεψη για επισφαλείς χρεώστες ασφαλιστρών είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της απαίτησης και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών εισπράξεων ως αποτέλεσμα αξιολόγησης των ανείσπρακτων ασφαλιστρών και των πιθανών ζημιών που δύνανται να προκύψουν. Η αξιολόγηση των απαιτήσεων διενεργείται με τη χρήση συγκεκριμένης μεθοδολογίας και οδηγιών.

Η μεθοδολογία αυτή αποτελείται από δύο βασικά συστατικά μέρη: την ατομική αξιολόγηση και την αξιολόγηση σε συλλογικό επίπεδο.

Σε ατομικό επίπεδο, το ποσό της απαίτησης που η Διοίκηση εκτιμά ότι θα ανακτήσει από τον υπόχρεο προσδιορίζεται αφού ληφθούν υπόψη οι οικονομικές δυνατότητες του αντισυμβαλλομένου, τυχόν εξασφαλίσεις ή εγγυήσεις, δυνατότητα συμψηφισμού με υποχρεώσεις της Εταιρίας τρέχουσες ή μελλοντικές και το εύρος της συνεργασίας και το ιστορικό συμπεριφοράς στις συναλλαγές με την Εταιρία και τον Όμιλο.

Για την εκτίμηση του ποσού που θα ανακτηθεί σε συλλογικό επίπεδο, η Διοίκηση βασίζεται στην εμπειρία των τελευταίων ετών την οποία και προεκτείνει στο μέλλον λαμβάνοντας υπόψη τη μεταβολή της ποιότητας και του μεγέθους του χαρτοφυλακίου.

3.6 Απομείωση ενσώματων περιουσιακών στοιχείων και επενδυτικών ακινήτων

Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία, εξετάζουν στη λήξη κάθε περιόδου αν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης της αξίας των ακινήτων τους, συγκρίνοντας τη λογιστική αξία τους με την εύλογη αξία τους, όπως αυτή εκτιμάται από πιστοποιημένους ανεξάρτητους εκτιμητές. Για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας λαμβάνεται υπόψη η αξία παρόμοιων ακινήτων στην ίδια περιοχή, καθώς και τα μελλοντικά έσοδα από μισθωτικές συμβάσεις εν ισχύ για τα συγκεκριμένα ακίνητα. Εφόσον η εύλογη αξία υπολείπεται της λογιστικής αξίας, αυτό θεωρείται ένδειξη απομείωσης, και εφόσον πρόκειται για επενδυτικό ή κενό ακίνητο, η λογιστική αξία προσαρμόζεται στην εύλογη αξία, η οποία θεωρείται και ως ανακτήσιμη αξία για τα συγκεκριμένα ακίνητα. Σε ότι αφορά τα ακίνητα που ιδιοχρησιμοποιούνται από τον Όμιλο, για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας, λαμβάνεται υπόψη η αξία χρήσης για την Εταιρία και διενεργείται απομείωση μόνο αν η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής αξίας.

3.7 Εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων

Στην περίπτωση που τα χρηματοοικονομικά μέσα δεν διαπραγματεύονται σε οργανωμένες χρηματιστηριακές αγορές ή οι τιμές τους δεν είναι διαθέσιμες, η εύλογη αξία τους προσδιορίζεται με τη χρήση διαφόρων μεθόδων αποτίμησης. Αυτές περιλαμβάνουν μεθόδους προεξόφλησης χρηματοροών, καθώς και άλλα μοντέλα που βασίζονται κυρίως σε προσδιορίσιμες κατ' αντικειμενικό τρόπο παραμέτρους (observable parameters) και σε μικρό βαθμό σε μη προσδιορίσιμες κατ' αντικειμενικό τρόπο παραμέτρους (non-observable parameters).

Τα μοντέλα αποτίμησης χρησιμοποιούνται κυρίως για την αποτίμηση παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων που διαπραγματεύονται εξωχρηματιστηριακά (OTC). Όλα τα μοντέλα αποτίμησης πριν χρησιμοποιηθούν, ελέγχονται ως προς την εγκυρότητά τους ενώ μεταγενέστερα υπόκεινται σε περιοδική αξιολόγηση από εξειδικευμένο προσωπικό, που είναι ανεξάρτητο από το προσωπικό που δημιούργησε το μοντέλο. Όπου είναι εφικτό, γίνεται σύγκριση των αποτελεσμάτων

που προκύπτουν από τα μοντέλα αποτίμησης τόσο με τις τιμές χρηματιστηριακών αγορών για παρόμοια χρηματοοικονομικά μέσα, όσο και με πραγματικές τιμές, με σκοπό τον περαιτέρω έλεγχο για την εγκυρότητα και αξιοπιστία των μοντέλων. Μεταξύ των μεταβλητών που ενσωματώνονται στα μοντέλα που χρησιμοποιούνται στον Όμιλο, περιλαμβάνονται πραγματικές και προβλεπόμενες τιμές και δείκτες αγοράς, όπως δείκτες διακύμανσης και χρονικές αξίες, δείκτες βάθους αγοράς και ρευστότητας και ο ίδιος πιστωτικός κίνδυνος.

Τα μοντέλα αυτά εφαρμόζονται με συνέπεια από περίοδο σε περίοδο, εξασφαλίζοντας έτσι τη συγκρισιμότητα και τη συνέχεια της αποτίμησης διαχρονικά. Ωστόσο, ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας εμπεριέχει σημαντικό βαθμό κρίσης. Για το λόγο αυτό, η Διοίκηση του Ομίλου επανεξετάζει τα αποτελέσματα που προκύπτουν από τα ανωτέρω μοντέλα, προκειμένου να καλύψει τους εγγενείς κινδύνους που συνδέονται με τα μοντέλα αποτίμησης (π.χ. παράμετροι, παραδοχές).

Παρόλο που σε ορισμένες περιπτώσεις ο προσδιορισμός των εύλογων αξιών προϋποθέτει σε αρκετά σημαντικό βαθμό τη διενέργεια κρίσης, η Διοίκηση πιστεύει ότι οι εύλογες αξίες που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση οικονομικής θέσης καθώς και οι αλλαγές στις εύλογες αξίες που έχουν καταχωρηθεί στη κατάσταση των αποτελεσμάτων, έγιναν σύμφωνα με την αρχή της συντηρητικότητας και αντικατοπτρίζουν τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες, βάσει των μηχανισμών ελέγχου και των διαδικασιών διασφάλισης που εφαρμόζονται.

3.8 Κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών

Το καθαρό κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών εκτιμάται με αναλογιστικές μεθόδους με τη χρήση παραδοχών για το επιτόκιο προεξόφλησης, την αύξηση αποδοχών, την κινητικότητα του προσωπικού και την αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων. Η αύξηση των αποδοχών διαμορφώνεται ουσιαστικά βάσει της ετήσιας μισθολογικής πολιτικής του Ομίλου. Η αναμενόμενη μακροπρόθεσμη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων των προγραμμάτων αντιπροσωπεύει τις εκτιμήσεις της Διοίκησης ως προς τη μέση απόδοση των επενδυμένων κεφαλαίων των προγραμμάτων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 4: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

4.1 Πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων

Ο Όμιλος της Εθνικής Ασφαλιστικής θεωρεί την ύπαρξη ενός αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισης κινδύνων βασικό παράγοντα περιορισμού της έκθεσης του σε κινδύνους και προστασίας τόσο των μετόχων όσο και των ασφαλισμένων.

Ο Όμιλος για τον σκοπό αυτό, υιοθετεί πρακτικές και μεθοδολογίες διαχείρισης κινδύνων λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές οδηγίες και απαιτήσεις της Εποπτικής Αρχής - Τράπεζα της Ελλάδος - και των Εποπτικών Αρχών που εποπτεύουν τις εταιρίες του Ομίλου, καθώς και της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος.

Για τον σκοπό αυτό έχουν συσταθεί: Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού («ALCO») και έχει δημιουργηθεί Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων.

Οι κίνδυνοι που καλύπτονται από το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων κατ' ελάχιστον είναι:

- Ασφαλιστικός κίνδυνος
- Πιστωτικός κίνδυνος
- Κίνδυνος Αγοράς
- Λειτουργικός κίνδυνος
- Κίνδυνος Ρευστότητας
- Κίνδυνος Συγκέντρωσης
- Κίνδυνος Φήμης

Το σύστημα διαχείρισης κινδύνων περιλαμβάνει διαδικασίες εντοπισμού, μέτρησης, παρακολούθησης, ελέγχου και αναφοράς των κινδύνων.

Με τη μετάβαση στο εποπτικό πλαίσιο της Φερεγγυότητας II, ο Όμιλος επιμετρά τους κινδύνους στους οποίους υπόκειται λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του εν λόγω πλαισίου.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων συμπληρώνουν η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης, η οποία έχει την ευθύνη για τη συμμόρφωση με τους ισχύοντες νόμους και εποπτικούς κανόνες και η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου, η οποία

αναφέρεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω της Επιτροπής Ελέγχου και ελέγχει την αποτελεσματικότητα του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και του περιβάλλοντος ελέγχου.

4.1.1 Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων διαμορφώνει και εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων καθώς και τις πολιτικές που διέπουν τη διαχείριση των αναλαμβανόμενων κινδύνων και παρακολουθεί την εφαρμογή και τα αποτελέσματα τους.

Η Επιτροπή, αποτελείται από τέσσερα μη εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ., εκ των οποίων τρία είναι ανεξάρτητα, μη εκτελεστικά. Τα μέλη και ο Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζονται από το Δ.Σ. της Εταιρίας κατόπιν εισηγήσεων της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων.

Η Επιτροπή είναι αρμόδια για την αποτελεσματική εφαρμογή του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και για την αξιολόγηση της συνολικής έκθεσης σε κίνδυνο της Εταιρίας και του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη την εγκεκριμένη Στρατηγική Διαχείρισης Κινδύνων και το εγκεκριμένο επιχειρησιακό σχέδιο της Εταιρίας και του Ομίλου. Στην επιτροπή εισηγείται ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου (Chief Risk Officer – CRO).

4.1.2 Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων υποστηρίζει την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και τη Διοίκηση στην διαμόρφωση και αποτελεσματική λειτουργία του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων. Συγκεκριμένα αποσκοπεί:

- Στην παρακολούθηση, στον έλεγχο, στην αξιολόγηση και αναφορά όλων των σημαντικών κινδύνων.
- Στην υποστήριξη των μονάδων ανάληψης κινδύνων παρέχοντάς τους κατάλληλες μεθοδολογίες και εργαλεία διαχείρισης κινδύνων.
- Στην εισήγηση πολιτικών διαχείρισης κινδύνου σχετικά με σημαντικούς κινδύνους που αναλαμβάνει η Εταιρία και ο Όμιλος.
- Στην υποβολή, σε συνεργασία με άλλες Μονάδες, σχεδίων δράσης για την προσαρμογή των αναλαμβανόμενων κινδύνων σε αποδεκτά επίπεδα.

4.1.3 Διαχείριση Ενεργητικού – Παθητικού

Η πολιτική Διαχείρισης Ενεργητικού και Παθητικού αποσκοπεί στη σύνθεση του ισολογισμού με τρόπο που να περιορίζεται ο κίνδυνος ρευστότητας και η έκθεση στον επιτοκιακό και τους λοιπούς κινδύνους της αγοράς.

Στο πλαίσιο αυτό, έχει συσταθεί Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού – Παθητικού («ALCO»), εξουσιοδοτούμενη από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας, με σκοπό την εφαρμογή της στρατηγικής και της πολιτικής του Ομίλου σε θέματα διάρθρωσης και διαχείρισης των στοιχείων του Ενεργητικού και του Παθητικού (Asset Liability Management), λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες εκάστοτε χρηματοοικονομικές συνθήκες στις αγορές, τα όρια κινδύνου που έχουν οριστεί καθώς και το κανονιστικό πλαίσιο. Η στρατηγική αυτή εναρμονίζεται με τη γενικότερη πολιτική διαχείρισης του Ενεργητικού και Παθητικού όπως χαράσσεται από το Συμβούλιο Διαχειριστικής Πολιτικής της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος («ALCO της ΕΤΕ»).

Η Επιτροπή αποτελείται από τουλάχιστον 9 μέλη και συνεδριάζει μία φορά το δίμηνο ή εκτάκτως οποτεδήποτε κρίνεται απαραίτητο από τον Πρόεδρό της.

Η παρακολούθηση της Διαχείρισης Ενεργητικού-Παθητικού έχει ανατεθεί στη Διεύθυνση Διαχείρισης Επενδύσεων.

4.2 Ασφαλιστικός κίνδυνος

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδει ο Όμιλος περιλαμβάνουν ασφαλιστικό κίνδυνο. Ο κίνδυνος αφορά στην πιθανότητα επέλευσης του ασφαλισμένου γεγονότος και της επακόλουθης ζημιάς. Ο κίνδυνος βασίζεται σε τυχαία γεγονότα και για το λόγο αυτό είναι απρόβλεπτος.

Ο πρωταρχικός κίνδυνος που πιθανόν να αντιμετωπίσει ο Όμιλος από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που έχει εκδώσει είναι η απόκλιση από τις αντίστοιχες εκτιμήσεις του πραγματικού αριθμού ζημιών, του χρόνου επέλευσής τους και του ύψους της αποζημίωσης. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί γιατί η συχνότητα και/ή η σφοδρότητα των ζημιών είναι μεγαλύτερες από

τις εκτιμηθείσες. Ανάλογα με το ασφαλιστικό προϊόν, ο κίνδυνος αυτός επηρεάζεται από μεταβολές σε μακροοικονομικά μεγέθη, μεταβολές στη συμπεριφορά των ασφαλισμένων, μεταβολές στη δημόσια υγεία, από πανδημίες και καταστροφικά γεγονότα (σεισμούς, βιομηχανική καταστροφή, φωτιές, εξεγέρσεις, τρομοκρατία, κ.λπ.).

Η έκθεση στους παραπάνω κινδύνους μετριάζεται μέσω της διασποράς τους σε ένα πολυπληθές χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Η διασπορά αυτή βελτιώνεται περαιτέρω μέσω της εφαρμογής επιλεκτικής πρακτικής ανάληψης των κινδύνων, κατάλληλης ανασφαλιστικής πολιτικής και εσωτερικών κανόνων λειτουργίας σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικής διαχείρισης κινδύνου. Επιπλέον, η τιμολογιακή πολιτική βασίζεται σε παραδοχές και στατιστικές μελέτες, καθώς και στα εμπειρικά δεδομένα του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες τάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς.

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την έκθεση σε ασφαλιστικό κίνδυνο ως απόρροια της πανδημίας του Covid-19, παρακαλούμε όπως αναφερθείτε στη Σημείωση 4.9.

Οι ανασφαλιστικές συμβάσεις διακρίνονται σε προαιρετικές, συμβατικές (αναλογικές και μη) και καταστροφικού τύπου (catastrophe reinsurance).

4.2.1 Ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής που παρέχονται από τον Όμιλο περιλαμβάνουν ισόβια, μικτή, πρόσκαιρη ασφάλιση, πρόσκαιρη ασφάλιση με παροχή επιβίωσης, συνταξιοδοτικά προϊόντα, προϊόντα συνδεδεμένα με επενδύσεις (Unit-Linked) και συμπληρωματικές καλύψεις προσαρτημένες στα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής.

4.2.1.1 Παραδοσιακά προϊόντα ασφάλισης ζωής

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής ασφαλίζουν γεγονότα τα οποία σχετίζονται με την ανθρώπινη ζωή (π.χ. θάνατο ή επιβίωση).

Οι παροχές συνίστανται είτε στην καταβολή ορισμένου χρηματικού ποσού εφάπαξ ή σε περιοδικές προσόδους είτε στην αποκατάσταση της συγκεκριμένης οικονομικής ζημιάς που προήλθε από την επέλευση του γεγονότος.

Οι κύριοι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος σχετικά με τα συμβόλαια Ζωής είναι οι ακόλουθοι:

- *Κίνδυνος θνησιμότητας:* ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω διαφοροποίησης μεταξύ του πραγματικού αριθμού των θανάτων και του αναμενόμενου αριθμού τους.
- *Κίνδυνος επιβίωσης:* ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω μεγαλύτερης της εκτιμηθείσας, διάρκειας ζωής των ασφαλισμένων.
- *Κίνδυνος εξόδων:* ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω απόκλισης των πραγματικών εξόδων έναντι της σχετικής εκτίμησης.
- *Κίνδυνος ακυρωσιμότητας:* ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω ακύρωσης ή εξαγοράς των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Ο Όμιλος έχει επίσης σημαντική έκθεση σε συμβόλαια με εγγυημένες αποδόσεις.

Βασικές παραδοχές

Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται βασίζονται στα εμπειρικά δεδομένα του Ομίλου και στις τρέχουσες συνθήκες αγοράς. Οι ασφαλιστικές προβλέψεις κατά την ανάληψη των κινδύνων εκτιμώνται με βάση τις τιμές των παραμέτρων που ισχύουν κατά την έκδοσή τους (επικείμενοι θάνατοι, ακυρώσεις συμβολαίων, αποδόσεις επενδύσεων, διαχειριστικά έξοδα κ.α.). Συνεπώς, νέες εκτιμήσεις παράγονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων για την επάρκεια των ασφαλιστικών αποθεμάτων κάτω από το πρίσμα της τρέχουσας εμπειρίας.

Οι θεμελιώδεις παραδοχές, στις οποίες οι ασφαλιστικές προβλέψεις επιδεικνύουν ιδιαίτερη ευαισθησία, είναι οι ακόλουθες:

- *Θνησιμότητα:* Για τη θνησιμότητα η ανάλυση βασίστηκε σε εμπειρικά δεδομένα δέκα ετών βάσει των οποίων αναπροσαρμόζονται οι πιο αναθεωρημένοι πίνακες θνησιμότητας της Ένωσης Αναλογιστών Ελλάδος (διαφορετικοί πίνακες ανά φύλο και τύπο ασφαλιστικού προγράμματος).
- *Έξοδα:* Οι παραδοχές σχετικά με τα λειτουργικά έξοδα της Εταιρίας αντανακλούν τις εκτιμώμενες δαπάνες για τη διατήρηση/ ανανέωση και εξυπηρέτηση του εν ισχύ χαρτοφυλακίου. Το επίπεδο των εξόδων όπως έχει διαμορφωθεί την 31 Δεκεμβρίου 2020 έχει θεωρηθεί αποδεκτό, προσαρμοσμένο με τον εκτιμώμενο πληθωρισμό όπου χρειάζεται.

- *Ποσοστά ακυρώσεων και εξαγορών:* Οι ακυρώσεις αφορούν στον τερματισμό των συμβολαίων λόγω μη καταβολής ασφαλίσεων. Οι εξαγορές αφορούν στον εθελούσιο τερματισμό των συμβολαίων από τους ασφαλισμένους. Για τη μελέτη της ακυρωσιμότητας η ανάλυση βασίστηκε στα ιστορικά δεδομένα με κατάλληλη κατηγοριοποίηση των προϊόντων, ούτως ώστε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των προγραμμάτων να αντικατοπτρίζονται στις μελλοντικές εκτιμήσεις.
- *Συντελεστής προεξόφλησης:* Η εκτίμηση της επάρκειας των υποχρεώσεων στηρίζεται στην εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών. Οι μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται χρησιμοποιώντας την καμπύλη επιτοκίων άνευ κινδύνου, όπως αυτή δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (“ΕΙΟΡΑ”) προσαυξημένη κατά το περιθώριο ρευστότητας (“illiquidity premium”). Το περιθώριο ρευστότητας προσδιορίζεται ως η παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης άνευ κινδύνου που επιτυγχάνει την αντιστοίχιση του παθητικού και του ενεργητικού, μειωμένη κατά το βασικό πιστωτικό περιθώριο (“fundamental spread”) όπως δημοσιεύεται από την ΕΙΟΡΑ.
- *Ποσοστό άσκησης δικαιώματος εξαγοράς στην έναρξη της συνταξιοδότησης:* Το ποσοστό των ασφαλισμένων ατομικών συνταξιοδοτικών προγραμμάτων που επιλέγουν την καταβολή εφάπαξ ποσού (αξία εξαγοράς) αντί της καταβολής μηνιαίας σύνταξης, το οποίο εκτιμάται με βάση την εμπειρία της Εταιρείας.

Έλεγχος επάρκειας

Τα ασφαλιστικά προγράμματα του Κλάδου Ζωής ταξινομήθηκαν ανάλογα με τη φύση των αντίστοιχων καλύψεων σε τρεις κύριες κατηγορίες:

i. Ατομικά παραδοσιακά προγράμματα (απλή ασφάλεια θανάτου, μικτή, συνταξιοδοτικό πρόγραμμα κ.α.):

Ο έλεγχος βασίστηκε στην προβολή των μελλοντικών ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας τρέχουσες υποθέσεις θνησιμότητας, ακυρωσιμότητας, αναλογίας ασφαλισμένων που λαμβάνουν εφάπαξ παροχή έναντι μηνιαίας κατά τη έναρξη της συνταξιοδότησης, επιτοκίου και εξόδων, για την προσδοκώμενη υπολειπόμενη διάρκεια των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Από την παραπάνω διαδικασία προέκυψε η ανάγκη σχηματισμού επιπλέον αποθέματος.

ii. Ατομικά ασφαλιστήρια ζωής που συνδέονται με επενδύσεις (unit-linked):

Αναλύθηκαν τόσο οι κίνδυνοι που σχετίζονται με τις παραμέτρους (θνησιμότητα, ακυρωσιμότητα, έξοδα, επιτόκιο) όσο και αυτοί που σχετίζονται με την εγγυημένη παροχή στη λήξη των ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Παρά την αύξηση που σημείωσαν οι τιμές των μεριδίων των συνδεδεμένων κεφαλαίων το τελευταίο έτος, εξακολουθεί να είναι αναγκαίος ο σχηματισμός επιπλέον αποθέματος για την κάλυψη των εγγυήσεων προς τους ασφαλισμένους.

iii. Συνταξιούχοι που προέρχονται από ομαδικά συμβόλαια της μορφής DAF:

Από την εφαρμογή ανάλογης μεθοδολογίας με τα ατομικά ασφαλιστήρια προέκυψε η ανάγκη επιπλέον αποθέματος για την κάλυψη του κινδύνου μακροβιότητας.

Ανάλυση ευαισθησίας

Η ανάλυση ευαισθησίας που απεικονίζεται παρακάτω πραγματοποιείται για τους παράγοντες εκείνους οι οποίοι θεωρούνται σημαντικοί (επιτόκιο προεξόφλησης και ποσοστά ακυρώσεων) αναφορικά με την επίπτωση που επιφέρει η μεταβολή τους στο σύνολο των προβλέψεων που έχουν καταχωρηθεί.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης ευαισθησίας αφορούν στις υποχρεώσεις που συνδέονται με το χαρτοφυλάκιο των παραδοσιακών ασφαλίσεων ζωής, τις παροχές προς τους συνταξιούχους που προέρχονται από ομαδικά προγράμματα DAF, καθώς και το χαρτοφυλάκιο συμβολαίων Unit Linked της Μητρικής.

2020	Μεταβολή Παραδοχών	Αύξηση/(Μείωση) Υποχρεώσεων (Ποσά σε χιλιάδες €)
Επιτόκιο Προεξόφλησης	+0,50%	(45.622)
	-0,50%	50.734
Ποσοστά Ακυρώσεων και Εξαγορών	Αύξηση κατά +10%	(7.312)
	Μείωση κατά -10%	7.900
Ρυθμός Θνησιμότητας	Αύξηση κατά +10%	(1.302)
	Μείωση κατά -10%	1.511
Έξοδα Διαχείρισης	Αύξηση κατά +10%	3.766

2019	Μεταβολή Παραδοχών	Αύξηση/(Μείωση) Υποχρεώσεων (Ποσά σε χιλιάδες €)
Επιτόκιο Προεξόφλησης	+0,50%	(47.705)
	-0,50%	52.749
Ποσοστά Ακυρώσεων και Εξαγορών	Αύξηση κατά +10%	(8.309)
	Μείωση κατά -10%	8.906
Ρυθμός Θνησιμότητας	Αύξηση κατά +10%	(1.298)
	Μείωση κατά -10%	1.496
Έξοδα Διαχείρισης	Αύξηση κατά +10%	5.721

4.2.1.2 Συμπληρωματικές καλύψεις σε συμβόλαια ασφάλισης ζωής

Τα συμβόλαια Ζωής μπορεί να περιλαμβάνουν και συμπληρωματικές καλύψεις ασφάλισης ατυχημάτων και ασθενειών, καλύπτοντας τις συνέπειες της ανικανότητας ή την ανάγκη νοσηλείας εξαιτίας ατυχήματος ή και ασθένειας του ασφαλισμένου ή των εξαρτημένων μελών του.

Οι κύριοι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος σχετικά με τις συμπληρωματικές καλύψεις των συμβολαίων Ζωής είναι οι ακόλουθοι:

- **Κίνδυνος νοσηρότητας:** ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω διαφοροποίησης του κόστους αποζημιώσεων που σχετίζονται με νοσοκομειακές καλύψεις έναντι του εκτιμηθέντος κόστους.
- **Κίνδυνος εξόδων:** ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω απόκλισης των πραγματικών εξόδων έναντι της σχετικής εκτίμησης.
- **Κίνδυνος ακυρωσιμότητας:** ο κίνδυνος που προκύπτει λόγω ακύρωσης ή εξαγοράς των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Βασικές παραδοχές

Οι θεμελιώδεις παραδοχές (πέραν αυτών που αφορούν στην ακυρωσιμότητα, στα έξοδα και τα επιτόκια προεξόφλησης), στις οποίες οι ασφαλιστικές προβλέψεις επιδεικνύουν ιδιαίτερη ευαισθησία, είναι οι ακόλουθες:

- **Νοσηρότητα:** Η συχνότητα και σφοδρότητα νοσηλείας καθώς και η εξέλιξή τους ανά ηλικία, φύλο και τύπο κάλυψης που προέρχονται από την ιστορική εμπειρία.
- **Ανικανότητα:** Τα ποσοστά ανικανότητας για τις συμπληρωματικές καλύψεις ζωής με παροχές σε περίπτωση ανικανότητας του ασφαλισμένου, βασίζονται κυρίως στα αντίστοιχα ποσοστά των εν ενεργεία αντασφαλιστικών συμβάσεων.

Έλεγχος επάρκειας

Τα ασφαλιστικά προγράμματα του Κλάδου Ζωής ταξινομήθηκαν ανάλογα με τη φύση των αντίστοιχων καλύψεων σε δύο κύριες κατηγορίες:

i. Συμπληρωματικές καλύψεις εξόδων νοσοκομειακής περίθαλψης:

Για τη διενέργεια του ελέγχου λήφθηκαν υπόψη οι τρέχουσες εκτιμήσεις για το επιτόκιο προεξόφλησης, τους δείκτες νοσηρότητας, τον ιατρικό πληθωρισμό των αποζημιώσεων, την ακυρωσιμότητα των συμβολαίων, τα έξοδα και την ετήσια αύξηση των ασφαλιστρών. Από την παραπάνω διαδικασία δεν προέκυψε η ανάγκη σχηματισμού επιπλέον αποθέματος.

ii. Λοιπές συμπληρωματικές καλύψεις:

Για τον έλεγχο επάρκειας λήφθηκαν υπόψη οι τρέχουσες εκτιμήσεις για το επιτόκιο προεξόφλησης, τους δείκτες ανικανότητας, την ακυρωσιμότητα των συμβολαίων και τα έξοδα. Από τον έλεγχο προέκυψε η ανάγκη σχηματισμού επιπλέον αποθέματος.

Για τα ατομικά προγράμματα νοσοκομειακής περίθαλψης ο έλεγχος επάρκειας βασίζεται στην εκτίμηση της παρούσας αξίας των χρηματοροών του χαρτοφυλακίου. Για την ημερομηνία αναφοράς η εκτίμηση αυτή δεν υπερβαίνει το απόθεμα μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών που έχει καταχωρηθεί και δεν σχηματίζεται επιπλέον τεχνική πρόβλεψη.

Ανάλυση ευαισθησίας

Στον επόμενο πίνακα απεικονίζεται η επίπτωση που θα είχε στο τελικό αποτέλεσμα η μεταβολή των κύριων παραμέτρων που επηρεάζουν το ύψος των τεχνικών αποθεμάτων, του συγκεκριμένου χαρτοφυλακίου της Μητρικής Εταιρίας.

Ανάλυση ευαισθησίας		
2020	Μεταβολή Παραδοχών	Αύξηση/(Μείωση) Υποχρεώσεων (Ποσά σε χιλιάδες €)
Ποσοστά Ανικανότητας	Αύξηση κατά +10%	2.485
	Μείωση κατά -10%	(2.492)
Ποσοστά Νοσηρότητας	Αύξηση κατά +5%	31.224
	Μείωση κατά -5%	-

Ανάλυση ευαισθησίας		
2019	Μεταβολή Παραδοχών	Αύξηση/(Μείωση) Υποχρεώσεων (Ποσά σε χιλιάδες €)
Ποσοστά Ανικανότητας	Αύξηση κατά +10%	2.761
	Μείωση κατά -10%	(2.769)
Ποσοστά Νοσηρότητας	Αύξηση κατά +5%	29.959
	Μείωση κατά -5%	-

4.2.2 Γενικές Ασφαλίσεις

Τα προσφερόμενα προϊόντα καλύπτουν όλο το εύρος των γενικών ασφαλίσεων για κάλυψη προσωπικών, εμπορικών και βιομηχανικών κινδύνων που σχετίζονται με την απώλεια περιουσίας και την αστική ευθύνη έναντι τρίτων.

Η έκθεση στους παραπάνω κινδύνους μετριάζεται μέσω της διασποράς τους σε ένα πολυπληθές χαρτοφυλάκιο. Η διασπορά αυτή βελτιώνεται περαιτέρω μέσω της εφαρμογής επιλεκτικής πρακτικής αποδοχής των κινδύνων, κατάλληλης αντασφαλιστικής κάλυψης και εσωτερικών κανόνων λειτουργίας σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικής διαχείρισης κινδύνου. Επιπλέον, η τιμολόγηση των προγραμμάτων βασίζεται σε εμπειρία του παρελθόντος, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες τάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς.

Για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων κινδύνων που σχετίζονται με πλήθος ζημιών και αντίστοιχων καταβολών αποζημιώσεων πέραν των αναμενόμενων μεγεθών, εφαρμόζονται κατάλληλες πρακτικές πρόληψης σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας του Ομίλου:

Διαδικασία ανάληψης κινδύνων («underwriting»): Τα κριτήρια αποδοχής για όλους τους κλάδους ασφάλισης είναι τέτοια που εξασφαλίζουν τη γεωγραφική διασπορά των κινδύνων και την κατανομή τους σε διαφορετικούς τομείς δραστηριότητας. Επιπλέον, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, επιβάλλονται ανώτατα όρια κάλυψης και εκπιπτόμενα, που μειώνουν την ευθύνη του Ομίλου. Επίσης, σε πολλές περιπτώσεις οι ασφαλιστικές συμβάσεις περιλαμβάνουν εξαιρέσεις κάλυψης κινδύνων των οποίων, τόσο ο χρόνος επέλευσης, όσο και οι οικονομικές συνέπειες, είναι δύσκολο να εκτιμηθούν (οι κίνδυνοι αυτοί είναι κυρίως αστικής ευθύνης ή περιβαλλοντικοί κίνδυνοι με δυσδιάκριτα αιτιογόνα γεγονότα και προσαγωγή ευθυνών).

Διαχείριση αποζημιώσεων: Η πολιτική διαχείρισης των ζημιών αποσκοπεί στην όσο το δυνατόν ταχύτερη καταβολή της αποζημίωσης και την αποφυγή φαινομένων εξαπάτησης του Ομίλου με ατυχήματα προκαλούμενα από δόλο. Αυτό επιτυγχάνεται με τη χρησιμοποίηση σύγχρονων πληροφοριακών συστημάτων, αξιόπιστων διαδικασιών πραγματογνωμοσύνης και την επάνδρωση των αρμοδίων τμημάτων με ανθρώπινο δυναμικό με τις τεχνικές γνώσεις και την ηθική ακεραιότητα που απαιτούνται.

Προβλέψεις εκκρεμών αποζημιώσεων: Πέραν από την κατά περίπτωση εκτίμηση των προβλεπόμενων ποσών αποζημίωσης, εφαρμόζονται αναλογιστικές και στατιστικές τεχνικές που αποσκοπούν σε μια ασφαλέστερη συνολική εκτίμηση των μελλοντικών υποχρεώσεων και το σχηματισμό επαρκών αποθεμάτων. Οι τεχνικές αυτές βασίζονται στη μελέτη των ιστορικών δεδομένων για τον προσδιορισμό του τελικού κόστους και σε υποθέσεις σχετικά με το μέσο κόστος

αποζημίωσης, τον μελλοντικό πληθωρισμό, τις μεταβολές των κανόνων του νομικού πλαισίου που εφαρμόζονται καθώς και στην κρίση των εμπειρογνομόνων. Η διαδικασία αυτή ενέχει σημαντικό βαθμό υποκειμενικότητας, ειδικότερα κατά την εκτίμηση του αποθέματος των αναγγελθεισών ζημιών στις περιπτώσεις σωματικών βλαβών, απώλειας ζωής, νομικών υποθέσεων και καταστροφής περιουσίας. Στη διαδικασία αυτή εντάσσεται και ο σχηματισμός αποθεμάτων για ζημιές που δεν έχουν γνωστοποιηθεί στις εταιρίες του Ομίλου μέχρι την ημερομηνία αποτίμησης.

Αντασφαλιστική πολιτική: Η επιλογή κατάλληλης αντασφαλιστικής κάλυψης ποικίλλει ανάλογα με τη φύση των αναλαμβανόμενων κινδύνων, την κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου για κάλυψη δυσμενών γεγονότων, συνυπολογίζοντας και το αντίστοιχο απαιτούμενο κόστος. Η δομή του τελικά επιλεγόμενου προγράμματος είναι τέτοια που να εξασφαλίζει κάλυψη για ασυνήθιστα μεγάλο πλήθος ζημιών ή μεμονωμένων αποζημιώσεων που αποκλίνουν σημαντικά από τα προσδοκώμενα μέσα μεγέθη. Ιδιαίτερη ευαισθησία επιδεικνύεται στην κάλυψη καταστροφικών φυσικών φαινομένων, κυρίως σεισμού, επιλέγοντας προγράμματα κάλυψης γεγονότων με πολύ μικρή πιθανότητα να συμβούν.

Έλεγχος επάρκειας

Έλεγχος επάρκειας των τεχνικών προβλέψεων διενεργείται σε όλους τους Κλάδους. Ειδικά για τον Κλάδο Αυτοκινήτων (τον μεγαλύτερο κλάδο βάσει ασφαλιστικών αποθεμάτων), επεξεργάστηκαν ιστορικά δεδομένα βάσει των αναλυτικών κινήσεων ανά περίπτωση ζημιάς, για κάθε έτος ατυχήματος μετά το 2000 και εφαρμόστηκαν οι κλασσικές μέθοδοι προβολής των συσσωρευμένων πληρωμών, των επισυμβασών ζημιών, του μέσου κόστους ζημιών, καθώς και οι μεθοδολογίες Bornhuetter-Ferguson, Cape Cod και Benktander. Τελικά τα αποτελέσματα της μεθόδου προβολής των επισυμβασών ζημιών επιλέχθηκαν για την εκτίμηση του τελικού κόστους για κάθε έτος ατυχήματος.

Πίνακες εξέλιξης κόστους αποζημιώσεων

Στους παρακάτω πίνακες απεικονίζεται η εξέλιξη του συνολικού κόστους αποζημιώσεων της Μητρικής Εταιρίας για καθένα έτος ζημιάς από το 2014 έως το 2020. Επιπρόσθετα εμφανίζονται τα σωρευτικά ποσά πληρωμών, ούτως ώστε να είναι ευδιάκριτος ο επιμερισμός του εκάστοτε συνολικού κόστους σε πληρωμές που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί και σε προβλέψεις μελλοντικών πληρωμών για τις ζημιές που βρίσκονται σε εκκρεμότητα. Για τα έτη πριν το 2014 απεικονίζεται, για λόγους συμφωνίας, το ποσό της τρέχουσας εκτίμησης για τα αποθέματα εκκρεμών ζημιών. Σημειώνεται ότι για την κάλυψη αστικής ευθύνης αυτοκινήτων καθώς και για τις ασφαλίσεις πυρός (που αποτελούν τους δύο μεγαλύτερους κλάδους) το επιπλέον απόθεμα που σχηματίζεται, πέραν των κατά περίπτωση προβλέψεων, ως αποτέλεσμα του ελέγχου επάρκειας που πραγματοποιείται, συμπεριλαμβάνεται στις εκτιμήσεις που απεικονίζονται.

Σημειώνεται ότι τα αποθέματα εκκρεμών ζημιών για τους δύο μεγαλύτερους κλάδους υπερβαίνει το 85% του συνολικού αποθέματος εκκρεμών ζημιών για τις γενικές ασφαλίσεις.

Εξέλιξη ζημιών κλάδου αστικής ευθύνης αυτοκινήτου <small>(Ποσά σε χιλιάδες €)</small>									
Έτος ζημιάς	Απόθεμα προ του 2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Σύνολο
Έτος ζημιάς	-	60.735	49.720	47.832	40.213	45.080	43.006	34.886	
Μετά ένα έτος	-	53.301	51.943	45.799	50.398	52.258	46.747		
Μετά δύο έτη	-	52.013	51.094	47.687	50.701	53.165			
Μετά τρία έτη	-	53.678	51.049	48.298	50.860				
Μετά τέσσερα έτη	-	52.525	50.736	47.011					
Μετά πέντε έτη	-	49.363	50.079						
Μετά έξι έτη	-	39.645							
Τρέχουσα εκτίμηση σωρευμένων ζημιών		39.645	50.079	47.011	50.860	53.165	46.747	34.886	322.391
Έτος ζημιάς	-	(12.398)	(11.494)	(10.832)	(10.198)	(9.994)	(9.353)	(8.318)	
Μετά ένα έτος	-	(20.576)	(18.386)	(19.605)	(17.048)	(17.093)	(14.975)		
Μετά δύο έτη	-	(23.299)	(21.134)	(21.950)	(19.772)	(19.795)			
Μετά τρία έτη	-	(25.846)	(22.719)	(23.585)	(20.944)				
Μετά τέσσερα έτη	-	(29.396)	(25.259)	(25.550)					
Μετά πέντε έτη	-	(29.438)	(26.465)						
Μετά έξι έτη	-	(31.561)							
Σωρευμένες πληρωθείσες αποζημιώσεις		(31.561)	(26.465)	(25.550)	(20.944)	(19.795)	(14.975)	(8.318)	
Συνολικό απόθεμα εκκρεμών ζημιών	56.299	8.084	23.613	21.461	29.916	33.370	31.772	26.568	231.083

Εξέλιξη ζημιών κλάδου πυρός		(Ποσά σε χιλιάδες €)							
Έτος ζημιάς	Απόθεμα προ του 2014	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Σύνολο
Έτος ζημιάς	-	14.890	36.378	17.467	14.246	14.086	9.852	7.669	
Μετά ένα έτος	-	13.175	34.477	21.241	22.263	18.618	8.786		
Μετά δύο έτη	-	20.125	13.540	21.629	22.112	18.511			
Μετά τρία έτη	-	31.571	13.890	22.230	20.821				
Μετά τέσσερα έτη	-	31.448	12.458	21.098					
Μετά πέντε έτη	-	31.108	12.413						
Μετά έξι έτη	-	31.122							
Τρέχουσα εκτίμηση σωρευμένων ζημιών		31.122	12.413	21.098	20.821	18.511	8.786	7.669	120.420
Έτος ζημιάς	-	(6.154)	(4.679)	(12.306)	(2.759)	(8.651)	(3.259)	(1.805)	
Μετά ένα έτος	-	(9.976)	(10.957)	(15.386)	(7.231)	(11.773)	(5.949)		
Μετά δύο έτη	-	(11.270)	(11.391)	(17.786)	(8.152)	(12.049)			
Μετά τρία έτη	-	(30.414)	(11.478)	(19.308)	(10.429)				
Μετά τέσσερα έτη	-	(30.518)	(11.587)	(20.784)					
Μετά πέντε έτη	-	(30.529)	(11.589)						
Μετά έξι έτη	-	(30.583)							
Σωρευμένες πληρωθείσες αποζημιώσεις		(30.583)	(11.589)	(20.784)	(10.429)	(12.049)	(5.949)	(1.805)	
Συνολικό απόθεμα εκκρεμών ζημιών	3.455	539	823	313	10.392	6.462	2.837	5.864	30.686

4.3 Πιστωτικοί κίνδυνοι

Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου, από τα συμβαλλόμενα, με αυτόν, μέρη. Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο αντανακλάται από το ύψος του κάθε στοιχείου του ενεργητικού. Κύριοι αντισυμβαλλόμενοι στους οποίους ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε πιστωτικό κίνδυνο, είναι οι αντασφαλιστές, οι οποίοι μπορεί να μην είναι σε θέση να καλύψουν την αναλογία τους επί των ασφαλιστικών αποζημιώσεων που έχουν ήδη καταβληθεί στους δικαιούχους, οι ασφαλιζόμενοι και οι συνεργαζόμενοι με τον Όμιλο (πράκτορες και λοιποί συνεργάτες), οι οποίοι μπορεί να μην δύνανται να καταβάλλουν τα ποσά ασφαλιστρών που είναι απαιτητά, οι εκδότες χρεογράφων στα οποία ο Όμιλος έχει επενδύσει καθώς και οι τράπεζες στις οποίες κατέχει προθεσμιακές καταθέσεις. Με τη μετάβαση στο νέο εποπτικό πλαίσιο της Φερεγγυότητας II, ο Όμιλος πλέον επιμετρά κίνδυνο αθέτησης αντισυμβαλλόμενου σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω πλαισίου, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη και τη συγκέντρωση του εν λόγω κινδύνου ανά αντισυμβαλλόμενο.

Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις φερεγγυότητας για τον κίνδυνο αθέτησης αντισυμβαλλόμενου κατά 31.12.2020 ανήλθαν σε 3,1% ως προς τη συνολική κεφαλαιακή απαίτηση μετά τον επιμερισμό του οφέλους της διαφοροποίησης κινδύνων (2019: 3,2%).

Η πολιτική του Ομίλου είναι να συνάπτει συναλλαγές με τρίτους που ικανοποιούν υψηλά χρηματοοικονομικά κριτήρια και έχουν υψηλό επίπεδο πιστοληπτικής αξιοπιστίας.

Έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η μέγιστη έκθεση του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας σε πιστωτικό κίνδυνο ανά περιουσιακό στοιχείο (χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τυχόν εγγυήσεις η/και εξασφαλίσεις) όπως αυτά εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης. Από τα κρατικά ομόλογα ημεδαπής, η Μητρική εταιρία έχει τοποθετήσει σε ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ) ύψους €649.059 χιλ. και €535.326 χιλ., για το 2020 και 2019 αντίστοιχα και βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις σε έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου (ΕΓΕΔ) ύψους €467.701 χιλ. και €572.698 χιλ., για το 2020 και 2019 αντίστοιχα. Κατά την 30.04.2020 παρατηρήθηκε διακύμανση του πιστωτικού περιθωρίου των ΟΕΔ, ωστόσο η επίδραση στην έκθεση πιστωτικού κινδύνου της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου, είναι περιορισμένη.

Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>		<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>	
Αξιογράφα διαθέσιμα προς πώληση				
- Ομόλογα				
- Κρατικά ημεδαπής	26	1.116.760	1.108.024	1.116.760
- Κρατικά αλλοδαπής	26	1.106.794	872.401	1.096.072
- Εταιρικά εισηγμένα ημεδαπής	26	119.571	132.798	119.571
- Εταιρικά εισηγμένα αλλοδαπής	26	303.891	255.785	303.891
- Αμοιβαία κεφάλαια				
- Εσωτερικού	26	200.330	203.727	200.330
- Κρατών εντός Ε.Ε.	26	185.589	102.909	185.589
Αξιογράφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων (ΑΣΕΑΜΑ)				
- Αξιογράφα εμπορικού χαρτοφυλακίου				
Ομόλογα				
- Κρατικά αλλοδαπής	27	19.616	15.829	-
- ΑΣΕΑΜΑ εκτός εμπορικού χαρτοφυλακίου				
Αμοιβαία κεφάλαια				
- Εξωτερικού	27	6.274	3.832	-
- Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	27	907	716	907
Αξιογράφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις				
- Εταιρικά εισηγμένα ημεδαπής	28	-	7.392	-
- Κρατικά ημεδαπής	28	41.153	41.281	41.281
Χρεώστες ασφαλιστρων και λουπές απαιτήσεις	30	117.890	122.973	107.266
Απαιτήσεις από ανασφαλιστικές δραστηριότητες	31	81.321	83.203	64.351
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	32			
- Καταθέσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ημεδαπής		56.888	108.001	51.670
- Καταθέσεις σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αλλοδαπής		9.540	11.958	-
Συνολικός πιστωτικός κίνδυνος		3.366.524	3.070.829	3.287.560
				2.998.016

Ο παρακάτω πίνακας παρέχει ανάλυση των αξιογράφων στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και 31 Δεκεμβρίου 2019 ανά πιστοληπτική διαβάθμιση, σύμφωνα με τις αξιολογήσεις του οίκου αξιολόγησης Standard and Poors (S&P) ή κάποιου αντίστοιχου οίκου αξιολόγησης σε περίπτωση μη διαθεσιμότητας αξιολόγησης από την S&P. Η κατηγορία AAA αποτελεί τον μεγαλύτερο συντελεστή διαβάθμισης. Η κατηγορία με τα "Χωρίς βαθμολογία" αξιογράφα περιλαμβάνει κυρίως έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου και μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων.

Πιστοληπτική διαβάθμιση	ΟΜΙΛΟΣ										Σύνολο
	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC	CC	C	Χωρίς βαθμ/γία	
31 Δεκεμβρίου 2020	(Ποσά σε χιλιάδες €)										
Αξίογραφα διαθέσιμα προς πώληση											
- Ομόλογα	44.134	289.933	146.784	767.416	693.239	-	2.631	6.620	-	696.259	2.647.016
- Μετοχές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44.171	44.171
- Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	385.919	385.919
Αξίογραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων											
- Αξίογραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου											
Ομόλογα	-	-	-	19.396	-	220	-	-	-	-	19.616
Μετοχές	-	-	-	-	-	3	-	-	-	6	9
- ΑΣΕΑΜΑ εκτός εμπορικού χαρτοφυλακίου											
Αμοιβαία κεφάλαια	-	5.116	-	660	-	498	-	-	-	-	6.274
- Unit Linked (Συμβόλαια που τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο φέρει ο ασφαλισμένος)	-	-	1.753	25.917	95.001	342.072	-	-	-	105.298	570.041
- Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	-	-	-	907	-	-	-	-	-	907
Αξίογραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις											
Χρεώστες ασφαλιστρών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	49.009	49.009
Δάνεια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15.995	15.995
Απαιτήσεις από ανασφαλίστικες δραστηριότητες	-	39.568	38.085	369	-	-	-	-	-	3.299	81.321
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	-	-	2.157	-	-	43.447	16.637	-	-	4.187	66.428
Συνολικός πιστωτικός κίνδυνος	44.134	334.617	188.779	813.758	830.300	386.240	19.268	6.620	-	1.304.143	3.927.858

Πιστοληπτική διαβάθμιση	ΟΜΙΛΟΣ										Σύνολο
	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC	CC	C	Χωρίς βαθμ/γία	
31 Δεκεμβρίου 2019	(Ποσά σε χιλιάδες €)										
Αξίογραφα διαθέσιμα προς πώληση											
- Ομόλογα	41.115	267.838	147.945	587.576	576.091	-	8.619	-	-	739.824	2.369.008
- Μετοχές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	38.613	38.613
- Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	306.636	306.636
Αξίογραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων											
- Αξίογραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου											
Ομόλογα	-	-	219	15.409	-	201	-	-	-	-	15.829
Μετοχές	-	-	-	-	-	5	-	-	-	7	12
- ΑΣΕΑΜΑ εκτός εμπορικού χαρτοφυλακίου											
Αμοιβαία κεφάλαια	-	2.682	-	654	-	496	-	-	-	-	3.832
- Unit Linked (Συμβόλαια που τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο φέρει ο ασφαλισμένος)	-	2.038	690	22.609	94.196	341.194	-	-	-	130.400	591.127
- Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	-	-	-	-	716	-	-	-	-	716
Αξίογραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις											
Χρεώστες ασφαλιστρών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43.936	43.936
Δάνεια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16.784	16.784
Απαιτήσεις από ανασφαλίστικες δραστηριότητες	-	37.582	41.753	154	-	-	-	-	-	3.714	83.203
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	-	-	1.919	-	-	103.930	6.565	-	-	7.545	119.959
Συνολικός πιστωτικός κίνδυνος	41.115	310.140	192.526	633.794	711.568	446.542	15.184	-	-	1.287.459	3.638.328

Πιστοληπτική διαβάθμιση	ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ										Σύνολο
	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC	CC	C	Χωρίς βαθμ/γία	
31 Δεκεμβρίου 2020	(Ποσά σε χιλιάδες €)										
Αξίογραφα διαθέσιμα προς πώληση											
- Ομόλογα	44.134	289.933	146.784	756.694	693.239	-	2.631	6.620	-	696.259	2.636.294
- Μετοχές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44.171	44.171
- Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	385.919	385.919
Αξίογραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων											
- Αξίογραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου											
Ομόλογα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Μετοχές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ΑΣΕΑΜΑ εκτός εμπορικού χαρτοφυλακίου											
Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Unit Linked (Συμβόλαια που τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο φέρει ο ασφαλισμένος)	-	-	-	5.665	94.450	334.755	-	-	-	100.749	535.619
- Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	-	-	-	907	-	-	-	-	-	907
Αξίογραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις											
Χρεώστες ασφαλιστρών	-	-	-	-	41.153	-	-	-	-	-	41.153
Δάνεια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39.509	39.509
Απαιτήσεις από ανασφαλιστικές δραστηριότητες	-	30.109	31.171	369	-	-	-	-	-	2.702	64.351
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	-	-	737	-	-	33.256	16.637	-	-	1.040	51.670
Συνολικός πιστωτικός κίνδυνος	44.134	320.042	178.692	762.728	829.749	368.011	19.268	6.620	-	1.286.344	3.815.588

Πιστοληπτική διαβάθμιση	ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ										Σύνολο
	AAA	AA	A	BBB	BB	B	CCC	CC	C	Χωρίς βαθμ/γία	
31 Δεκεμβρίου 2019	(Ποσά σε χιλιάδες €)										
Αξίογραφα διαθέσιμα προς πώληση											
- Ομόλογα	41.115	267.838	147.945	579.442	576.091	0	8.619	-	-	739.824	2.360.874
- Μετοχές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	38.613	38.613
- Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	306.636	306.636
Αξίογραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων											
- Αξίογραφα εμπορικού χαρτοφυλακίου											
Ομόλογα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Μετοχές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ΑΣΕΑΜΑ εκτός εμπορικού χαρτοφυλακίου											
Αμοιβαία κεφάλαια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Unit Linked (Συμβόλαια που τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο φέρει ο ασφαλισμένος)	-	-	-	5.382	93.276	334.733	-	-	-	126.832	560.223
- Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	-	-	-	-	-	716	-	-	-	-	716
Αξίογραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις											
Χρεώστες ασφαλιστρών	-	-	-	7.392	41.281	-	-	-	-	-	48.673
Δάνεια	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34.815	34.815
Απαιτήσεις από ανασφαλιστικές δραστηριότητες	-	28.084	34.659	154	-	-	-	-	-	3.240	66.137
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	-	-	737	-	-	93.994	6.565	-	-	1.034	102.330
Συνολικός πιστωτικός κίνδυνος	41.115	295.922	183.341	592.370	710.648	429.443	15.184	-	-	1.267.778	3.535.801

Ο παρακάτω πίνακας παρέχει πληροφορίες σχετικά με την έκθεση του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας σε πιστωτικό κίνδυνο και βασίζεται στην χρονοανάλυση των ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων απαιτήσεων.

ΟΜΙΛΟΣ	31/12/2020				31/12/2019			Σύνολο ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων απαιτήσεων
	<180 ημέρες	181 - 360	>360	Σύνολο ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων απαιτήσεων	<180 ημέρες	181 - 360	>360	
		ημέρες	ημέρες			ημέρες		
Χρεώστες ασφαλιστρών	43.949	2.815	2.245	49.009	38.313	1.220	4.403	43.936
Δάνεια	433	163	15.399	15.995	409	105	16.270	16.784
Απαιτήσεις από ανασφαλιστικές δραστηριότητες	18.854	(386)	62.853	81.321	19.567	550	63.086	83.203
Σύνολο	63.236	2.592	80.497	146.325	58.288	1.875	83.759	143.923

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	31/12/2020			Σύνολο ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων απαιτήσεων	31/12/2019			Σύνολο ληξιπρόθεσμων μη απομειωμένων απαιτήσεων
	<180 ημέρες	181 - 360 ημέρες	>360 ημέρες		<180 ημέρες	181 - 360 ημέρες	>360 ημέρες	
	(Ποσά σε χιλιάδες €)				(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Χρεώστες ασφαλιστρων	37.168	958	1.383	39.509	32.608	(95)	2.302	34.815
Δάνεια	433	163	15.399	15.995	409	105	16.270	16.784
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	9.220	(2.659)	57.790	64.351	9.816	(1.698)	58.019	66.137
Σύνολο	46.821	(1.538)	74.572	119.855	42.833	(1.688)	76.591	117.736

Στα ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα «Χρεώστες ασφαλιστρων», «Δάνεια» και «Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες» που αναλύονται ανωτέρω, δεν εμφανίζονται τα υπόλοιπα, για τα οποία έχει διενεργηθεί η αντίστοιχη πρόβλεψη επισφάλειας (βλ. Σημείωση 30 και 31). Για τον υπολογισμό της παραπάνω πρόβλεψης, έχουν ληφθεί υπόψη οι εγγυήσεις και δεσμεύσεις ακινήτων υπέρ της Εταιρίας. Τα χρηματοπιστωτικά και μη, περιουσιακά στοιχεία, ελέγχονται για απομείωση σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές του Ομίλου, όπως αναλύονται στη σημείωση 2. Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που αφορούν σε δάνεια έχουν ληφθεί από τη Μητρική Εταιρία εμπράγματα εξασφαλίσεις επί της ακίνητης περιουσίας, χρηματοοικονομικές καθώς και λοιπές εξασφαλίσεις.

4.4 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αφορά στη χρονική αντιστοίχιση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων ώστε τα εκάστοτε ταμειακά ισοδύναμα και οι ταμειακές εισροές που προκύπτουν από τα ασφάλιστρα και τη ρευστοποίηση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων να επαρκούν για την πληρωμή των αποζημιώσεων προς τους ασφαλισμένους και των λοιπών υποχρεώσεων του Ομίλου.

Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία διαχειρίζονται τον κίνδυνο ρευστότητας με τη συνεχή παρακολούθηση των χρηματοροών τους (εισροών και εκροών). Προϋπολογίζουν και παρακολουθούν τις χρηματοροές τους και ενεργούν κατάλληλα ώστε να υπάρχουν ρευστά διαθέσιμα και αχρησιμοποίητα τραπεζικά πιστωτικά όρια. Στον παρακάτω πίνακα αναλύεται η ωρίμανση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας.

ΟΜΙΛΟΣ	Μέχρι ένα				Πάνω από 8	Σύνολο
	έτος	1-3 έτη	4-8 έτη	έτη		
31 Δεκεμβρίου 2020	(Ποσά σε χιλιάδες €)					
Μαθηματικά αποθέματα, τεχνικές ασφαλιστικές προβλέψεις και επενδυτικά συμβόλαια	381.580	414.133	781.691	1.188.039	2.765.443	
Χρηματοοικονομικές και λοιπές υποχρεώσεις	71.901	1.230	51.540	-	124.671	
Υποχρεώσεις αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων	21.464	21	93	-	21.578	
Σύνολο	474.945	415.384	833.324	1.188.039	2.911.692	
31 Δεκεμβρίου 2019	(Ποσά σε χιλιάδες €)					
Μαθηματικά αποθέματα, τεχνικές ασφαλιστικές προβλέψεις και επενδυτικά συμβόλαια	416.048	287.382	821.311	1.167.116	2.691.857	
Χρηματοοικονομικές και λοιπές υποχρεώσεις	77.268	1.083	49.210	-	127.561	
Υποχρεώσεις αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων	31.638	36	57	-	31.731	
Σύνολο	524.954	288.501	870.578	1.167.116	2.851.149	

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Μέχρι ένα		Πάνω από		Σύνολο
	έτος	1-3 έτη	4-8 έτη	8 έτη	
31 Δεκεμβρίου 2020	(Ποσά σε χιλιάδες €)				
Μαθηματικά αποθέματα, τεχνικές ασφαλιστικές προβλέψεις και επενδυτικά συμβόλαια	356.576	409.699	728.794	1.188.040	2.683.109
Χρηματοοικονομικές και λοιπές υποχρεώσεις	66.240	1.230	50.232	-	117.702
Υποχρεώσεις αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων	21.357	21	93	-	21.471
Σύνολο	444.173	410.950	779.119	1.188.040	2.822.282

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Μέχρι ένα		Πάνω από		Σύνολο
	έτος	1-3 έτη	4-8 έτη	8 έτη	
31 Δεκεμβρίου 2019	(Ποσά σε χιλιάδες €)				
Μαθηματικά αποθέματα, τεχνικές ασφαλιστικές προβλέψεις και επενδυτικά συμβόλαια	393.767	282.106	811.021	1.128.684	2.615.578
Χρηματοοικονομικές και λοιπές υποχρεώσεις	72.358	888	48.746	-	121.992
Υποχρεώσεις αντασφαλιστικών δραστηριοτήτων	31.772	36	57	-	31.865
Σύνολο	497.897	283.030	859.824	1.128.684	2.769.435

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει την ωρίμανση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας. Οι χρηματοροές αυτές έχουν βασιστεί είτε στην υπολειπόμενη περίοδο είσπραξης ασφαλιστρών (ΜΕΠ), είτε στην αναμενόμενη συμβατική είσπραξη των απαιτήσεων. Τα αξιόγραφα που αφορούν σε συμβόλαια Unit Linked δεν ταξινομούνται σε βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες απαιτήσεις καθώς η ρευστοποίηση των υποκείμενων τίτλων τελεί υπό την διακριτική ευχέρεια του ασφαλισμένου που φέρει και τον επενδυτικό κίνδυνο.

ΟΜΙΛΟΣ	Βραχυπρόθεσμες	Μακροπρόθεσμες	Unit-Linked	Συνολικές
	απαιτήσεις *	απαιτήσεις		
31 Δεκεμβρίου 2020	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Προμήθειες και άλλα έξοδα παραγωγής επομένων χρήσεων (ΜΕΠ)	14.504	29.004	-	43.508
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	476.587	2.600.519	-	3.077.106
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	5.293	21.513	570.041	596.847
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	-	41.153	-	41.153
Χρεώστες ασφαλιστρών και λοιπές απαιτήσεις	88.127	29.763	-	117.890
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	17.527	63.794	-	81.321
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	66.547	-	-	66.547
Σύνολο	668.585	2.785.746	570.041	4.024.372

ΟΜΙΛΟΣ	Βραχυπρόθεσμες	Μακροπρόθεσμες	Unit-Linked	Συνολικές
	απαιτήσεις *	απαιτήσεις		
31 Δεκεμβρίου 2019	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Προμήθειες και άλλα έξοδα παραγωγής επομένων χρήσεων (ΜΕΠ)	13.878	26.005	-	39.883
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	630.514	2.083.743	-	2.714.257
Αξιόγραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	7	20.382	591.127	611.516
Αξιόγραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	7.392	41.281	-	48.673
Χρεώστες ασφαλιστρών και λοιπές απαιτήσεις	88.832	34.141	-	122.973
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	20.330	62.873	-	83.203
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	120.113	-	-	120.113
Σύνολο	881.066	2.268.425	591.127	3.740.618

* Αναμενόμενη ανάκτηση ή λήξη εντός 12 μηνών από την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Οι βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αφορούν στοιχεία του ενεργητικού που σχετίζονται κυρίως με τους Κλάδους Ζωής, τους Κλάδους Ζημιών και τα επενδυτικά συμβόλαια.

Τα αξιόγραφα που αφορούν σε συμβόλαια Unit Linked έχουν ταξινομηθεί σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων καθώς η ρευστοποίηση των υποκείμενων τίτλων τελεί υπό την διακριτική ευχέρεια του ασφαλισμένου που φέρει και τον επενδυτικό κίνδυνο.

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις *	Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	Unit-Linked	Συνολικές απαιτήσεις
31 Δεκεμβρίου 2020	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Προμήθειες και άλλα έξοδα παραγωγής επομένων χρήσεων (ΜΕΠ)	11.520	29.004	-	40.524
Αξίογραφα διαθέσιμα προς πώληση	476.587	2.589.797	-	3.066.384
Αξίογραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	907	535.619	536.526
Αξίογραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	-	41.153	-	41.153
Χρεώστες ασφαλιστρών και λοιπές απαιτήσεις	78.591	28.675	-	107.266
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	5.404	58.947	-	64.351
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	51.675	-	-	51.675
Σύνολο	623.777	2.748.483	535.619	3.907.879

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις *	Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	Unit-Linked	Συνολικές απαιτήσεις
31 Δεκεμβρίου 2019	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Προμήθειες και άλλα έξοδα παραγωγής επομένων χρήσεων (ΜΕΠ)	11.143	25.984	-	37.127
Αξίογραφα διαθέσιμα προς πώληση	627.964	2.078.159	-	2.706.123
Αξίογραφα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	-	716	560.223	560.939
Αξίογραφα κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις	7.392	41.281	-	48.673
Χρεώστες ασφαλιστρών και λοιπές απαιτήσεις	81.233	31.417	-	112.650
Απαιτήσεις από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	8.117	58.020	-	66.137
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	102.334	-	-	102.334
Σύνολο	838.183	2.235.577	560.223	3.633.983

* Αναμενόμενη ανάκτηση ή λήξη εντός 12 μηνών από την ημερομηνία των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Οι βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αφορούν στοιχεία του ενεργητικού που σχετίζονται κυρίως με τους Κλάδους Ζωής, τους Κλάδους Ζημιών και τα επενδυτικά συμβόλαια.

4.5 Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς αφορά την πιθανότητα απωλειών λόγω μεταβολής στο επίπεδο ή στη μεταβλητότητα των τιμών αγοράς, όπως είναι οι τιμές των μετοχών, επιτοκίων και συναλλαγματικών ισοτιμιών, που επηρεάζουν άμεσα τον κίνδυνο εύλογης αξίας. Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρεία εφαρμόζει σύγχρονες μεθόδους για τη μέτρηση του κινδύνου αγοράς, όπως η ανάλυση ευαισθησίας και η ανάλυση βασικού επιτοκιακού κινδύνου.

4.5.1 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμιακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στις ισοτιμίες ξένου συναλλάγματος.

Ο Όμιλος έχει περιορισμένη έκθεση στον συναλλαγματικό κίνδυνο καθώς δεν διενεργεί εμπορικές συναλλαγές σε διάφορα νομίσματα σε μεγάλη έκταση. Ωστόσο, εκτίθεται σε συναλλαγματικό κίνδυνο από αντασφαλιστικές υποχρεώσεις που έχουν συναφθεί με ρήτρα ξένου νομίσματος, από καταθέσεις όψεως και από τις λειτουργικές δραστηριότητες των θυγατρικών εταιριών, έκθεση η οποία σε επίπεδο Ομίλου δεν είναι σημαντική, δεδομένης της ελάχιστης επίδρασης των υπολοίπων σε ξένο νόμισμα, στο σύνολο των στοιχείων που διαμορφώνουν το ενεργητικό και το παθητικό αντίστοιχα. Οι απαιτήσεις της Μητρικής Εταιρείας σε ξένο νόμισμα αποτελούν το 0,2% του συνόλου του ενεργητικού της (2019: 0,3%). Το αντίστοιχο ποσοστό για τον Όμιλο ανήλθε σε 0,7% (2019: 0,8%).

Ο Όμιλος για να περιορίζει το συναλλαγματικό κίνδυνο σε στοιχεία παθητικού συσχετίζει υποχρεώσεις και απαιτήσεις ενεργητικού ίδιου νομίσματος που απορρέουν από τα ασφαλιστήρια, καθώς και επενδυτικά προϊόντα.

Σύμφωνα με την πολιτική του Ομίλου, η Διοίκηση παρακολουθεί διαρκώς την έκθεση του Ομίλου σε συναλλαγματικούς κινδύνους.

4.5.2 Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος η εύλογη αξία ή οι μελλοντικές ταμιακές ροές ενός χρηματοοικονομικού μέσου να παρουσιάσουν διακυμάνσεις εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς.

Ο Όμιλος παρακολουθεί συστηματικά τις επιπτώσεις του επιτοκιακού κινδύνου. Πολιτική του Ομίλου είναι η επένδυση σημαντικού τμήματος του χαρτοφυλακίου επενδύσεων σε ομόλογα αντίστοιχης διάρκειας και απόδοσης με τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις που καλύπτουν.

Η Διοίκηση παρακολουθεί διαρκώς τις τάσεις των επιτοκίων, καθώς και τις χρηματοδοτικές ανάγκες του Ομίλου με διαρκή στόχο την αντιστοίχιση Απαιτήσεων-Υποχρεώσεων της Εταιρίας.

Ανάλυση ευαισθησίας ομολόγων και ομολογιών σε παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης αποδόσεων:

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Μέχρι ένα έτος	1-2 έτη	2-5 έτη	Πάνω από 5 έτη
31 Δεκεμβρίου 2020	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
	+ 25 μ.β. - Επίδραση Αποτίμησης: αύξηση / (μείωση)			
Χαρτοφυλάκιο Ομολόγων - Επίδραση στην Καθαρή Θέση	-424	-41	-2.222	-54.295
	- 25 μ.β. - Επίδραση Αποτίμησης: αύξηση / (μείωση)			
Χαρτοφυλάκιο Ομολόγων - Επίδραση στην Καθαρή Θέση	431	42	2.287	57.282

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Μέχρι ένα έτος	1-2 έτη	2-5 έτη	Πάνω από 5 έτη
31 Δεκεμβρίου 2019	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
	+ 25 μ.β. - Επίδραση Αποτίμησης: αύξηση / (μείωση)			
Χαρτοφυλάκιο Ομολόγων - Επίδραση στην Καθαρή Θέση	(268)	(59)	(2.688)	(39.679)
	- 25 μ.β. - Επίδραση Αποτίμησης: αύξηση / (μείωση)			
Χαρτοφυλάκιο Ομολόγων - Επίδραση στην Καθαρή Θέση	278	61	2.725	41.900

Η αύξηση της επίδρασης της μεταβολής επιτοκίων από ομόλογα, οφείλεται κυρίως στην αύξηση του ομολογιακού χαρτοφυλακίου της εταιρείας μέσω καθαρών νέων αγορών κατά τη διάρκεια του έτους. Αφορά κατά κύριο λόγο τα ομόλογα λήξης άνω των 5 ετών, καθώς εκεί κυρίως κατευθύνθηκε το μεγαλύτερο μέρος των νέων επενδύσεων. Η αύξηση του ομολογιακού χαρτοφυλακίου και η σύνθεσή του αποφασίσθηκε από την ALCO στα πλαίσια της εναρμόνισης της ληκτότητας των επενδύσεων με αυτή των τεχνικών αποθεμάτων.

Οι παραπάνω εκτιμήσεις αφορούν στα ομόλογα και ομολογίες του χαρτοφυλακίου Διαθεσίμων Προς Πώληση κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020, η μεταβολή της αξίας του οποίου θα επηρέαζε την Καθαρή Θέση.

4.5.3 Μετοχικός κίνδυνος

Ο μετοχικός κίνδυνος αφορά στην μείωση της αξίας μιας επένδυσης εξαιτίας μιας ενδεχόμενης μείωσης στη τιμή της μετοχής της. Ο Όμιλος περιορίζει την έκθεσή του στο μετοχικό κίνδυνο με βάση τα όρια που τίθενται από την επενδυτική του πολιτική.

Ανάλυση ευαισθησίας χαρτοφυλακίου μετοχών σε διακυμάνσεις τιμών:

Δείκτης τιμών 31.12.2020	Αλλαγή μεταβλητών	Επίδραση στην Καθαρή Θέση (Ποσά σε χιλιάδες €)
ΓΔ ΧΑ	+5%	1.417
ΓΔ ΧΑ	-5%	(1.417)

Δείκτης τιμών 31.12.2019	Αλλαγή μεταβλητών	Επίδραση στην Καθαρή Θέση (Ποσά σε χιλιάδες €)
ΓΔ ΧΑ	+5%	934
ΓΔ ΧΑ	-5%	(934)

Η μέθοδος υπολογισμού της ανάλυσης ευαισθησίας δεν έχει αλλάξει σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.

4.5.4 Κίνδυνος εγγυήσεων

Τα παραδοσιακά ασφαλιστήρια συμβόλαια παρέχουν εγγυημένη απόδοση βάσει τεχνικού επιτοκίου και οι ασφαλίσεις Ζωής που συνδέονται με επενδύσεις (Unit Linked) εξασφαλίζουν εγγυημένη παροχή στη λήξη τους. Η αρνητική απόκλιση μεταξύ της εγγυημένης παροχής / τεχνικού επιτοκίου και της επιτευχθείσας απόδοσης, δημιουργεί κίνδυνο εγγυήσεων.

Η Επιτροπή Διαχείρισης Ενεργητικού Παθητικού, παρακολουθεί συστηματικά την παραπάνω απόκλιση ώστε να περιορίζει μακροπρόθεσμα τον κίνδυνο.

4.6 Κίνδυνος συγκέντρωσης

Ο κίνδυνος συγκέντρωσης για τον Όμιλο αφορά κυρίως σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (συγκέντρωση κινδύνου αγοράς) καθώς και σε συγκέντρωση απαιτήσεων από ασφαλιστικές δραστηριότητες, αντασφαλιστικές δραστηριότητες, δάνεια και λοιπές απαιτήσεις (συγκέντρωση κινδύνου αντισυμβαλλομένου). Ο Όμιλος μεριμνά για την διαχείριση του κινδύνου συγκέντρωσης με την εφαρμογή των ορίων και κατευθύνσεων που προσδιορίζονται στην επενδυτική του πολιτική, με την διαφοροποίηση του χαρτοφυλακίου ασφαλιστηρίων συμβολαίων και με την σύναψη αντασφαλιστικών συμβάσεων με αντασφαλιστές υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης. Με τη μετάβαση στο νέο εποπτικό πλαίσιο της Φερεγγυότητας II, ο Όμιλος πλέον επιμετρά τον κίνδυνο συγκέντρωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω πλαισίου. Δεν υπάρχουν κεφαλαιακές απαιτήσεις φερεγγυότητας για τον κίνδυνο συγκέντρωσης κατά την 31.12.2020 ως προς τη συνολική κεφαλαιακή απαίτηση (2019: 0,0%).

4.7 Λειτουργικός κίνδυνος

Ο λειτουργικός κίνδυνος αφορά στις περιπτώσεις που οι εσωτερικές διαδικασίες καθώς και τα συστήματα της Εταιρίας δεν λειτουργούν αποτελεσματικά, με συνέπεια την πρόκληση τόσο ποσοτικών όσο και ποιοτικών ζημιών. Η Εταιρία, προκειμένου να περιορίσει τον λειτουργικό κίνδυνο έχει δημιουργήσει επαρκείς μηχανισμούς ελέγχου και αναφοράς που έχουν στόχο τον εντοπισμό, την αξιολόγηση, τη διαχείριση και την καταγραφή του λειτουργικού κινδύνου. Οι μηχανισμοί αυτοί περιλαμβάνουν την αναλυτική καταγραφή των εσωτερικών διαδικασιών και ελέγχων, τον διαχωρισμό των αρμοδιοτήτων, την συνεχή εκπαίδευση του προσωπικού, τις διαδικασίες εγκρίσεων και συμφωνιών καθώς και την εποπτεία του τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Στις περιπτώσεις όπου οι συνέπειες του λειτουργικού κινδύνου είναι σημαντικές, η Εταιρία έχει αναπτύξει σχέδιο ελαχιστοποίησης του λειτουργικού κινδύνου στα επιτρεπτά για την Εταιρία όρια, τα οποία συνάδουν με τη διάθεσή της σχετικά με το βαθμό κινδύνου που επιθυμεί να αναλάβει. Σημειώνεται ότι η βελτίωση του ελεγκτικού πλαισίου μέσα στο οποίο λειτουργεί η Εταιρία είναι συνεχής και εξελισσόμενη διαδικασία.

4.8 Διαχείριση κεφαλαίων

Το ελάχιστο ύψος του Μετοχικού Κεφαλαίου και του συνόλου των Ιδίων Κεφαλαίων των εταιριών του Ομίλου ορίζονται από τις Εποπτικές Αρχές και τους Εμπορικούς Νόμους κάθε χώρας όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Ο Όμιλος παρακολουθεί τακτικά, τουλάχιστον ανά τρίμηνο, το ύψος των Ιδίων Κεφαλαίων σε σχέση με τα απαιτούμενα ελάχιστα όρια και τις εξελίξεις στο εξωτερικό και εσωτερικό περιβάλλον κάθε εταιρίας του Ομίλου, οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν σημαντικά τα διαθέσιμα κεφάλαια.

Ο Όμιλος παρακολουθεί τακτικά, τουλάχιστον ανά τρίμηνο, την κεφαλαιακή επάρκεια σύμφωνα με το νέο εποπτικό πλαίσιο της Φερεγγυότητας II, εξετάζοντας τόσο το δείκτη κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας, όσο και το δείκτη ελάχιστης κεφαλαιακής απαίτησης, έναντι των ορίων που τίθενται από το ευρωπαϊκό και τα εθνικά κανονιστικά πλαίσια, αλλά και έναντι των ορίων που έχουν τεθεί εσωτερικά από την Εταιρία.

Επιπλέον, ο Όμιλος προβαίνει στην κατηγοριοποίηση των ιδίων κεφαλαίων σύμφωνα με τις διατάξεις των ως άνω κανονιστικών πλαισίων, εξετάζοντας κατά πόσο πληρούνται τα κριτήρια ένταξης κάθε τύπου κεφαλαίου σε συγκεκριμένες κατηγορίες, και εφαρμόζει τα ποσοτικά όρια για την επιλεξιμότητα των ιδίων κεφαλαίων.

4.9 Πανδημία Covid-19

Η εξάπλωση της πανδημίας Covid-19 έχει επηρεάσει αρνητικά την παγκόσμια οικονομία, με την ελληνική οικονομία να αντιμετωπίζει συνεχιζόμενες προκλήσεις, οι οποίες επιτείνονται λόγω της εξάρτησής της από την παροχή υπηρεσιών και τον τουρισμό.

Η Μητρική Εταιρία και ο Όμιλος, υπό το πρίσμα των εξελίξεων που επιφέρει η πανδημία, αναγνωρίζουν τις προκλήσεις που συνδέονται με την οικονομική ύφεση, παρακολουθούν προσεκτικά την εξέλιξη των βασικών χρηματοοικονομικών μεγεθών και επαναξιολογούν τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στο προφίλ κινδύνου, στη στρατηγική και το επιχειρηματικό τους σχέδιο.

Η επίδραση της πανδημίας του Covid-19 στη Μητρική Εταιρία και τον Όμιλο εστιάζεται στα ακόλουθα μεγέθη:

- Παραγωγή και οργανική κερδοφορία
- Ασφαλιστικές αποζημιώσεις
- Αξία επενδυτικού χαρτοφυλακίου
- Εποπτικά ίδια κεφάλαια και Φερεγγυότητα
- Ρευστότητα
- Διατήρηση ικανότητας λειτουργίας

Η Μητρική Εταιρία και ο Όμιλος ανταποκρίνονται με επιτυχία σε ενδεχόμενους κινδύνους, που αφορούν στα παραπάνω μεγέθη.

Αναλυτικότερα:

- **Παραγωγή και οργανική κερδοφορία**

Παραγωγή

Η πανδημία του Covid-19 και η εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων της ελληνικής κυβέρνησης, το Μάρτιο 2020 και το Νοέμβριο 2020 και για όσο αυτά βρίσκονταν σε ισχύ, ανέκοψαν την αυξητική πορεία της παραγωγής ασφαλιστρών του κλάδου Ζωής της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου το 2020, όπως αποτυπώνεται και στο παρακάτω διάγραμμα. Ωστόσο, η συνολική παραγωγή διαμορφώθηκε σε επίπεδα υψηλότερα από το προηγούμενο έτος κατά 6,9% και 7,2% αντίστοιχα (εξαιρουμένης της παραγωγής των εφάπαξ προϊόντων).

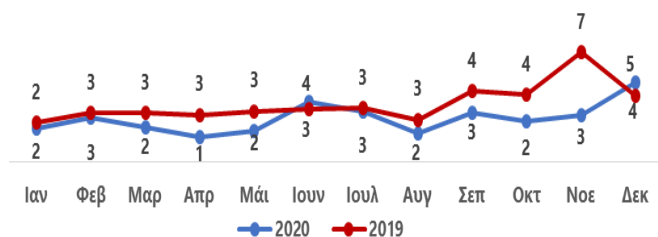
Για τα προϊόντα εφάπαξ ασφαλιστρου της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου, σημειώθηκε μείωση το 2020 κατά 48,1% και 47,3%, αντίστοιχα, σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Η εν λόγω μεταβολή θεωρείται αναμενόμενη, λόγω της απόφασης της Διοίκησης για σταδιακή μετάβαση σε προϊόντα Unit-Linked άνευ εγγυήσεων.

Στους κλάδους Γενικών ασφαλίσεων, της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου παρατηρήθηκε αύξηση της συνολικής παραγωγής κατά 4,3% και 3,3%, αντίστοιχα.

Εντούτοις, η Μητρική Εταιρία και ο Όμιλος αναγνωρίζουν τους κινδύνους που συνδέονται με την αναμενόμενη οικονομική ύφεση και αξιολογούν συνεχώς τις πιθανές επιπτώσεις στο επιχειρηματικό τους σχέδιο.

Νέα Παραγωγή

Η νέα παραγωγή των κλάδων Ζωής και Υγείας της Μητρικής Εταιρίας, εξαιρουμένης της παραγωγής των προϊόντων εφάπαξ ασφαλιστρού, μειώθηκε κατά την περίοδο του πρώτου κύματος της πανδημίας, με μερική ανάκαμψη έκτοτε, όπως φαίνεται και στο διάγραμμα που ακολουθεί.

Όσον αφορά τις εξαγορές συμβολαίων της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου, δεν παρατηρήθηκε αύξηση εντός του έτους λόγω Covid-19.

Οργανική κερδοφορία

Κατά το α' εξάμηνο 2020, η κερδοφορία της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου, επηρεάστηκε σημαντικά από α) τη μείωση της καμπύλης των επιτοκίων προεξόφλησης των ασφαλιστικών αποθεμάτων, η οποία επίδρασε αρνητικά στα ασφαλιστικά αποθέματα των παραδοσιακών προϊόντων ζωής, αλλά και β) από τις ζημιές αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων που συνδέονται με προϊόντα Unit-Linked με εγγύηση, οι οποίες επίδρασαν αρνητικά τα αποτελέσματα στο βαθμό που τα κεφάλαια των εν λόγω προϊόντων υπολείπονταν της εγγυημένης απόδοσης.

Κατά το β' εξάμηνο 2020, επήλθε σταθεροποίηση της καμπύλης επιτοκίων και βελτίωση των αποτιμήσεων των περιουσιακών στοιχείων που συνδέονται με Unit-Linked προϊόντα. Επιπλέον, υπήρξε θετική επίδραση στην κερδοφορία από τη μείωση του δείκτη ζημιών των κλάδων αυτοκινήτου και υγείας, λόγω των περιορισμών στην κυκλοφορία που επιβλήθηκαν ως μέτρο αντιμετώπισης της πανδημίας και λόγω των αυξημένων μέτρων υγιεινής και κοινωνικής αποστασιοποίησης που οδήγησαν σε μείωση άλλων λοιμωδών ασθενειών, αντίστοιχα. Οι παραπάνω θετικές επιπτώσεις στον κλάδο αυτοκινήτου αναμένεται να συνεχιστούν, στο βαθμό που οι περιορισμοί στην κυκλοφορία βρίσκονται σε ισχύ, ενώ η αυξημένη συνείδηση υγιεινής αναμένεται να διατηρηθεί μεσοπρόθεσμα, ωφελώντας έτσι τα αποτελέσματα της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου και στο προσεχές μέλλον.

Ως απόρροια των παραπάνω, τα αποτελέσματα προ φόρων της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε κέρδη €85,7 εκατ. και €87,9 εκατ. αντίστοιχα για το δωδεκάμηνο του 2020 σε σύγκριση με €81,7 εκατ. και €82,3 εκατ. για το δωδεκάμηνο του 2019.

- **Ασφαλιστικές Αποζημιώσεις**

Ασφαλίσεις Ζωής:

Δεν υπάρχουν προϊόντα που να προσφέρουν αποκλειστικά ασφαλιστική κάλυψη έναντι κινδύνου πανδημίας ή επιδημίας. Εντούτοις, τα ασφαλιστήρια συμβόλαια Ζωής της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου δεν προβλέπουν εξαίρεση κάλυψης έναντι των κινδύνων αυτών.

Ασφαλίσεις κατά ζημιών:

Στις ασφαλίσεις κατά ζημιών, τόσο η συνολική έκθεση σε κίνδυνο όσο και η ίδια κράτηση των ζημιών που έχουν αναγγελθεί μέχρι σήμερα και σχετίζονται με την πανδημία Covid-19, είναι αμελητέες.

- **Αξία επενδυτικού χαρτοφυλακίου**

Το ξέσπασμα της πανδημίας Covid-19 και η αυξημένη αβεβαιότητα που προκάλεσε, ώθησε τους επενδυτές να αναζητήσουν ασφαλές καταφύγιο σε ομόλογα υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης, με αποτέλεσμα την πτώση της καμπύλης επιτοκίων άνευ κινδύνου και την αύξηση του πιστωτικού περιθωρίου των κρατικών και εταιρικών ομολόγων με χαμηλότερη πιστοληπτική διαβάθμιση.

Οι διακυμάνσεις του πιστωτικού περιθωρίου των ελληνικών ομολόγων, τα οποία αποτελούν σημαντικό ποσοστό του συνολικού ομολογιακού χαρτοφυλακίου, συνοδεύτηκαν και από αντίστοιχες διακυμάνσεις του χαρτοφυλακίου μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων τόσο της Μητρικής Εταιρίας, όσο και του Ομίλου. Ωστόσο, η απόφαση της ΕΚΤ, στα μέσα

Μαρτίου 2020, να συμπεριλάβει τα ελληνικά ομόλογα στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης καθώς και η αισιοδοξία για την εξέλιξη της πανδημίας, ανέστρεψαν τις αρχικές ζημιές που εμφάνισε η Μητρική Εταιρία και ο Όμιλος στα χαρτοφυλάκια ομολόγων, μετοχών και αμοιβαίων κεφαλαίων.

Αποτέλεσμα των παραπάνω ήταν τα συνολικά κέρδη αποτίμησης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου, που δε συνδέονται με προϊόντα Unit-Linked, να ανέλθουν για τη χρήση 2020 σε €156 εκατ. και €158 εκ., αντίστοιχα. Συγκεκριμένα, τα κέρδη αποτίμησης από ομόλογα ανήλθαν σε €157 εκατ. για τη Μητρική Εταιρία και σε €159 εκατ. για τον Όμιλο, τα κέρδη από αμοιβαία κεφάλαια σε €4 εκατ. τόσο για τη Μητρική Εταιρία όσο και για τον Όμιλο, ενώ οι μετοχές εμφάνισαν αποτιμητικές ζημιές €5 εκατ. τόσο στη Μητρική Εταιρία όσο και στον Όμιλο. Τα κέρδη αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων που καλύπτουν προϊόντα Unit-Linked με εγγύηση κατά την ίδια περίοδο ανήλθαν σε €2 εκατ. τόσο για τη Μητρική Εταιρία όσο και για τον Όμιλο.

Η αξία του χαρτοφυλακίου χρηματοοικονομικών επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καλύπτουν προϊόντα Unit-Linked, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020 ανήλθε σε €3.710 εκατ. για τη Μητρική Εταιρία και σε €3.797 εκατ. για τον Όμιλο, έναντι €3.458 εκατ. και €3.534 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2019, αντίστοιχα.

- **Εποπτικά ίδια κεφάλαια και φερεγγυότητα**

Η κεφαλαιακή επάρκεια της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου κατά το α' τρίμηνο 2020 επηρεάστηκε πρωτίστως από τις ζημιές αποτίμησης του χαρτοφυλακίου επενδύσεων, η οποία προήλθε από την αύξηση των πιστωτικών περιθωρίων των κυβερνητικών εκδόσεων του ευρωπαϊκού νότου. Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε, η τάση αυτή αναστράφηκε, μέχρι το τέλος του έτους με θετική επίδραση στην κεφαλαιακή επάρκεια της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου καθώς τα αποτιμητικά κέρδη του χαρτοφυλακίου χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων παρουσίασαν τελικά αύξηση κατά €126 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2020 σε σχέση με την 31 Δεκεμβρίου 2019.

Τα παραπάνω αντισταθμίσθηκαν από την αύξηση των τεχνικών προβλέψεων λόγω της μείωσης της καμπύλης άνευ κινδύνου (μέσος όρος τριακονταετίας) κατά 48 μ.β. την 31 Δεκεμβρίου 2020 έναντι της 31 Δεκεμβρίου 2019, με αποτέλεσμα ο δείκτης κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020 να διαμορφωθεί σε επίπεδα κοντά σε εκείνα της 31 Δεκεμβρίου 2019, τόσο σε επίπεδο Εταιρίας, όσο και σε επίπεδο Ομίλου.

- **Ρευστότητα**

Η Μητρική Εταιρία και ο Όμιλος δεν αντιμετώπισαν πρόβλημα ρευστότητας το 2020. Οι μέσες ημερήσιες εισπράξεις ασφαλιστρών της Μητρικής Εταιρίας κατά την περίοδο Μαρτίου – Δεκεμβρίου 2020, παρουσίασαν αύξηση 6,1% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2019 (αύξηση 6,0% για τον Όμιλο), εξαιρουμένων των εισπράξεων από το προϊόν «Εφάπαξ ΕΘΝΙΚΗΣ+». Η δυνατότητα της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου να καταβάλλει αποζημιώσεις και να εξοφλεί βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις (π.χ. μισθοδοσία προσωπικού, προμηθευτές, φόροι κτλ.) δεν έχει επηρεαστεί από τον Covid-19.

Επιπλέον, η Μητρική Εταιρία και Όμιλος διατηρούν σημαντικό ποσό καταθέσεων και Έντοκων Γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου (εφεξής «ΕΓΕΔ»). Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020, το ταμείο και οι καταθέσεις ανήλθαν σε €51,7 εκατ. για τη Μητρική Εταιρία και €66,5 εκατ. για τον Όμιλο και τα ΕΓΕΔ σε €468 εκατ., τόσο για τη Μητρική Εταιρία όσο και για τον Όμιλο, σε σύνολο επενδυτικού χαρτοφυλακίου €3.710 εκατ. για τη Μητρική Εταιρία και €3.797 εκατ. για τον Όμιλο. Το παραπάνω ύψος ταμειακών διαθεσίμων και ΕΓΕΔ θεωρείται ως ικανό να απορροφήσει αυξημένες ανάγκες ρευστότητας, εφόσον αυτές δημιουργηθούν.

- **Διατήρηση Ικανότητας Λειτουργίας**

Η Μητρική Εταιρία και ο Όμιλος προσαρμόστηκαν άμεσα και αποτελεσματικά στα νέα δεδομένα και τις προκλήσεις που δημιούργησε η πανδημία του Covid-19. Πρωταρχικό μέλημα είναι η διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας του ανθρωπίνου δυναμικού και των συνεργατών του Ομίλου, καθώς και η πλήρης και άμεση κατά το δυνατόν κάλυψη του συνόλου των αναγκών των ασφαλισμένων του.

Στο πλαίσιο αυτό η Μητρική Εταιρία έθεσε σε λειτουργία επικαιροποιημένο Σχέδιο Επιχειρησιακής Συνέχειας (Business Continuity Plan – “BCP”), το οποίο ανταποκρίνεται στο σενάριο πανδημίας, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της πανδημίας Covid-19. Τα βασικά μέτρα που έχουν ληφθεί είναι τα ακόλουθα:

- Ελαχιστοποίηση φυσικής παρουσίας στις κτιριακές εγκαταστάσεις της Εταιρίας, μέσω της εφαρμογής ασφαλούς περιβάλλοντος τηλεργασίας, με χορήγηση φορητών υπολογιστών σε άνω του 70% του προσωπικού.
- Στοχευμένες τροποποιήσεις σε ροές εργασίας, ώστε να καταστεί αποτελεσματικότερη η επικοινωνία και η εξυπηρέτηση των ασφαλισμένων χωρίς φυσική παρουσία. Μεταξύ αυτών, αντικατάσταση φυσικής υπογραφής σε έντυπα, με τη χρήση ηλεκτρονικής Υπεύθυνης Δήλωσης μέσω της ενιαίας ψηφιακής πύλης του Δημοσίου “gov.gr”.
- Αποκέντρωση των υπηρεσιών τηλεφωνικού κέντρου, με αξιοποίηση των τριών ήδη διαθέσιμων προς χρήση εγκαταστάσεων και αποσυμφόρηση των θέσεων εργασίας.
- Περιορισμός της εξυπηρέτησης των συνεργατών μέσω τηλεφωνικού κέντρου και προώθησής τους στο κανάλι ηλεκτρονικής επικοινωνίας, ώστε να διατίθεται στους ασφαλισμένους ο μέγιστος δυνατός χρόνος εξυπηρέτησης των αυξημένων αναγκών επικοινωνίας τους.

Αντίστοιχα σχέδια τέθηκαν σε εφαρμογή και στις υπόλοιπες εταιρίες του Ομίλου.

Δεδομένου ότι το ανθρώπινο δυναμικό είναι το σημαντικότερο κεφάλαιο της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου, τέθηκαν σε εφαρμογή μία σειρά από δράσεις για την προστασία του όπως μέτρα ατομικής υγιεινής και μέσα ατομικής προστασίας, αποφυγή επαγγελματικών ταξιδιών και συγκεντρώσεων και προστασία των ευπαθών ομάδων.

4.10 Κλιματική αλλαγή

Οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή έχουν αναγνωριστεί ως απειλή για την κοινωνία, με δυνητικά δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομική σταθερότητα και την βιωσιμότητα των ασφαλιστικών εταιριών. Η κλιματική αλλαγή βρίσκεται σε εξέλιξη, επηρεάζοντας την οικονομία και θέτοντας σημαντικούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους. Οι επιπτώσεις των φυσικών καταστροφών, που σχετίζονται με τις καιρικές συνθήκες, έχουν επιδεινωθεί λόγω της κλιματικής αλλαγής προκαλώντας σημαντικές οικονομικές απώλειες σε παγκόσμιο επίπεδο. Η προσπάθεια μετάβασης σε ένα περιβάλλον χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για την προστασία του περιβάλλοντος και τον περιορισμό της ανόδου της θερμοκρασίας του πλανήτη δημιουργεί νέους κινδύνους και νέες ευκαιρίες για εταιρίες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή αποτελούνται τουλάχιστον από:

- τους φυσικούς κινδύνους, που προέρχονται από τις καιρικές συνθήκες και γεγονότα που σχετίζονται με το κλίμα, όπως η άνοδος της στάθμης της θάλασσας από το λιώσιμο των πάγων, και
- τους κινδύνους μετάβασης, που προέρχονται από την προσαρμογή της κοινωνίας σε οικονομίες χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου απώλειας της αξίας επενδύσεων.

Οι φυσικοί κίνδυνοι αποτελούνται από

- κινδύνους σφοδρούς, που σχετίζονται με μεμονωμένα γεγονότα (π.χ. τυφώνες, πυρκαγιές), και
- χρόνιους, που έχουν μακροπρόθεσμο χαρακτήρα (π.χ. καιρικές συνθήκες που επηρεάζουν τη διαθεσιμότητα νερού).

Οι κίνδυνοι μετάβασης προκύπτουν από τις προσπάθειες αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής που οδηγούν σε κινδύνους πολιτικούς, νομικούς, τεχνολογικούς, αγοράς και φήμης. Ένα σημαντικό κομμάτι των κινδύνων μετάβασης εντοπίζεται στον τομέα ενέργειας όπου ο κόσμος απομακρύνεται από ένα σύστημα που βασίζεται σε ορυκτά καύσιμα και κινείται προς ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Δεδομένου ότι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής είναι μακροχρόνιες και εξελίσσονται διαρκώς καθιστούν την ποσοτικοποίηση των κινδύνων αυτών δυσχερή.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 5: ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Ο Όμιλος παρουσιάζει πληροφορίες τους εξής τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας (πρωτογενούς πληροφόρησης), οι οποίοι προσδιορίστηκαν σύμφωνα με τον τρόπο που η Διοίκηση αντιλαμβάνεται και αξιολογεί την επιχειρηματική δραστηριότητα.

Ασφαλίσεις Ζωής: Αφορά κυρίως συμβόλαια Ζωής που παρέχονται από τον Όμιλο και περιλαμβάνουν ισόβια, μικτή, πρόσκαιρη ασφάλιση, πρόσκαιρη ασφάλιση με παροχή επιβίωσης, συνταξιοδοτικά, προϊόντα συνδεδεμένα με επενδύσεις (Unit Linked), συμπληρωματικές καλύψεις προσαρτημένες στα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής και επενδυτικά συμβόλαια.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζημιών – Κλάδος Αυτοκινήτων: Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που καλύπτουν τον κίνδυνο της αστικής ευθύνης αυτοκινήτων, χερσαίων οχημάτων, νομικής προστασίας και οδικής βοήθειας.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζημιών – Κλάδος Πυρός: Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που καλύπτουν τον κίνδυνο της πυρκαγιάς, σεισμού, κλοπής και απώλειας κερδών.

Ασφαλιστήρια Συμβόλαια Ζημιών – Λοιποί Κλάδοι: Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συμβόλαια που καλύπτουν τον κίνδυνο, μεταφορών, γενικής αστικής ευθύνης, πιστώσεων, εγγυήσεων, βοήθειας, σκαφών, πληρωμάτων και λοιπά.

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στις αγορές της Ελλάδας, της Ρουμανίας και της Κύπρου.

Κανένα από τα ασφαλιζόμενα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (είτε σε ατομικό επίπεδο είτε σε επίπεδο ομίλου εταιριών) δεν συμβάλλει με ποσοστό άνω του 10% στα συνολικά εγγεγραμμένα ασφάλιστρα της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου.

Οι πληροφορίες όπως παρουσιάστηκαν ανά τομέα δραστηριότητας στην προηγούμενη χρήση έχουν αναμορφωθεί για σκοπούς συγκρισιμότητας.

ΟΜΙΛΟΣ	Σημ.	31/12/2020				ΣΥΝΟΛΟ
		ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΚΛΑΔΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	ΚΛΑΔΟΣ ΠΥΡΟΣ	ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	
		(Ποσά σε χιλιάδες €)				
Δεδοουλευμένα (μικτά) ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	6	324.862	84.505	78.433	37.018	524.818
Μείον: Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα	7	(5.582)	(7.376)	(40.448)	(16.337)	(69.743)
Καθαρά δεδοουλευμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα		319.280	77.129	37.985	20.681	455.075
Έσοδα επενδύσεων	8,9,10	90.635	8.351	1.084	1.024	101.094
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	11	(9.093)	(740)	(413)	(181)	(10.427)
Συνολικά έσοδα επενδύσεων		81.542	7.611	671	843	90.667
Λοιπά έσοδα	12	5.685	653	280	313	6.931
		406.507	85.393	38.936	21.837	552.673
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων	13	(294.949)	(26.032)	(1.412)	(10.424)	(332.817)
Δεδοουλευμένες προμήθειες παραγωγής	14	(56.152)	(12.641)	(1.748)	(3.536)	(74.077)
Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων	15	45.148	-	-	-	45.148
Λειτουργικά έξοδα		(54.404)	(24.315)	(14.187)	(10.130)	(103.036)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων		46.150	22.405	21.589	(2.253)	87.891
Υποχρεώσεις από ασφαλιστήρια και επενδυτικά συμβόλαια						
Μαθηματικά αποθέματα και τεχνικές προβλέψεις	36	1.122.191	290.389	55.077	68.361	1.536.019
Υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια	37	1.229.424	-	-	-	1.229.424
Σύνολο		2.351.615	290.389	55.077	68.361	2.765.443

ΟΜΙΛΟΣ						
31/12/2019						
	Σημ.	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΚΛΑΔΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	ΚΛΑΔΟΣ ΠΥΡΟΣ	ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>						
Δεδουλευμένα (μικτά) ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	6	307.442	84.005	74.398	35.264	501.109
Μείον: Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα	7	(6.405)	(5.489)	(37.520)	(12.352)	(61.766)
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα		301.037	78.516	36.878	22.912	439.343
Έσοδα επενδύσεων	8,9,10	175.379	13.093	1.965	1.671	192.108
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	11	(1.039)	-	-	-	(1.039)
Συνολικά έσοδα επενδύσεων		174.340	13.093	1.965	1.671	191.069
Λοιπά έσοδα	12	5.003	360	112	121	5.596
		480.380	91.969	38.955	24.704	636.008
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων	13	(321.285)	(42.240)	(5.942)	(11.461)	(380.928)
Δεδουλευμένες προμήθειες παραγωγής	14	(53.910)	(12.776)	(2.993)	(3.241)	(72.920)
Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων	15	25.815	-	-	-	25.815
Λειτουργικά έξοδα		(54.131)	(27.707)	(14.968)	(13.752)	(110.558)
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων και κόστους προγράμματος οικιοθελούς αποχώρησης		76.869	9.246	15.052	(3.750)	97.417
Κόστος προγράμματος οικιοθελούς αποχώρησης προσωπικού						(15.073)
Κέρδη προ φόρων						82.344
Υποχρεώσεις από ασφαλιστήρια και επενδυτικά συμβόλαια						
Μαθηματικά αποθέματα και τεχνικές προβλέψεις	36	1.176.523	303.860	60.196	64.171	1.604.750
Υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια	37	1.087.107	-	-	-	1.087.107
Σύνολο		2.263.630	303.860	60.196	64.171	2.691.857

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ						
31/12/2020						
	Σημ.	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΚΛΑΔΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	ΚΛΑΔΟΣ ΠΥΡΟΣ	ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>						
Δεδουλευμένα (μικτά) ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	6	310.341	74.366	72.673	26.073	483.453
Μείον: Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα	7	(3.876)	(5.133)	(36.759)	(15.640)	(61.408)
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα		306.465	69.233	35.914	10.433	422.045
Έσοδα επενδύσεων	8,9,10	86.549	7.937	787	718	95.991
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	11	(9.093)	(740)	(413)	(181)	(10.427)
Συνολικά έσοδα επενδύσεων		77.456	7.197	374	537	85.564
Λοιπά έσοδα	12	5.646	393	68	116	6.223
		389.567	76.823	36.356	11.086	513.832
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων	13	(289.973)	(21.482)	(1.142)	(5.866)	(318.463)
Δεδουλευμένες προμήθειες παραγωγής	14	(54.526)	(11.181)	(2.010)	(1.432)	(69.149)
Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων	15	52.238	-	-	-	52.238
Λειτουργικά έξοδα		(51.657)	(21.085)	(12.098)	(7.885)	(92.725)
Κέρδη προ φόρων		45.649	23.075	21.106	(4.097)	85.733
Υποχρεώσεις από ασφαλιστήρια και επενδυτικά συμβόλαια						
Μαθηματικά αποθέματα και τεχνικές προβλέψεις	36	1.067.244	276.355	49.451	60.634	1.453.685
Υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια	37	1.229.424	-	-	-	1.229.424
Σύνολο		2.296.668	276.355	49.451	60.634	2.683.109

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ						
31/12/2019						
	Σημ.	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΚΛΑΔΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	ΚΛΑΔΟΣ ΠΥΡΟΣ	ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>						
Δεδοουλευμένα (μικτά) ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	6	294.831	74.195	68.806	23.380	461.212
Μείον: Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα	7	(4.883)	(3.402)	(33.898)	(11.377)	(53.560)
Καθαρά δεδοουλευμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα		289.948	70.793	34.908	12.003	407.652
Έσοδα επενδύσεων	8,9,10	168.936	12.539	1.590	1.168	184.233
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	11	(1.039)	-	-	-	(1.039)
Συνολικά έσοδα επενδύσεων		167.897	12.539	1.590	1.168	183.194
Λοιπά έσοδα	12	4.939	126	18	20	5.103
		462.784	83.458	36.516	13.191	595.949
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων	13	(316.511)	(36.247)	(5.568)	(4.668)	(362.994)
Δεδοουλευμένες προμήθειες παραγωγής	14	(52.846)	(11.355)	(3.338)	(1.201)	(68.740)
Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων	15	33.818	-	-	-	33.818
Λειτουργικά έξοδα		(51.760)	(24.127)	(13.668)	(11.711)	(101.266)
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων και κόστους προγράμματος οκιοθελούς αποχώρησης		75.485	11.729	13.942	(4.389)	96.767
Κόστος προγράμματος οικιοθελούς αποχώρησης προσωπικού						(15.073)
Κέρδη προ φόρων						81.694
Υποχρεώσεις από ασφαλιστήρια και επενδυτικά συμβόλαια						
Μαθηματικά αποθέματα και τεχνικές προβλέψεις	36	1.128.563	290.159	54.564	55.185	1.528.471
Υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια	37	1.087.107	-	-	-	1.087.107
Σύνολο		2.215.670	290.159	54.564	55.185	2.615.578

Οι ζημιές απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αφορούν κυρίως σε μετοχικούς τίτλους και μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων που κατέχονται από την Μητρική Εταιρία, των οποίων η μείωση της εύλογης αξίας είναι σημαντική ή παρατεταμένη.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 6: ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ (ΜΙΚΤΑ) ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΣΟΔΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	325.558	309.692	311.067	297.067
Μεταβολή αποθέματος μη δεδοουλευμένων ασφαλίσεων	(696)	(2.250)	(726)	(2.236)
Δεδοουλευμένα Ασφάλιστρα Ζωής	324.862	307.442	310.341	294.831
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	84.519	84.738	74.058	74.512
Μεταβολή αποθέματος μη δεδοουλευμένων ασφαλίσεων	(14)	(733)	308	(317)
Δεδοουλευμένα Ασφάλιστρα Τομέας Αυτοκινήτων	84.505	84.005	74.366	74.195
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	79.012	75.277	73.228	69.491
Μεταβολή αποθέματος μη δεδοουλευμένων ασφαλίσεων	(579)	(879)	(555)	(685)
Δεδοουλευμένα Ασφάλιστρα Πυρός	78.433	74.398	72.673	68.806
Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	38.899	35.884	27.925	24.030
Μεταβολή αποθέματος μη δεδοουλευμένων ασφαλίσεων	(1.881)	(620)	(1.852)	(650)
Δεδοουλευμένα Ασφάλιστρα Λοιπών Κλάδων Ζημιών	37.018	35.264	26.073	23.380
Σύνολο Δεδοουλευμένων (Μικτών) Ασφαλίσεων και συναφών εσόδων	524.818	501.109	483.453	461.212

Στα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα της χρήσης 2020 του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας, περιλαμβάνονται και ασφάλιστρα από αναληφθείσες αντασφαλίσεις ποσού €51 χιλ. και €140 χιλ. αντίστοιχα. Τα αντίστοιχα ποσά για την χρήση 2019, ήταν €68 χιλ. και €170 χιλ. αντίστοιχα.

Στα δεδουλευμένα ασφάλιστρα ζωής του παραπάνω πίνακα δεν περιλαμβάνονται τα ασφάλιστρα που αφορούν στην παραγωγή επενδυτικών συμβολαίων ποσού (€160.759) χιλ. για τη χρήση 2020 και ποσού (€264.633) χιλ. για τη χρήση, τα οποία περιλαμβάνονται στους τόκους, μερίσματα και λοιπά έσοδα επενδύσεων (βλ. σημείωση 8).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 7: ΕΚΧΩΡΗΘΕΝΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα σε αντασφαλιστές	(6.330)	(6.068)	(4.646)	(4.553)
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων	748	(337)	770	(330)
Εκχωρηθέντα Ασφάλιστρα Ζωής	(5.582)	(6.405)	(3.876)	(4.883)
Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα σε αντασφαλιστές	(7.503)	(5.766)	(5.184)	(3.583)
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων	127	277	51	181
Εκχωρηθέντα Ασφάλιστρα Αυτοκινήτων	(7.376)	(5.489)	(5.133)	(3.402)
Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα σε αντασφαλιστές	(41.487)	(38.193)	(37.765)	(34.464)
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων	1.039	673	1.006	566
Εκχωρηθέντα Ασφάλιστρα Πυρός	(40.448)	(37.520)	(36.759)	(33.898)
Εκχωρηθέντα ασφάλιστρα σε αντασφαλιστές	(15.523)	(13.103)	(14.809)	(12.161)
Μεταβολή αποθέματος μη δεδουλευμένων ασφαλίσεων	(814)	751	(831)	784
Εκχωρηθέντα Ασφάλιστρα Λοιπών Κλάδων Ζημιών	(16.337)	(12.352)	(15.640)	(11.377)
Σύνολο Εκχωρηθέντων Ασφαλίσεων	(69.743)	(61.766)	(61.408)	(53.560)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 8: ΤΟΚΟΙ, ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο				
Μερίσματα	29	38	-	-
Τόκοι Χρεογράφων	420	314	-	-
	449	352	-	-
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση αξιογράφων				
Μερίσματα	4.150	871	4.150	871
Τόκοι Χρεογράφων	44.357	42.596	44.018	42.336
	48.507	43.467	48.168	43.207
Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων ως τη λήξη αξιογράφων				
Τόκοι Χρεογράφων	-	5.691	-	5.691
	-	5.691	-	5.691
Χαρτοφυλάκιο κατατασσόμενων ως δάνεια και απαιτήσεις				
Τόκοι Χρεογράφων	2.573	3.782	2.573	3.782
	2.573	3.782	2.573	3.782
Λοιπές επενδύσεις				
Έσοδα από ενοίκια	3.891	4.218	3.877	4.210
Τόκοι καταθέσεων και λοιποί πιστωτικοί τόκοι	1.114	3.213	1.054	2.995
Μερίσματα	-	23	-	23
	5.005	7.454	4.931	7.228
Απόδοση προς κατόχους επενδυτικών συμβολαίων	(13.943)	(10.812)	(13.943)	(10.812)
Σύνολο τόκων, μερισμάτων και λοιπών εσόδων επενδύσεων	42.591	49.934	41.729	49.096

Η απόδοση προς κατόχους επενδυτικών συμβολαίων αφορά στα προϊόντα DAF, στο κλειστό χαρτοφυλάκιο Εθνική Εφάπαξ unit-linked, καθώς και σε συμβόλαια επιβίωσης που δεν έχουν συμπληρωματική κάλυψη.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 9: ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Χαρτοφυλάκιο Διαθεσίμων προς Πώληση Αξιογράφων				
Μετοχών	2.014	4.004	2.014	4.004
Ομολόγων	23.690	71.646	23.690	71.646
Αμοιβαίων Κεφαλαίων	14.260	11.659	14.260	11.659
Υποσύνολο	39.964	87.309	39.964	87.309
Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων ως τη λήξη αξιογράφων				
Ομολόγων	-	3.642	-	3.642
Υποσύνολο	-	3.642	-	3.642
Χαρτοφυλάκιο Δανείων και Απαιτήσεων				
Ομολόγων	-	394	-	394
Υποσύνολο	-	394	-	394
Σύνολο Κερδών από Πώληση Επενδύσεων	39.964	91.345	39.964	91.345

Εντός της χρήσης του 2020 η Εταιρία πραγματοποίησε κέρδη ύψους €39.964 χιλ. κυρίως από πωλήσεις ομολόγων εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου και δευτερευόντως από πωλήσεις κρατικών ομολόγων της Αλλοδαπής και μεριδιων Αμοιβαίων Κεφαλαίων και Μετοχών (βλ. Σημ. 26).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 10: ΚΕΡΔΗ/(ΖΗΜΙΕΣ) ΑΠΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Εμπορικό Χαρτοφυλάκιο				
Μετοχών	(13)	(1)	-	-
Ομολόγων	1.688	1.992	-	-
Παραγώγων	191	24	191	24
Υποσύνολο	1.866	2.015	191	24
Λοιπές επενδύσεις				
Αμοιβαία Κεφάλαια	107	394	-	-
Διαφορές αποτίμησης Unit-Linked	16.566	48.420	14.107	43.768
Υποσύνολο	16.673	48.814	14.107	43.768
Σύνολο Κερδών από αποτίμηση επενδύσεων	18.539	50.829	14.298	43.792

Οι αποτιμήσεις των επενδύσεων που συνδέονται με προϊόντα Unit-Linked, αν και μειωμένες το 2020 σε σχέση με το 2019 λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας του Covid-19, παρέμειναν θετικές.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 11: ΑΠΟΜΕΙΩΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Η ζημιά από απομείωση της αξίας ομολόγων, μετοχικών τίτλων και αμοιβαίων κεφαλαίων, που είναι τοποθετημένα στο χαρτοφυλάκιο Διαθεσίμων προς Πώληση, στον Όμιλο και τη Μητρική Εταιρία αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	(Ποσά σε χιλιάδες €)		(Ποσά σε χιλιάδες €)	
Προβλέψεις απομείωσης χρεογράφων				
Ομόλογα	(1.427)	-	(1.427)	-
Μετοχικοί Τίτλοι	(6.655)	(1.039)	(6.655)	(1.039)
Αμοιβαία Κεφάλαια	(2.345)	-	(2.345)	-
Συνολική ζημιά απομείωσης επενδύσεων	(10.427)	(1.039)	(10.427)	(1.039)

Οι αυξημένες απομειώσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων οφείλονται κυρίως στις αποτιμητικές ζημιές τους κατά το α' τρίμηνο του 2020, ως αποτέλεσμα της πανδημίας του Covid-19.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 12: ΛΟΙΠΑ ΕΣΟΔΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Έσοδα από συναλλαγματικές διαφορές	251	247	70	6
Έσοδα διαχείρισης και ρήτρες συμβολαίων Unit-Linked	3.842	4.847	3.842	4.847
Δικαιώματα από ασφαλ/κές εξυπηρετήσεις τρίτων	24	26	24	26
Κέρδη από πώληση περιουσιακών στοιχείων	1.510	9	1.503	9
Λουτά	1.304	467	784	215
Σύνολο λοιπών εσόδων	6.931	5.596	6.223	5.103

Την 18η Ιουνίου 2020 η Μητρική πώλησε το ακίνητο επί της οδού Σταδίου 7, Αθήνα έναντι του τιμήματος €170 χιλ. Το κέρδος από την πώληση ανήλθε στο ποσό των €42 χιλ. και περιλαμβάνεται στο κονδύλι "Κέρδη από πώληση περιουσιακών στοιχείων" (βλέπε σημείωση 20).

Την 23η Δεκεμβρίου 2020 η Μητρική πώλησε το ακίνητο επί της οδού Αμαλίας 40, Αθήνα έναντι του τιμήματος €5.599 χιλ. Το κέρδος από την πώληση ανήλθε στο ποσό των €1.461 χιλ. και περιλαμβάνεται στο κονδύλι "Κέρδη από πώληση περιουσιακών στοιχείων" (βλέπε σημείωση 20).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 13: ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ

ΟΜΙΛΟΣ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ			ΑΝΑΛΟΓΙΑ		
	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΟΜΙΛΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΟΜΙΛΟΥ
	31/12/2020			31/12/2019		
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			(Ποσά σε χιλιάδες €)		
Ασφάλειες Ζωής	(299.094)	1.356	(297.738)	(321.193)	1.041	(320.152)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Αυτοκινήτων	(40.339)	1.275	(39.064)	(45.798)	1.242	(44.556)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Πυρός	(10.841)	7.300	(3.541)	(11.917)	6.971	(4.946)
Ασφάλειες Ζημιών - Λοιποί Τομείς	(11.460)	3.491	(7.969)	(13.563)	5.353	(8.210)
Πληρωθείσες αποζημιώσεις	(361.734)	13.422	(348.312)	(392.471)	14.607	(377.864)
Ασφάλειες Ζωής	4.304	(1.515)	2.789	(411)	(722)	(1.133)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Αυτοκινήτων	13.241	(209)	13.032	1.336	980	2.316
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Πυρός	3.707	(1.578)	2.129	787	(1.783)	(996)
Ασφάλειες Ζημιών - Λοιποί Τομείς	4.270	(6.725)	(2.455)	3.328	(6.579)	(3.251)
Μεταβολή εκκρεμών αποζημιώσεων	25.522	(10.027)	15.495	5.040	(8.104)	(3.064)
Σύνολο αποζημιώσεων ασφαλισμένων	(336.212)	3.395	(332.817)	(387.431)	6.503	(380.928)

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ			ΑΝΑΛΟΓΙΑ		
	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΕΤΑΙΡΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΕΤΑΙΡΙΑΣ
	31/12/2020			31/12/2019		
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			(Ποσά σε χιλιάδες €)		
Ασφάλειες Ζωής	(292.927)	225	(292.702)	(316.120)	702	(315.418)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Αυτοκινήτων	(34.411)	(29)	(34.440)	(39.299)	(129)	(39.428)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Πυρός	(10.068)	6.708	(3.360)	(10.966)	6.422	(4.544)
Ασφάλειες Ζημιών - Λοιποί Τομείς	(5.622)	3.345	(2.277)	(7.121)	5.170	(1.951)
Πληρωθείσες αποζημιώσεις	(343.028)	10.249	(332.779)	(373.506)	12.165	(361.341)
Ασφάλειες Ζωής	3.228	(499)	2.729	(594)	(499)	(1.093)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Αυτοκινήτων	13.325	(367)	12.958	3.548	(367)	3.181
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Πυρός	3.758	(1.540)	2.218	516	(1.540)	(1.024)
Ασφάλειες Ζημιών - Λοιποί Τομείς	3.003	(6.592)	(3.589)	3.875	(6.592)	(2.717)
Μεταβολή εκκρεμών αποζημιώσεων	23.314	(8.998)	14.316	7.345	(8.998)	(1.653)
Σύνολο αποζημιώσεων ασφαλισμένων	(319.714)	1.251	(318.463)	(366.161)	3.167	(362.994)

Η μείωση των πληρωθεισών αποζημιώσεων Ζωής οφείλεται κυρίως στη μείωση των εξαγορών του χαρτοφυλακίου συμβολαίων όπου οι ασφαλισμένοι φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο, ενώ η μείωση των πληρωθεισών αποζημιώσεων αυτοκινήτων οφείλεται κυρίως στην πτώση του δείκτη ζημιών, λόγω των περιορισμών στην κυκλοφορία που επιβλήθηκαν ως μέτρο αντιμετώπισης της πανδημίας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 14: ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΟΜΙΛΟΣ	ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ			ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ		
	ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
	ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ			ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		
	31/12/2020			31/12/2019		
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			(Ποσά σε χιλιάδες €)		
Ασφάλειες Ζωής	(58.181)	2.029	(56.152)	(56.637)	2.727	(53.910)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Αυτοκινήτων	(12.810)	169	(12.641)	(12.879)	103	(12.776)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Πυρός	(11.813)	10.065	(1.748)	(12.098)	9.105	(2.993)
Ασφάλειες Ζημιών - Λοιποί Τομείς	(5.201)	1.665	(3.536)	(5.464)	2.223	(3.241)
Σύνολο δεδουλευμένων προμηθειών παραγωγής	(88.005)	13.928	(74.077)	(87.078)	14.158	(72.920)

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΕΣ			ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ		
	ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
	ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ			ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ		
	31/12/2020			31/12/2019		
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			(Ποσά σε χιλιάδες €)		
Ασφάλειες Ζωής	(55.752)	1.226	(54.526)	(54.578)	1.732	(52.846)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Αυτοκινήτων	(11.181)	-	(11.181)	(11.355)	-	(11.355)
Ασφάλειες Ζημιών - Τομέας Πυρός	(10.713)	8.703	(2.010)	(11.153)	7.815	(3.338)
Ασφάλειες Ζημιών - Λοιποί Τομείς	(2.850)	1.418	(1.432)	(3.030)	1.829	(1.201)
Σύνολο δεδουλευμένων προμηθειών παραγωγής	(80.496)	11.347	(69.149)	(80.116)	11.376	(68.740)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 15: ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

ΟΜΙΛΟΣ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ			ΑΝΑΛΟΓΙΑ		
	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΟΜΙΛΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΟΜΙΛΟΥ
	31/12/2020			31/12/2019		
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			(Ποσά σε χιλιάδες €)		
Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων	44.150	998	45.148	24.203	1.612	25.815
Σύνολο	44.150	998	45.148	24.203	1.612	25.815

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΑΝΑΛΟΓΙΑ			ΑΝΑΛΟΓΙΑ		
	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΕΤΑΙΡΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΩΝ	ΕΤΑΙΡΙΑΣ
	31/12/2020			31/12/2019		
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			(Ποσά σε χιλιάδες €)		
Μεταβολή μαθηματικών αποθεμάτων	52.249	(11)	52.238	33.816	2	33.818
Σύνολο	52.249	(11)	52.238	33.816	2	33.818

Η μείωση των μαθηματικών αποθεμάτων οφείλεται κυρίως στη μείωση του κλειστού χαρτοφυλακίου των συμβολαίων Unit-Linked της Μητρικής λόγω λήξεων και εξαγορών. Τα εν λόγω συμβόλαια δε διατίθενται πλέον προς πώληση.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 16: ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	(50.012)	(67.653)	(43.455)	(61.216)
Αμοιβές τρίτων	(13.836)	(15.738)	(13.199)	(15.160)
Έξοδα προβολής και διαφήμισης	(2.752)	(3.401)	(2.598)	(3.219)
Φόροι / τέλη	(1.821)	(1.846)	(1.650)	(1.676)
Αποσβέσεις & απομειώσεις περ. στοιχείων	(9.359)	(3.175)	(8.515)	(2.359)
Τηλεπικοινωνίες-Ταχυδρομικά	(5.493)	(6.800)	(5.363)	(6.683)
Ενοίκια	(315)	(736)	(306)	(871)
Έξοδα μεταφορών και ταξιδιών	(448)	(1.124)	(353)	(986)
Έντυπα και γραφική ύλη	(499)	(440)	(380)	(348)
Επισκευές και συντηρήσεις	(2.322)	(2.379)	(2.083)	(2.177)
Ασφάλιστρα	(478)	(465)	(434)	(419)
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων	(689)	(6.116)	(719)	(6.244)
Πρόβλεψη υποχρεώσεων έναντι τρίτων	(604)	112	(191)	152
Αξία χορηγούμενων συμβολαίων	(3.812)	(6.988)	(3.812)	(6.988)
Λοιπά	(5.458)	(3.353)	(4.754)	(2.798)
Σύνολο εξόδων διοίκησης και διάθεσης	(97.898)	(120.102)	(87.812)	(110.992)

Το κονδύλι «Αμοιβές και έξοδα προσωπικού» αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Μισθοδοσία και ημερομίσθια	(35.146)	(49.015)	(29.357)	(43.326)
Υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	(10.390)	(10.849)	(9.960)	(10.424)
Έξοδα προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	(1.967)	(5.351)	(1.967)	(5.351)
Ασφάλιστρα ζωής ομαδικών προγραμμάτων προσωπικού	(2.509)	(2.438)	(2.171)	(2.115)
Σύνολο αμοιβών και εξόδων προσωπικού	(50.012)	(67.653)	(43.455)	(61.216)

Στο κονδύλι «Ασφάλιστρα ζωής ομαδικών προγραμμάτων προσωπικού» περιλαμβάνονται εισφορές της Μητρικής Εταιρίας ύψους €749 χιλ. για το 2020 (€726 χιλ. για το 2019), που αφορούν στο ομαδικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο καθορισμένης εισφοράς του υπαλληλικού της προσωπικού.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης 2020 ο Όμιλος απασχόλησε κατά μέσο όρο 901 εργαζόμενους και η Μητρική Εταιρία 673 εργαζόμενους (2019: 918 εργαζόμενους ο Όμιλος και 700 εργαζόμενους η Μητρική Εταιρία).

Εντός της χρήσης του 2019, η Μητρική Εταιρία πραγματοποίησε και ολοκλήρωσε με επιτυχία πρόγραμμα οικειοθελούς αποχώρησης του προσωπικού της, στο οποίο συμμετείχαν 117 εργαζόμενοι, με συνολικό κόστος €15,1 εκ. (€12,7 εκ. αποζημίωση προσωπικού και €2,4 εκ. επιπλέον κόστος προγράμματος DAF).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 17: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Τόκοι δανείου μειωμένης εξασφάλισης	(3.914)	(3.916)	(3.914)	(3.916)
Τόκοι αντασφαλιστών	(502)	(742)	(502)	(742)
Λοιπά έξοδα	(626)	(766)	(428)	(645)
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	(5.042)	(5.424)	(4.844)	(5.303)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 18: ΦΟΡΟΙ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Φόρος εισοδήματος	(15.953)	(2.247)	(15.331)	(2.247)
Φόροι προηγούμενων χρήσεων	1.634	(1.286)	1.634	(1.112)
Αναβαλλόμενος φόρος	(5.152)	(20.951)	(5.337)	(21.125)
Σύνολο φόρων	(19.471)	(24.484)	(19.034)	(24.484)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	ΟΜΙΛΟΣ	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Κέρδη προ φόρων	87.891	82.344	85.733	81.694
Φόρος με βάση τον εφαρμοστέο φορολογικό συντελεστή	(21.094)	(19.763)	(20.576)	(19.607)
Επίπτωση από την αλλαγή του φορολογικού συντελεστή στην Ελλάδα	-	(6.294)	-	(6.294)
Επίπτωση από την εφαρμογή διαφορετικών φορολογικών συντελεστών σε άλλες χώρες	(349)	(76)	-	-
Έσοδα απαλλασσόμενα της φορολογίας	1.968	2.595	1.968	2.595
Μη φορολογικά εκπιπτόμενες δαπάνες	(2.058)	(40)	(2.058)	(40)
Φόρος εισοδήματος προηγούμενων χρήσεων	1.634	(1.112)	1.634	(1.112)
Λοιπές διαφορές	428	206	(2)	(26)
Φόρος με βάση τον πραγματικό φορολογικό συντελεστή	(19.471)	(24.484)	(19.034)	(24.484)
Εφαρμοστέος φορολογικός συντελεστής	24%	24%	24%	24%
Πραγματικός φορολογικός συντελεστής	22%	30%	22%	30%

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος της Μητρικής Εταιρίας για τη χρήση 2020 ανέρχεται σε 24%.

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις ανά εταιρία του Ομίλου παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

ΕΤΑΙΡΙΑ	ΧΩΡΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΝΕΛΕΓΚΤΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΗΣΕΙΣ
«Η ΕΘΝΙΚΗ» Α.Ε.Ε.Γ.Α.	ΕΛΛΑΔΑ	2015 - 2020
ΕΘΝΙΚΗ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ	ΚΥΠΡΟΣ	2012 - 2020
ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ	ΚΥΠΡΟΣ	2012 - 2020
NATIONAL INSURANCE AGENTS & CONSULTANTS LTD	ΚΥΠΡΟΣ	2008 - 2020
SOCIETATE COMERCIALA GARANTA ASIGURARI S.A.	ΡΟΥΜΑΝΙΑ	2003 - 2020

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 19: ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΛΟΙΠΑ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ

ΟΜΙΛΟΣ	31/12/2020			31/12/2019		
	Μικτά	Φόρος	Καθαρά	Μικτά	Φόρος	Καθαρά
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>					
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	126.443	(28.499)	97.944	261.569	(56.341)	205.228
Υποχρεώσεις από προγράμματα καθορισμένων παροχών	(3.624)	870	(2.754)	(5.064)	1.150	(3.914)
Συναλλαγματικές διαφορές	24	-	24	(392)	-	(392)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης	122.843	(27.629)	95.214	256.113	(55.191)	200.922

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	31/12/2020			31/12/2019		
	Μικτά	Φόρος	Καθαρά	Μικτά	Φόρος	Καθαρά
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>					
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση	126.056	(28.439)	97.617	261.285	(56.295)	204.990
Υποχρεώσεις από προγράμματα καθορισμένων παροχών	(3.624)	870	(2.754)	(5.064)	1.150	(3.914)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα χρήσης	122.432	(27.569)	94.863	256.221	(55.145)	201.076

Στο κονδύλι «Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας της χρήσης 2020, δεν περιλαμβάνεται ποσό ύψους €10.427 χιλ. (2019: €1.039χιλ.), που αφορά σε απομείωση αξίας αξιόγραφων διαθεσίμων προς πώληση (μετοχές, αμοιβαία κεφάλαια και ομόλογα), τα οποία έχουν χρεωθεί στα αποτελέσματα της αντίστοιχης χρήσης (βλ. Σημείωση 11).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 20: ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ / ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΟΡΙΖΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ
ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΟΜΙΛΟΣ	Γήπεδα και Οικόπεδα	Κτίρια	Μισθώσεις με δικαίωμα χρήσης	Μεταφορικά μέσα και εξοπλισμός	Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	Ακίνητοποιήσεις υπό κατασκευή	Σύνολο
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>						
Αξία κτήσης							
Υπόλοιπο 1/1/2019	60.003	96.268	3.196	27.534	1.748	1.706	190.455
Προσθήκες	-	787	96	868	78	741	2.570
Μεταφορές	(2.965)	4.071	-	-	-	-	1.106
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	(38)	-	(113)	-	-	(151)
Υπόλοιπο 31/12/2019	57.038	101.088	3.292	28.289	1.826	2.447	193.980
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις							
Υπόλοιπο 1/1/2019	(876)	(40.577)	-	(26.263)	(1.507)	-	(69.222)
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	1	-	96	-	-	97
Αποσβέσεις μεταφορών	161	315	-	-	-	-	476
Αποσβέσεις περιόδου	-	(2.283)	(999)	(463)	(94)	-	(3.839)
Απομειώσεις	(499)	356	-	-	-	-	(143)
Υπόλοιπο 31/12/2019	(1.214)	(42.188)	(999)	(26.630)	(1.601)	-	(72.632)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2019	55.824	58.900	2.293	1.659	225	2.447	121.348
Αξία κτήσης							
Υπόλοιπο 1/1/2020	57.038	101.088	3.292	28.289	1.826	2.447	193.980
Προσθήκες	-	322	923	1.828	22	198	3.293
Μεταφορές	25	214	-	-	-	(20)	219
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	-	(186)	(25)	(192)	-	(403)
Υπόλοιπο 31/12/2020	57.063	101.624	4.029	30.092	1.656	2.625	197.089
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις							
Υπόλοιπο 1/1/2020	(1.214)	(42.188)	(999)	(26.630)	(1.601)	-	(72.631)
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	-	251	20	154	-	425
Αποσβέσεις μεταφορών	-	(71)	-	-	-	-	(71)
Αποσβέσεις περιόδου	-	(2.487)	(1.137)	(793)	(72)	-	(4.489)
Απομειώσεις	356	383	-	-	-	-	739
Υπόλοιπο 31/12/2020	(858)	(44.363)	(1.885)	(27.403)	(1.519)	-	(76.028)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2020	56.205	57.261	2.144	2.689	137	2.625	121.061

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Γήπεδα και οικόπεδα	Κτίρια	Μισθώσεις με δικαίωμα χρήσης	Μεταφορικά μέσα και εξοπλισμός	Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	Ακίνητοποιήσεις υπό κατασκευή	Σύνολο
	(Ποσά σε χιλιάδες €)						
Αξία κτήσης							
Υπόλοιπο 1/1/2019	59.093	90.007	1.916	24.525	1.617	1.706	178.864
Προσθήκες	-	675	96	775	48	741	2.335
Μεταφορές	(2.965)	4.071	-	-	-	-	1.106
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	(38)	-	(71)	-	-	(109)
Υπόλοιπο 31/12/2019	56.128	94.715	2.012	25.229	1.665	2.447	182.196
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις							
Υπόλοιπο 1/1/2019	(811)	(38.576)	-	(23.728)	(1.450)	-	(64.565)
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	-	-	54	-	-	54
Αποσβέσεις μεταφορών	162	315	-	-	-	-	477
Αποσβέσεις περιόδου	-	(2.120)	(604)	(344)	(80)	-	(3.148)
Απομειώσεις	(499)	356	-	-	-	-	(143)
Υπόλοιπο 31/12/2019	(1.148)	(40.025)	(604)	(24.018)	(1.530)	-	(67.325)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2019	54.980	54.690	1.408	1.211	135	2.447	114.871
Αξία κτήσης							
Υπόλοιπο 1/1/2020	56.128	94.715	2.012	25.229	1.665	2.447	182.196
Προσθήκες	-	306	807	1.650	9	198	2.970
Μεταφορές	25	85	-	-	-	(20)	90
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	-	(182)	-	(192)	-	(374)
Υπόλοιπο 31/12/2020	56.153	95.106	2.637	26.879	1.482	2.625	184.882
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις							
Υπόλοιπο 1/1/2020	(1.148)	(40.025)	(604)	(24.018)	(1.530)	-	(67.325)
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	-	106	-	154	-	260
Αποσβέσεις μεταφορών	-	(70)	-	-	-	-	(70)
Αποσβέσεις περιόδου	-	(2.320)	(680)	(666)	(57)	-	(3.723)
Απομειώσεις	352	385	-	-	-	-	737
Υπόλοιπο 31/12/2020	(796)	(42.030)	(1.178)	(24.684)	(1.433)	-	(70.121)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2020	55.357	53.076	1.459	2.195	49	2.625	114.761

Οι παραπάνω αποσβέσεις και απομειώσεις περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Εξοδα Διοίκησης και Διάθεσης» της κατάστασης συνολικού εισοδήματος.

Η Διοίκηση της Μητρικής Εταιρείας ανέθεσε σε πιστοποιημένους ανεξάρτητους εκτιμητές την αποτίμηση ορισμένων ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων της (Λ. Συγγρού 103-105 (κτίριο Α΄, χώροι στάθμευσης), Αθήνα – Ιερά Οδός 310-312, Αιγάλεω – Αγίας Γλυκερίας 5, Γαλάτσι – Λ. Συγγρού 135, Αθήνα – Λεωνιδίου 19, Αθήνα – Κολοκυνθούς 36, Αθήνα – Λ. Συγγρού 294, Καλλιθέα - Αστυπάλαιας 61, Αθήνα – Πατρών 9, Πύργος – 28ης Οκτωβρίου 46, Τρίπολη – Καλαμάκι, Ίσθμια Κορινθίας – Φραγκολαδά, Αργολίδα – Στυφιογιάννη, Αλμυρός – Αγίου Διονυσίου 7-9, Πάτρα).

Η εύλογη αξία των ιδιοχρησιμοποιούμενων ακινήτων κατά την 31.12.2020, προσδιορίζεται σε €125.924 χιλ. και των ακινήτων προοριζόμενων προς πώληση σε €6.285 χιλ.. Σημειώνεται ότι, για το προοριζόμενο προς πώληση ακίνητο στην Ιπποκράτους 97 και Καλλιδρομίου 8, Αθήνα, λήφθηκε υπόψη η προτεινόμενη τιμή πώλησης, ενώ για το ακίνητο στο Δήμο Ελληνικού λήφθηκε υπόψη η αξία που ορίστηκε από το υπ' αριθμόν 31.365/20.06.2017 Προσύμφωνο Μεταβίβασης Ακινήτων.

Κατά την διάρκεια της χρήσης η Μητρική Εταιρία διενήργησε απομείωση συνολικού ύψους €37 χιλ. (οικόπεδα €37 χιλ. και κτίρια €- χιλ.) και αναστροφή απομείωσης συνολικού ύψους €774 χιλ. (οικόπεδα €389 χιλ. και κτίρια €385 χιλ.).

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 την 1^η Ιανουαρίου 2019, αύξησε τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας κατά €3.196 χιλ. και €1.916 χιλ. αντίστοιχα. Οι υποχρεώσεις μίσθωσης προεξοφλήθηκαν βάση του οριακού επιτοκίου δανεισμού του μισθωτή (Incremental Borrowing Rate - IBR) του Ομίλου της Τράπεζας, κατά την 1^η Ιανουαρίου 2019. Το μεσοσταθμικό επιτόκιο προεξόφλησης ήταν 2,9% (βλ. Σημείωση 2.17.3).

Την 18η Ιουνίου 2020 η Μητρική πώλησε το ακίνητο επί της οδού Σταδίου 7, Αθήνα έναντι του τιμήματος €170 χιλ. Το κέρδος από την πώληση ανήλθε στο ποσό των €42 χιλ. (βλ. Σημ. 12).

Την 23η Δεκεμβρίου 2020 η Μητρική πώλησε το ακίνητο επί της οδού Αμαλίας 40, Αθήνα έναντι του τιμήματος €5.599 χιλ. Το κέρδος από την πώληση ανήλθε στο ποσό των €1.461 χιλ. (βλ. Σημ. 12).

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΟΡΙΖΟΜΕΝΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Οικόπεδο Ελληνικού – 35 ^{ης} οδού	6.120	6.120	6.120	6.120
Αμαλίας 40, Αθήνα	-	4.119	-	4.119
Σταδίου 7, Αθήνα	-	128	-	128
Ιπποκράτους 97 & Καλλιδρομίου 8, Αθήνα	81	81	81	81
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων προοριζόμενων προς πώληση	6.201	10.448	6.201	10.448

Από τα προαναφερόμενα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση, για το ακίνητο «οικόπεδο Ελληνικού -35^{ης} οδού» υπογράφηκε στις 20.06.2017 προσύμφωνο μεταβίβασης του στην Κτηριακές Υποδομές Α.Ε., το οποίο προβλέπει τη σταδιακή τακτοποίηση της απαίτησης μας (ποσού €6.120 πλέον τόκων) σε τμηματικές δόσεις. Η προαναφερόμενη απαίτηση εξοφλήθηκε ολοσχερώς εντός του 2019, ωστόσο κατά την 31.12.2020 δεν έχει ολοκληρωθεί η μεταβίβαση του.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 21: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΑ

	ΟΜΙΛΟΣ				ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ			
	Γήπεδα και Οικόπεδα	Κτήρια	Ακίνητοποιή-σεις υπό κατασκευή	Σύνολο (Ποσά σε χιλιάδες €)	Γήπεδα και Οικόπεδα	Κτήρια	Ακίνητοποιή-σεις υπό κατασκευή	Σύνολο
Αξία κτήσης								
Υπόλοιπο 1/1/2019	49.161	106.414	-	155.575	49.044	105.831	-	154.875
Μεταφορές	-	(8.837)	-	(8.837)	-	(8.837)	-	(8.837)
Προσθήκες	-	146	-	146	-	120	-	120
Υπόλοιπο 31/12/2019	49.161	97.723	-	146.884	49.044	97.114	-	146.158
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις								
Υπόλοιπο 1/1/2019	(8.081)	(63.471)	-	(71.552)	(8.081)	(63.199)	-	(71.280)
Αποσβέσεις περιόδου	-	(2.636)	-	(2.636)	-	(2.628)	-	(2.628)
Μεταφορές	-	2.827	-	2.827	-	2.827	-	2.827
Απομείωση	5.672	3.607	-	9.279	5.672	3.607	-	9.279
Υπόλοιπο 31/12/2019	(2.409)	(59.673)	-	(62.082)	(2.409)	(59.393)	-	(61.802)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2019	46.752	38.050	-	84.802	46.635	37.721	-	84.356
Αξία κτήσης								
Υπόλοιπο 1/1/2020	49.161	97.723	-	146.884	49.044	97.114	-	146.158
Μεταφορές	(25)	(49)	-	(74)	(25)	(85)	-	(110)
Προσθήκες	-	32	-	32	-	32	-	32
Υπόλοιπο 31/12/2020	49.136	97.706	-	146.842	49.019	97.061	-	146.080
Σωρευμένες αποσβέσεις & απομειώσεις								
Υπόλοιπο 1/1/2020	(2.409)	(59.673)	-	(62.082)	(2.409)	(59.393)	-	(61.802)
Αποσβέσεις περιόδου	-	(2.721)	-	(2.721)	-	(2.710)	-	(2.710)
Μεταφορές	-	31	-	31	-	71	-	71
Απομείωση	53	70	-	123	53	39	-	92
Υπόλοιπο 31/12/2020	(2.356)	(62.293)	-	(64.649)	(2.356)	(61.993)	-	(64.349)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2020	46.780	35.413	-	82.193	46.663	35.068	-	81.731

Οι παραπάνω αποσβέσεις και απομειώσεις περιλαμβάνονται στο κονδύλι Έξοδα Διοίκησης και Διάθεσης της κατάστασης συνολικού εισοδήματος.

Τα έσοδα από ενοίκια για τον Όμιλο και την Μητρική Εταιρία για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2020, ανήλθαν σε €3.891 χιλ. και €3.877 χιλ. αντίστοιχα. Για τη χρήση 2019, τα έσοδα από ενοίκια για τον Όμιλο και την Μητρική Εταιρία ανήλθαν σε €4.218 χιλ. και €4.210 χιλ. αντίστοιχα (βλ. Σημ. 8).

Η Διοίκηση της Εταιρείας ανέθεσε σε πιστοποιημένους ανεξάρτητους εκτιμητές την αποτίμηση ορισμένων ακινήτων της Μητρικής (Λ. Συγγρού 103-105(κτίριο Β', συνεδριακό κέντρο), Αθήνα - Κοραή 4, Αθήνα - Αθηνάς 58, Αθήνα - Καραγιώργη Σερβίας 8, Αθήνα - Ακτή Ποσειδώνος 14-16, Πειραιάς - Θεμιστοκλέους 20, Χολαργός - Βασιλέως Κωνσταντίνου 4, Άργος) οι οποίοι με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2020 προσδιόρισαν την εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα σε €93.339 χιλ.

Κατά την διάρκεια της χρήσης η Μητρική Εταιρεία διενήργησε απομείωση συνολικού ύψους €3 χιλ. (οικόπεδα €2 χιλ. και κτήρια €1 χιλ.) και αναστροφή απομείωσης συνολικού ύψους €95 χιλ. (οικόπεδα €56 χιλ. και κτήρια €39 χιλ.).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 22: ΑΥΛΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

	ΟΜΙΛΟΣ			ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ		
	Υπεραξία	Λογισμικό	Σύνολο	Υπεραξία	Λογισμικό	Σύνολο
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>					
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1/1/2019	671	43.822	44.493	-	42.392	42.392
Προσθήκες	-	3.551	3.551	-	3.473	3.473
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	(1)	(1)	-	-	-
Υπόλοιπο 31/12/2019	671	47.372	48.043	-	45.865	45.865
Σωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 1/1/2019	(187)	(33.662)	(33.849)	-	(32.810)	(32.810)
Αποσβέσεις περιόδου	-	(3.912)	(3.912)	-	(3.797)	(3.797)
Πωλήσεις & Διαγραφές	-	2	2	-	-	-
Απομείωση	-	(1.825)	(1.825)	-	(1.825)	(1.825)
Υπόλοιπο 31/12/2019	(187)	(39.397)	(39.584)	-	(38.432)	(38.432)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2019	484	7.975	8.459	-	7.433	7.433
Αξία κτήσης						
Υπόλοιπο 1/1/2020	671	47.372	48.043	-	45.865	45.865
Προσθήκες	-	4.623	4.623	-	4.501	4.501
Υπόλοιπο 31/12/2020	671	51.995	52.666	-	50.366	50.366
Σωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 1/1/2020	(187)	(39.397)	(39.584)	-	(38.432)	(38.432)
Αποσβέσεις περιόδου	-	(3.013)	(3.013)	-	(2.911)	(2.911)
Υπόλοιπο 31/12/2020	(187)	(42.410)	(42.597)	-	(41.343)	(41.343)
Αναπόσβεστη αξία 31/12/2020	484	9.585	10.069	-	9.023	9.023

Οι παραπάνω αποσβέσεις περιόδου περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Έξοδα Διοίκησης και Διάθεσης» της κατάστασης συνολικού εισοδήματος.

Οι υπεραξίες που προκύπτουν αφορούν σε εξαγορά θυγατρικών κατά τις προηγούμενες χρήσεις. Η Μητρική Εταιρία εκτιμά το ανακτήσιμο ποσό της υπεραξίας, τουλάχιστον ετησίως, για να διαπιστώσει την ύπαρξη τυχόν απομείωσης της αξίας αυτής.

Το ποσό των συμβατικών δεσμεύσεων για την απόκτηση άυλων περιουσιακών στοιχείων κατά την 31.12.2020 ανέρχεται σε €1,0 εκ. (2019: €0,04 €).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 23: ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΚΤΗΣΗΣ ΕΠΟΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ

Οι προμήθειες και τα λοιπά έξοδα πρόσκτησης τόσο των νέων συμβολαίων όσο και των ανανεώσεων που αναλογούν σε επόμενες χρήσεις αναλύονται κατά κλάδο ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Προμήθειες και λοιπά έξοδα πρόσκτησης επόμενων χρήσεων (ΜΕΠ) Κλάδου Ζωής	33.988	30.697	33.472	30.697
Προμήθειες και λοιπά έξοδα πρόσκτησης επόμενων χρήσεων (ΜΕΠ) Κλάδου Γενικών Ασφαλίσεων	9.520	9.186	7.052	6.430
Σύνολο προμηθειών και λοιπών εξόδων πρόσκτησης επόμενων χρήσεων (ΜΕΠ)	43.508	39.883	40.524	37.127

ΚΙΝΗΣΗ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΟΣΚΤΗΣΗΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Προμήθειες και λοιπά έξοδα πρόσκτησης επόμενων χρήσεων Κλάδου Ζωής & Γενικών ασφαλίσεων (ΜΕΠ) κατά την έναρξη της χρήσης	39.883	35.484	37.127	32.844
Μεταβολή Νέας Παραγωγής	21.204	21.774	20.976	21.658
Μεταβολές χρήσης	(17.579)	(17.375)	(17.579)	(17.375)
Προμήθειες και λοιπά έξοδα πρόσκτησης επόμενων χρήσεων Κλάδου Ζωής & Γενικών ασφαλίσεων (ΜΕΠ) κατά την λήξη της χρήσης	43.508	39.883	40.524	37.127

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 24: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Συμμετοχή	Χώρα Έδρας	31/12/2020		31/12/2019	
		% Συμμετοχής	Λογιστική Αξία	% Συμμετοχής	Λογιστική Αξία
(Ποσά σε χιλιάδες €)					
Μητρική					
SOCIETATE COMERCIALA GARANTA ASIGURARI S.A.	Ρουμανία	94,96%	6.528	94,96%	6.528
ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΚΥΠΡΟΥ) ΛΤΔ	Κύπρος	100,00%	5.704	100,00%	5.704
Σύνολο επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις			12.232		12.232

Η Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) Λτδ. κατέχει ποσοστό συμμετοχής 99,99% της Εθνικής Ασφαλιστικής Κύπρου Γενικών Ασφαλειών Λτδ. και ποσοστό 100% της National Insurance Agents & Consultants Ltd, με έδρα την Κύπρο. Αντικείμενο των συνδεδεμένων εταιριών είναι οι ασφαλιστικές εργασίες και η μεσιτεία ασφαλίσεων.

Για την ενοποίηση των θυγατρικών εταιριών εφαρμόζεται η μέθοδος της ολικής ενοποίησης σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 10.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 25: ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ / ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

ΟΜΙΛΟΣ	Υπόλοιπο 31/12/2018		Επίδραση στα αποτελέσματα		Επίδραση στα Ι.Κ.		Υπόλοιπο 31/12/2020	
	(Ποσά σε χιλιάδες €)							
Αναπροσαρμογή αποσβέσεων άυλων περιουσιακών στοιχείων	10	3	-	13	3	-	16	
Συνταξιοδοτικές και άλλες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	953	(271)	1.149	1.831	(416)	870	2.285	
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	13.635	(61)	-	13.574	(1.751)	-	11.823	
Επενδύσεων σε ακίνητα	(5.146)	(1.016)	-	(6.162)	461	-	(5.701)	
Ενσώματων περιουσιακών στοιχείων	(3.640)	(1.026)	-	(4.666)	8	-	(4.658)	
Αφορ. αποθεματικό εμπορικού χαρτοφ.	(173)	1	-	(172)	(46)	-	(218)	
Αφορ. αποθεματικό δανείων-απαιτήσεων	243	(236)	-	7	(27)	-	(20)	
Αφορ. αποθεματικό διακρατούμενων μέχρι τη λήξη	36.504	(36.504)	-	-	-	-	-	
Αφορ. αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση	(4.086)	23.682	(56.296)	(36.700)	(470)	(28.439)	(65.609)	
Χρεωστικής διαφοράς Ν.4046/12	71.826	(6.552)	-	65.274	(2.967)	-	62.307	
Λοιπές προβλέψεις	1.008	855	-	1.863	(132)	-	1.731	
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	111.134	(21.125)	(55.147)	34.862	(5.337)	(27.569)	1.956	
Αναπροσαρμογή αποσβέσεων ενσώματων περ. στοιχείων	(16)	-	-	(16)	5	-	(11)	
Αναπροσαρμογή αποσβέσεων επενδύσεων σε ακίνητα	(24)	-	-	(24)	2	-	(22)	
Λοιπές προβλέψεις	550	(174)	-	376	(253)	-	123	
Αφορ. αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση	17	-	45	62	61	-	123	
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	527	(174)	45	398	(185)	-	213	

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	Υπόλοιπο	Επίδραση στα	Επίδραση	Υπόλοιπο	Επίδραση στα	Επίδραση	Υπόλοιπο
	31/12/2018	αποτελέσματα	στα Ι.Κ.	31/12/2019	αποτελέσματα	στα Ι.Κ.	31/12/2020
	(Ποσά σε χιλιάδες €)						
Αναπροσαρμογή αποσβέσεων άυλων περιουσιακών στοιχείων	10	3	-	13	3	-	16
Συνταξιοδοτικές και άλλες παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	953	(271)	1.149	1.831	(416)	870	2.285
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	13.635	(61)	-	13.574	(1.752)	-	11.822
Επενδύσεων σε ακίνητα	(5.146)	(1.016)	-	(6.162)	461	-	(5.701)
Ενσώματων περιουσιακών στοιχείων	(3.640)	(1.026)	-	(4.666)	8	-	(4.658)
Αφορ. αποθεματικό εμπορικού χαρτοφυλακίου	(173)	1	-	(172)	(46)	-	(218)
Αφορ. αποθεματικό δανείων-απαιτήσεων	243	(236)	-	7	(27)	-	(20)
Αφορ. αποθεματικό διακρατούμενων μέχρι τη λήξη	36.504	(36.504)	-	-	-	-	-
Αφορ. αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση	(4.086)	23.682	(56.296)	(36.700)	(470)	(28.439)	(65.609)
Χρεωστικής διαφοράς Ν.4046/12	71.826	(6.552)	-	65.274	(2.967)	-	62.307
Λοιπες προβλεψεις	1.008	855	-	1.863	(131)	-	1.732
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	111.134	(21.125)	(55.147)	34.862	(5.337)	(27.569)	1.956

Με βάση τις λογιστικές αρχές του Ομίλου και τις εκτιμήσεις των μελλοντικών φορολογητέων κερδών, οι ανωτέρω απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους που αφορούν προσωρινές φορολογικά εκπεστέες διαφορές, είναι πλήρως ανακτήσιμες. Οι λόγοι για τους οποίους η Διοίκηση εκτίμησε ότι η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση είναι ανακτήσιμη, παρατίθενται στην Σημείωση 3.3.

Η χρεωστική διαφορά του Ν.4046/2012 που προέκυψε σε συνέχεια της ανταλλαγής των ΟΕΔ, θεωρείται φορολογικά εκπιπτόμενη δαπάνη και αποσβένεται σε 30 ισόποσες ετήσιες δόσεις. Η αναπόσβεστη χρεωστική διαφορά κατά την 31.12.2020 ανέρχεται σε €259.611 χιλ.

Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία έχουν συμψηφίσει τις απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους ανά εταιρία ξεχωριστά, δεδομένου ότι οι τοπικές φορολογικές αρχές της κάθε χώρας παρέχουν το δικαίωμα συμψηφισμού των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από κύριο φόρο εισοδήματος ανά εταιρία και εφόσον οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 26: ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
ΟΜΟΛΟΓΑ				
Κρατικά ημεδαπής	1.116.760	1.108.024	1.116.760	1.108.024
Κρατικά αλλοδαπής	1.106.794	872.401	1.096.072	864.267
Εταιρικά εισηγμένα	423.462	388.583	423.462	388.583
	2.647.016	2.369.008	2.636.294	2.360.874
ΜΕΤΟΧΕΣ				
Εισηγμένες	33.338	25.112	33.338	25.112
Μη Εισηγμένες	10.833	13.501	10.833	13.501
	44.171	38.613	44.171	38.613
ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ				
Εσωτερικού	200.330	203.727	200.330	203.727
Κρατών εντός Ε.Ε.	185.589	102.909	185.589	102.909
	385.919	306.636	385.919	306.636
Σύνολο αξιογράφων	3.077.106	2.714.257	3.066.384	2.706.123

Τα ανωτέρω χρεόγραφα Διαθέσιμα προς Πώληση κατηγοριοποιούνται με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 13 στα ακόλουθα επίπεδα εύλογης αξίας.

	ΟΜΙΛΟΣ				ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ					
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΕΠΙΠΕΔΟ 3	Μη Διαθέσιμη Εύλογη Αξία	ΣΥΝΟΛΟ	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΕΠΙΠΕΔΟ 3	Μη Διαθέσιμη Εύλογη Αξία	ΣΥΝΟΛΟ
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>									
Διαθέσιμα προς πώληση										
31.12.2020	1.336.700	1.729.573	10.825	8	3.077.106	1.336.699	1.718.852	10.825	8	3.066.384
31.12.2019	1.089.148	1.611.608	13.493	8	2.714.257	1.089.148	1.603.474	13.493	8	2.706.123

Η αύξηση, κατά τη χρήση του 2020 σε σχέση με το 2019, του χαρτοφυλακίου των διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων οφείλεται τόσο στις αγορές χρεογράφων (κυρίως ομολόγων και δευτερευόντως αμοιβαίων κεφαλαίων και μετοχών) όσο και στα επιπλέον αποτιμητικά κέρδη κυρίως των Ξένων Κρατικών Ομολόγων και των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου λόγω πτώσης των επιτοκίων και βελτίωσης της πιστοληπτικής διαβάθμισης των Ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου.

Κατά τη χρήση 2020 μεταφέρθηκαν από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2 χρεόγραφα του χαρτοφυλακίου διαθεσίμων προς πώληση αξίας € 6.934 χιλ. Κατά τη χρήση 2019 μεταφέρθηκαν από το Επίπεδο 2 στο Επίπεδο 1 χρεόγραφα του χαρτοφυλακίου διαθεσίμων προς πώληση αξίας € 37.617 χιλ. και από το Επίπεδο 1 στο Επίπεδο 2 χρεόγραφα αξίας € 24.943 χιλ.

Στα διαθέσιμα προς πώληση αξιόγραφα συμπεριλαμβάνονται και μη εισηγμένες μετοχές. Οι μη εισηγμένες μετοχές αφορούν κυρίως σε επενδύσεις σε συγκεκριμένα επενδυτικά σχήματα (Private Equity Funds) και αποτιμώνται με βάση το ποσοστό συμμετοχής της Εταιρίας στα ίδια κεφάλαια των σχημάτων αυτών. Ο τρόπος αποτίμησης της καθαρής θέσης των επενδυτικών σχημάτων διέπεται από τις αρχές των διεθνών λογιστικών προτύπων. Τα συγκεκριμένα επενδυτικά κεφάλαια έχουν μέγιστη συνολική διάρκεια 10 ετών, δεν είναι εισηγμένα σε οργανωμένες αγορές και επενδύουν σε ομόλογα ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων με προοπτικές δυναμικής ανάπτυξης. Την 31.12.2020 η αξία τους ανέρχεται σε € 9.745 χιλ., ενώ την 31.12.2019 ανέρχονταν σε €13.493 χιλ.

Η μείωση της αξίας των μη εισηγμένων εντός της χρήσης του 2020 σε σχέση με το 2019 οφείλεται στην επιστροφή κεφαλαίου λόγω ρευστοποίησης επένδυσης από το SOUTHBRIDGE EUROPE MEZZANINE S.C.A. SICAR και δευτερευόντως σε αποτιμητικές ζημιές.

Οι λοιπές μη εισηγμένες μετοχές που αποτιμώνται στο κόστος ανέρχονται σε €8 χιλ.

Το 2008 η Μητρική Εταιρία μετέφερε μετοχές από τα αξιόγραφα για εμπορικούς σκοπούς στο χαρτοφυλάκιο Διαθεσίμων προς Πώληση. Την 31.12.2020 η συνολική λογιστική και εύλογη αξία των χρεογράφων που μεταφέρθηκαν το 2008 και διακρατούνται ακόμη από την Μητρική Εταιρία, ανέρχονταν σε €1.036 χιλ. και €1.036χιλ. αντίστοιχα. Τα έσοδα από μερίσματα που είχαν αναγνωρισθεί στα λοιπά συνολικά εισοδήματα ανήλθαν σε €33 χιλ.. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν μεταφερθεί και δεν είχε διενεργηθεί απομείωση, στα κέρδη από αποτίμηση επενδύσεων θα είχε συμπεριληφθεί κέρδος ποσού €78 χιλ..

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 27: ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΣΕ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΓΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ				
Ομόλογα				
Κρατικά αλλοδαπής	19.616	15.829	-	-
	19.616	15.829	-	-
Μετοχές				
Εισηγμένες	3	5	-	-
Μη εισηγμένες	6	7	-	-
	9	12	-	-
Σύνολο αξιογράφων για εμπορικούς σκοπούς	19.625	15.841	-	-
ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ UNIT-LINKED ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ				
Αμοιβαία κεφάλαια	102.022	117.882	100.746	116.615
Ομόλογα	122.337	127.914	100.117	108.875
Μετοχές	3.502	3.048	-	-
Μακροπρόθεσμες τοποθετήσεις	342.180	342.283	334.756	334.733
Σύνολο αξιογράφων unit-linked συμβολαίων	570.041	591.127	535.619	560.223
ΑΣΕΑΜΑ ΕΚΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΚΑΙ UNIT-LINKED				
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων				
Εξωτερικού	6.274	3.832	-	-
Σύνολο ΑΣΕΑΜΑ εκτός εμπορικού χαρτοφυλακίου και unit-linked	6.274	3.832	-	-
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	907	716	907	716
Σύνολο αξιογράφων	596.847	611.516	536.526	560.939

Τα ανωτέρω χρεόγραφα κατηγοριοποιούνται με βάση το Δ.Π.Χ.Α. 13 στα ακόλουθα επίπεδα εύλογης αξίας.

	ΟΜΙΛΟΣ				ΣΥΝΟΛΟ
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΕΠΙΠΕΔΟ 3	Μη Διαθέσιμη	
				Εύλογη Αξία	
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>					
31.12.2020					
Unit-Linked	114.815	455.226	-	-	570.041
Λοιπά ΑΣΕΑΜΑ	6.274	-	-	-	6.274
Εμπορικό	3	19.616	-	6	19.625
Παράγωγα	-	907	-	-	907
Σύνολο	121.092	475.749	-	6	596.847
31.12.2019					
Unit-Linked	130.330	460.797	-	-	591.127
Λοιπά ΑΣΕΑΜΑ	3.832	-	-	-	3.832
Εμπορικό	5	15.829	-	7	15.841
Παράγωγα	-	716	-	-	716
Σύνολο	134.167	477.342	-	7	611.516

ΜΗΤΡΙΚΗ					
	Μη Διαθέσιμη				
	ΕΠΙΠΕΔΟ 1	ΕΠΙΠΕΔΟ 2	ΕΠΙΠΕΔΟ 3	Εύλογη Αξία	ΣΥΝΟΛΟ
	(Ποσά σε χιλιάδες €)				
31.12.2020					
Unit-Linked	106.721	428.898	-	-	535.619
Εμπορικό	-	-	-	-	-
Παράγωγα	-	907	-	-	907
Σύνολο	106.721	429.805	-	-	536.526
31.12.2019					
Unit-Linked	122.074	438.149	-	-	560.223
Εμπορικό	-	-	-	-	-
Παράγωγα	-	716	-	-	716
Σύνολο	122.074	438.865	-	-	560.939

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 28: ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΑΤΑΤΑΣΣΟΜΕΝΑ ΩΣ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
ΟΜΟΛΟΓΑ				
Εταιρικά εισηγμένα ημεδαπής	-	7.392	-	7.392
Κρατικά ημεδαπής	41.153	41.281	41.153	41.281
Σύνολο αξιογράφων	41.153	48.673	41.153	48.673

Η εύλογη αξία των αξιογράφων κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις και η κατηγοριοποίησή τους σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 13 για το 2020 έχει ως εξής: €56.196 χιλ. στο επίπεδο 2. Κατά το 2019 η εύλογη αξία των αξιογράφων κατατασσόμενα ως δάνεια και απαιτήσεις είχε ανέλθει σε €62.486 χιλ. στο επίπεδο 2. Κατά τη χρήση 2020 μειώθηκε η θέση σε ομόλογα λόγω λήξεων, ενώ δεν υπήρξε μεταφορά χρεογράφων από το επίπεδο 1 στο επίπεδο 2 ή 3.

Το 2015 η Μητρική Εταιρεία μετέφερε χρεόγραφα από το χαρτοφυλάκιο Διαθεσίμων προς Πώληση στο χαρτοφυλάκιο κατατασσόμενων ως Δάνεια και Απαιτήσεις. Κατά την ημερομηνία μεταφοράς, τα μεταφερθέντα χρεόγραφα δεν διαπραγματεύονταν σε ενεργή αγορά και τα οποία ο Όμιλος έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να τα διακρατήσει στο προσεχές μέλλον ή μέχρι την ημερομηνία της λήξης τους. Την 31.12.2020, η συνολική λογιστική και εύλογη αξία των χρεογράφων που μεταφέρθηκαν το 2015 είναι μηδενική, καθώς εντός του έτους 2020 έληξε και το τελευταίο ομόλογο.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 29: ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ

	ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2020				
	Διαθέσιμο προς Πώληση	Εμπορικό Χαρτ/κιο	Διακρατούμενο Μέχρι τη Λήξη	Δάνεια & Απαιτήσεις	ΣΥΝΟΛΟ
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
Σταθερό επιτόκιο	2.640.981	19.616	-	41.153	2.701.750
Κυμαινόμενο επιτόκιο	6.035	-	-	-	6.035
Σύνολο	2.647.016	19.616	-	41.153	2.707.785

	ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2019				
	Διαθεσιμο προς Πώληση	Εμπορικό Χαρτ/κιο	Διακρατούμενο Μέχρι τη Λήξη	Δάνεια & Απαιτήσεις	ΣΥΝΟΛΟ
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
Σταθερό επιτόκιο	2.369.008	15.829	-	48.673	2.433.510
Σύνολο	2.369.008	15.829	-	48.673	2.433.510

	ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ 31/12/2020				
	Διαθεσιμο προς Πώληση	Εμπορικό Χαρτ/κιο	Διακρατούμενο Μέχρι τη Λήξη	Δάνεια & Απαιτήσεις	ΣΥΝΟΛΟ
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
Σταθερό επιτόκιο	2.630.259	-	-	41.153	2.671.412
Κυμαινόμενο επιτόκιο	6.035	-	-	-	6.035
Σύνολο	2.636.294	-	-	41.153	2.677.447

	ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ 31/12/2019				
	Διαθεσιμο προς Πώληση	Εμπορικό Χαρτ/κιο	Διακρατούμενο Μέχρι τη Λήξη	Δάνεια & Απαιτήσεις	ΣΥΝΟΛΟ
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
Σταθερό επιτόκιο	2.360.874	-	-	48.673	2.409.547
Σύνολο	2.360.874	-	-	48.673	2.409.547

Στον παραπάνω πίνακα παρατίθεται η ανάλυση του ομολογιακού χαρτοφυλακίου της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου κατ' είδους επιτοκίου (κυμαινόμενο ή σταθερό).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 30: ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Απαιτήσεις από χρεώστες ασφαλιστρων	110.781	104.839	100.448	94.855
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων χρεωστών ασφαλιστρων	(61.772)	(60.903)	(60.939)	(60.040)
Απαιτήσεις από χρεώστες ασφαλιστρων	49.009	43.936	39.509	34.815
Στεγαστικά δάνεια στο προσωπικό	10.059	10.680	10.059	10.680
Δάνεια σε προσωπικό – συνεργάτες	4.422	4.492	4.422	4.492
Δάνεια σε ασφαλισμένους Ζωής	1.665	1.840	1.665	1.840
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων από δάνεια	(151)	(228)	(151)	(228)
Απαιτήσεις από δάνεια	15.995	16.784	15.995	16.784
Χρεώστες διάφοροι	13.708	22.697	13.136	21.970
Δεδουλευμένοι τόκοι	28.026	27.549	27.779	27.328
Επίδικες απαιτήσεις κατά Δημοσίου	326	326	326	326
Απαιτήσεις από αναγωγικές εκκρεμείς ζημιές	9.514	10.763	9.514	10.763
Λοιπά εισπρακτέα έσοδα	797	782	492	528
Αποζημιώσεις μέσω φιλικού διακανονισμού	824	553	824	553
Πρόβλεψη επισφαλών λοιπών απαιτήσεων	(309)	(417)	(309)	(417)
Λοιπές απαιτήσεις	52.886	62.253	51.762	61.051
Σύνολο απαιτήσεων χρεωστών ασφαλιστρων, δανείων και λοιπών απαιτήσεων	117.890	122.973	107.266	112.650

Για τις κατηγορίες δανείων που περιγράφονται στον παραπάνω πίνακα, έχουν ληφθεί από την Μητρική Εταιρία εμπράγματα εξασφαλίσεις επί ακίνητης περιουσίας, χρηματοοικονομικές καθώς και λοιπές εξασφαλίσεις.

ΚΙΝΗΣΗ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΧΡΕΩΣΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων χρεωστών ασφαλιστρων, δανείων και λοιπών απαιτήσεων έναρξης χρήσεως	(61.548)	(55.516)	(60.685)	(54.525)
Απελευθέρωση μη χρησιμοποιηθέντων προβλέψεων	196	128	186	-
Χρησιμοποιηθείσες προβλέψεις χρήσεως	51	43	-	43
Σχηματισμός προβλέψεων χρήσεως	(931)	(6.203)	(900)	(6.203)
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων χρεωστών ασφαλιστρων, δανείων και λοιπών απαιτήσεων τέλους χρήσεως	(62.232)	(61.548)	(61.399)	(60.685)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 31: ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Απαιτήσεις από αντασφαλιστές	83.511	85.374	66.541	68.308
Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων από αντασφαλιστές	(2.633)	(2.627)	(2.633)	(2.627)
Απαιτήσεις από αντασφαλιζόμενους	443	457	443	457
Σύνολο απαιτήσεων από αντασφαλιστικές δραστηριότητες	81.321	83.203	64.351	66.137

ΚΙΝΗΣΗ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΕΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων από αντασφαλιστές έναρξης χρήσεως	(2.627)	(2.586)	(2.627)	(2.586)
Απελευθέρωση μη χρησιμοποιηθέντων προβλέψεων	173	105	173	105
Σχηματισμός προβλέψεων χρήσεως	(179)	(146)	(179)	(146)
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων από αντασφαλιστές τέλους χρήσεως	(2.633)	(2.627)	(2.633)	(2.627)

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 32: ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Ταμείο	119	154	5	4
Καταθέσεις όψεως	16.120	17.867	10.902	12.196
Καταθέσεις προθεσμίας σε πιστωτικά ιδρύματα	50.308	102.092	40.768	90.134
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα	66.547	120.113	51.675	102.334

Το λογιστικό υπόλοιπο του λογαριασμού «Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα» προσεγγίζει την εύλογη αξία του κατά την 31.12.2020.

Η ανάλυση του Ταμείου και των ταμειακών ισοδυνάμων κατά είδος επιτοκίου παρατίθεται στον παρακάτω πίνακα:

	31/12/2020				31/12/2019			
	Ταμείο	Καταθέσεις όψεως	Καταθέσεις προθεσμίας	ΣΥΝΟΛΟ	Ταμείο	Καταθέσεις όψεως	Καταθέσεις προθεσμίας	ΣΥΝΟΛΟ
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
ΟΜΙΛΟΣ								
Σταθερό επιτόκιο	-	4.070	49.999	54.069	-	2.705	102.092	104.797
Χωρίς επιτόκιο	119	12.050	309	12.478	154	15.162	-	15.316
Σύνολο	119	16.120	50.308	66.547	154	17.867	102.092	120.113
ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ								
Σταθερό επιτόκιο	-	3.907	40.459	44.366	-	2.182	90.134	92.316
Χωρίς επιτόκιο	5	6.995	309	7.309	4	10.014	-	10.018
Σύνολο	5	10.902	40.768	51.675	4	12.196	90.134	102.334

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 33: ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Μητρικής Εταιρίας κατά την 31.12.2020 και την 31.12.2019, ανέρχεται σε €490.044 χιλ. διαιρούμενο σε 196.017.480 κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας €2,5 η κάθε μία. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε., αποτελεί το μοναδικό μέτοχο της Μητρικής Εταιρίας και κατέχει το 100% των μετοχών της.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 34: ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Τακτικό αποθεματικό	24.480	24.633	25.074	25.074
Ειδικά αποθεματικά	2	2	2	2
Έκτακτα αποθεματικά	1.205	1.205	1.205	1.205
Αποθεματικό αξιογράφων διαθεσίμων προς πώληση	331.336	233.408	330.730	233.113
Αποθεματικά από απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα	1.681	1.681	1.681	1.681
Υποχρεώσεις από προγράμματα καθορισμένων παροχών	(10.166)	(7.412)	(10.166)	(7.412)
Συναλλαγματικές διαφορές	(4.510)	(4.532)	-	-
Λοιπά αποθεματικά	1.962	1.963	49	49
Σύνολο αποθεματικών	345.990	250.948	348.575	253.712

ΚΙΝΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΑΞΙΟΓΡΑΦΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Υπόλοιπο κατά την έναρξη της χρήσης	233.408	28.192	233.113	28.123
Καθ. κέρδη/(ζημιές) από μεταβολές στην εύλογη αξία	123.350	273.610	123.040	273.388
Καθ. κέρδη/(ζημιές) μεταφερόμενες στα αποτελέσματα	(34.252)	(69.445)	(34.252)	(69.445)
Πρόβλεψη απομείωσης της αξίας του χαρτοφυλακίου	8.828	790	8.829	790
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή	-	257	-	257
Λοιπές μεταβολές	2	4	-	-
Υπόλοιπο κατά τη λήξη της χρήσης	331.336	233.408	330.730	233.113

Τακτικό Αποθεματικό: Έχει σχηματιστεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4548/2018, καθώς και του Ν.Δ.400/1970. Σύμφωνα με το άρθρο 18 του Ν.Δ.400/1970, το ένα πέμπτο τουλάχιστον των καθαρών ετήσιων κερδών της Εταιρίας διατίθεται προς σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Η διάθεση αυτή δεν είναι υποχρεωτική, όταν το αποθεματικό υπερβεί το τετραπλάσιο του μετοχικού κεφαλαίου. Από την 01.01.2016 το Ν.Δ.400/1970 αντικαταστάθηκε από τον Ν.4364/2016, ο οποίος δεν προβλέπει σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Ως εκ τούτου ισχύουν οι διατάξεις του Ν.4548/2018, για τον σχηματισμό τακτικού αποθεματικού σε ποσοστό 5% επί των ετήσιων κερδών και μέχρι αναλογίας 1/3 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Αποθεματικό αναπροσαρμογής αξίας αξιόγραφων διαθεσίμων προς πώληση: Το αποθεματικό αυτό έχει σχηματισθεί από την αποτίμηση των διαθεσίμων προς πώληση αξιόγραφων και μεταφέρεται στα αποτελέσματα της χρήσης με την πώληση αυτών των αξιόγραφων στην εύλογη αξία ή κατά το μέρος που αφορά σε ζημιές απομείωσης της εύλογης αξίας τους. Τα πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές από την πώληση των διαθεσίμων προς πώληση αξιόγραφων φορολογούνται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος.

Έκτακτα αποθεματικά: Έχουν σχηματισθεί στο παρελθόν με βάση απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Μητρικής Εταιρίας και περιλαμβάνουν και έκτακτα αποθεματικά από τη συγχώνευση θυγατρικών εταιριών και μπορούν να διανεμηθούν στους μετόχους της Μητρικής Εταιρίας χωρίς πρόσθετη φορολόγηση μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Υποχρεώσεις από προγράμματα καθορισμένων παροχών: Το αποθεματικό αυτό έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του αναθεωρημένου Δ.Λ.Π. 19 και εμπεριέχει τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών της Μητρικής Εταιρίας. Ανάλυση της μεταβολής του αποθεματικού στη χρήση συμπεριλαμβάνεται στη Σημείωση 41.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 35: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟΝ

Στα αποτελέσματα εις νέον της χρήσης 2020 της Μητρικής Εταιρίας, περιλαμβάνονται κέρδη από πώληση ομολόγων Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα οποία βάσει της ΠΟΛ 1032/2015 απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος και σύμφωνα με το άρθρο 47 παρ. 1 του Ν. 4172/2013, θα φορολογηθούν κατά την διανομή ή κεφαλαιοποίηση τους, καθώς και κέρδη από μεταβίβαση κρατικών ομολόγων που προκύπτουν κατ' εφαρμογή της Υ.Α.1332/2017, τα οποία σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1174/2017 απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος και θα φορολογηθούν κατά τη διανομή ή κεφαλαιοποίηση τους. Τα προαναφερόμενα κέρδη, για τα οποία έχει ανασταλεί η φορολόγηση, αφορούν σε ποσό €84.310 χιλ.. Η Μητρική Εταιρία δεν

έχει την πρόθεση διανομής τους στο εγγύς μέλλον και ως εκ τούτου δεν έχει σχηματιστεί αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση, παρά ταύτα θα αξιολογεί σε ετήσια βάση την δυνατότητα και το βαθμό διανομής αυτών.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 36: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

ΟΜΙΛΟΣ	31/12/2020			31/12/2019		
	Αναλογία	Αναλογία	Σύνολο	Αναλογία	Αναλογία	Σύνολο
	Ομίλου	Αντασφαλιστών		Ομίλου	Αντασφαλιστών	
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>					
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΖΩΗΣ						
Μαθηματικά αποθέματα, απόθεμα επαρκείας και μη δεδουλεμένων ασφαλιστρών	692.218	10.908	703.126	691.488	9.142	700.630
Αποθέματα εκκρεμών αποζημιώσεων	135.955	2.055	138.010	139.662	1.872	141.534
Σύνολο αποθεμάτων ασφαλίσεων Ζωής	828.173	12.963	841.136	831.150	11.014	842.164
Ασφαλιστικές προβλέψεις ασφαλίσεων ζωής που οι ασφαλισμένοι φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (Unit Linked)	203.839	-	203.839	229.695	-	229.695
Απόθεμα εγγυήσεων προϊόντων Unit Linked	77.216	-	77.216	101.895	-	101.895
Σύνολο αποθεμάτων Unit Linked	281.055	-	281.055	331.590	-	331.590
Σύνολο αποθεμάτων Ζωής	1.109.228	12.963	1.122.191	1.162.740	11.014	1.173.754
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ						
Απόθεμα μη δεδουλεμένων ασφαλιστρών	52.221	15.447	67.668	52.222	15.172	67.394
Αποθέματα εκκρεμών αποζημιώσεων	287.995	58.165	346.160	299.820	61.013	360.833
Σύνολο αποθεμάτων ασφαλίσεων Ζημιών	340.216	73.612	413.828	352.042	76.185	428.227
Γενικό σύνολο αποθεμάτων	1.449.444	86.575	1.536.019	1.514.782	87.199	1.601.981

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	31/12/2020			31/12/2019		
	Αναλογία	Αναλογία	Σύνολο	Αναλογία	Αναλογία	Σύνολο
	Εταιρίας	Αντασφαλιστών		Εταιρίας	Αντασφαλιστών	
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>					
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΖΩΗΣ						
Μαθηματικά αποθέματα, απόθεμα επαρκείας και μη δεδουλεμένων ασφαλιστρών	645.109	3.774	648.883	651.414	3.016	654.430
Αποθέματα εκκρεμών αποζημιώσεων	135.401	1.905	137.306	138.061	1.713	139.774
Σύνολο αποθεμάτων ασφαλίσεων Ζωής	780.510	5.679	786.189	789.475	4.729	794.204
Ασφαλιστικές προβλέψεις ασφαλίσεων Ζωής που οι ασφαλισμένοι φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο (Unit Linked)	203.839	-	203.839	229.695	-	229.695
Απόθεμα εγγυήσεων προϊόντων Unit Linked	77.216	-	77.216	101.895	-	101.895
Σύνολο αποθεμάτων Unit Linked	281.055	-	281.055	331.590	-	331.590
Σύνολο αποθεμάτων Ζωής	1.061.565	5.679	1.067.244	1.121.065	4.729	1.125.794
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΩΝ						
Απόθεμα μη δεδουλεμένων ασφαλιστρών	42.616	12.566	55.182	42.875	12.341	55.216
Αποθέματα εκκρεμών αποζημιώσεων	278.127	53.132	331.259	288.801	55.891	344.692
Σύνολο αποθεμάτων ασφαλίσεων Ζημιών	320.743	65.698	386.441	331.676	68.232	399.908
Γενικό σύνολο αποθεμάτων	1.382.308	71.377	1.453.685	1.452.741	72.961	1.525.702

ΚΙΝΗΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>				
Κίνηση ασφαλιστικών αποθεμάτων Ζωής				
Υπόλοιπο ασφαλιστικών αποθεμάτων κατά την έναρξη της χρήσης	1.173.754	1.193.337	1.125.794	1.154.752
Επιπρόσθετες Υποχρεώσεις και μεταβολές χρήσης	55.328	113.024	43.293	98.915
Απελευθέρωση αποθέματος για θανάτους, λήξεις, εξαγορές, ακυρώσεις κ.λ.π.	(106.880)	(132.607)	(101.843)	(127.873)
Συναλλαγματικές Διαφορές	(11)	-	-	-
Υπόλοιπο ασφαλιστικών αποθεμάτων κατά τη λήξη της χρήσης	1.122.191	1.173.754	1.067.244	1.125.794
Κίνηση ασφαλιστικών αποθεμάτων Ζημιών				
Υπόλοιπο ασφαλιστικών αποθεμάτων έναρξης χρήσης	428.227	428.012	399.908	402.533
Μεταβολή ΑΜΔΑ	2.352	2.230	2.107	1.652
Μεταβολή ΑΚΕΙ	(2.092)	(57)	(2.141)	(48)
Απόθεμα ζημιών τρέχουσας χρήσης	64.911	89.707	55.456	79.237
Μεταβολή σε απόθεμα ζημιών προηγούμενων χρήσεων	(18.421)	(22.981)	(20.330)	(29.147)
Πληρωθείσες ζημιές τρέχουσας χρήσης	(23.322)	(29.539)	(15.088)	(19.081)
Πληρωθείσες ζημιές προηγούμενων χρήσεων	(37.100)	(42.082)	(32.821)	(38.296)
Συναλλαγματικές διαφορές	(78)	(121)	-	-
Λοιπές κινήσεις	(649)	3.058	(650)	3.058
Υπόλοιπο ασφαλιστικών αποθεμάτων κατά τη λήξη της χρήσης	413.828	428.227	386.441	399.908
Γενικό Σύνολο	1.536.019	1.601.981	1.453.685	1.525.702

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 37: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ

ΟΜΙΛΟΣ & ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	31/12/2020	31/12/2019
<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>		
Ομαδικά Επενδυτικά Συμβόλαια		
Υπόλοιπο έναρξης της χρήσης	172.284	157.454
Εισφορές	30.146	23.756
Αναλήψεις	(15.452)	(14.534)
Τόκοι	2.259	2.664
Λοιπές κινήσεις	(1.625)	2.944
Υπόλοιπο κατά τη λήξη της χρήσης	187.612	172.284
Ατομικά Επενδυτικά Συμβόλαια		
Υπόλοιπο έναρξης της χρήσης	917.592	698.520
Απελευθέρωση αποθέματος	(30.204)	(27.471)
Νέα συμβόλαια	108.342	208.257
Μεταβολή αποθέματος	45.356	37.102
Λοιπές κινήσεις	726	1.184
Υπόλοιπο κατά τη λήξη της χρήσης	1.041.812	917.592
Γενικό σύνολο αποθεμάτων	1.229.424	1.089.876

Στα Ατομικά Επενδυτικά Συμβόλαια του παραπάνω πίνακα, περιλαμβάνονται Συμβόλαια Επιβίωσης με επιστροφή ασφαλιστρού σε περίπτωση θανάτου αξίας €709.906 χιλ. (2019: €586.856 χιλ.) και Συμβόλαια Unit-Linked αξίας €331.906 χιλ. (2019: €330.736 χιλ.).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 38: ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Υποχρεώσεις προς συνεργάτες πωλήσεων	23.769	23.938	22.021	22.263
Έξοδα πληρωτέα και έσοδα επομένων χρήσεων	10.841	11.555	7.685	8.729
Πιστωτές και προμηθευτές	11.032	11.331	9.650	10.646
Υποχρεώσεις από φόρους και τέλη	15.559	15.781	15.547	15.771
Υποχρεώσεις από εισπράξεις για λογαριασμό τρίτων	158	120	158	120
Οφειλές προς ασφαλιστικούς οργανισμούς	1.885	1.949	1.885	1.949
Πρόβλεψη απαιτήσεων τρίτων κατά της εταιρίας	1.428	1.236	1.428	1.236
Πρόβλεψη δεδουλευμένων δαπανών	4.831	4.617	4.831	4.617
Λοιπές υποχρεώσεις	7.244	7.346	5.944	6.085
Σύνολο λοιπών υποχρεώσεων	76.747	77.874	69.149	71.417

Οι εταιρίες του Ομίλου εμπλέκονται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του ενάγοντος) σε διάφορες δικαστικές υποθέσεις και διαδικασίες επιδιαιτησίας στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας τους. Η Διοίκηση καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι της Μητρικής Εταιρίας εκτιμούν ότι όλες οι εκκρεμείς υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις επί της χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου ή επί των αποτελεσμάτων λειτουργίας του. Η Μητρική Εταιρία έχει σχηματίσει πρόβλεψη για τις δικαστικές υποθέσεις που εκτιμάει ότι είναι πιθανό να επέλθει ζημιά.

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 την 1^η Ιανουαρίου 2019, αύξησε τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας. Τα περιουσιακά στοιχεία την 01 Ιανουαρίου αυξήθηκαν κατά €3.196 χιλ. για τον Όμιλο και κατά €1.916 χιλ. για την Μητρική. Η επίδραση στις υποχρεώσεις του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας περιλαμβάνεται στις «Λοιπές υποχρεώσεις» και κατά την 31.12.2020 ανέρχεται σε ποσό €2.171 χιλ. (2019: €2.312 χιλ.) για τον Όμιλο και ποσό €1.478 χιλ. (2019: €1.422 χιλ.) για την Μητρική Εταιρία (βλ. Σημ. 2.17).

Στο κονδύλι «Έξοδα πληρωτέα και έσοδα επομένων χρήσεων» περιλαμβάνεται ποσό €6.120 χιλ. που αφορά σε έσοδα επομένων χρήσεων για το ακίνητο «Οικόπεδο Ελληνικού – 35^{ης} οδού» (βλ. Σημ. 20).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 39: ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	31	1.997	31	1.997
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	50.000	50.000	50.000	50.000
Σύνολο χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων	50.031	51.997	50.031	51.997

Η Εταιρία έχει συνάψει Ομολογιακό δάνειο μειωμένης διασφάλισης αορίστου διάρκειας ύψους €50,0 εκ., εκ των οποίων τα €45,0 εκ. με την ΕΤΕ και τα €5,0 εκ. με την NBG Bank Malta, η οποία αποτελεί 100% θυγατρική της ΕΤΕ. Το επιτόκιο του δανείου ισούται με EURIBOR 6μήνου πλέον περιθωρίου 800 μονάδων βάσης. Το δάνειο πληροί τα κριτήρια για την ένταξη στην Κατηγορία 1 των ιδίων κεφαλαίων σύμφωνα με τις διατάξεις του πλαισίου της Φερεγγυότητας II.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 40: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Υποχρεώσεις προς αντасφαιλιστές	20.735	30.772	20.628	30.906
Υποχρεώσεις προς αντасφαιλιζόμενους	843	959	843	959
Σύνολο υποχρεώσεων αντасφαιλιστικών δραστηριοτήτων	21.578	31.731	21.471	31.865

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 41: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Προγράμματα καθορισμένων παροχών Μητρικής Εταιρίας	48.879	44.799	48.879	44.799
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης	12.023	10.754	12.023	10.754
Υποσύνολο	60.902	55.553	60.902	55.553
Προγράμματα καθορισμένων εισφορών Μητρικής Εταιρίας	17.436	15.775	17.436	15.775
Σύνολο υποχρεώσεων παροχών προς το προσωπικό	78.338	71.328	78.338	71.328

Με τα ομαδικά επενδυτικά συνταξιοδοτικά συμβόλαια 2361, 2740 (καθορισμένων παροχών) και 3002 (καθορισμένων εισφορών), που έχει εκδώσει η Μητρική, καταβάλλεται εφάπαξ παροχή ή/και σύνταξη σε κάθε εργαζόμενο κατά την αποχώρησή του από αυτή, εκτός και αν έχει εισπράξει ή θα εισπράξει μελλοντικά σχετική παροχή για την ανικανότητά του από ομαδικό συμβόλαιο που έχει επίσης εκδώσει η Μητρική. Με τα συμβόλαια αυτά καλύπτονται ο θάνατος, η μόνιμη ολική ανικανότητα από ασθένεια, και η μόνιμη ολική ή μερική ανικανότητα από ατύχημα.

Το προσωπικό των εταιριών του Ομίλου που βρίσκονται εντός Ελλάδος λαμβάνει αποζημίωση εξόδου από την υπηρεσία, βάσει της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας.

Τον Ιούλιο του 2019, η Εταιρία ολοκλήρωσε με επιτυχία πρόγραμμα οικειοθελούς αποχώρησης του προσωπικού της, στο οποίο συμμετείχαν 117 εργαζόμενοι. Η ενέργεια αυτή αύξησε τις παροχές και τις αποζημιώσεις της προηγούμενης χρήσης (βλ. Σημ. 16 για την συνολική επίδραση στα αποτελέσματα) και αποτυπώθηκε στις γραμμές «Παροχές συμβολαίων DAF» και «Αποζημιώσεις καταβληθείσες από την Εταιρία» του παρακάτω πίνακα στον οποίο αναλύεται η υποχρέωση των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών και καθορισμένων εισφορών:

	ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019
	<i>όπως αναμορφώθηκαν</i>	
	<i>(Ποσά σε χιλιάδες €)</i>	

Συμφωνία παρούσας αξίας υποχρέωσης

Παρούσα Αξία Υποχρεώσεων		
έναρξης χρήσης	55.553	65.332
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	1.415	1.441
Τόκοι - έξοδα	523	1.067
Εισφορές εργαζομένων	494	543
Παροχές συμβολαίων DAF	(737)	(18.077)
Αποζημιώσεις καταβληθείσες από την Εταιρία	(120)	(15.124)
Αύξηση λόγω καταγγελιών συμβάσεων με συναινετικές διαδικασίες και λουπτά	149	15.309
(Κέρδη)/Ζημιά λόγω χρηματοοικονομικών παραδοχών	3.527	4.896
(Κέρδη)/Ζημιά λόγω εμπειρίας	98	166
Παρούσα Αξία Χρηματοδοτούμενων Υποχρεώσεων κατά το τέλος περιόδου	60.902	55.553

Συμφωνία λουπού συνολικού εισοδήματος

Ποσό που αναγνωρίστηκε στο συνολικό εισόδημα κατά την έναρξη της χρήσης	(9.752)	(4.690)
Κέρδη/ (Ζημιά) λόγω αλλαγών σε παραδοχές	(3.527)	(4.896)
Κέρδη/ (Ζημιά) χρήσης λόγω εμπειρίας	(98)	(166)
Συνολικό ποσό που αναγνωρίστηκε στα λουπά συνολικά εισοδήματα της χρήσης	(3.625)	(5.062)
Ποσό που αναγνωρίστηκε στο συνολικό εισόδημα κατά τη λήξη της χρήσης	(13.377)	(9.752)

Βασικές Παραδοχές

Επιτόκιο προεξόφλησης	0,50%	1,00%
Πληθωρισμός	1,50%	1,50%
Διάρκεια προγραμμάτων (έτη)	9,88	10,47

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθεται η ανάλυση ευαισθησίας στην παρούσα αξία της συσσωρευμένης υποχρέωσης, σε αλλαγή των βασικών υποθέσεων εκτίμησης.

ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ			
Ανάλυση Ευαισθησίας αναλογιστικών παραδοχών			
		N.4093	DAF
Επιτόκιο προεξόφλησης	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης	-6,40%	-4,40%
	Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	7,00%	4,70%
Πληθωρισμός	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης	0,30%	0,00%
	Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	-0,30%	0,00%
Ρυθμός αύξησης αποδοχών	Αύξηση κατά 50 μονάδες βάσης	6,30%	2,40%
	Μείωση κατά 50 μονάδες βάσης	-5,80%	-2,30%
Αναμενόμενη διάρκεια ζωής	Πλέον ενός έτους	0,70%	0,50%
	Λιγότερο από ένα έτος	-0,70%	-0,60%

Οι εκτιμώμενες εργοδοτικές εισφορές προς τα συμβόλαια καθορισμένης παροχής 2361 και 2740 για το 2020 εκτιμώνται σε €1.353 χιλ..

Στις 12 Νοεμβρίου 2012 ο νέος νόμος 4093/2012, μείωσε την πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία στην περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησης με βάση τα οριζόμενα του Ν. 2112/1920. Σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου, το μέγιστο ποσό αποζημίωσης απόλυσης των υπαλλήλων περιορίζεται σε 12 μισθούς αντί για 24 μισθούς.

Επιπλέον, οι μεταβατικές διατάξεις του εν λόγω νόμου προβλέπουν ότι για τους υπάλληλους οι οποίοι κατά την 12 Νοεμβρίου 2012 έχουν συμπληρωμένα 17 ή παραπάνω έτη υπηρεσίας στον ίδιο εργοδότη, η αποζημίωση περιορίζεται σε 1 επιπλέον μισθό για κάθε συμπληρωμένο έτος και μέχρι τους 24 συντάξιμους μισθούς. Σε περίπτωση απόλυσης το ανώτατο ποσό του επιπλέον μισθού περιορίζεται σε €2 χιλ..

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 42: ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ
Συναλλαγές με την Τράπεζα (ΕΤΕ), θυγατρικές της Τράπεζας (ΕΤΕ) και εταιρίες του Ομίλου της Εθνικής Ασφαλιστικής:

	ΟΜΙΛΟΣ							
	31/12/2020				31/12/2019			
	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα
	<i>(ποσά σε χιλιάδες €)</i>				<i>(ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Μητρική εταιρία ΕΤΕ								
- Κατ. Προθεσμίας	13.000	-	249	-	23.000	-	1.245	-
- Κατ. Όψεως	8.386	-	-	-	11.049	-	-	-
- Ασφαλιστικές εργασίες	329.460	4.045	4.289	13.699	327.618	3.191	3.038	14.035
- Λοιπές Συναλλαγές	533	47.318	541	4.521	472	50.454	541	4.700
Συνδεδεμένες εταιρίες Ομίλου ΕΤΕ	3.939	6.192	2.160	955	4.733	6.422	2.681	1.006
Σύνολο	355.318	57.555	7.239	19.175	366.872	60.067	7.505	19.741

	ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ							
	31/12/2020				31/12/2019			
	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα	Απαιτήσεις	Υποχρεώσεις	Έσοδα	Έξοδα
	<i>(ποσά σε χιλιάδες €)</i>				<i>(ποσά σε χιλιάδες €)</i>			
Θυγατρικές								
Εθν.Ασφαλιστικής	1	202	113	32	1	207	110	28
Μητρική εταιρία ΕΤΕ								
- Κατ. Προθεσμίας	13.000	-	249	-	23.000	-	1.245	-
- Κατ. Όψεως	8.279	-	-	-	10.960	-	-	-
- Ασφαλιστικές εργασίες	329.460	4.045	4.289	13.699	327.618	3.191	3.038	14.035
- Λοιπές Συναλλαγές	533	47.318	541	4.521	472	50.454	541	4.700
Συνδεδεμένες εταιρίες Ομίλου ΕΤΕ	69	6.180	1.718	877	62	6.399	1.696	849
Σύνολο	351.342	57.745	6.910	19.129	362.113	60.251	6.630	19.612

α. Συναλλαγές με την Τράπεζα (ΕΤΕ), θυγατρικές της Τράπεζας (ΕΤΕ) και εταιρίες του Ομίλου της Εθνικής Ασφαλιστικής:
 Όλες οι συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη πραγματοποιήθηκαν υπό το σύνηθες επιχειρηματικό πλαίσιο και περιλάμβαναν τους ίδιους όρους με αυτούς που χορηγήθηκαν σε τρίτους.

Οι καταθέσεις όψεως στην ΕΤΕ είναι καταχωρημένες στο ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα, ενώ οι καταθέσεις προθεσμίας στην ΕΤΕ είναι καταχωρημένες στο ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα εφόσον έχουν διάρκεια ίση ή μικρότερη των τριών μηνών και στους χρεώστες ασφαλιστρών και λοιπές απαιτήσεις, στο κονδύλι: «Απαιτήσεις από πιστωτικά ιδρύματα», εφόσον έχουν διάρκεια άνω των τριών μηνών.

Η Μητρική και ο Όμιλος έχουν καταθέσεις στην ΕΤΕ ΑΕ και την ΕΤΕ Κύπρου Λτδ. που συνδέονται με ασφαλιστικά προϊόντα της Μητρικής και του Ομίλου, ύψους €5.749 χιλ. και €5.072 χιλ. αντίστοιχα για το 2020 (2019: €7.250 χιλ. και € 4.066 χιλ. αντίστοιχα).

Επιπλέον η Εταιρία και οι θυγατρικές της έχουν επενδύσεις σε ειδικά καταθετικά προϊόντα στην ΕΤΕ που συνδέονται με επενδυτικά προϊόντα της Εταιρίας και των θυγατρικών της, ύψους € 329.006 χιλ. την 31.12.2020 (2019: € 327.759 χιλ.). Το εν λόγω κονδύλι περιλαμβάνεται στην γραμμή «Ασφαλιστικές εργασίες» στην οποία έχουν συμψηφιστεί και ανείσπρακτα λοιπών ασφαλιστικών εργασιών. Πιο συγκεκριμένα, η Εταιρία έχει συγκροτήσει εσωτερικό μεταβλητό κεφάλαιο (ΕΜΚ) με την ονομασία «Εφάπαξ Εθνικής», προκειμένου να συνδεθεί με αντίστοιχο ομαδικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο ζωής και ατομικά ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής. Το σύνολο του ΕΜΚ τοποθετείται σε προθεσμιακή κατάθεση ειδικού τύπου στην ΕΤΕ.

Στη γραμμή “Λοιπές συναλλαγές” περιλαμβάνεται το Ομολογιακό δάνειο μειωμένης διασφάλισης ύψους €50,0 εκ., που έχει συνάψει η Εταιρία με την ΕΤΕ και την NBG Bank Malta, η οποία αποτελεί 100% θυγατρική της ΕΤΕ (βλ. Σημ. 39).

Η Μητρική Εταιρία έχει κεφαλαιοποιήσει συνολικά ποσό €1.811 χιλ. (2019: €3.035 χιλ.) που αφορά σε συναλλαγές με τη μητρική της εταιρία ΕΤΕ ΑΕ.

Η Μητρική Εταιρία διαχειρίζεται κεφάλαια ομαδικών επενδυτικών συμβολαίων DAF για εργαζόμενους του Ομίλου της ΕΤΕ ύψους €71.604 χιλ. (2019: €70.297 χιλ.), εκ των οποίων τα €68.818 χιλ. αφορούν σε εργαζόμενους της Μητρικής Εταιρίας (2019: €63.702 χιλ.).

β. Συναλλαγές με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοίκησης:

Όλες οι συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη πραγματοποιήθηκαν υπό το σύνηθες επιχειρηματικό πλαίσιο και περιλάμβαναν τους ίδιους όρους με αυτούς που χορηγήθηκαν σε τρίτους ή που είχαν συμφωνηθεί σε συμβάσεις εργασίας.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι Γενικοί Διευθυντές και οι Αναπληρωτές Γενικοί Διευθυντές της Εταιρίας, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΤΕ καθώς και στενά συγγενικά μέλη ή εταιρείες που ελέγχονται ατομικά ή από κοινού με τα πρόσωπα αυτά, πραγματοποίησαν, στα πλαίσια της συνήθους λειτουργικής δραστηριότητας, συναλλαγές με τον Όμιλο και τη Μητρική εταιρία. Κατάσταση με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Μητρικής εταιρίας παρατίθεται στη Σημείωση 1 “Γενικές πληροφορίες”.

Συγκεκριμένα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020 το ύψος των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων ανέρχόταν σε €4 χιλ και €395 χιλ αντίστοιχα (2019: €4 χιλ. και €326 χιλ.), ενώ τα ασφάλιστρα και οι αποζημιώσεις για τη χρήση 2020, ανήλθαν σε €42 χιλ. και €27 χιλ. αντίστοιχα (2019: €111 χιλ. και €137 χιλ.).

Οι συνολικές απολαβές ανήλθαν για τη χρήση 2020 σε €2.033 χιλ. (2019: €2.273 χιλ.), στις οποίες συμπεριλαμβάνονται βραχυπρόθεσμες παροχές ύψους €2.001 χιλ. (2019: €2.028 χιλ.) και παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία €32 χιλ., (2019: €31 χιλ.).

Η πρόβλεψη για αποζημίωση σε περίπτωση συνταξιοδότησης ανέρχεται σε € 117 χιλ (2019: € 106 χιλ.).

Η Μητρική και ο Όμιλος δεν έχουν είτε παράσχει, είτε λάβει εγγυήσεις ή δεσμεύσεις οποιουδήποτε είδους που να αφορούν συνδεδεμένα μέρη.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2020, καθώς και κατά την Δεκεμβρίου 2019, η Μητρική και ο Όμιλος δεν σχημάτισαν πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις η οποία να σχετίζεται με ποσά οφειλόμενα από συνδεδεμένα μέρη λόγω μη ύπαρξης τέτοιου κινδύνου.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 43: ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Δικαστικές υποθέσεις

Οι εταιρίες του Ομίλου εμπλέκονται (υπό την ιδιότητα του εναγόμενου και του εναγόντος) σε διάφορες δικαστικές υποθέσεις και διαδικασίες επιδιαιτησίας στα πλαίσια της επιχειρηματικής δραστηριότητας τους. Η Διοίκηση καθώς και οι νομικοί σύμβουλοι της Μητρικής Εταιρίας εκτιμούν ότι όλες οι εκκρεμείς υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντική αρνητική επίπτωση επί της χρηματοοικονομικής θέσης του Ομίλου ή επί των αποτελεσμάτων λειτουργίας του.

Η Εταιρία δεν έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις από δικαστικές υποθέσεις έναντι των οποίων δεν έχει σχηματίσει πρόβλεψη (βλ. Σημ. 38).

Εγγυήσεις

Η Μητρική Εταιρία την 31 Δεκεμβρίου 2020 είχε εκδώσει εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης συνολικού ύψους €2.196 χιλ. (2019: €3.273 χιλ.) που αφορούν κυρίως σε συμμετοχές σε διαγωνισμούς για ανάληψη νέων ασφαλιστικών εργασιών.

Εκκρεμείς φορολογικοί έλεγχοι

Οι εταιρίες του Ομίλου δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά για ορισμένες χρήσεις και επομένως, οι φορολογικές υποχρεώσεις τους για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές. Συνεπώς, ως αποτέλεσμα των ελέγχων αυτών, είναι πιθανό να επιβληθούν επιπλέον πρόστιμα και φόροι, τα ποσά των οποίων δεν είναι δυνατό να προσδιοριστούν με ακρίβεια επί του παρόντος. Ωστόσο, εκτιμάται ότι δεν θα έχουν σημαντική επίπτωση στην χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρίας.

Οι χρήσεις των ετών 2011-2016, έχουν ελεγχθεί φορολογικά από την εταιρία «Deloitte Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών», σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν. 2238/1994 και μεταγενέστερα με το άρθρο 65α Ν.4174/2013 και οι σχετικές εκθέσεις φορολογικής συμμόρφωσης εκδόθηκαν στις 27.07.2012, 24.09.2013, 09.07.2014, 29.09.2015, 30.09.2016 και 26.10.2017 αντίστοιχα και δεν περιείχαν παρατηρήσεις.

Η χρήσεις 2017-2019 έχουν ελεγχθεί φορολογικά από την εταιρία «ΠραιγουωτερχαουςΚούπερς Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία», η οποία διενέργησε και τον τακτικό έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και οι σχετικές εκθέσεις φορολογικής συμμόρφωσης εκδόθηκαν την 31.10.2018, 29.10.2019 και 23.10.2020 αντίστοιχα και δεν περιείχαν παρατηρήσεις.

Η χρήση 2020 ομοίως θα ελεγχθεί φορολογικά από την εταιρία «ΠραιγουωτερχαουςΚούπερς Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία» και δεν αναμένεται να προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις οι οποίες θα έχουν σημαντική επίπτωση στη χρηματοοικονομική θέση της εταιρίας.

Το δικαίωμα του Δημοσίου για έκδοση πράξης διορθωτικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος μέχρι και τη χρήση 2013 παραγράφηκε την 31.12.2020. Για τα φορολογικά έτη 2014 και επόμενα, σύμφωνα με την ΠΟΛ.1006/2016 δεν εξαιρούνται

από την διενέργεια τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές οι επιχειρήσεις για τις οποίες εκδίδεται φορολογικό πιστοποιητικό χωρίς επιφυλάξεις για παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας.

Συνεπώς οι φορολογικές αρχές είναι δυνατό να επανέλθουν και να διενεργήσουν τον δικό τους φορολογικό έλεγχο. Ωστόσο, εκτιμάται από τη Διοίκηση της Εταιρίας ότι τα αποτελέσματα από τέτοιους μελλοντικούς ελέγχους από τις φορολογικές αρχές, εάν τελικά πραγματοποιηθούν, δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική θέση της Εταιρίας.

Επιπλέον πληροφορίες σχετικά με τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις για την Μητρική Εταιρία και τις θυγατρικές, υπάρχουν στη Σημείωση 18.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 44: ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Διαδικασία Πώλησης Ομίλου

Την 26 Μαρτίου 2021, η ΕΤΕ ανακοίνωσε ότι υπέγραψε δεσμευτική συμφωνία για την πώληση του 90.01% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας στο CVC Capital Partners' Fund VII.

Το ονομαστικό τίμημα για τη συναλλαγή αντιστοιχεί σε €505 εκατ. για το 100% της Εταιρίας. Μέρος του τιμήματος, μέχρι και €120 εκατ., συνδέεται με την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων πώλησης τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων μέχρι το 2026. Η συμφωνία περιλαμβάνει 15ετή συμφωνία πώλησης τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων.

Η ολοκλήρωση της συναλλαγής υπόκειται σε συνήθεις αναβλητικές αιρέσεις, συμπεριλαμβανομένων των εγκρίσεων ρυθμιστικών αρχών και αρχών ανταγωνισμού καθώς και την έγκριση από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της ΕΤΕ. Η έγκριση από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας δόθηκε βάσει των όρων του Πλαισίου Συνεργασίας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 45: ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Η ελεγκτική εταιρία «ΠραισγυωτερχαουςΚούπερς Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία» («PwC») ήταν ο νόμιμος ανεξάρτητος ορκωτός ελεγκτής λογιστής για τη χρήση που έκλεισε την 31 Δεκεμβρίου 2020 και την 31 Δεκεμβρίου 2019. Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζονται οι συνολικές αμοιβές για τις ελεγκτικές και λοιπές επαγγελματικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στον Όμιλο και την Μητρική Εταιρία από τα προαναφερόμενα ελεγκτικά γραφεία, τις υπόλοιπες εταιρίες τους καθώς και τους αντίστοιχους συνεργάτες τους.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2020	31/12/2019	31/12/2020	31/12/2019
	(Ποσά σε χιλιάδες €)		(Ποσά σε χιλιάδες €)	
Αμοιβές για υποχρεωτικό έλεγχο των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	280	250	190	190
Αμοιβές για λοιπές υπηρεσίες ελεγκτικής φύσης	282	241	225	188
Αμοιβές για λοιπές μη ελεγκτικές υπηρεσίες	276	153	276	153
Σύνολο αμοιβών ανεξάρτητου ορκωτού ελεγκτή λογιστή	838	644	691	531

ΣΗΜΕΙΩΣΗ 46: ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ

Στο πλαίσιο προετοιμασίας της Εταιρίας για την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α. 17, του νέου λογιστικού προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια (βλ. σημ 2.3.2.1), η διοίκηση της Μητρικής Εταιρίας και του Ομίλου, διενήργησε μια εκτενή επισκόπηση και αξιολόγηση της ταξινόμησης του υφιστάμενου χαρτοφυλακίου της.

Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας εντοπίστηκαν συγκεκριμένα ασφαλιστήρια συμβόλαια επιβίωσης, τα οποία κρίνεται ότι δεν εκθέτουν την ασφαλιστική εταιρία σε σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο ή περιλαμβάνουν δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη.

Το ΔΠΧΑ 17 δεν τροποποιεί τους ορισμούς των ασφαλιστήριων συμβολαίων και των δικαιωμάτων συμμετοχής στα κέρδη όπως ισχύουν σύμφωνα με το υφιστάμενο λογιστικό πρότυπο ΔΠΧΑ 4 για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια (βλ. σημ 2.11).

Ως αποτέλεσμα των προαναφερόμενων, τα έσοδα από ασφάλιστρα και οι συμβατικές υποχρεώσεις που συνδέονται με τα συγκεκριμένα ασφαλιστήρια συμβόλαια έχουν αναμορφωθεί από 01.01.2019 και παρουσιάζονται ως επενδυτικά συμβόλαια στους παρακάτω πίνακες.

Οι αναμορφώσεις στους λογαριασμούς «Χρεώστες ασφαλιστρών και λοιπές απαιτήσεις» και «Λοιπές υποχρεώσεις» έγιναν στο πλαίσιο της σχετικότερης παρουσίασης καθώς και της συγκρισιμότητας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και αφορούν σε πρόβλεψη επιστροφής ασφαλιστρών.

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	ΟΜΙΛΟΣ			ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ		
	31/12/2019			31/12/2019		
	Δημοσ/να ποσά	Αναμορφώ σεις	Αναπρ/μα ποσά	Δημοσ/να ποσά	Αναμορφώ σεις	Αναπρ/μα ποσά
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			(Ποσά σε χιλιάδες €)		
Δεδουλευμένα (μικτά) ασφάλιστρα και συναφή έσοδα	746.081	(244.972)	501.109	706.184	(244.972)	461.212
Τόκοι, μερίσματα και λοιπά έσοδα επενδύσεων	45.650	4.284	49.934	44.812	4.284	49.096
Αποζημιώσεις ασφαλισμένων	(402.221)	21.293	(380.928)	(384.287)	21.293	(362.994)
Δεδουλευμένες προμήθειες παραγωγής	(74.385)	1.465	(72.920)	(70.205)	1.465	(68.740)
Μαθηματικές ασφαλιστικές προβλέψεις	(192.115)	217.930	25.815	(184.112)	217.930	33.818
Κέρδη προ φόρων	123.010	-	123.010	112.392	-	112.392

Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	ΟΜΙΛΟΣ			ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ		
	31/12/2019			31/12/2019		
	Δημοσ/να ποσά	Αναμορφώ σεις	Αναπρ/μα ποσά	Δημοσ/να ποσά	Αναμορφώ σεις	Αναπρ/μα ποσά
	(Ποσά σε χιλιάδες €)			(Ποσά σε χιλιάδες €)		
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Προμήθειες και άλλα έξοδα παραγωγής επόμενων χρήσεων (ΜΕΠ)	54.891	(15.008)	39.883	52.135	(15.008)	37.127
Χρεώστες ασφαλιστρών και λοιπές απαιτήσεις	124.273	(1.300)	122.973	113.950	(1.300)	112.650
Σύνολο Ενεργητικού	179.164	(16.308)	162.856	166.085	(16.308)	149.777
ΠΑΘΗΤΙΚΟ						
Μαθηματικά αποθέματα και τεχνικές ασφαλιστικές προβλέψεις	2.206.615	(604.634)	1.601.981	2.130.336	(604.634)	1.525.702
Υποχρεώσεις από επενδυτικά συμβόλαια	500.250	589.626	1.089.876	500.250	589.626	1.089.876
Λοιπές υποχρεώσεις	79.174	(1.300)	77.874	72.717	(1.300)	71.417
Σύνολο Παθητικού	2.786.039	(16.308)	2.769.731	2.703.303	(16.308)	2.686.995

130
ΧΡΟΝΙΑ
ΔΙΠΛΑ ΣΑΣ

“Η ΕΘΝΙΚΗ” Ανώνυμος Ελληνική Εταιρία Γενικών Ασφαλειών
Λεωφ. Συγγρού 103-105 | 11745 Αθήνα | Τηλ. 210 90 99 000 | Α.Ρ.Μ.Α.Ε. 12840/05/Β/86/20

www.ethniki-asfalistiki.gr